

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

**Urząd
Zamówień
Publicznych**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

**Efektywne zamówienia publiczne
– wzmocnienie potencjału administracji**

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

*Publikacja została opracowana w ramach projektu
„Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji”.
Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego
Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne
dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi
administracyjne, w latach 2017–2018.*

Warszawa, 2018 r.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Opracowanie Raportu:

Magdalena Falkowska

Skład, łamanie i druk:

CC Professionals Group, www.ccpog.com.pl

Wydawca:

Urząd Zamówień Publicznych, www.uzp.gov.pl

e-mail: uzp@uzp.gov.pl

Opracowanie i druk współfinansowane przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ISBN 978-83-88686-67-2

© Urząd Zamówień Publicznych

Warszawa 2018 r.

Spis treści

Wstęp	7
-------------	---

Rozdział I

Metodologia badania	9
---------------------------	---

1. Cel badawczy 9
2. Charakterystyka wykorzystanych technik badawczych 10
3. Struktura Raportu 15

Rozdział II

Ogólne zagadnienia dotyczące zamówień publicznych.....	17
--	----

1. Wprowadzenie..... 17
2. Ogólna ocena procesu udzielania zamówień publicznych 19
3. Wykorzystanie narzędzi dostępnych w przepisach prawa 22
4. Efektywność udzielania zamówień publicznych 24
5. Trudności, bariery i problemy napotymane przez: 28
6. Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur obszarów wymagających poprawy 31
7. Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych..... 36

Rozdział III

Kryteria oceny oferty	41
-----------------------------	----

1. Wprowadzenie..... 41
2. Stopień znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert 43
3. Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających 46
4. Problemy napotymane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert 49
5. Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku przeprowadzonego postępowania 50
6. Stosowane przez zamawiających kryteria pozacenowe w ocenie Wykonawców 51
7. Efekty kontroli postępowań pod kątem stosowania kryteriów oceny ofert 54

8. Potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert	57
9. Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców	60

Rozdział IV

Zamówienia innowacyjne	63
------------------------------	----

1. Wprowadzenie	63
2. Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu produktów innowacyjnych	64
3. Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty innowacyjne	70
4. Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców	72
5. Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych ..	74
6. Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem przez wykonawców produktów innowacyjnych	76

Rozdział V

Elektronizacja zamówień publicznych	79
---	----

1. Wprowadzenie	79
2. Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomość regulacji	80
3. Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych	84
4. Oczekiwania związane z elektronizacją systemu zamówień publicznych.....	88
5. Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń	93

Rozdział VI

Oczekiwania edukacyjne uczestników systemu zamówień publicznych.....	97
--	----

1. Wprowadzenie	97
2. Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dotyczącej zamówień publicznych (ocena dotychczasowych działań)	99
3. Identyfikacja potrzeb Wykonawców i Instytucji kontrolujących w zakresie edukacji dotyczącej zamówień publicznych.....	102
4. Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy	107

5. Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień 109
6. Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych 114

Rozdział VII

Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych 121

1. Wprowadzenie 121
2. Badanie poziomu kompetencji kadr zamawiających (np. wykształcenie kierunkowe, doświadczenie) 121
3. Ocena stopnia specjalizacji kadr zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań 128
4. Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających 131
5. Możliwość doksztalcania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne 134

Rozdział VIII

Najważniejsze wnioski i rekomendacje wynikające z badania 139

1. Wnioski 139
2. Rekomendacje 153

Załączniki 159

- Narzędzie badawcze CATI
Zamawiający (I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017) 159
- Narzędzie badawcze CATI
Wykonawcy (I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017) 171
- Narzędzie badawcze CATI
Instytucje kontrolujące (I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017) 181
- Narzędzie badawcze TDI
Zamawiający (I cykl – od 28 lipca 2016 do 30 czerwca 2017) 192
- Narzędzie badawcze TDI
Wykonawcy (I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017) 197
- Narzędzie badawcze TDI
Instytucje kontrolujące (I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017) 202
- Narzędzie badawcze CATI
Zamawiający (II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018) 206
- Narzędzie badawcze CATI
Wykonawcy (II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018) 217

Narzędzie badawcze CATI	
Instytucje kontrolujące (II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)	225
Narzędzie badawcze TDI	
Zamawiający (II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)	235
Narzędzie badawcze TDI	
Wykonawcy (II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)	239
Narzędzie badawcze TDI	
Instytucje kontrolujące (II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)	243

Wstęp

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych, który został opracowany w ramach projektu „Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacji Rozwój 2014–2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne.

Raport opisuje funkcjonowanie systemu zamówień publicznych w Polsce w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 oraz od 01.07.2017 do 30.04.2018 z perspektywy przedstawicieli Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących postępowania w sprawie udzielania zamówienia publicznego.

Raport koncentruje się na informacjach, w tym w dużej mierze ocenach przekazanych przez przedstawicieli Zamawiających, Wykonawców oraz Instytucji kontrolujących. Nie stanowi zatem opracowania statystycznego, ale cenne źródło informacji na temat postrzegania systemu zamówień publicznych w Polsce po wejściu w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r.

Co można powiedzieć o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w Polsce na podstawie Raportu? Uczestnicy systemu zamówień publicznych raczej dobrze oceniają jego funkcjonowanie i dostrzegają korzyści płynące ze zmian wprowadzonych w 2016 r. Pojawiają się jednak pewne obszary, które wymagają poprawy, np. przepisy promujące zamówienia innowacyjne i kwestie związane z praktyczną stroną elektronicznej zamówień publicznych.

Dobrze kształtuje się poziom kadr w jednostkach mających wpływ na funkcjonowanie systemu zamówień publicznych, jednak wciąż bardzo istotną kwestią jest poprawa poziomu wiedzy i umiejętności, głównie poprzez szkolenia. Wiodącą rolę w tym zakresie należy przypisać Urzędowi Zamówień Publicznych jako instytucji, którą uczestnicy systemu darzą największym zaufaniem.

Interesujące są natomiast proponowane rozwiązania, które zdaniem uczestników rynku mogłyby poprawić funkcjonowanie systemu. Widoczne jest dążenie do odformalizowania procesu udzielania zamówień publicznych. Obecnie w niektórych sytuacjach procedura przysyłania cel udzielania zamówienia, czyli sam zakup. Pojawiają się też problemy

ze stosowaniem klauzul społecznych, zamówień innowacyjnych i pozacenowych kryteriów oceny ofert. Taki stan rzeczy nie sprzyja realizacji postulatu zrównoważonych zamówień.

Raport zestawia wybrane kwestie związane z oceną regulacji i stosowania przepisów znowelizowanej ustawy i stanowi próbę podsumowania i wskazania kierunków działania; te ostatnie wynikają z propozycji uczestników badania i ich potrzeb.

Rozdział I

Metodologia badania

1. Cel badawczy

Celem badania było zebranie i analiza informacji na temat funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce po nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych, będącej wynikiem wdrożenia dyrektyw 2014/24/UE i 2014/25/UE. Badanie przeprowadzono wśród przedstawicieli Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących, co pozwoliło na uzyskanie szerokiego spojrzenia na zagadnienie będące przedmiotem analizy.

Szczególnymi obszarami zainteresowania były kwestie dotyczące ogólnych zagadnień związanych ze stosowaniem ustawy – Prawo zamówień publicznych, takich jak: wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa narzędzi, efektywność udzielania zamówień publicznych, trudności, bariery, problemy napotymane przez Zamawiających i Wykonawców, diagnoza elementów systemu wymagających poprawy oraz ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych.

Szczególną uwagę poświęcono kwestiom związanym z kryteriami oceny ofert, zamówieniami innowacyjnymi, elektroniczną zamówień publicznych, oczekiwaniami edukacyjnymi uczestników systemu zamówień publicznych oraz profesjonalizacją kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych.

Zebrane informacje zostały poddane analizie ilościowo-jakościowej i na ich podstawie przygotowano niniejszy Raport. Celem Raportu jest zaprezentowanie danych oraz opracowanie na ich podstawie wniosków i rekomendacji, które mogą zostać wykorzystane w procesie tworzenia nowych regulacji obejmujących proces udzielania zamówień w ww. obszarach, tworzenia dobrych praktyk.

2. Charakterystyka wykorzystanych technik badawczych

Raport został opracowany w oparciu o badania przeprowadzone wśród przedstawicieli Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących. Badanie przeprowadzono metodami CATI i TDI.

Pierwsza metoda badawcza wykorzystana w ramach niniejszego projektu badawczego to metoda CATI, czyli indywidualny wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo, wykorzystywany bardzo często w badaniach społecznych, gdy chcemy poznać w dość krótkim czasie opinię określonego kręgu podmiotów na temat jakiegoś zjawiska. Zastosowanie metody CATI pozwoliło na zebranie danych ilościowych, przy czym zostały one częściowo opatrzone komentarzem respondentów. Wybór tej metody pozwolił na określenie próby w liczbie:

- 700 podmiotów w badaniach Zamawiających (badanie zostało przeprowadzone wśród pracowników odpowiedzialnych za zamówienia publiczne w danej instytucji), w tym:
 - 683 podmioty administracji rządowej i samorządowej;
 - 17 Zamawiających sektorowych.
- 300 podmiotów w badaniach Wykonawców (badanie zostało przeprowadzone wśród pracowników odpowiedzialnych za zamówienia publiczne w danej instytucji), w tym:
 - 102 Wykonawców zamówień publicznych w sektorze: roboty budowlane;
 - 108 Wykonawców zamówień publicznych w sektorze: dostawy;
 - 90 Wykonawców zamówień publicznych w sektorze: usługi.
- 30 podmiotów w badaniach Instytucji kontrolujących (badanie zostało przeprowadzone wśród osób odpowiedzialnych za kontrolę zamówień lub prowadzących takie kontrole).

TDI czyli telefoniczny wywiad pogłębiony to metoda polegająca na przeprowadzeniu ustrukturyzowanej telefonicznej rozmowy z respondentem. Jej celem jest uzyskanie konkretnych informacji w sposób metodyczny i planowy zgodny z określonym schematem, który nazywany jest scenariuszem wywiadu. TDI skupia się bardziej na uzyskiwaniu konkretnych informacji niż ich szczegółowym pogłębianiu. TDI jako badanie jakościowe stanowi uzupełnienie metod ilościowych, wpłynie zatem pozytywnie na jego kompletność i szczegółowość. Rozmowa pozwala na zadanie bardziej szczegółowych pytań respondentowi, również tych, które nie zostały przewidziane na etapie projektowania badania, a które mogą dotyczyć kwestii istotnych dla ankietowanego. Kwestie takie często wynikają w przebiegu rozmowy. Badanie TDI objęło próbę określoną na:

- 75 respondentów w badaniach Zamawiających, w tym:
 - 73 podmioty administracji rządowej i samorządowej;
 - 2 Zamawiających sektorowych.
- 40 respondentów w badaniach Wykonawców, w tym;
 - 14 Wykonawców zamówień publicznych w sektorze: roboty budowlane;
 - 14 Wykonawców zamówień publicznych w sektorze: dostawy;
 - 12 Wykonawców zamówień publicznych w sektorze: usługi.
- 15 respondentów w badaniach Instytucji kontrolujących.

Dobór próby: Zamawiający, Wykonawcy oraz Instytucje kontrolujące zostali dobrani do badania w sposób losowy.

Uzasadnienie doboru próby: W badaniach ilościowych oraz jakościowych zastosowany został losowy dobór próby, ponieważ forma ta zapewnia równy stopień prawdopodobieństwa wylosowania danego podmiotu (nie występują podmioty preferowane). Dobór losowy polega na nieograniczonym, bezpośrednim doborze jednostek badanych do próby statystycznej bezpośrednio z populacji generalnej i bez ograniczeń. Próba dobrana losowo ma wszelkie cechy próby reprezentatywnej.

Zastosowanie losowego doboru próby uzasadnione było wielością aspektów charakteryzujących Zamawiających, Wykonawców oraz Instytucje kontrolujące, które należało wziąć pod uwagę w przypadku zastosowania innych metod doboru próby badawczej. Ponadto zastosowanie losowego doboru próby pozwala uniknąć kierowania się podczas wyboru cechami wynikającymi z doświadczeń badawczych ekspertów realizujących badania. Metoda losowa jest także zastosowana celem zapewnienia jak najpełniejszego uwzględnienia zasady równości bez względu na płeć, wiek, miejsce zamieszkania, czynniki etniczne, niepełnosprawność itp.

Operat losowania do badań z Zamawiającymi stanowiła baza zamawiających sporządzona na podstawie rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach. Baza zamawiających została ustalona w oparciu o ogłoszenia znajdujące się w Biuletynie Zamówień Publicznych i w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz bazy udostępnione przez Urząd Zamówień Publicznych.

Operat losowania do badań z Wykonawcami sporządzony został na podstawie dokumentacji przetargowej poprzez zestawienie danych teleadresowych Wykonawców na podstawie ogłoszeń o udzielonych zamówieniach.

Operat losowania do badań z Instytucjami Kontrolującymi stanowiło zestawienie: delegatur Najwyższej Izby Kontroli (16), Regionalnych Komisji Orzekających przy Regionalnej

Izbie Obrachunkowej (16), Komisji Orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych (21), działów kontroli urzędów marszałkowskich (16) oraz Urzędów Kontroli Skarbowej (29).

Uzasadnienie wielkości i struktury próby: Struktura i wielkość próby stanowi odzwierciedlenie struktury podmiotów na rynku zamówień publicznych oraz gwarantuje zróżnicowanie pod wieloma względami, np. sposobu prowadzenia postępowań (zamawiający klasyczni i sektorowi), rodzaju zamówień (dostawy, usługi i roboty budowlane). Ponadto wielkość i struktura próby gwarantuje uzyskanie obiektywnych wyników, których odzwierciedleniem będzie ilościowa i jakościowa ocena funkcjonowania i potencjału rynku zamówień publicznych w Polsce z perspektywy różnych uczestników tego rynku.

Przy realizacji badań uwzględniony został możliwy efekt niepełnej realizacji próby – minimalny poziom realizacji próby określony został na 70%.

W celu osiągnięcia jak najwyższego poziomu realizacji próby wykonano przynajmniej trzy próby kontaktu z podmiotem wylosowanym do badania. Każda z prób została podjęta w innym dniu i o innej godzinie. Ponadto przed podjęciem pierwszej próby każdy podmiot został poinformowany o planowanym badaniu oraz planowanym terminie przeprowadzenia badania. W przypadku wyczerpania możliwości skutecznego kontaktu z danym respondentem dokonywano jego zmiany i podejmowano próby kontaktu z nowym respondentem.

Prezentowane poniżej pytania badawcze obejmują w całości problematykę badawczą w ramach pierwszej i drugiej fazy badania i stanowiły podstawę do opracowania narzędzia badawczego (scenariusz wywiadu CATI i TDI):

- 1) Czy Zamawiający znają i stosują przepisy dotyczące zamówień publicznych, w tym w szczególności w badanych obszarach?
- 2) Jaka jest, zdaniem Zamawiających, efektywność udzielania zamówień publicznych, w tym w badanych obszarach?
- 3) Jakie są największe trudności zaobserwowane przez Zamawiających występujące w trakcie prowadzenia postępowań o zamówienie publiczne, w tym w badanych obszarach?
- 4) Które z elementów systemu zamówień publicznych, należy zdaniem Zamawiających, poprawić i w jaki sposób?
- 5) Czy Wykonawcy biorący udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego znają i stosują przepisy dotyczące zamówień publicznych, w tym w szczególności w badanych obszarach?
- 6) Jaka jest, zdaniem Wykonawców, efektywność udzielania zamówień publicznych w tym w badanych obszarach?

- 7) Jakie są najważniejsze, zaobserwowane przez Wykonawców, trudności występujące w trakcie udziału w postępowaniach o zamówienie publiczne, w tym w badanych obszarach?
- 8) Które z elementów systemu zamówień publicznych należy, zdaniem Wykonawców, poprawić, w jaki sposób?
- 9) Jak Instytucje kontroli oceniają poziom znajomości przepisów dotyczących zamówień publicznych przez Zamawiających?
- 10) Jaka jest zdaniem Instytucji kontroli efektywność udzielania zamówień publicznych, w tym w badanych obszarach?
- 11) Jakie są największe trudności zaobserwowane przez Instytucje kontroli u zamawiających występujące w trakcie prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne, w tym w badanych obszarach?
- 12) Które z elementów systemu zamówień publicznych, zdaniem Instytucji kontroli, należy poprawić, w jaki sposób?
- 13) Jak badani oceniają pomysł pełnej elektronizacji systemu zamówień publicznych?
- 14) Jakie są oczekiwania badanych co do elektronizacji systemu zamówień publicznych?
- 15) Jakie badani widzą zagrożenia, a jakie szanse / zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych?
- 16) Jak badani oceniają działania Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie działań edukacyjnych?
- 17) Czego (jakich działań) badani oczekują w obszarze edukacyjnym?
- 18) Jakie przede wszystkim obszary, zdaniem badanych, powinny być uwzględniane w działaniach edukacyjnych Urzędu Zamówień Publicznych?
- 19) Jakie są oczekiwania i potrzeby badanych w zakresie zagadnień dotyczących pozacenowych kryteriów oceny ofert?
- 20) Jaki jest stopień profesjonalizacji kadr w zamówieniach publicznych?
- 21) Jak uczestnicy rynku zamówień publicznych odnoszą się do kwestii profesjonalizacji kadr w zamówieniach?

Badania przeprowadzone zostały w dwóch cyklach obejmujących zamówienia udzielone na podstawie znowelizowanych w 2016 r. przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj.:

- I cykl badawczy, obejmujący zamówienia udzielone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017;

- II cykl badawczy, obejmujący zamówienia udzielone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018.

Ankiety dotyczące I cyklu badawczego zostały przeprowadzone w okresie między 08.02.2018 a 30.03.2018. Ankiety odnoszące się do II cyklu badawczego prowadzono w okresie od 02.07.2018. do 08.08.2018.

Łącznie w obu cyklach badawczych techniką CATI przeprowadzono 980 ankiet wśród przedstawicieli Zamawiających, 420 wśród przedstawicieli Wykonawców (w tym 135 dotyczyło Wykonawców usług, 142 – Wykonawców dostaw, a 143 Wykonawców robót budowlanych) i 42 ankiety, w których udział wzięli przedstawiciele Instytucji kontrolujących.

Łącznie w obu cyklach badawczych techniką TDI przeprowadzono 108 ankiet wśród przedstawicieli Zamawiających, 420 wśród przedstawicieli Wykonawców (w tym 135 dotyczyło Wykonawców usług, 142 – wykonawców dostaw, a 143 Wykonawców robót budowlanych) i 42 ankiety, w których udział wzięli przedstawiciele Instytucji kontrolujących.

Analiza danych ilościowych – dane pochodzące z badań ilościowych zostały poddane analizie statystycznej. Wyniki analiz ilościowych zostały zaprezentowane w różny sposób, w zależności od zakresu danych i celów badania. W celu zaprezentowania rezultatu analizy zastosowano m.in. następujące statystyki opisowe:

- opis tabelaryczny – dane zostały przedstawione w postaci tabel, głównie tabel częstości wraz z rozkładami procentowymi;
- opis graficzny – w formie wykresów, diagramów itp.

Uzupełnieniem ww. opisu jest ilościowo-jakościowa analiza danych uzupełniających, uzasadniających odpowiedzi udzielane przez respondentów, która pozwoliła na wyjaśnienie przyczyn uzyskania określonych wyników analizy danych ilościowych.

Analiza danych ilościowych i jakościowych posłużyła do udzielania odpowiedzi na pytania badawcze. Ponieważ jednak ankiety badawcze w niektórych aspektach wykraczały poza kwestie ujęte w pytaniach badawczych, Raport zawiera więcej informacji związanych z tematyką pytań badawczych, co pozwoliło na szersze zaprezentowanie ocen niektórych elementów systemu.

Analiza danych jakościowych – materiał uzyskany w wyniku badań jakościowych został poddany analizie w oparciu o dwa etapy:

- analiza wstępna, porządkująca, na którą składają się ocena wiarygodności i poprawności technicznej oraz weryfikacja podstawowych elementów metodologicznych badania;

- redukcja i kategoryzacja, polegająca na uporządkowaniu uzyskanego materiału badawczego (zakreślenie pól problemowych, wyodrębnienie poszczególnych zagadnień i pojęć, analiza przyczynowo-skutkowa, wyodrębnienie najwartościowszych cytatów na potrzeby raportu).

W kolejnym kroku analizy, wyniki badań ilościowych poddane zostały konfrontacji z wnioskami z badań jakościowych. W wielu przypadkach wyniki badań jakościowych posłużyły do wyjaśnienia uwarunkowań uzyskanych rezultatów.

3. Struktura Raportu

W części pierwszej przedstawiono metodologię badania zastosowaną w poszczególnych jego fazach. Opis metodologii uwzględnia takie jej elementy, jak: ogólny schemat badania, charakterystyka wykorzystanych technik badawczych oraz cele i pytania badawcze dotyczące poszczególnych faz badania.

W części drugiej Raportu przedstawiono wyniki analiz przeprowadzonych w oparciu o materiał empiryczny zebrany w ramach zrealizowanego badania. W pierwszej kolejności wskazano spostrzeżenia uczestników badania wraz z komentarzami o możliwych przyczynach takich spostrzeżeń. Struktura tej części Raportu oparta jest na głównych zagadnieniach badawczych i obejmuje:

- 1) Ogólne zagadnienia dotyczące zamówień publicznych, w tym ocenę procesu udzielania zamówień publicznych w ogólności, wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa narzędzi, efektywność udzielania zamówień, trudności, bariery, problemy napotykane podczas stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych i ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych.
- 2) Kryteria oceny oferty, w tym stopień znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert, zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce prowadzonych przez Zamawiających postępowań, problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert, wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na uzyskany przedmiot zamówienia, stosowane przez Zamawiających kryteria pozacenowe w ocenie Wykonawców, efekty kontroli postępowań pod kątem stosowania kryteriów oceny ofert, potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów i ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców.
- 3) Zamówienia innowacyjne, w tym znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów, poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty innowacyjne, szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych

w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców, problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem i oferowaniem zamówień innowacyjnych.

- 4) Elektroniczna zamówień publicznych, w tym stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomość regulacji, stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronicznej zamówień publicznych, oczekiwania związane z elektroniczną zamówień publicznych, identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronicznej oraz ewentualnych zagrożeń.
- 5) Oczekiwania edukacyjne uczestników systemu zamówień publicznych, w tym identyfikacja potrzeb uczestników rynku w zakresie edukacji dotyczącej zamówień publicznych (ocena dotychczasowych działań), oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy, oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami i dobrymi praktykami stosowanymi przy udzielaniu zamówień.
- 6) Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych, w tym badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających (np. wykształcenie kierunkowe, doświadczenie), ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań, znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających, możliwość doksztalcania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.

W części trzeciej Raportu zawarto zestawienie najważniejszych wniosków płynących z przeprowadzonego badania oraz rekomendacje przygotowane na podstawie uzyskanych wyników.

Raport zamyka część zawierająca spis wykresów, tabel, schematów oraz zestawienie narzędzi badawczych wykorzystanych na poszczególnych etapach badania, stanowiących zestawienie pytań zadanych Zamawiającym, Wykonawcom i przedstawicielom Instytucji kontrolujących podczas ankiet prowadzonych w ramach badania CATI oraz TDI.

Rozdział II

Ogólne zagadnienia dotyczące zamówień publicznych

1. Wprowadzenie

Rok 2016 był szczególny dla funkcjonowania systemu zamówień publicznych. W dniu 28 lipca 2016 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1020, z późn. zm.), przenoszące do polskiego porządku prawnego regulacje nowych dyrektyw unijnych dotyczących tego obszaru, tj.:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.) oraz
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającą dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243. z późn. zm.).

Nowelizacja powyższa wprowadziła szereg istotnych unormowań, ważnych dla procesu udzielania zamówień. W konsekwencji procedury przygotowania i prowadzenia postępowania o zamówienie w pierwszej i drugiej połowie roku toczyły się w oparciu o nieco zróżnicowane przepisy.¹

Do najistotniejszych zmian, jakie wprowadziły nowe przepisy, należą:

- Skrócenie terminów składania ofert w postępowaniach powyżej progów unijnych (35 dni w przetargu nieograniczonym), a także możliwość ustalania krótszych terminów składania ofert przez Zamawiającego, np. w przypadku opublikowania

¹ Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2016 r., Warszawa, czerwiec 2017 r.; www.uzp.gov.pl

wstępnego ogłoszenia informacyjnego lub w sytuacji tzw. pilnej potrzeby udzielenia zamówienia (15 dni).

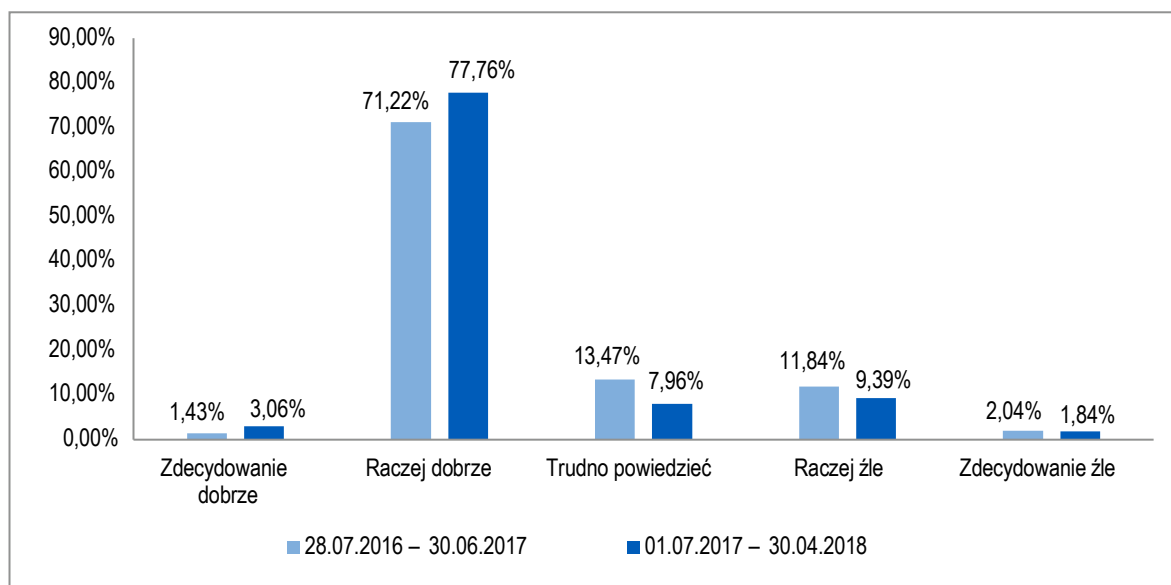
- Wprowadzenie obowiązku sporządzania i publikacji przez Zamawiającego planów postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego.
- Zmiany w art. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych w zakresie szeregu wyłączeń spod stosowania przepisów ustawy.
- Wprowadzenie obowiązku wskazania w protokole zamówienia powodów, dla których Zamawiający nie dokonał podziału zamówienia na części.
- Wprowadzenie obowiązku powoływania przez Zamawiającego zespołu osób w zamówieniach na roboty budowlane i usługi, których wartość przekracza 1 000 000 euro do nadzoru nad realizacją udzielonego zamówienia.
- Wprowadzenie obowiązku określenia w opisie przedmiotu zamówienia na usługi lub roboty budowlane wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22§1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.).
- Nowe rozwiązania w zakresie kryteriów oceny ofert.
- Zmiany w zakresie warunków udziału w postępowaniu.
- Zmiany podstaw wykluczenia i wprowadzenie procedury „samooczyszczenia” (tzw. self-cleaning).
- Wprowadzenie nowego trybu postępowania – partnerstwa innowacyjnego.
- Rozszerzenie zakresu środków odwoławczych w zamówieniach poniżej progów unijnych.
- Zwiększenie możliwości aneksowania umów (zawiera szeroki katalog podstaw umożliwiających zmiany umowy).
- Wprowadzenie specjalnego reżimu udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi.
- Określenie obowiązkowej komunikacji elektronicznej².

² Przesunięcie w czasie obowiązku elektronicznej komunikacji zamówień w odniesieniu do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonych przez innych zamawiających niż centralny zamawiający, w których wartość zamówienia jest szacowana poniżej progów unijnych, z dnia 18 października 2018 r.

2. Ogólna ocena procesu udzielania zamówień publicznych

Zamawiający raczej dobrze oceniali proces udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy. W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) ponad 71,2% respondentów oceniło proces udzielania zamówień raczej dobrze, jednak tylko nieco ponad 1,4% zdecydowanie dobrze. W kolejnej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) odsetek ocen raczej dobrych i zdecydowanie dobrych wzrósł odpowiednio do 77,8% i 3,1%. Zmalał natomiast odsetek Zamawiających, którzy źle oceniali proces udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy.

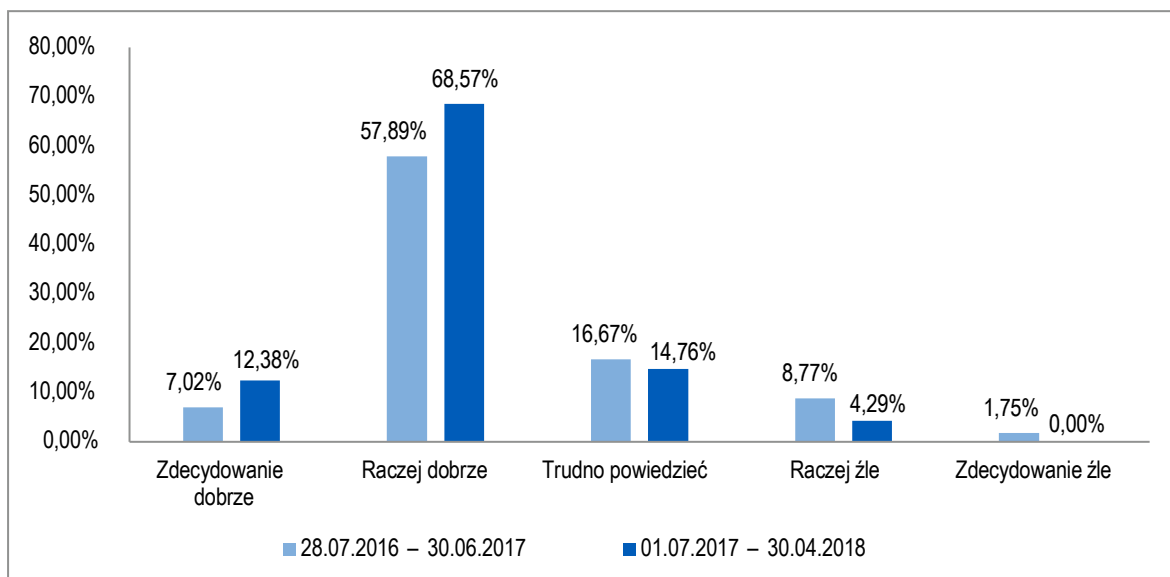
Wykres 1: Ocena procesu udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy przez Zamawiających

Podobnie proces ubiegania się o udzielanie zamówień publicznych w ujęciu ogólnym z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji / firmy oceniali Wykonawcy. W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 57,9% respondentów oceniło proces udzielania zamówień raczej dobrze, więcej natomiast, niż wśród Zamawiających, było ocen bardzo dobrych, bo ponad 7% Wykonawców oceniło ten proces zdecydowanie dobrze. W kolejnej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) odsetek ocen raczej dobrych i zdecydowanie dobrych wzrósł odpowiednio do 68,6% i 12,4%. Zmalał odsetek Wykonawców, którzy źle oceniali proces ubiegania się o zamówienia publiczne w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy.

na dzień 1 stycznia 2020 r. tj. do czasu pełnego wdrożenia modelu docelowego zakładającego istnienie centralnej Platformy e-Zamówień, z którą zintegrowane będą Portale e-Uslug. www.uzp.gov.pl

Wykres 2: Ocena procesu ubiegania się o zamówienia publiczne w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy przez Wykonawców

Oceniając proces ubiegania się o zamówienia publiczne w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 w kontekście nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych, Wykonawcy podkreślali, że zmiany są pozytywne i ułatwiają proces ubiegania się o zamówienia. Pozytywnie oceniono wprowadzenie procedury odwróconej, zmiany w przepisach dotyczących aukcji elektronicznej.

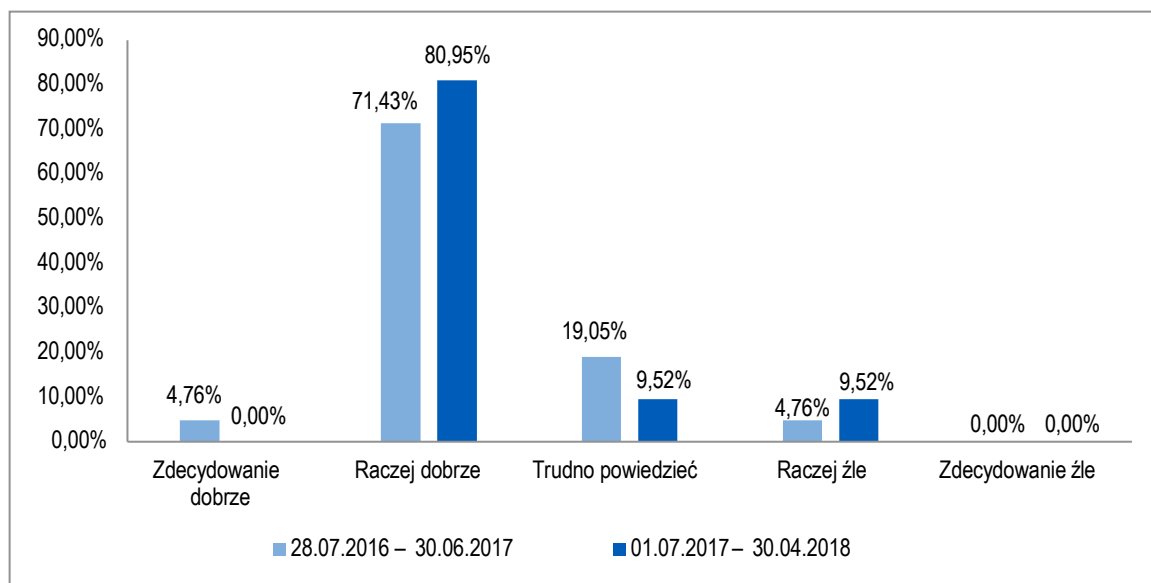
Część Wykonawców w ogólnym rozrachunku nie dostrzegła żadnych zmian lub dostrzegła tylko zmiany kosmetyczne. Niektórzy wskazywali, że pomimo ułatwień nowe przepisy wprowadziły więcej obowiązków po stronie Wykonawców. Zdaniem Wykonawców usprawnienia i odformalizowanie postępowania są dostrzegalne, ale niewystarczające. Jako przykład podano konieczność przesyłania oświadczenia o przynależności do grupy kapitałowej w terminie 3 dni od dnia otwarcia ofert. Pojawiły się również opinie, że wymóg zatrudniania na podstawie umowy o pracę osób wykonujących określone przez Zamawiającego czynności (art. 29 ust. 3a ustawy – Prawo zamówień publicznych) prowadzi do trudności po stronie Wykonawców. Podobnie oceniano przepisy określające obowiązki wykonawców związane z podwykonawstwem.

W postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 Wykonawcy dostrzegali pozytywny wpływ zmian. Zwracali uwagę na brak konieczności składania wszystkich dokumentów wraz z ofertą, jednak odformalizowanie postępowania nadal uznawali za niewystarczające (oświadczenie o grupie kapitałowej, zbyt duża liczba dokumentów). Tam, gdzie jedni dostrzegali pozytyw, inni widzieli utrudnienia; niektórzy Wykonawcy za utrudnienie uznali składanie dokumentów na dwóch etapach postępowania. Wykonawcy wskazywali również na pewne problemy, jakie pojawiły się po stronie Zamawiających, którzy nieprawidłowo określają pozacenowe kryteria oceny ofert czy

nieprecyzyjnie opisują przedmiot zamówienia, co utrudnia ubieganie się o zamówienie po stronie Wykonawców.

W pierwszej fazie stosowania nowych przepisów, czyli od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj. od 28.07.2016 do 30.06.2017, przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze ocenili proces udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście problemów zidentyfikowanych w toku przeprowadzonych kontroli. Pozytywna ocena wzrosła w kolejnym okresie badawczym, tj. od 01.07.2017 do 30.04.2018. W pierwszej fazie jeden respondent ocenił proces udzielania zamówień raczej źle, podczas gdy w drugiej fazie odpowiedzi takiej udzielili przedstawiciele dwóch Instytucji kontrolujących. Co ważne, żaden z uczestników badania nie ocenił stosowania przepisów zdecydowanie źle.

Wykres 3: Ocena procesu udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście problemów zidentyfikowanych w toku przeprowadzonych kontroli przez Instytucje kontrolujące

Zapytani o dobre i złe strony systemu zamówień publicznych na podstawie kontroli zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących dostrzegali głównie dobre strony. Wśród nich większą swobodę w prowadzeniu postępowań, odformalizowanie postępowań i zasadę żądania dokumentów od wykonawcy, który złożył najkorzystniejszą ofertę, a nie od wszystkich wykonawców, wprowadzenie art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych (tzw. procedury odwróconej), rozszerzenie korzystania z klauzul społecznych, co daje możliwości udziału w postępowaniach grupom wykluczonym społecznie, wprowadzenie zamówień in-house, wprowadzenie obowiązku określania pozacenowych kryteriów oceny ofert o wadze minimum 40%.

Jako mankamenty wskazywano niejasności w treści ustawy i rozproszenie przepisów dotyczących procedury w różnych miejscach ustawy, „pracochłonność, konieczność opracowania dużej ilości dokumentów”, wprowadzenie obowiązku określania pozacenowych kryteriów oceny ofert o wadze minimum 40%, przez co „zamawiający boją się przyjmować ceny jako jedynego kryterium oceny ofert, więc ograniczają je i przy prostych dostawach i usługach wymyślają dziwne kryteria, co jest kwestionowane w kontrolach”. Warto jednak zwrócić uwagę, że kwestia wprowadzenia obowiązku stawiania pozacenowych kryteriów uznawana była również za dobrą stronę systemu zamówień publicznych. Wskazywano również na pewne trudności związane z Jednolitym Europejskim Dokumentem Zamówienia, które mogą być wynikiem krótkiego okresu obowiązywania przepisów dotyczących Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia i różnicami w nomenklaturze, jaką posługuje się ustawa i Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiające standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia.

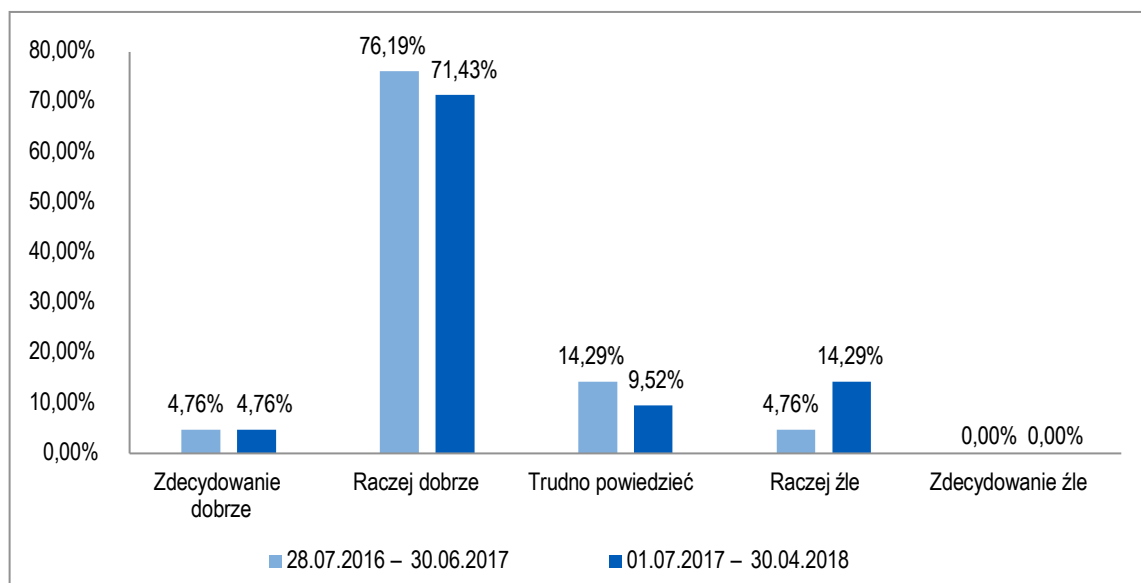
Dobre strony systemu zamówień publicznych na podstawie kontroli zamówień udzielanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 w ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących to przede wszystkim dobre funkcjonowanie ustawy. Nie wskazywano na konkretne przepisy lub regulacje, z wyjątkiem wprowadzenia regulacji z zakresu klauzul społecznych. Na tym etapie badania respondenci skupili się na złych stronach, co nie oznacza, że źle oceniali system.

Respondenci wskazywali, że „mankamentem jest bardzo formalne podejście zamawiających do wymogów ustawy, umyka przy tym element ekonomiczny, kładzie się nacisk na zgodność podejmowanych czynności z wymogami prawa. Zbyt duża troska o to, by formalności się zgadzały, a nie na ustalenie kryteriów oceny ofert, warunków zamówienia itp., sprawa kryteriów oceny ofert. Przez 20 lat wyrobiono u zamawiających pewne złe nawyki, przez co głównym kryterium jest ciągle cena”. Nadmierny formalizm nie zawsze jest przez Zamawiających przestrzegany, wpływa również na mniejsze zainteresowanie zamówieniami ze strony Wykonawców.

3. Wykorzystanie narzędzi dostępnych w przepisach prawa

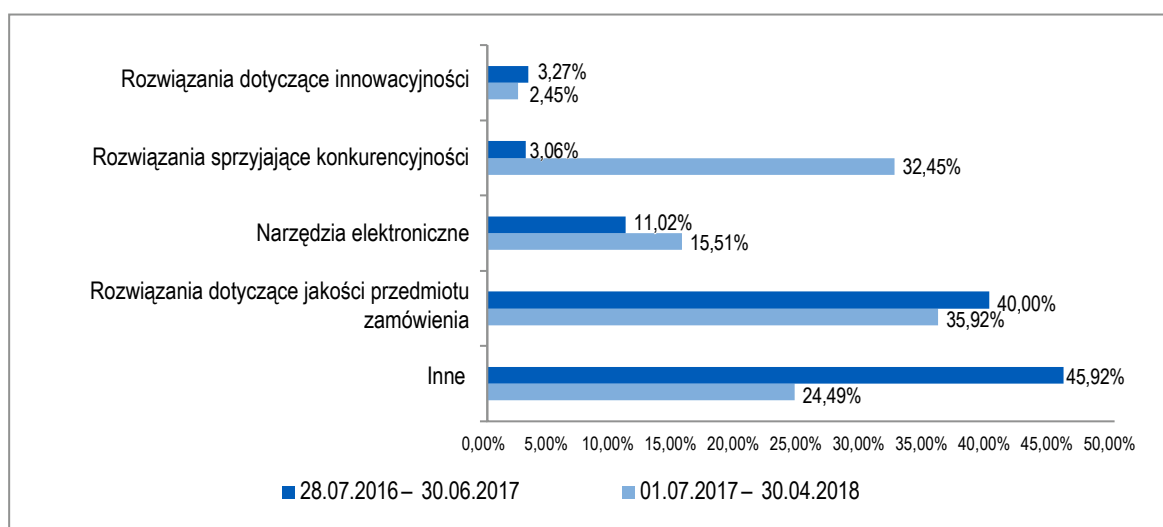
Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej pozytywnie oceniali poziom znajomości przez Zamawiających przepisów dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena ta nieznacznie się pogorszyła. Przedstawiciele Instytucji kontrolujących częściej określali poziom znajomości nowych przepisów jako niewystarczający.

Wykres 4: Ocena poziomu znajomości przez Zamawiających przepisów dotyczących zamówień publicznych udzielanych przez przedstawicieli Instytucji kontrolujących

Zamawiający korzystali z dostępnych w przepisach prawa nowych rozwiązań przy udzielaniu zamówień publicznych. W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 stosowanie nowych narzędzi deklarowało 45,5% badanych Zamawiających. Były to głównie rozwiązania sprzyjające konkurencyjności i dotyczące jakości przedmiotu zamówienia. W postępowaniach prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018 stosowanie nowych rozwiązań deklarowało już 87,3% Zamawiających i były to przede wszystkim rozwiązania dotyczące jakości przedmiotu zamówienia i inne.

Wykres 5: Wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa nowych rozwiązań przy udzielaniu zamówień publicznych przez Zamawiających

W pierwszym etapie badania, czyli w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, większość Zamawiających wskazała brak potrzeby korzystania z nowych rozwiązań lub brak

postępowań, w których można by wykorzystać takie narzędzia (czasami Zamawiający nie ogłaszali żadnych postępowań w tym okresie). Wśród odpowiedzi „inne” najczęściej wskazywano brak zastosowania jakichkolwiek nowych narzędzi z nielicznymi wyjątkami, gdzie wskazywano na: art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedurę odwróconą i przepisy regulujące kwestie zamówień na usługi społeczne.

W badaniu pogłębionym TDI przedstawiciele Zamawiających, którzy korzystali z dostępnych w przepisach prawa nowych rozwiązań przy udzielaniu zamówień publicznych, wymieniali głównie procedurę odwróconą. W dalszej kolejności wskazywano stosowanie klauzul społecznych, w szczególności wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę (art. 29 ust. 3a ustawy – Prawo zamówień publicznych), aukcji elektronicznej, zmian umowy, pozacenowych kryteriów oceny ofert oraz przepisów określających zasady prowadzenia postępowań, których przedmiotem są usługi społeczne i inne szczególne usługi.

Na kolejnym etapie badania (obejmującym postępowania prowadzone między 01.07.2017 a 30.04.2018) również wielu Zamawiających wskazywało na brak potrzeby lub możliwości stosowania nowych rozwiązań. Wskazywali na małą skalę udzielanych zamówień oraz nieodpowiedni przedmiot zakupu. Powodem były również problemy interpretacyjne w zakresie nowych rozwiązań oraz wzgląd na Wykonawców. Pojawiały się nieliczne deklaracje korzystania z art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz klauzul społecznych.

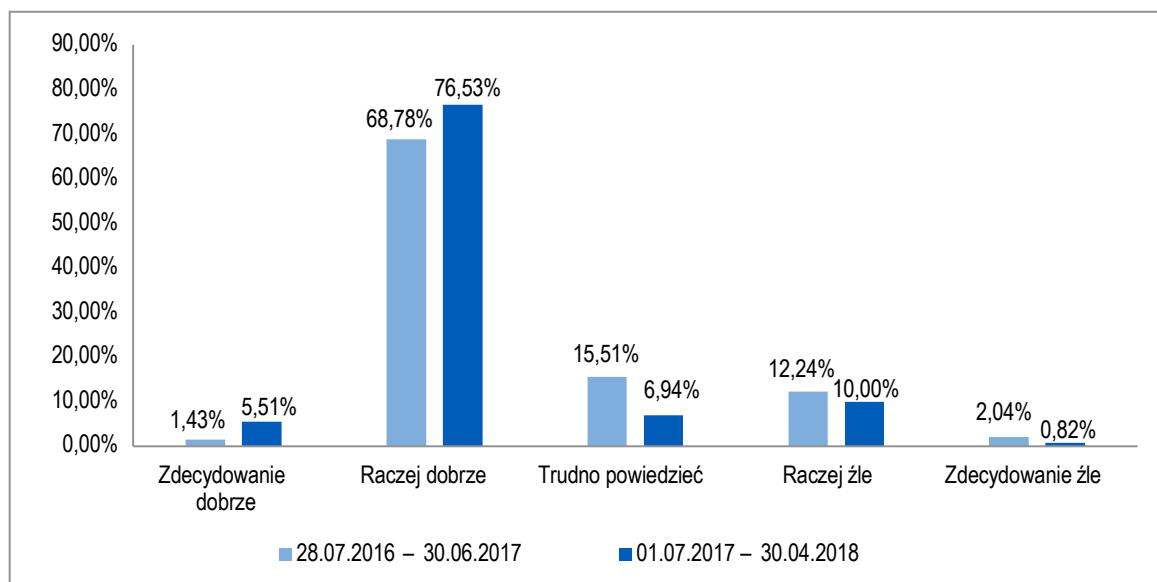
W badaniu pogłębionym TDI przedstawiciele większości Zamawiających wskazywali, że korzystają ze wszystkich przepisów, które zobowiązują ich do prowadzenia postępowań na nowych zasadach, chętnie korzystali z procedury odwróconej. Powoływali się również na stosowanie klauzul społecznych, również tym razem głównie obligatoryjnych. Zamawiający deklarowali również stosowanie pozacenowych kryteriów oceny ofert, w tym aspektów środowiskowych. Wskazywano również stosowanie nowych przepisów dotyczących warunków udziału w postępowaniu, fakultatywnych podstaw wykluczenia, przepisów dotyczących zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi i elektronicznego JEDZ.

4. Efektywność udzielania zamówień publicznych

Przedstawiciele Zamawiających raczej dobrze oceniali sprawność procedury udzielania zamówień publicznych. W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 68,8% respondentów uznało, że procedury są raczej sprawne, a 12,2%, oceniła procedury raczej źle. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 do ponad 76,5% wzrósł odsetek dobrych ocen sprawności procedur, a ponad 5,5% Zamawiających oceniło je zdecydowanie dobrze. Poprawa oceny może mieć związek z lepszą znajomością przepisów i lepszym ich

wykorzystaniem, na co wskazują dane prezentowane wyżej. Zamawiający chętnie wykorzystywali art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, co z pewnością również przyczyniło się do usprawnienia procedur.

Wykres 6: Sprawność procedury udzielania zamówień publicznych w ocenie Zamawiających

W trakcie badania TDI dotyczącego okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 41,8% Zamawiających uznała, że nowelizacja nie przyczyniła się do usprawnienia procesu udzielania zamówień publicznych. Zamawiający wyjaśniali, że w okresie, którego dotyczy badanie, Zamawiający „dopiero uczyli się stosowania nowych przepisów” i nie wszystkie kwestie były jasne. Po czasie zauważyli, że nowe przepisy ułatwiły pracę (szczególnie procedura odwrócona). Zwracali również uwagę na ułatwienia dla Wykonawców, którzy nie muszą dołączać wszystkich dokumentów do oferty. Zamawiający wskazywali, że pewne elementy powodują usprawnienie i przyspieszenie procedury, ale inne (np. obowiązek stosowania klauzul społecznych) utrudniają przygotowanie postępowania lub powodują wydłużenie czasu trwania procedury. Pomimo przejściowych trudności interpretacyjnych, Zamawiający podkreślali, że na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych szybko pojawiały się wskazówki co do stosowania nowych przepisów, co ułatwiło ich stosowanie.

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) ponad 52,7% Zamawiających uznało, że nowelizacja nie przyczyniła się do usprawnienia procesu udzielania zamówień publicznych. Zamawiający wskazywali, że niektóre przepisy przyczyniły się do usprawnienia procedury, a inne przeciwnie, powodują pewne utrudnienia. Pozytywnie ocenili art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych.

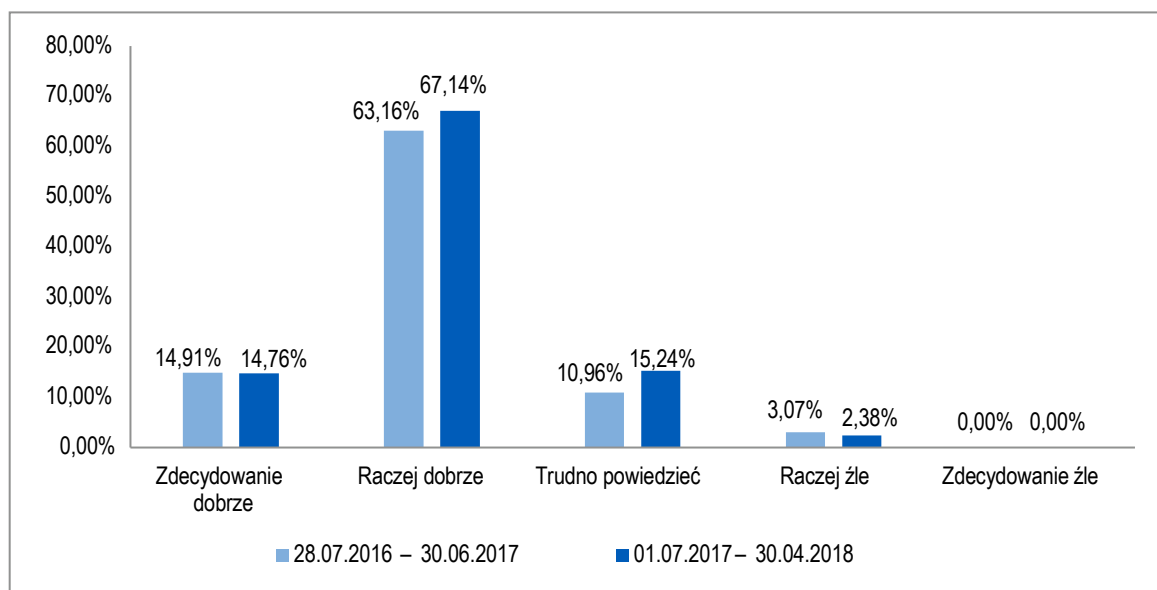
Odnosząc się do sprawności procedury udzielania zamówień w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, przedstawiciele Instytucji kontrolujących uznawali, że istnieje co do zasady poprawa w stosunku do poprzedniego stanu prawnego. W większości przypadków uznawali, że nowelizacja usprawniła i przyspieszyła proces wyboru wykonawców. Choć część respondentów zwracała uwagę na widoczne usprawnienia w postępowaniach o wartości poniżej progów unijnych, w postępowaniach o większej wartości ułatwienia nie są tak widoczne. Zwracano uwagę na korzyści płynące z procedury odwróconej, jednak w przypadku konieczności wzywania do złożenia dokumentów więcej niż jednego wykonawcy procedura się wydłuża. Inni przedstawiciele Instytucji kontrolujących uznali, że proces udzielania zamówień jest nadal zbyt długi i nadmiernie sformalizowany. Zwracali też uwagę na utrudnienia związane z opisem przedmiotu zamówienia.

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 przedstawiciele Instytucji kontrolujących zwracali uwagę na poprawę sprawności procedury udzielania zamówień m.in. z uwagi na intensyfikację działań edukacyjnych w zakresie nowelizacji. Dostrzegali jednak pewne uwarunkowania rynkowe i problemy lokalne, które mają wpływ na sprawność postępowań: „Procedura jest dobra, ale nie ma wykonawców w tym momencie i są kłopoty z ich pozyskaniem. Rynek się skurczył i nie mamy ofert. W wielu postępowaniach nie wpływa żadna oferta. Problem widzimy w tym, że chodzą pogłoski o obniżeniu progu przetargowego do 14 000 euro i tego się boimy”.

Większość, bo niemal 69,1%, Zamawiających uznawało, że nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. nie ułatwiła wyboru oferty gwarantującej wyższą jakość produktu/usługi w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Tylko 27,3% Zamawiających dostrzegło wpływ zmian na wybór oferty gwarantującej wyższą jakość produktu/usługi, a 3,6% nie udzieliło odpowiedzi.

Odnosząc się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, większy odsetek Zamawiających (38,2%) dostrzegał wpływ zmian na wybór oferty gwarantującej wyższą jakość produktu/usługi. Nadal jednak większość respondentów (58,2%) nie zaobserwowało związku między nowymi przepisami a jakością oferowanych produktów/usług. Ponad 3,6% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

Niemal 63,2% Wykonawców raczej dobrze oceniało dostęp do zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji, a ponad 14,9% Wykonawców uznało, że dostęp ten jest bardzo dobry. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 bardzo dobrze i dobrze dostęp do zamówień publicznych oceniło łącznie 81,9% Wykonawców.

Wykres 7: Ocena dostępu do zamówień publicznych przez Wykonawców

Na pytanie o ocenę procedury wyboru Wykonawców na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących uznali, że kształtuje się ona bardzo dobrze (4,8%) lub raczej dobrze (81%). Tylko 4,5% uczestników badania oceniła procedury raczej źle, pozostali respondenci nie mogli określić procedury na podstawie tak zadanego pytania. Dokładnie w ten sam sposób kształtuje się ocena procedury wyboru wykonawców w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018.

W ocenie przedstawiciele Instytucji kontrolujących nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie w 2016 r., wpłynęła raczej pozytywnie na postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Wskazywali na takie czynniki, jak łagodniejsze przepisy, mniej formalistyczne podejście do procedury, wzrost aktywności podmiotów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Wielu respondentów nie potrafiło jednak dokonać jednoznacznej oceny, wskazując na brak danych.

W kolejnej fazie badania, tj. w okresie 01.07.2017 do 30.04.2018, przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali na spore niedogodności przy stosowaniu nowych przepisów w pierwszej fazie ich obowiązywania. Podkreślali, że niejasności interpretacyjne wydłużyły postępowanie i utrudniały prace Zamawiającym, jednak ostatecznie nowe przepisy usprawniły proces udzielania zamówień. Zwracali uwagę na duże znaczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w interpretacji przepisów, podkreślając, że interpretacja taka powinna być wydawana niezwłocznie po zidentyfikowaniu problemu. Część respondentów uznała, że zmiana przepisów w zasadzie nie wpłynęła lub w niewielkim stopniu wpłynęła na postępowania prowadzone w tym okresie.

5. Trudności, bariery i problemy napotymane przez:

a) Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego

W pierwszym etapie badania, czyli w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 01.07.2017, większość Zamawiających (51,6%) nie doświadczyła trudności dotyczących udzielania zamówień publicznych. Znacznie lepiej sytuacja prezentowała się w kolejnym etapie badania (postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018), gdzie ponad 71,4% deklarowało brak trudności w związku z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego.

Wśród identyfikowanych trudności w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, które najczęściej występowały podczas udzielania zamówień publicznych, Zamawiający wymieniali: częste zmiany prawa (34,9%), nową procedurę (12,5%), aspekty związane z podwykonawstwem (9,4%), sprawozdanie z udzielonych zamówień (8,6%). W mniejszym stopniu wskazywano na: zakres stosowania wyłącznie kryterium najniższej ceny (2%), analizę Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia (1,8%), trudność wykluczenia Wykonawcy podającego nieprawdziwe informacje (1,6%), żądanie dokumentów od wszystkich uczestników postępowania (1,2%), stwierdzenie rażąco niskiej ceny (1,2%). Inne trudności miały znaczenie marginalne.

Dodatkowo wymieniano kwestie związane z podziałem zamówienia na części, zatrudnianiem osób na umowę o pracę, które prowadzi do podwyższenia cen ofert i w efekcie konieczności unieważniania postępowań. Kłopotliwe dla Zamawiających było również stosowanie klauzul społecznych, zamówień na usługi społeczne i zamówienia in-house z powodu niejasności w interpretacji przepisów w tym zakresie. Zwracano też uwagę na problemy wynikające z braku wykonawców i wzrostu cen, szczególnie w postępowaniach na roboty budowlane.

W kolejnej fazie badania (w postępowaniach prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018) Zamawiający zwracali uwagę na trudności związane z: częstymi zmianami prawa (14,3%), nowymi procedurami (10,8%), aspektami związanymi z podwykonawstwem (5,3%), analizą Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia (4,1%) brakiem możliwości negocjacji ceny, w przypadku najkorzystniejszej oferty, która przewyższa możliwości finansowe Zamawiającego (3,8%), stwierdzaniem rażąco niskiej ceny i zakresem stosowania wyłącznie kryterium najniższej ceny (3,1%), trudnościami wykluczenia Wykonawcy podającego nieprawdziwe informacje i żądaniem dokumentów od wszystkich uczestników, sprawozdaniami z udzielonych zamówień (2,5%) i zastrzeżeniem osobistego wykonania zamówienia (1,6%). Jako istotne problemy wskazywano również trudności interpretacyjne i brak orzecznictwa dotyczącego nowych instytucji prawa. Część zamawiających deklarowała, iż problemy sprawiał im brak wykonawców oraz konieczność uwzględnienia aspektów społecznych.

Dodatkowo Zamawiający wymieniali problemy z interpretacją nowych przepisów (np. w zakresie art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedury odwróconej), krótkie terminy związania ofertą, stosowanie pozacenowych kryteriów oceny ofert i klauzul społecznych (ze szczególnym naciskiem na art. 29 ust. 3a ustawy – Prawo zamówień publicznych przede wszystkim w zakresie kontroli przestrzegania wymogu zatrudnienia na etapie realizacji zamówienia), etap oceny ofert, podstawy wykluczenia, udostępniany potencjał. Wskazywano także na utrudnienia związane z opisem przedmiotu zamówienia, co przedłuża etap przygotowania postępowania. Kolejna pojawiająca się kwestia to problemy związane z publikatorami i sporządzeniem protokołu postępowania. Zwracano też uwagę na trudności związane z rynkiem, takie jak brak wykonawców, wzrost cen, zmiany umowy.

b) Wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego

Ponad 75,4% Wykonawców deklarowało, że w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 w procesie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego reprezentowana przez nich instytucja / firma nie napotkała na trudności dotyczące zamówień publicznych. Z trudnościami zetknęło się niemal 16,7% Wykonawców. Pozostali Wykonawcy nie udzielili odpowiedzi na to pytanie.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 niemal 82,4% Wykonawców nie napotkało trudności w procesie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego, a 17,6% dostrzegła pewne trudności dotyczące zamówień publicznych.

Wśród najczęściej występujących trudności podczas udzielania zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 Wykonawcy wskazywali: zbyt krótki czas na przygotowanie oferty (10,5%), zbyt wysokie wymagania (4,8%), wysokość kar umownych (4,4%), brak dostatecznych i jawnych informacji związanych z możliwościami uczestnictwa w postępowaniu oraz wymaganą procedurą (4%). W dalszej kolejności wymieniano: niejednoznaczność i niejasność kryteriów wyboru oferty (3,5%), zbyt wysokie wymagania finansowe w zakresie gwarancji i zabezpieczeń (3,1%), przygotowanie Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia (3,1%), kwestie związane z podwykonawstwem (2,6%), przygotowanie i przekazanie dokumentów i oświadczeń żądanych przez zamawiającego (2,6%), opóźnienia w płatnościach dokonywanych przez Zamawiającego (2,2%), nadmierna wielkość zamówienia w stosunku do potencjału i wielkości firmy (1,3%). Wśród przeszkód nie wymieniano natomiast nadmiernej kumulacji postępowań w jednym czasie oraz braku usług szkoleniowych w zakresie procedury zamówień publicznych.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 Wykonawcy zauważyli następujące trudności: zbyt krótki czas na przygotowanie oferty (6,2%), przygotowanie i przekazanie dokumentów i oświadczeń żądanych przez zamawiającego (6,2%), zbyt wysokie wymagania

(5,7%), niejednoznaczność i niejasność kryteriów wyboru oferty (3,3%), kwestie związane z podwykonawstwem i przygotowaniem Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia (po 1,9%), brak dostatecznych i jawnych informacji związanych z możliwościami uczestnictwa w postępowaniu oraz wymaganą procedurą, zbyt wysokie wymagania finansowe w zakresie gwarancji i zabezpieczeń (po 1,5%), nadmierną wielkość zamówienia w stosunku do potencjału i wielkości firmy (1%). Pozostałe, tj. opóźnienia w płatnościach dokonywanych przez Zamawiającego, wysokość kar umownych i brak usług szkoleniowych w zakresie procedury zamówień publicznych, potraktowano marginalnie (0,5%). Inne wskazywane trudności to żądanie zabezpieczenia należytego wykonania umowy, elektronizacja, kwestie związane z interpretacją przepisów i dostępność materiałów.

W pierwszym okresie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych od 28.07.2016 do 30.06.2017) nie wszyscy pracownicy firm reprezentowanych przez Wykonawców zaobserwowali trudności występujące w postępowaniach o zamówienia publiczne. Pozostali wskazywali na kłopoty z wypełnianiem Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia i zatrudnianiem pracowników na podstawie umowy o pracę. Wykonawcy wskazywali też na problemy związane z niejednoznacznymi przepisami i brakiem orzecznictwa, co wprowadza niepewności w zakresie postępowania.

Kłopotliwe jest również spełnienie wygórowanych niekiedy warunków udziału w postępowaniu, kryteriów oceny ofert i konieczność przedkładania ciągle zbyt dużej liczby dokumentów oraz zbyt krótkie terminy składania ofert. Wskazywali też na samych Zamawiających, którzy często nie udzielają odpowiedzi na pytania (np. w zakresie opisu przedmiotu zamówienia) czy wymagają dokumentów, których nie wskazywali w dokumentacji postępowania. Dla niektórych problematyczne było stosowanie przez Zamawiających ceny jako jedynego kryterium oceny ofert.

Wśród najczęściej identyfikowanych nieprawidłowości u Zamawiających, stwierdzanych w wyniku prowadzonych kontroli zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali problemy z formułowaniem warunków udziału w postępowaniu, opisem przedmiotu zamówienia (m.in. brak wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w postępowaniu, którego przedmiotem są roboty budowlane; wskazanie na jednego wykonawcę), kryteriami oceny ofert, niewłaściwym szacowaniem wartości zamówienia, złym wyborem trybu.

Do najczęściej identyfikowanych nieprawidłowości u Zamawiających, stwierdzanych w wyniku prowadzonych kontroli zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, przedstawiciele Instytucji kontrolujących zaliczyli kwestie szacowania wartości zamówienia i udzielania zamówień w częściach, nieproporcjonalne warunki udziału w postępowaniu, problem z nazwami własnymi, „kwestie formalne – niedopełnienie kwestii związanych z dokumentacją”, niedozwolone zmiany umów

w sprawie zamówienia. Na tym etapie większość respondentów nie stwierdziła większych nieprawidłowości.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących zapytani o to, jakie były najczęstsze zaobserwowane przez nich nieprawidłowości w zakresie udziału wykonawców w kontrolowanych postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, najczęściej nie potrafili wskazać konkretnych przykładów lub wskazywali na brak nieprawidłowości. Pojawiały się „problemy z niezgodnością ze specyfikacją” i nieuzasadnione żądanie udzielenia zamówień na roboty dodatkowe. Zaobserwowano też odmowy podpisywania umów przez wykonawców, których oferta została wybrana, w sytuacji gdy Zamawiający nie mógł już zatrzymać wadium.

Najczęstsze nieprawidłowości w zakresie udziału wykonawców w kontrolowanych postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 zaobserwowane przez przedstawicieli Instytucji kontrolujących to: kwestie formalne związane ze składanymi dokumentami („referencje były przygotowane z małą starannością; bardzo dużo poprawek, jeśli chodzi o dokumenty wykonawców”). Respondenci zauważyli również „problemy na etapie realizacji umów wynikające prawdopodobnie z częstych opóźnień”.

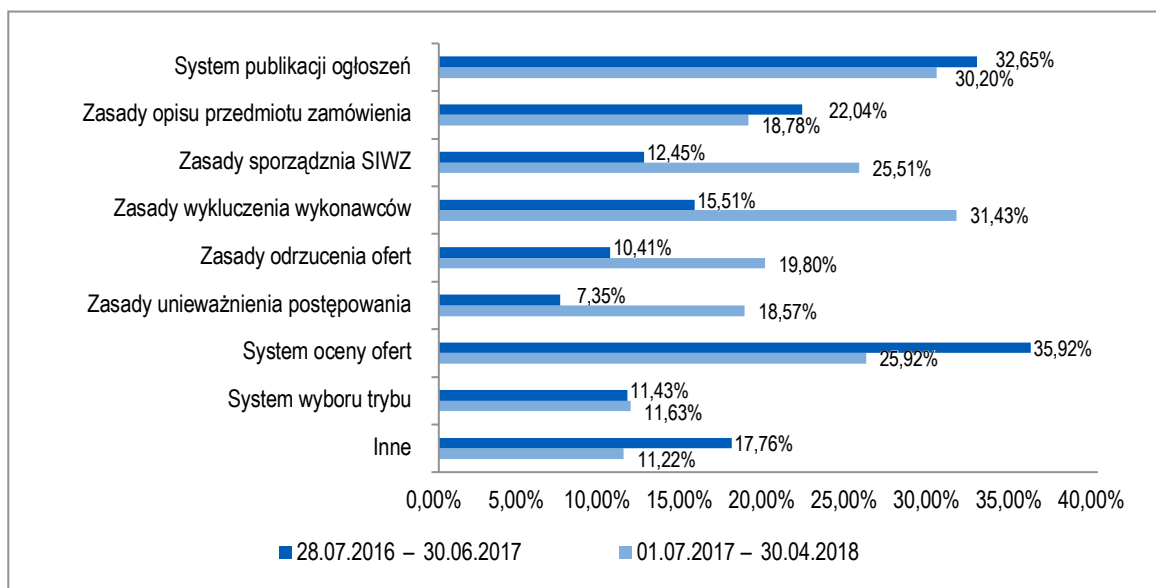
6. Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur obszarów wymagających poprawy

W ocenie Zamawiających w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 procedury, przepisy prawa lub regulacje systemu zamówień publicznych wymagały poprawy w niewielkim stopniu (35,1%) lub dużym stopniu (32,7%). Niemal 7,4% respondentów uznało, że procedury i przepisy wymagają poprawy w małym stopniu, a 14,3% wskazywało, że poprawa przepisów nie jest konieczna.

W kolejnej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 już 19,8% Zamawiających uznało, że przepisy nie wymagają poprawy lub wymagają zmian w niewielkim stopniu (39,2%). Niemal 28% Zamawiających oceniło, że poprawa jest wymagana i to w dużym stopniu, a 5,9% uznało, że w bardzo dużym. W tej fazie 7,1% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

Wśród elementów systemu, które w największym stopniu wymagają poprawy, Zamawiający w pierwszym okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 wymieniali system publikacji ogłoszeń, oceny ofert zasady opisu przedmiotu zamówienia. W kolejnej fazie, tj. w postępowaniach prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018, Zamawiający uznawali, że poprawy wymagają system publikacji ogłoszeń, zasady wykluczania wykonawców oraz sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Wykres 8: Elementy systemu, które, w ocenie Zamawiających, wymagają poprawy w największym stopniu

Wśród innych elementów wymagających poprawy w pierwszym okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Zamawiający wymieniali: przepisy dotyczące przygotowania postępowania, w tym kryteriów oceny ofert, opisu przedmiotu zamówienia (przede wszystkim w zakresie wymogu zatrudniania osób realizujących zamówienie na podstawie umowy o pracę). Zamawiający postulowali zmiany w przepisach dotyczących zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi oraz w przepisach dotyczących udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz regulujących klauzule społeczne, środków ochrony prawnej.

Zaznaczano również konieczność wprowadzenia elektronizacji zamówień i reformy procedury odwoławczej (niektórzy Zamawiający proponowali wprowadzenie protestu, na kształt poprzednio obowiązującej regulacji). Zmian wymagają także przepisy dotyczące rażąco niskiej ceny, w tym zasad oceny wyjaśnień (problemy wiązano z brakiem jednoznacznej definicji ceny rażąco niskiej i rozbieżnościami w orzecznictwie). Pojawiały się też kwestie techniczne, forma i sposób publikacji ogłoszeń (w tym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie Zamawiającego), konieczność wydłużenia terminu związania ofertą.

Niektórzy podkreślali, że zmiany wymaga cała ustawa, gdyż jest niespójna i nieczytelna. Przepisy należy uprościć. Podkreślano konieczność zmian w zakresie liczby wymaganych dokumentów (zarówno po stronie Zamawiającego jak i żądanych od Wykonawców, np. oświadczenie o grupie kapitałowej) oraz ich treści (uproszczenia formularza JEDZ, treści ogłoszeń, protokołów). Poprawy wymagają również terminy (termin składania dokumentów na wezwanie Zamawiającego, terminy składania ofert), rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający, rozporządzenia

w sprawie sprawozdań z udzielonych zamówień oraz obowiązek uzasadnienia braku podziału zamówienia na części.

W drugim etapie badania (w zakresie postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) Zamawiający uznali, że poprawy wymagają również przepisy dotyczące elektronicznej systemy zamówień publicznych, kryteriów oceny ofert (w tym te związane z kosztami cyklu życia produktu/usługi, obowiązkiem określania pozacenowych kryteriów o wadze przynajmniej 40%), szacowania wartości zamówienia, rażąco niskiej ceny lub bardziej ogólnie obowiązków zamawiającego i oceny ofert. Zauważono konieczność zmian również w bardziej szczegółowych regulacjach, tj. formie i terminach składania dokumentów, kwestiach związanych z wadium oraz ochroną danych osobowych. Niektórzy respondenci postulowali powrót poprzednich zasad składania dokumentów (wszystkie dokumenty wraz z ofertą). Wskazywali, że w sytuacji gdy wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, nie przedstawi wymaganych dokumentów lub nie potwierdzi spełniania warunków, do złożenia dokumentów należy wezwać kolejnego wykonawcę, co wydłuża procedurę.

Również na tym etapie wielu Zamawiających wskazywało na konieczność poprawy całej ustawy lub wręcz „napisanie jej od nowa”. Wskazywali, że problemy związane są często nie z treścią samych przepisów, ale ich interpretacją. Zmiany wymagają również kwestie związane z zamówieniami o wartości poniżej 30 000 euro, w tym podwyższenie kwoty bagatelności, skrócenie terminów składania ofert.

Zamawiający dostrzegali też konieczność wprowadzenia zmian w procedurze odwoławczej, np. doprecyzowanie przepisów regulujących podstawy wnoszenia odwołań w postępowaniach poniżej progów unijnych. Pojawiały się opinie, że obecne przepisy dają Wykonawcom zbyt szerokie spektrum podstaw odwoławczych, szczególnie w zakresie wyboru oferty najkorzystniejszej, co wpływa na przedłużenie procedury przetargowej.

W pierwszym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) przedstawiciele Wykonawców jako elementy wymagające poprawy na pierwszym miejscu wymieniają kwestie związane z wymaganymi dokumentami (w tym Jednolity Europejski Dokument Zamówienia, oświadczenie o przynależności do grupy kapitałowej, konieczność ujednolicenia wzorów oświadczeń dla wszystkich zamawiających) i nadmierną biurokracją. Poprawy wymagały ich zdaniem również przepisy dotyczące kryteriów oceny ofert i opisu przedmiotu zamówienia (w szczególności w zakresie określania równoważności)

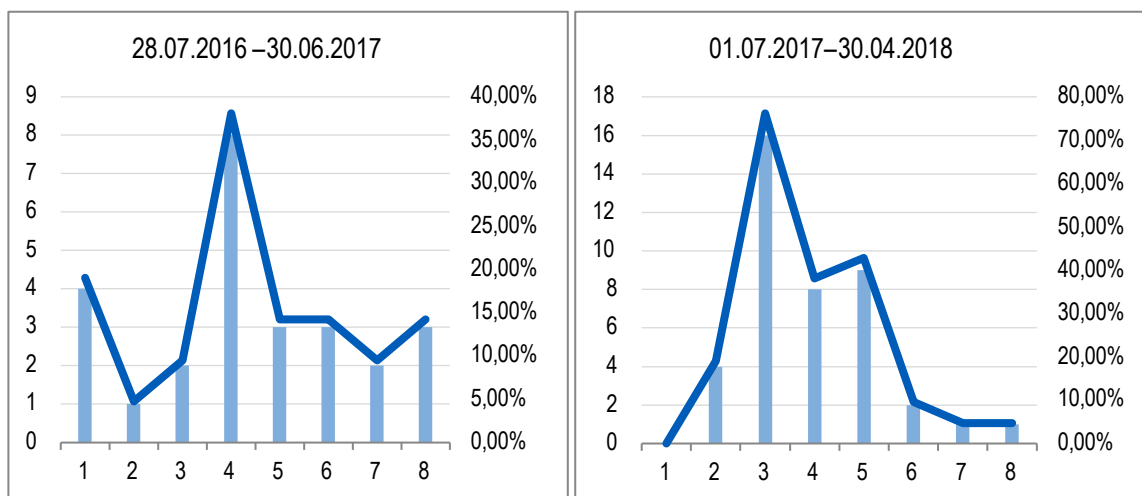
Pojawiały się też uwagi ogólne, wskazujące na konieczność „zmiany podejścia zamawiających, którzy czasami próbują przerzucić odpowiedzialność na wykonawcę i źle przygotowują dokumentację”. Postulowano konieczność wyeliminowania nieścisłości i różnic interpretacyjnych oraz propagowanie stosowania trybów negocjacyjnych, wówczas, gdy

cena nie jest najważniejszym kryterium. Wielu Wykonawców nie potrafiło wskazać elementów systemu wymagających poprawy.

W odniesieniu do postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018 pojawiały się ogólne propozycje dalszego odformalizowania postępowania. Wykonawcy wskazywali, że poprawy wymagają przepisy obligujące Zamawiających do stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert. Wskazywali na konieczność wprowadzenia ograniczeń w stawianiu warunków, które są obecnie wygórowane. Proponowali też zobowiązanie Zamawiających do potwierdzania otrzymania wadium wpłaconego w pieniądzu. Postulowali stworzenie platformy przetargowej i umożliwienie większego kontaktu Wykonawców z Zamawiającymi. Problemem jest również zbyt rozbudowany formularz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, który zdaniem Wykonawców wymaga zmiany. Wykonawcy wskazywali też na potrzebę zmiany w przepisach dotyczących kryteriów oceny ofert oraz ujednolicenie wzorca gwarancji zabezpieczenia wykonania umowy. Jeden z respondentów wskazał, że „trzeba powrócić do starych zasad – raz wysyłamy komplet dokumentów”. Również na tym etapie wielu Wykonawców nie potrafiło wskazać elementów systemu wymagających poprawy.

Wśród elementów wymagających poprawy w największym stopniu w pierwszej fazie funkcjonowania nowych przepisów w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali na zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz system publikacji ogłoszeń. W kolejnym etapie stosowania przepisów, tj. w okresie 01.07.2017 do 30.04.2018, taka sama liczba respondentów zwróciła uwagę na zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jednak większość przedstawicieli Instytucji kontrolujących wskazała na zasady opisu przedmiotu zamówienia i wykluczania wykonawców. Wśród innych elementów wartych poprawy wskazywano systematykę ustawy. Część respondentów nie widziała potrzeby poprawy systemu.

Wykres 9: Elementy systemu zamówień publicznych wymagające poprawy w ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących

1. system publikacji ogłoszeń
2. system oceny ofert
3. zasady opisu przedmiotu zamówienia
4. zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia
5. zasady wykluczenia wykonawców
6. zasady odrzucenia ofert
7. zasady unieważnienia postępowania, system oceny trybu udzielania zamówienia
8. inne

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących, odnosząc się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, wskazali, że elementami systemu zamówień publicznych, które należy poprawić, są przede wszystkim kwestie związane z dokumentami, jakich mogą żądać Zamawiający. Dokumentów tych jest zbyt dużo i powodują problemy po stronie Wykonawców. Jako przykład wskazywano problemy z wypełnianiem JEDZ. Poprawy wymaga też „systematyka ustawy, ustawa ma stanowić wskazówki dla wykonawców, jak mają postępować, mają to być jasne przepisy, a częste nowelizacje utrudniają to”. Wielu respondentów nie potrafiło wskazać jednoznacznie takich elementów.

Odnosząc się do kolejnego etapu badania (tj. postępowań prowadzonych pomiędzy 01.07.2017 a 30.04.2018), przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali, że konieczne jest zmniejszenie formalizmów postępowania i „pójście w kierunku elektroniczności”, obowiązek określania pozacenowych kryteriów oceny ofert. Proponowano też obniżenie progu bagatelności oraz doprecyzowanie niektórych regulacji, np. art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedury odwróconej.

7. Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) w ocenie 64,5% Zamawiających zmiany wprowadzone w wyniku nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. nie wpłynęły na poprawę skuteczności procedur regulujących udzielanie zamówień publicznych. Natomiast 35,1% Zamawiających dostrzegło wpływ zmian na poprawę skuteczności procedury.

Zamawiający wyjaśniali, że wpływ zmian na poprawę sprawności procedur jest niewielki lub wręcz niedostrzegalny. Niektórzy wskazywali, że zmiany utrudniły procedowania, Wykonawcy nie radzą sobie ze składaniem ofert, a postępowanie trwa dłużej. Inni respondenci dostrzegali wpływ zmian na procedurę, głównie poprzez jej przyspieszenie i usprawnienie, szczególnie za sprawą wprowadzenia procedury odwróconej. Część Zamawiających wskazywała, że istotą zmian jest sam rynek. Dostrzegali zmiany w liczbie ofert i cenach tych ofert, jednak nie wiąźali tego wprost ze zmianami w procedurach.

W drugiej fazie badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) 61,8% Zamawiających dostrzegало już wpływ zmian wprowadzonych w wyniku nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. na poprawę skuteczności procedur regulujących udzielanie zamówień publicznych.

Zamawiający podawali podobne powody, jednak większa część respondentów pozytywnie oceniła wpływ zmian na sprawność, szczególnie szybkość i odformalizowanie postępowania. Wyjaśniali, że: „obecnie Zamawiający może skoncentrować się na jednej ofercie, a resztę zbadać wstępnie. Bardziej dogłębnie może zastanowić się nad przesłankami wykluczenia i więcej czasu poświęcić na weryfikację orzecznictwa i komentarzy aniżeli w momencie, gdy badał 10–11 ofert. Ma to przełożenie na całe postępowanie, każdy pracownik zamówień opracowuje szczegółowo dany przypadek z ustawą w ręku i analizując komentarze; nie ma potem problemów z innym postępowaniem”.

Podkreślali jednak, że „przepisy są nadal zbyt skomplikowane, a Wykonawcy nie są przygotowani do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne”. Wskazywali na problemy interpretacyjne i rozbieżności w orzecznictwie.

Wykonawcy w ponad 39,5% wskazali, że w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 zmiany wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. nie ułatwiły im dostępu do zamówień publicznych. 36,4% Wykonawców dostrzegło pewne ułatwienia, lecz były one niewielkie. Tylko 11,4% Wykonawców uznało, że ułatwienia są duże, a 1,3%, że bardzo duże. Pozostali Wykonawcy nie udzielili odpowiedzi.

W dalszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) większy odsetek Wykonawców uznał, że zmiany w przepisach ułatwiły

im dostęp do zamówień publicznych w dużym stopniu (22,4%) i bardzo dużym stopniu (1,4%). Nadal jednak przeważali Wykonawcy, którzy nie dostrzegali żadnych ułatwień (37,1%) lub dostrzegali je w niewielkim stopniu (29,5%).

W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 wielu Wykonawców nie potrafiło wskazać konkretnych czy chociażby kierunkowych zmian regulacji systemu, które ułatwiłyby dostęp do zamówień publicznych. Część z nich wskazywała, że obecne regulacje są dobre i nie należy zmieniać systemu. Taka odpowiedź może wskazywać na pewne trudności, jakie nastroczają wykonawcom częste nowelizacje i zmiany interpretacyjne wywołane orzecznictwem. Niektórzy Wykonawcy wskazywali na konieczność dokonania zmian „kosmetycznych”, które miałyby wyeliminować wątpliwości i rozbieżności interpretacyjne.

Na etapie przygotowania postępowania Wykonawcy podkreślali konieczność rzetelnego przygotowania opisu przedmiotu zamówienia. Wśród propozycji zmian pojawiała się propozycja ograniczenia stosowania ceny jako jedynego kryterium lub wręcz nakaz odrzucenia ofert ze skrajnymi cenami. W kontekście kryteriów pojawiały się również propozycje wprowadzenia regulacji nakazujących Zamawiającym w większym niż obecnie stopniu egzekwować parametry oferowane w pozacenowych kryteriach oceny ofert.

Wielu Wykonawców wskazywało na elektroniczną zamówień publicznych jako sposób ułatwiający dostęp do zamówień publicznych, podkreślając jednak konieczność stworzenia dostępnej i przejrzystej platformy. Zwracano również uwagę na brak przejrzystości w postępowaniach o wartości poniżej 30 000 euro, związaną z brakiem obowiązku publikacji ogłoszeń na stronach internetowych. Proponowali stworzenie centralnego rejestru zamówień.

Wykonawcy podkreślali ogólną konieczność zmniejszenia biurokracji, skrócenia czasu trwania postępowań, ale jednocześnie wydłużenie terminu składania ofert. Problematyczna dla Wykonawców jest również kwestia żądanych dokumentów w szczególności Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, oświadczenia o grupie kapitałowej i wymagania referencji. Rekomendowali liberalizację przepisów w tym zakresie i wprowadzenie ułatwień oraz wyeliminowanie rozbieżności interpretacyjnych.

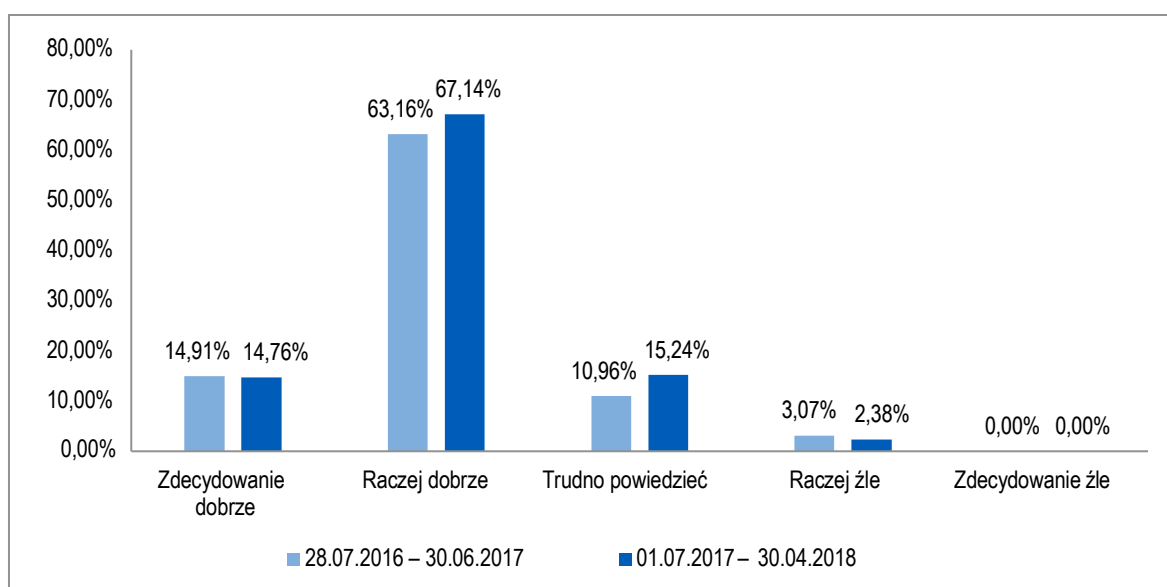
Pojawiły się również propozycje zmian na etapie realizacji umowy. Wykonawcy uznawali, że Zamawiający określają zbyt długi okres gwarancji, co utrudnia dostęp do zamówień.

Podobnie jak w poprzedniej części badania, również w tej obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018 wielu Wykonawców nie potrafiło wymienić konkretnych rozwiązań, uznając niekiedy, że usprawnienia systemu to rola ustawodawcy lub wskazywało, że obecne regulacje są wystarczające i nie trzeba ich zmieniać. Niekiedy proponowano doprecyzowanie istniejącej ustawy lub przygotowanie nowych przepisów, przy czym najistotniejsze z punktu widzenia Wykonawców są: przejrzystość przepisów i jednolita ich interpretacja.

Wielu Wykonawców uznało, że elementem, który ułatwi dostęp do systemu, jest elektronizacja zamówień. Zauważalna jest jednak obawa przed pełną elektronizacją wśród małych przedsiębiorców. Wykonawcy, którzy biorą udział w postępowaniach wspomaganych przez platformy informatyczne (organizowane głównie przez zamawiających sektorowych), dostrzegali korzyści wynikające z elektronizacji procedur. Podkreślano jednocześnie konieczność uproszczenia i przyspieszenia procedur i zmniejszenia obciążeń formalnych (konieczność przedstawiania dokumentów z urzędu skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, skomplikowany Jednolity Europejski Dokument Zamówienia) czy wręcz ujednolicenie postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia w skali kraju. Wykonawcy wskazywali również na problemy z dostępem do zamówień, proponując udostępnienie bezpłatnych wyszukiwarek i publikację mniejszych postępowań w Biuletynie Informacji Publicznej.

Również w tej części badania Wykonawcy dostrzegli problemy związane z kwestiami materialnymi, takimi jak: kryteria ceny ofert (zbyt duże znaczenie kryterium ceny, nadużywanie kryterium terminu płatności, stawianie kryteriów pozornych, takich jak okres gwarancji); wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę (trudne do spełnienia wymogi zatrudniania osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie); zbyt duża kumulacja zamówień, co zmusza małych przedsiębiorców do ograniczania aktywności do roli podwykonawcy. Wykonawcy wskazywali również na konieczność podnoszenia kompetencji kadr Zamawiających, w szczególności poprzez szkolenie.

Wykres 10: Ocena dostępu do zamówień publicznych z perspektywy instytucji reprezentowanych przez Wykonawców

Wykonawcy biorący udział w badaniu raczej dobrze ocenili dostęp do zamówień publicznych z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Oceny te były bardzo podobne w całym okresie badania. Co ważne, tylko

3,1% Wykonawców oceniło dostęp do zamówień raczej źle i żaden z nich nie uznał, że jest on zdecydowanie zły.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej pozytywnie oceniali zmiany przepisów wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. Ich zdaniem zmiany wpływają na przyspieszenie i usprawnienie procesu udzielania zamówień. Szczególnie dobrze oceniali brak konieczności składania wszystkich dokumentów wraz z ofertą. Jeden z respondentów uznał, że zmiany utrudniają proces kontroli zamówień, gdyż „od każdej sytuacji jest dużo wyjątków”. Ich zdaniem Zamawiający powinni się doszkolić, a właściwej oceny będzie można dokonać po 2 latach obowiązywania zmian.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących zapytani o ocenę zmian przepisów wprowadzonych nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. w odniesieniu do okresu od 01.07.2017 do 30.04.2018 uznawali, że zmiany nie miały większego wpływu, choć część z nich dostrzegała pewne ułatwienia. Pozytywnie oceniono wprowadzenie klauzul społecznych i nowych regulacji w zakresie zmian w umowach. Pojawiła się jednak opinia, że „przepisy są trudniejsze, bardzo skomplikowane – nie pasują do polskiego rynku i trudno jest je zinterpretować”.

Rozdział III

Kryteria oceny oferty

1. Wprowadzenie

Nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 22 czerwca 2016 r. wprowadzono również zmiany w zakresie kryteriów oceny ofert. Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1020) wprowadziła zmiany w zakresie stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert.

Koszt jako nowe kryterium oceny ofert

Nowe przepisy zmieniają katalog możliwych do stosowania w postępowaniach kryteriów oceny ofert. W pierwszej kolejności kryterium oceny ofert może stanowić nie tylko cena, ale także koszt. Przez koszt należy rozumieć tzw. rachunek cyklu życia produktu (LCC – Life Cycle Costing). Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje koszty związane z:

- a. nabyciem,
- b. użytkowaniem, w szczególności zużycie energii i innych zasobów,
- c. utrzymaniem,
- d. wycofaniem z eksploatacji, w szczególności koszty zbierania i recyklingu.

Kryteria dotyczące właściwości wykonawcy

Zgodnie ze znowelizowanym art. 91 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych kryteriami oceny ofert są wspomniana już cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności:

- a. jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne,
- b. aspekty społeczne, w tym integracja zawodowa i społeczna osób, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników,

- c. aspekty środowiskowe, w tym efektywność energetyczna przedmiotu zamówienia,
- d. aspekty innowacyjne,
- e. organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia,
- f. serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

Katalog dopuszczalnych kryteriów został zmieniony nie tylko redakcyjnie. Ustawodawca wzbogacił go o możliwość stosowania w kryterium organizacji, kwalifikacji zawodowych i doświadczenia osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia.

Kryterium ceny o wadze przekraczającej 60%

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 91 ust. 2a ustawy – Prawo zamówień publicznych Zamawiający z sektora finansów publicznych i inne państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz ich związki mogą zastosować kryterium ceny jako jedyne kryterium oceny ofert lub kryterium o wadze przekraczającej 60%, jeżeli określą w opisie przedmiotu zamówienia standardy jakościowe odnoszące się do wszystkich istotnych cech przedmiotu zamówienia oraz wykażą w załączniku do protokołu, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty cyklu życia, z wyjątkiem art. 72 ust. 2 i art. 80 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

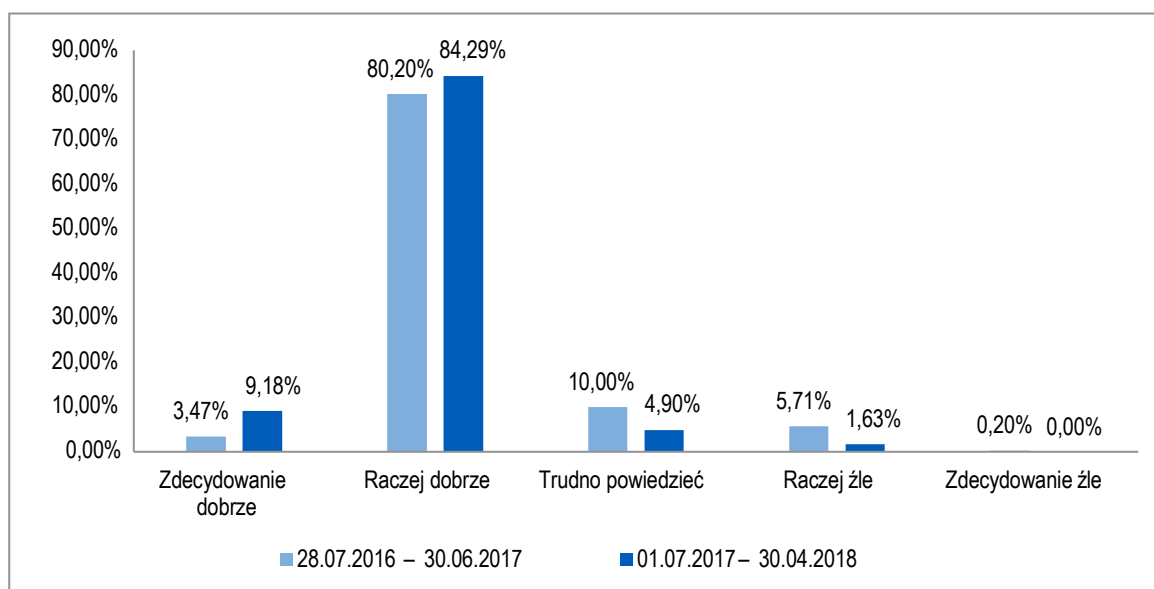
Z powyższego przepisu wynika, że intencją ustawodawcy było zagwarantowanie przez Zamawiającego określonej jakości przedmiotu zamówienia poprzez jego opis i uwzględnienie w nim jakości dzięki opisaniu wszystkich istotnych parametrów/standardów przedmiotu świadczenia, ewentualnie określenie wymagań jakościowych w opisie przedmiotu zamówienia na akceptowalnym minimalnym poziomie i uwzględnienie w kryteriach oceny ofert wyższych parametrów, które są użyteczne dla zamawiającego, ale nie są dla niego niezbędne. Jednocześnie w przypadku wybrania przez zamawiającego pierwszego rozwiązania ustawodawca zobowiązał go dodatkowo do wykazania w załączniku do protokołu, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty cyklu życia.¹

¹ Raport dotyczący kryteriów oceny ofert – wpływ zmian wprowadzonych nowelizacjami ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 29 sierpnia 2014 r. i z dnia 22 czerwca 2016 r. na stosowanie pozacenowych kryteriów ofert w postępowaniach o zamówienie publiczne; https://www.uzp.gov.pl/__data/assets/pdf_file/0023/34718/RAPORT-KRYTERIA_2017_05.pdf

2. Stopień znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert

Zamawiający dobrze oceniali stopień swojej wiedzy na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert podczas udzielania zamówień. W pierwszej fazie badania odnoszącej się do postępowań prowadzonych od 28.07.2016 do 30.06.2017 zdecydowana większość Zamawiających, bo ponad 80%, oceniła znajomość tych przepisów raczej dobrze. Jednak tylko około 3,5% Zamawiających uznało, że zna przepisy zdecydowanie dobrze. W kolejnym okresie badania łącznie ponad 93% Zamawiających oceniło dobrze stopień znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert podczas udzielania zamówień. Na tym etapie wzrósł odsetek ocen zdecydowanie dobrych.

Wykres 11: Ocena stopnia wiedzy Zamawiających na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert podczas udzielania zamówień²

W pierwszym okresie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie między 28.07.2016 a 30.06.2017) dobrą ocenę swojego poziomu znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert Zamawiający zawdzięczali szkoleniom. Wskazywali na początkowe trudności związane z interpretacją przepisów oraz duże znaczenie praktyki. Zamawiający zwracali uwagę, że istotną kwestią jest właściwe określenie kryterium a następnie egzekwowanie postawionych wymogów. Respondenci, którzy nie uczestniczyli w szkoleniach i nie poszerzali swojej wiedzy (np. z braku czasu), uznawali, że ich poziom wiedzy mógłby być lepszy.

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) pomimo deklarowanej znajomości przepisów wciąż mieli

² W pierwszej fazie badania 0,4% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

obawy przed stosowaniem „niestandardowych” kryteriów oceny ofert. Wskazywali na konieczność szerszego dostępu do szkoleń.

W całym okresie prowadzonego badania ponad 70% Zamawiających oceniło zdecydowanie dobrze lub raczej dobrze stopień znajomości przez pracowników reprezentowanej przez siebie instytucji przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert w odniesieniu do zamówień publicznych.

W pierwszym okresie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych od 28.07.2016 do 30.06.2017) Zamawiający deklarowali, że na bieżąco zapoznają się z nowelizacjami przepisów i nie mają problemów ze stosowaniem przepisów ustawy. Pracownicy ich jednostek podnoszą swoje kwalifikacje w tym zakresie np. poprzez udział w szkoleniach, śledzenie publikacji dotyczących kryteriów. Niektórzy respondenci zauważali, że sama znajomość przepisów jest dobra, jednak to nie wystarczy do prawidłowego ustalenia kryteriów, które wymaga dogłębnej wiedzy na temat przedmiotu zamówienia. Tymczasem z innych wypowiedzi wynika, że szkolenia z zakresu kryteriów kierowane są do pracowników z działów zamówień publicznych, nie zaś „komórek merytorycznych”. W większych jednostkach organizowane są szkolenia wewnętrzne, jednak pomimo tych działań nie zawsze Zamawiający potrafią określić pozacenowe kryteria oceny ofert. W małych jednostkach, gdzie tylko jedna osoba zajmowała się procedurami przetargowymi, znajomość przepisów oceniano średnio. Niektórzy Zamawiający zwracali uwagę na problemy praktyczne związane z formułowaniem sposobu oceny w kryteriach.

Podobne kwestie poruszali Zamawiający podczas drugiej fazy badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018). Dodatkowo uznawano, że ewentualne problemy wynikające z przepisów pojawiają się na etapie ich stosowania w konkretnych przypadkach i często wynikają z niejednolitej ich interpretacji (np. zakres stosowania podmiotowych kryteriów oceny ofert). Pojawiały się opinie, że: „ciężko jest stosować kryteria, które są inne niż standardowe, gdyż zawsze poddana może być w wątpliwość zasadność zastosowania i sposób oceny”. Jeden z Zamawiających zwracał uwagę, że: „problem polega na tym, że te kryteria oceny ofert, oprócz kryterium ceny, niczego nie rozwiązują. To próba leczenia różnych chorób za pomocą ustawy, która nie jest do tego powołana. Prawo zamówień publicznych nie jest w stanie uleczyć bolączek rynku pracy, zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zapewnienia wyższej jakości produktu”.

Jednak już same regulacje dotyczące kryteriów oceny ofert oceniano niżej. W pierwszym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 69% Zamawiających uznało regulacje za raczej dobre, ale tylko nieco ponad 1% za zdecydowanie dobre. Na tym etapie ponad 16% Zamawiających oceniło regulację raczej źle i ponad 1,6% zdecydowanie źle. Ponad 12,2% Zamawiających nie potrafiło dokonać jednoznacznej oceny.

Na kolejnym etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018) Zamawiający gorzej ocenili regulacje dotyczące kryteriów oceny ofert. Wprawdzie wzrósł nieznacznie odsetek Zamawiających, którzy ocenili regulacje zdecydowanie dobrze (do niemal 2,5%), jednak spadł odsetek tych, którzy oceniali je raczej dobrze (59,8%) i wzrósł jednocześnie odsetek ocen negatywnych. Raczej źle regulacje oceniło już ponad 26,1% Zamawiających, a 1,8% zdecydowanie źle.

W odniesieniu do okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 Wykonawcy uczestniczący w ankiecie dostatecznie dobrze oceniali stopień znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert wśród pracowników swojej firmy i swoją własną. Miało to związek z częstym poszerzaniem wiedzy w tym zakresie, tj. odbytymi szkoleniami, lekturą informacji zawartych na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych, współpracą z kancelariami prawnymi.

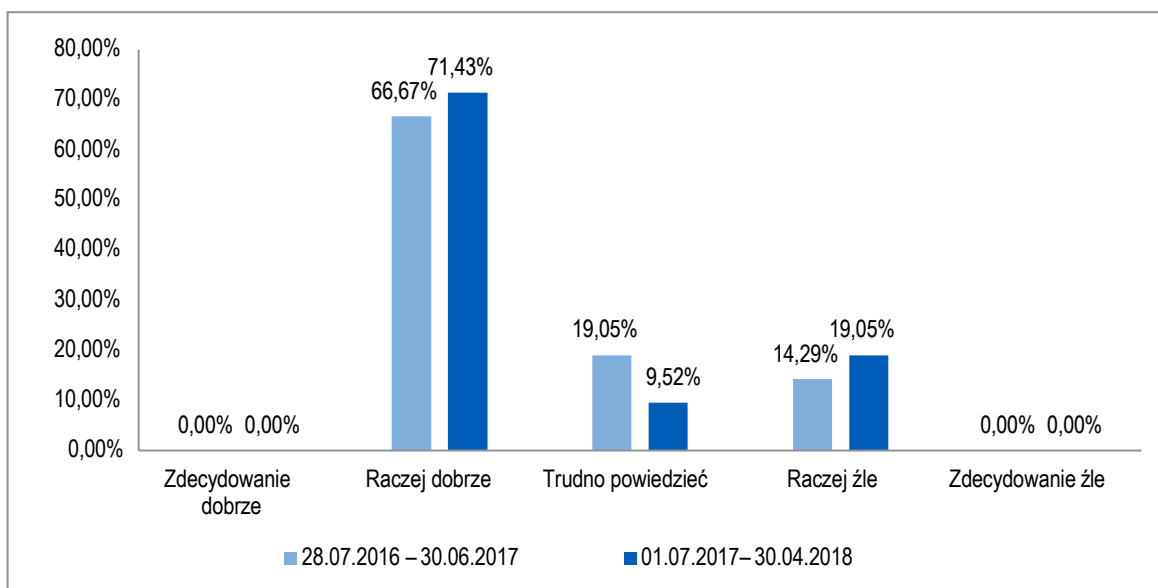
Zwracali jednak uwagę, że potrzeba Wykonawcy w tym zakresie ogranicza się do tych przepisów, których wymaga inwestor, czyli do konkretnego przetargu, często w konkretnej branży. Nawet Ci z respondentów, którzy uznali swój poziom wiedzy za średni lub słaby, uznali, że jest on wystarczający do wzięcia udziału w postępowaniu.

Na pierwszy plan wysuwano trudności związane z często zmieniającym się stanem prawnym i brakiem czasu na bieżące dokształcanie czy nawet śledzenie zmian przepisów oraz problemy pojawiające się na gruncie konkretnych postępowań, np. zbyt wysokie kryteria lub nawet błędy logiczne przy ich formułowaniu. Wskazywano na trudności w interpretacji przepisów dotyczących ograniczenia w stosowaniu kryterium ceny.

W kolejnej fazie badania (w postępowaniach prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018) Wykonawcy dobrze oceniali poziom swojej znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert. Uczestniczyli w szkoleniach i samodzielnie poszerzali swoją wiedzę, np. ze stron internetowych Urzędu Zamówień Publicznych. Zwracali uwagę, że często wiedza Wykonawcy ogranicza się do tych elementów, które są niezbędne do wzięcia udziału w postępowaniu. Dostrzegli również błędy logiczne w określaniu kryteriów przez Zamawiających i trudności związane z koniecznością stawiania pozacenowych kryteriów o wadze przynajmniej 40%.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze oceniali stopień wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert na podstawie doświadczeń kontroli. W pierwszej fazie badania (w odniesieniu do okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017) takiej odpowiedzi udzieliło niemal 66,7% respondentów. W kolejnej fazie badania już ponad 74,4% przedstawicieli Instytucji kontrolujących pozytywnie oceniło poziom znajomości przepisów, jednak na tym etapie więcej osób oceniło ten poziom jako raczej zły – ponad 19%. Przez cały okres badania żaden z respondentów nie ocenił znajomości przepisów bardzo źle, jednak nikt nie wskazał również, że jest ona zdecydowanie dobra.

Wykres 12: Ocena stopnia wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert na podstawie doświadczeń kontroli

W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących znajomość przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert wśród Zamawiających i Wykonawców w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 była dobra. Kontrolujący nie identyfikowali wielu błędów w kryteriach oceny ofert. Niektórzy respondenci zwracali uwagę, że „przy zmianie pracownika odczuwa się nieprawidłowości, ważna jest stabilizacja zatrudnienia osób, które zajmują się zamówieniami publicznymi szczególnie w małych gminach”. Wśród dostrzeganych problemów wymieniano kwestie związane z koniecznością dopasowania kryteriów do parametrów przedmiotu zamówienia oraz niezrozumienie nowych kryteriów związanych z cyklem życia.

W kolejnej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) przedstawiciele Instytucji kontrolujących dobrze ocenili znajomość przepisów odnoszących się do kryteriów oceny ofert wśród Zamawiających i Wykonawców. Nie stwierdzili większych problemów z tym związanych. Jedyne napotkane problemy związane były z kryterium doświadczenia personelu. Zauważyli jednak, że Zamawiający zwracają się niekiedy z prośbą o pomoc w ustaleniu, czy dane kryterium jest dopuszczalne.

3. Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających

W pierwszym okresie badania od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 75% Zamawiających wskazało, iż w prowadzonych przez ich instytucje postępowaniach nigdy nie odstępowano od stosowania kryteriów pozacenowych. Ponad 16% Zamawiających przyznało,

że taka sytuacja miała miejsce rzadko. Znacznie mniejsza liczba ankietowanych deklarowała, iż odstępowano od stosowania kryteriów pozacenowych często (4,9%), przeważnie (2,8%). W drugim okresie badania od 01.07.2017 do 30.04.2018 wyniki były podobne. Ponad 80% Zamawiających deklaroowało, iż nigdy nie odstępowano od stosowania kryteriów pozacenowych. Blisko 16% przyznało, iż takie odstępstwa zdarzały się rzadko. Mniejsza niż w pierwszym etapie liczba ankietowanych przyznała, iż odstępowano od stosowania tych kryteriów często (2,2%), przeważnie – 1,4%.

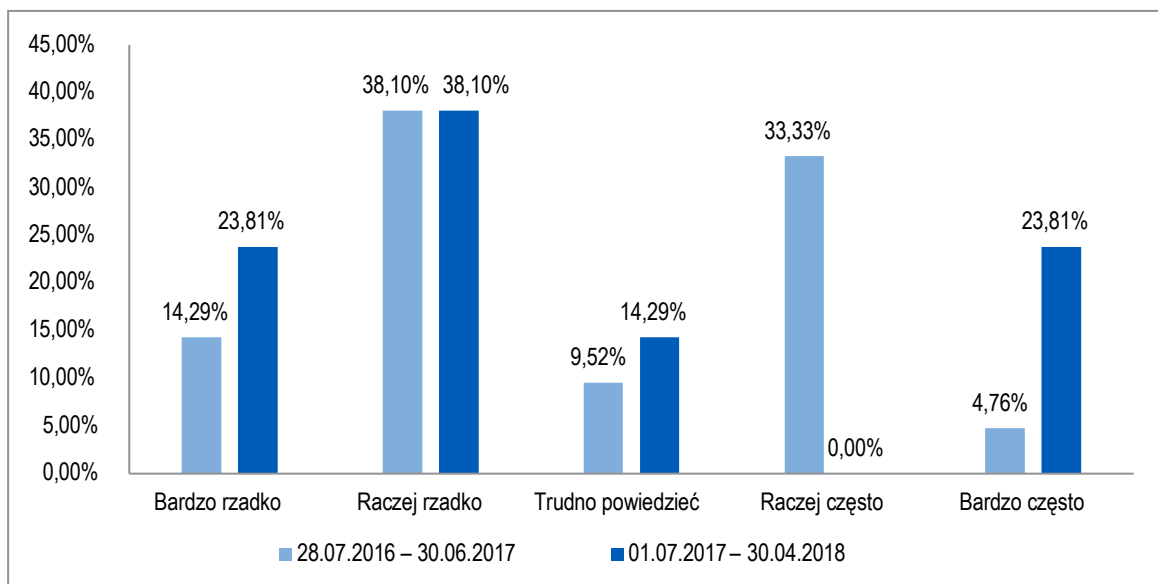
Wymieniając przypadki, w których odstępowano od stosowania kryteriów pozacenowych, w pierwszym etapie badania w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 zdecydowana większość Zamawiających wskazywała na dostawę energii elektrycznej. Część Zamawiających przyznała, że są to również proste usługi, w tym usługi sprzątania.

W kolejnym etapie badania w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 również w większości wskazano na dostawy energii elektrycznej, duża część Zamawiających deklarowała również, iż odstępuje od stosowania kryteriów pozacenowych w przypadku robót budowlanych.

Jako najczęściej stosowane pozacenowe kryteria oceny ofert w pierwszym okresie badania od 28.07.2016 do 30.06.2017, Zamawiający wymienili serwis/gwarancja 17%, termin wykonania zamówienia (9%) oraz jakość (4,9%). Najrzadziej stosowanymi kryteriami pozacenowymi były innowacyjność (0,2%), koszty eksploatacji: 0,4% oraz aspekty środowiskowe (0,8%). W drugim etapie badania od 01.07.2017 do 30.04.2018 wyniki były podobne. Najczęściej stosowanymi kryteriami były: serwis/gwarancja (15%), termin wykonania zamówienia (10%) oraz jakość (3,6%). Rzadko stosowanymi kryteriami były aspekty środowiskowe (0,4%) oraz innowacyjność (0,6%).

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie umieli jednoznacznie określić, jak często w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. jedyne kryterium stanowiła cena. W kolejnym okresie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) odpowiedzi nadal nie były jednoznaczne. Wynikiem takiej oceny jest prawdopodobnie specyfika postępowań kontrolowanych przez te instytucje lub uczestników badania. Żaden z respondentów nie wskazał, że cena jest zawsze jedynym kryterium lub nie jest nim nigdy.

Wykres 13: Częstotliwość stosowania ceny jako jedyne kryterium oceny ofert w opinii przedstawicieli Instytucji kontrolujących

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących bardzo dobrze (27,3%) i raczej dobrze (27,3%) ocenili poprawność stosowania przepisów dotyczących pozacenowych kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Jedynie 9,1% przedstawicieli Instytucji kontrolujących oceniło poprawność stosowania kryteriów raczej źle, ale żadna z badanych osób nie oceniła jej bardzo źle. Aż 36,4% respondentów nie potrafiło dokonać jednoznacznej oceny. Pojawiały się jednak uwagi, że zdarzały się sytuacje, gdy kryteria nie były uzasadnione rodzajem przedmiotu zamówienia (np. w przypadku usług i dostaw). Większość jednak przedstawicieli Instytucji kontroli nie stwierdzała naruszeń w tym zakresie, a kryteria „są istotne i są dobrze formułowane na potrzeby Zamawiającego”.

W kolejnym okresie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018. już 54,6% przedstawicieli Instytucji kontrolujących raczej dobrze oceniło poprawność stosowania przepisów dotyczących pozacenowych kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań, a 9,1% oceniło je zdecydowanie dobrze. Nadal niemal 27,3% respondentów nie umiało dokonać oceny, a 9,1% oceniło poprawność stosowania kryteriów raczej źle. Wskazywano, że identyfikowane są jedynie pojedyncze nieprawidłowości w tym zakresie, chociaż czasami kryteria nie są adekwatne do przedmiotu zamówienia i celu, jaki chce osiągać Zamawiający, dokonując konkretnego zakupu.

4. Problemy napotymane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert

Zamawiający deklarowali, że w prowadzonych postępowaniach nie napotykali wielu problemów przy formułowaniu kryteriów oceny ofert. W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 niemal 38,7% Zamawiających nie napotkało problemów. Tam, gdzie się pojawiały, dotyczyły one głównie: ustalania znaczenia poszczególnych kryteriów, tj. ustalania wag kryteriów (17,8%), opisu pozacenowych kryteriów oceny oferty (17,6%), ustalania i opisu kryterium jakości (16,1%) oraz ustalania zasad przyznawania punktów w pozacenowych kryteriach oceny ofert (9,8%).

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 niemal 45,7% Zamawiających nie napotkało problemów przy formułowaniu kryteriów oceny ofert. Nieliczne problemy dotyczyły: opisu pozacenowych kryteriów oceny oferty (26,1%), ustalania i opisu kryterium jakości (9,8%), ustalania znaczenia poszczególnych kryteriów, tj. ustalania wag kryteriów (9,6%) oraz ustalania zasad przyznawania punktów w pozacenowych kryteriach oceny ofert (6,7%). Na tym etapie identyfikowano również inne problemy, np. niedostosowanie kryteriów do przedmiotu zamówienia oraz stosowanie kryterium ceny o wadze wyższej niż 60% bez wyraźnego uzasadnienia.

W stosunku do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez Zamawiających w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 nie wnoszono odwołań dotyczących zastosowanych kryteriów pozacenowych. Tylko jeden z Zamawiających wskazał, że pojawiło się odwołanie dotyczące kryterium koncepcji i kryterium zmniejszenia kosztów utrzymania obiektu. Podobnie w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 większość Zamawiających deklarowała, że odwołania nie były wnoszone. Tym razem jednak pięciu Zamawiających stwierdziło, że odwołania wnoszono i dotyczyły one kryterium terminu, funkcjonalności i opisu technicznego, aspektów społecznych.

W pierwszym okresie badania od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad połowa Zamawiających stwierdziła, iż nie napotkała trudności przy formułowaniu kryteriów oceny ofert. Część Zamawiających wskazywała na trudności przy formułowaniu kryteriów w sytuacji, gdy w ich ocenie wystarczającym kryterium oceny byłaby cena, jednak zobowiązani są formułować również inne kryteria. Inni Zamawiający podkreślali problemy w znalezieniu właściwej proporcji między ceną a innymi kryteriami oceny ofert oraz trudności w ocenie proporcjonalności zastosowanych kryteriów. Szczególną uwagę zwracano na kryteria stosowane w postępowaniach, których przedmiotem są roboty budowlane. W drugim etapie badania od 01.07.2017 do 30.04.2018 liczba Zamawiających, którzy nie napotkali trudności przy formułowaniu kryteriów oceny ofert była znacznie mniejsza niż w pierwszym okresie. Wielu Zamawiających zwracało uwagę, że trudności w formułowaniu kryteriów, szczególnie jakościowych, często wynikają z braku odpowiedniej wiedzy merytorycznej. Część respondentów wskazywała również na zawężony katalog kryteriów oraz problem z dopasowaniem kryteriów do postępowania i przedmiotu zamówienia.

5. Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku przeprowadzonego postępowania

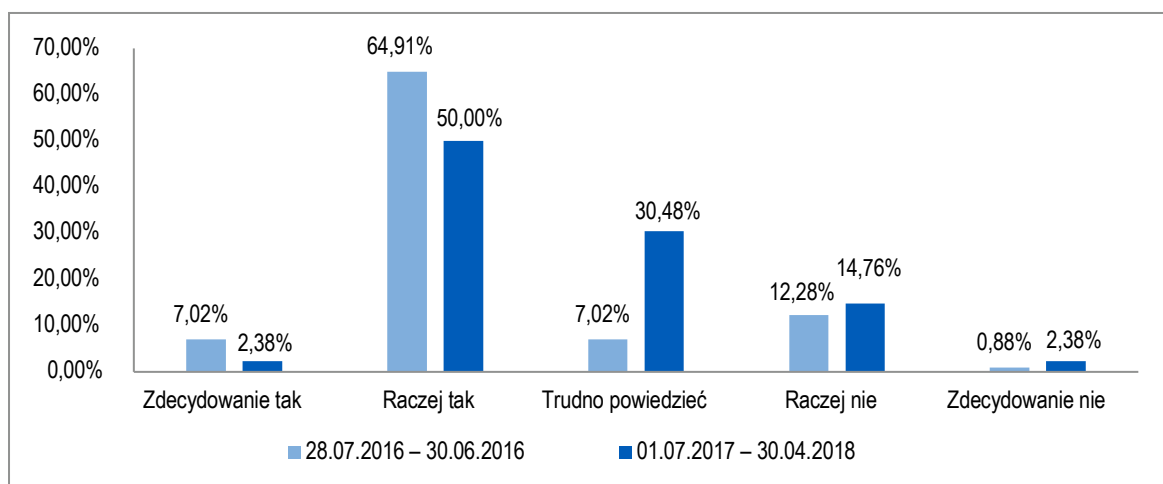
W pierwszym etapie badania od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 89% przedstawicieli instytucji Zamawiających uznało, iż kryteria pozacenowe nie wpływały na jakość wykonania przedmiotu zamówienia w zamówieniach publicznych udzielanych przez instytucję, którą reprezentują. Ponad 10% Zamawiających podkreślało jednak, iż kryteria pozacenowe pozytywnie wpłynęły na jakość wykonania przedmiotu zamówienia, przede wszystkim poprzez skrócenie terminu realizacji, lepsze warunki gwarancji, lepsze parametry dostarczanych urządzeń. Podkreślano także, iż zmieniło się podejście Wykonawców, którzy z większą starannością wypełniają swoje zobowiązania. Również w drugim etapie badania, w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, zdecydowana większość, to jest ponad 87% Zamawiających stwierdziło, iż kryteria pozacenowe nie wpływały na jakość wykonania przedmiotu zamówienia. Ponad 12% respondentów zauważyło jednak, iż zastosowanie kryteriów pozacenowych, głównie w postaci gwarancji, wpływało na lepszą jakość przedmiotu zamówienia oraz powodowało, iż Wykonawca rzetelnie i profesjonalnie podchodził do wypełnienia swoich zobowiązań.

W pierwszym okresie badania od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 67% Zamawiających wskazało, iż ich zdaniem pozacenowe kryteria oceny ofert miały wpływ na przedmiot zamówienia. Najczęściej zauważano, że pozacenowe kryteria pozwoliły uzyskać lepszą jakość oraz zapewnić oczekiwane warunki gwarancji. Ponad 29% Zamawiających uznało jednak, iż zastosowanie tych kryteriów nie miało wpływu na przedmiot zamówienia, ponieważ decydujące znaczenie odgrywała cena. W drugim okresie badania od 01.07.2017 do 30.04.2018 50% Zamawiających stwierdziło, że pozacenowe kryteria oceny ofert miały wpływ na przedmiot zamówienia. Podobnie jak w pierwszym okresie badania Zamawiający stwierdzali, że zastosowanie innych niż cena kryteriów pozwala uzyskać lepszą jakość lub zapewnić oczekiwane warunki gwarancji. Blisko 45% respondentów podkreślała jednak, iż zastosowanie kryteriów pozacenowych nie miało wpływu na przedmiot zamówienia. Uznawano, iż pozacenowe kryteria nabrały charakteru „pozornego”. Zwracano uwagę, że niektórzy Wykonawcy maksymalnie skracają termin wykonania przedmiotu zamówienia, tak by tylko uzyskać zamówienie, natomiast później pojawiają się problemy z jego dotrzymaniem. Przez to w rzeczywistości nadal cena determinuje wynik postępowania.

6. Stosowane przez zamawiających kryteria pozacenowe w ocenie Wykonawców

Wykonawcy uznali, że stosowanie przez Zamawiających zróżnicowanych/pozacenowych kryteriów oceny ofert ułatwia ubieganie się o zamówienia publiczne. W pierwszej fazie badania odnoszącej się do postępowań prowadzonych od 28.07.2016 do 30.06.2017 zdecydowana większość Wykonawców, bo ponad 70%, uznała, że stosowanie pozacenowych kryteriów oceny ofert zdecydowanie ułatwia lub raczej ułatwia ubieganie się o zamówienia. W kolejnej fazie badania odnoszącej się do postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018 już tylko nieco ponad 50% Wykonawców dopatrywało się ułatwień dzięki kryteriom pozacenowym. Na tym etapie znaczna część Wykonawców nie miała zdania na ten temat.

Wykres 14: Wpływ stosowania przez Zamawiających zróżnicowanych/pozacenowych kryteriów oceny ofert na ułatwienia w ubieganiu się o zamówienia publiczne przez Wykonawców³

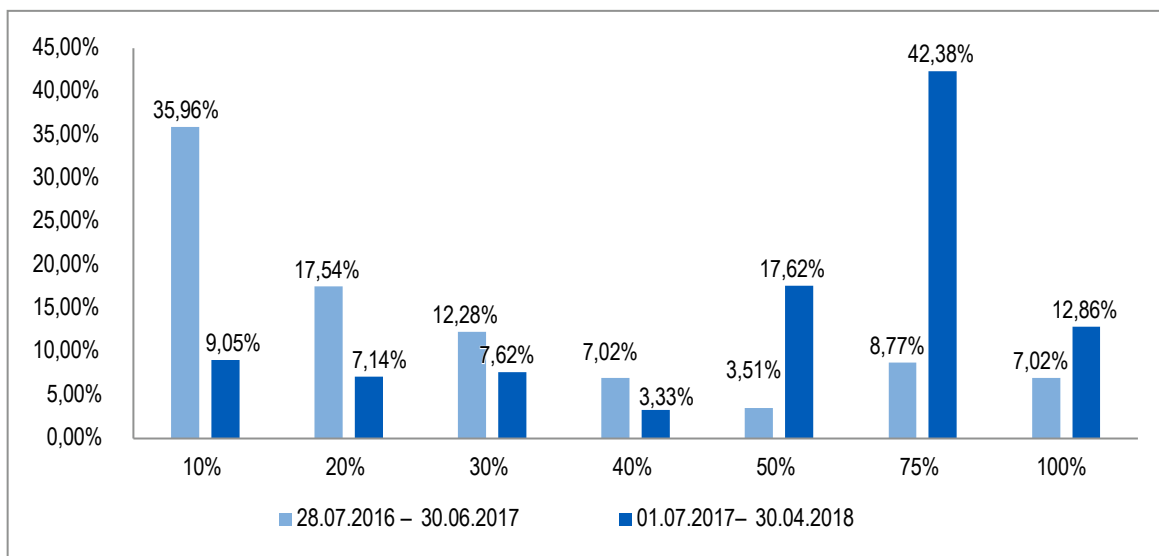

Taka ocena może mieć związek z zaobserwowanym przez Wykonawców wzrostem procentowego udziału postępowań, w których jedynym kryterium była cena⁴.

³ W pierwszej fazie badania odnoszącej się do okresu 28.07.2016–30.06.2017 – 7,9% respondentów nie udzieliło odpowiedzi lub nie dokończyło badania.

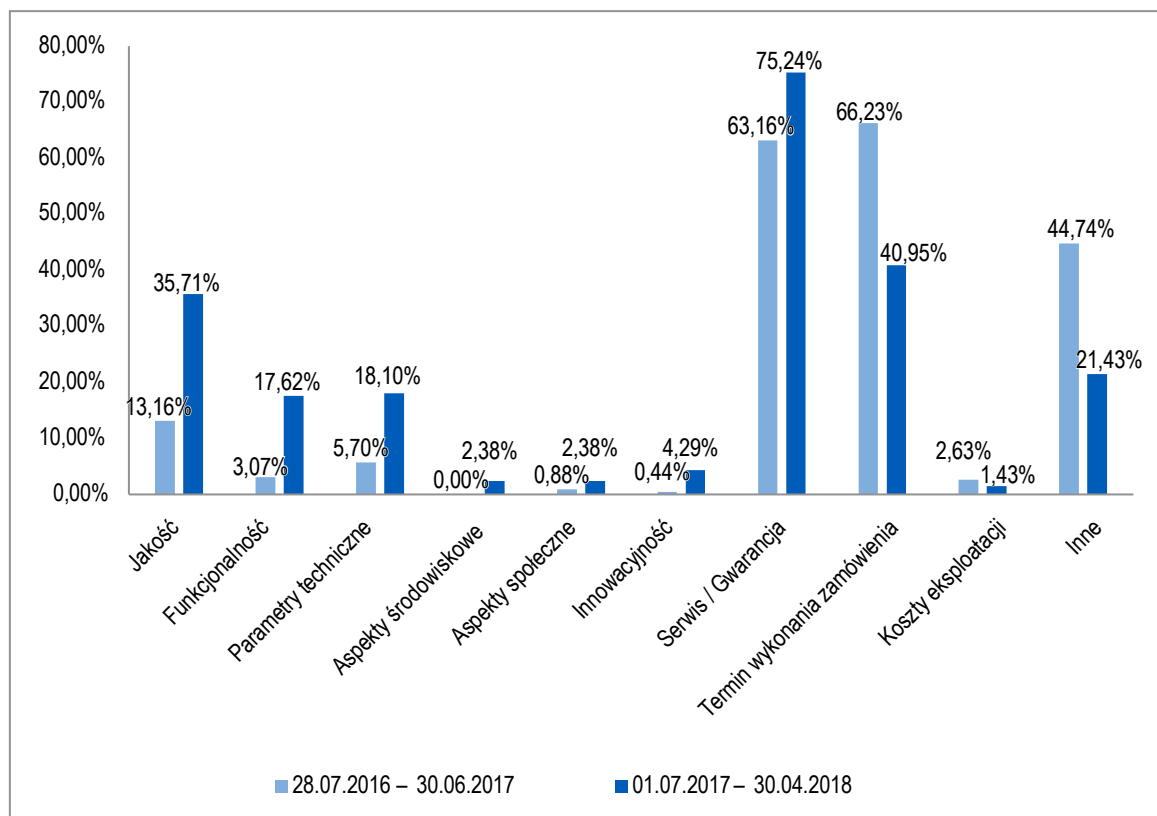
⁴ W pierwszej fazie badania odnoszącej się do okresu 28.07.2016– 30.06.2017 – 7,9% respondentów nie udzieliło odpowiedzi lub nie dokończyło badania.

Wykres 15: Procentowy udział postępowań, w których jedynym kryterium była cena, w ocenie Wykonawców

Wśród pozacenowych kryteriów oceny ofert, jakie najczęściej spotyka się w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, Wykonawcy wymienili okres gwarancji i termin realizacji. W drugiej fazie badania dołączyli do nich jeszcze kryterium jakości, funkcjonalności i parametry techniczne.

Wykres 16: Najczęściej spotykane kryteria oceny ofert w ocenie Wykonawców

W pierwszej części badania w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, spośród innych kryteriów Wykonawcy najczęściej wymieniali doświadczenie, w tym doświadczenie osób kierowanych do realizacji zamówienia, a także termin płatności oraz kary umowne. W dalszej kolejności wskazywano kryteria jakościowe, np. czas realizacji, reakcji, dojazdu czy usunięcia awarii, a także wiek taboru, liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub skierowanych do realizacji zamówienia, certyfikaty, autoryzację producenta, odległość.

W drugiej części badania w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 wśród innych kryteriów najczęściej identyfikowano termin płatności i doświadczenie. Pojawiały się również kryteria związane z czasem reakcji na usunięcie awarii, przebieg pojazdu i moc silnika oraz odległość od serwisu. Wymieniając kryteria pozacenowe, Wykonawcy po raz kolejny podkreślali ich pozorny charakter w niektórych postępowaniach.

Wykonawcy zostali również poproszeni o ocenę sposobu formułowania opisów kryteriów i określenie ewentualnych problemów interpretacyjnych związanych z kryteriami stosowanymi przez Zamawiających w konkretnych postępowaniach. W ocenie niemal 80% Wykonawców opisy kryteriów oceny ofert stosowane przez Zamawiających w zamówieniach publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 nie były wystarczające i czytelne, przy czym ocena ponad 23% Wykonawców była zdecydowanie negatywna. Niespełna 9% Wykonawców oceniło opisy kryteriów na poziomie wystarczającym, ale tylko jedna osoba uznała, że są zdecydowanie dobre.

W przypadku zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena opisów kryteriów oceny ofert stosowanych przez Zamawiających kształtowała się podobnie. Jednak tym razem jeszcze mniejszy odsetek Wykonawców oceniło je pozytywnie, a prawie 14% Wykonawców nie potrafiło dokonać jednoznacznej oceny.

Pomimo negatywnej oceny opisów kryteriów w zamówieniach publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Wykonawcy nie napotykali na problemy przy interpretacji kryteriów oceny ofert. Brak problemów deklarowało ponad 81% badanych Wykonawców.

W kolejnej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) jeszcze większy odsetek Wykonawców, bo niemal 90%, nie napotkał problemów przy interpretacji kryteriów oceny ofert.

Nieliczni Wykonawcy, którzy zidentyfikowali problemy w obszarze kryteriów, najczęściej wskazywali na nieprecyzyjny opis kryteriów oceny ofert (ponad 7%), niezrozumiały opis kryteriów (między 4% w pierwszej fazie a 5% w drugiej fazie), opis nieadekwatny do kryteriów (około 3%), nieobiektywny (niemal 2%). W pierwszej fazie badania wskazano również na zupełny brak opisu (ponad 2%).

7. Efekty kontroli postępowań pod kątem stosowania kryteriów oceny ofert

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących, odnosząc się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, raczej dobrze (66,7%) ocenili stopień wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert, jednak w porównaniu z ogólną oceną dotyczącą znajomości przepisów większa liczba respondentów uznała, że Zamawiający nie dość dobrze znają przepisy dotyczące kryteriów (14,3%). Żadna z badanych osób nie uznała, że znajomość przepisów w tym zakresie jest bardzo dobra lub bardzo zła.

W kolejnym okresie badania (od 01.07.2017 do 30.04.2018) oceny były podobne. Niemal 71,4% przedstawicieli Instytucji kontrolujących uznało, że uczestnicy rynku raczej dobrze znają przepisy dotyczące kryteriów. Wzrósł jednak odsetek respondentów, którzy uznali, że znajomość tych przepisów jest raczej zła (19,1%). Również tym razem żadna z badanych osób nie uznała, że znajomość przepisów w tym zakresie jest bardzo dobra lub bardzo zła.

W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących w skontrolowanych przez respondentów zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, kryteria pozacenowe raczej rzadko (47,2%) miały wpływ na jakość przedmiotu zamówienia. Po 4,8% respondentów uznało, że kryteria raczej rzadko miały wpływ na jakość przedmiotu zamówienia lub wcale nie miały wpływu. Jedynie 23,8% przedstawicieli Instytucji kontrolujących stwierdziło, że pozacenowe kryteria raczej często miały wpływ na jakość uzyskanej dostawy lub usługi, a jedynie 4,8%, że bardzo często. Niemal 14,3% respondentów nie potrafiło dokonać oceny.

W kolejnym etapie badania, tj. w postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, przedstawiciele Instytucji kontrolujących uznali, że kryteria pozacenowe raczej rzadko (38,1%) miały wpływ na jakość przedmiotu zamówienia. Do 19,1% wzrósł odsetek respondentów, którzy uznali, że pozacenowe kryteria bardzo rzadko mają wpływ na jakość przedmiotu zamówienia, a 4,8% uznało, że wcale nie mają wpływu. Mniej kontrolujących biorących udział w badaniu stwierdziło, że wpływ kryteriów jest raczej częsty (14,3%), nikt jednak nie uznał go za bardzo częsty.

W postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących na podstawie przeprowadzonych kontroli zwracali uwagę, że najczęściej Zamawiający określali dwa pozacenowe kryteria oceny ofert (61,9%). Jedna trzecia ankietowanych (33,4%) uznała, że najczęściej określano trzy pozacenowe kryteria, a 4,8%, że najczęściej były to 4 pozacenowe kryteria.

W kolejnej fazie badania obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 również większość respondentów uznała, że najczęściej stosowano dwa pozacenowe kryteria oceny ofert (57,1%). Niemal 19,1% respondentów zauważyło,

że najczęściej były to trzy kryteria; tyle samo uznało, że było tylko jedno pozacenowe kryterium oceny ofert. Nieco ponad 4,8% przedstawicieli Instytucji kontrolujących uznało, że najczęściej pozacenowych kryteriów było więcej niż pięć.

W toku kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących najczęściej spotykali się z kryteriami dotyczącymi serwisu lub gwarancji (66,7%) oraz terminem wykonania zamówienia (19,1%). Pojawiały się też kryteria odnoszące się do funkcjonalności (4,8%) oraz inne (9,5%), w tym szkolenia czy zaproponowane rozwiązania organizacyjne.

W kolejnej fazie badania (obejmującej zamówienia udzielone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) jeszcze częściej pojawiało się kryterium dotyczące serwisu lub gwarancji (80,6%). Rzadziej były to kryteria związane z terminem wykonania zamówienia (9,2%) oraz jakością i funkcjonalnością (po 4,8%).

Żaden z przedstawicieli Instytucji kontrolujących przez cały okres badania nie spotkał kryteriów związanych z parametrami technicznymi, aspektami społecznymi i środowiskowymi, kosztami eksploatacji czy innowacyjnością.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze ocenili pozacenowe kryteria oceny ofert stosowane w skontrolowanych przez nich zamówieniach publicznych. Postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 raczej dobrze oceniło 52,4% respondentów. Niemal 19,1% kontrolujących uczestniczących w badaniu oceniło kryteria raczej źle, a 28,8% nie umiało udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Żaden z respondentów nie ocenił kryteriów zdecydowanie dobrze lub zdecydowanie źle.

W kolejnym etapie badania (dotyczącym zamówień udzielanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) ocena była nieco niższa. Nieco ponad 47,6% przedstawicieli Instytucji kontroli oceniało pozacenowe kryteria raczej dobrze. Jednak już 23,8% oceniło je raczej źle, a 4,8% zdecydowanie źle. Nadal ponad 23,8% respondentów nie umiało udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

Podczas kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, większość przedstawicieli Instytucji kontrolujących (81%) nie spotkała się z zapisami dotyczącymi kryteriów oceny ofert, które mogłyby powodować problemy ze zrozumiałością i czytelnością. W dalszym etapie, tj. w postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 nadal większość respondentów (71,4%) nie napotkała niezrozumiałych i nieczytelnych kryteriów.

W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie identyfikowali wielu nieprawidłowości dotyczących kryteriów oceny ofert. Wskazywano jednak na to, że Zamawiający kształtują kryteria nieprzystające do przedmiotu zamówienia tylko po to, żeby poprawność procedury nie została zakwestionowana podczas kontroli.

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) przedstawiciele Instytucji kontrolujących również nie stwierdzali wielu nieprawidłowości w tym zakresie. W pojedynczych przypadkach identyfikowano kryteria związane z doświadczeniem personelu oraz niejasny lub niedostateczny opis sposobu oceny w kryteriach. Również na tym etapie zwracano uwagę na formułowanie kryteriów zgodnych z przepisami, ale „sztucznych”.

W odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 wśród najczęściej identyfikowanych nieprawidłowości związanych z kryteriami oceny ofert przedstawiciele Instytucji kontrolujących wymieniali niezrozumiałe zapisy dotyczące kryteriów oceny ofert (9,2%) i inne (9,2%), np. subiektywne lub nieadekwatne do celów, jakie można osiągnąć przez stawianie kryteriów. W dalszej kolejności stwierdzano nieprawidłowy opis pozacenowych kryteriów oceny oferty, wadliwe ustalanie i opis kryterium jakości i nieprawidłowe ustalanie znaczenia poszczególnych kryteriów (ustalanie wag kryteriów).

W zakresie postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018 najczęściej wymieniano ustalanie nieobiektywnych zasad przyznawania punktów w pozacenowych kryteriach oceny ofert (23,8%), nieprawidłowe ustalanie znaczenia poszczególnych kryteriów – ustalanie wag kryteriów i niezrozumiałe zapisy dotyczące kryteriów (po 14,2%) oraz nieprawidłowy opis pozacenowych kryteriów oceny oferty (7,8%).

Oceniając efekty kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert, w szczególności strukturę naruszeń związanych z kryteriami w ogólnej strukturze naruszeń stwierdzanych w procesie kontroli postępowań, większość przedstawicieli Instytucji kontrolujących nie identyfikowało takich naruszeń lub podkreślali ich marginalne znaczenia. Jedna osoba zaznaczyła, że „kwestionowano wszystkie opisy kryteriów, gdyż sposób opisu pozacenowych kryteriów był nieadekwatny do korzyści”.

W kolejnej fazie badania (w zakresie postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość respondentów stwierdziła, że przepisy są stosowane poprawnie. Nie identyfikowali naruszeń lub zauważali niewielki udział naruszeń związanych ze stosowaniem kryteriów wśród wszystkich stwierdzanych nieprawidłowości. Zauważyli jednak, że pomimo formalnej zgodności z przepisami prawa nie wszystkie kryteria miały uzasadnienie materialne w przedmiocie zamówienia (określano je mianem „kryteriów bez sensu”).

W toku kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 większość przedstawicieli Instytucji kontrolujących (81%) nie spotkała się z nieprawidłowościami dotyczącymi oceny ofert prowadzonej przez Zamawiającego. W postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 większa część

respondentów napotkała takie nieprawidłowości, jednak wciąż 52,4% nie identyfikowało nieprawidłowości dotyczących oceny ofert prowadzonej przez Zamawiającego.

8. Potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert

Większość uczestników systemu zamówień publicznych uznała, że kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert wymagają poprawy lub modyfikacji.

Tabela 1: Kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagające poprawy lub modyfikacji

Potrzeba zmian w przepisach dotyczących kryteriów w ocenie uczestników rynku	Zamawiający		Wykonawcy		Instytucje kontrolujące	
	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018
Tak	69,09%	67,27%	66,67%	61,29%	45,45%	27,27%
Nie	27,27%	27,27%	33,33%	29,03%	54,55%	72,73%
Brak odpowiedzi	3,64%	5,45%	0,00%	9,68%	0,00%	0,00%

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) przedstawiciele Zamawiających zapytani o to, czy kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji, w większości wskazywali na konieczność ich doprecyzowania. Wśród konkretnych propozycji najczęściej pojawiała się kwestia odstąpienia od obowiązku stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w obecnym kształcie. Zamawiający wskazywali, że „powinno być więcej swobody dla Zamawiającego” w tym zakresie i nie należy „narzucać” maksymalnej wagi kryterium ceny.

Część Zamawiających zauważyła, że ustawowa zachęta do stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert jest potrzebna, a obecne regulacje wskazujące na wagę tych kryteriów są prawidłowe. Zmiany powinny zmierzać w kierunku takiego sformułowania przepisów, żeby każdy Zamawiający wiedział, jakie kryteria mogą zostać zastosowane w danym postępowaniu. Padły propozycje stworzenia katalogu pozacenowych kryteriów oceny ofert w formie dobrych praktyk, wytycznych (zestawień, a nawet rozporządzeń), które zawierałyby konkretne (wzorcowe) zapisy przykładowych kryteriów, a nie tylko wskazówki. Pojawiały się też propozycje odwrócenia akcentów i wprowadzenia katalogu zamówień, w których należy zastosować kryterium pozacenowe. Wskazywano również na konieczność modyfikacji przepisów dotyczących kryteriów społecznych.

Pozostali Zamawiający uznali, że obecne rozwiązania są dobre lub wystarczające, lub nie mieli żadnych sugestii co do sposobu i zakresu zmian.

Podobnie jak w pierwszej fazie badania, w drugiej (obejmującej postępowania prowadzone pomiędzy 01.07.2017 a 30.04.2018) w pierwszej kolejności Zamawiający podkreślali konieczność doprecyzowania przepisów. Niektórzy uznawali, że zmiany są konieczne i to w znacznym stopniu. Najczęściej proponowano rezygnację z obowiązku stosowania pozacenowych kryteriów o wadze minimum 40%, pozostawienie swobody Zamawiającemu lub zmniejszenie wagi pozacenowych kryteriów np. do 20%.

Zamawiający wskazywali na problemy interpretacyjne zapisów ustawy, w szczególności w warstwie dotyczącej uzasadniania zastosowania ceny jako kryterium o wadze wyższej niż 60% w kontekście uwzględnienia kosztów cyklu życia. Zamawiający zwracali uwagę, że nie w każdym postępowaniu jest możliwe określenie kosztów cyklu życia, co poddaje w wątpliwość możliwość zwiększenia wagi kryterium ceny ponad wagę 60%.

Podobnie jak wcześniej, również na tym etapie badania Zamawiający zauważali potrzebę stworzenia katalogu przykładowych kryteriów i większej liczby wskazówek co do tego, jak w praktyce wykorzystywać przepisy dotyczące kryteriów. Pojawiła się też propozycja „doprecyzowania w przepisach ustawy lub w stanowisku Urzędu Zamówień Publicznych, że kryteria subiektywne są dopuszczalne”. Niektórzy proponowali wprowadzenie wręcz kazuistycznego uregulowania kwestii kryteriów, podając jako przykład regulacje w zakresie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający.

Również na tym etapie badania część Zamawiających uznała, że obecne rozwiązania są prawidłowe, i nie miała żadnych sugestii co do sposobu i zakresu zmian. Prawidłowe stosowanie przepisów to, ich zdaniem, kwestia wiedzy względnie edukacji.

Podobnie ocena ta kształtowała się wśród Wykonawców. W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 66,7% Wykonawców uznało, że zagadnienia związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji. Wykonawcy zwracali uwagę, że przepisy „wymagają zmiany ale, żeby naprawdę coś się zmieniło, a nie tylko w teorii, jak np. ta nowelizacja, o której mówimy”. Ich zdaniem obecne przepisy wymagają doprecyzowania, gdyż są dowolnie interpretowane. Zamawiający nie powinni stawiać nadmiernych kryteriów, które są zbędne i które utrudniają konkurencję (np. dostawa książek w jeden dzień). Podkreślano problemy z praktyką, czyli stosowanie kryteriów nadmiernych, nieadekwatnych do przedmiotu zamówienia lub jego wartości. Wykonawcy dostrzegali nieprawidłowości przy formułowaniu kryteriów w konkretnych postępowaniach, np. brak określania sposobu oceny (np. zapachu, smaku, barwy).

Modyfikacji wymaga również zakres zastosowania kryteriów. Z jednej strony wskazywano na ograniczoną gamę kryteriów, jakie stosują Zamawiający (cena, gwarancja), z drugiej zaś postulowano poszerzenie zakresu dopuszczalnych kryteriów o kryteria podmiotowe

(doświadczenie) oraz zliberalizowanie zasad korzystania z poszczególnych kryteriów, pozostawiając wybór Zamawiającym. Pojawiały się również postulaty zwiększenia udziału trybów negocjacyjnych oraz oceny kryteriów oceny ofert w danym postępowaniu przez podmiot niezależny od Zamawiającego.

W drugiej fazie badania odsetek Wykonawców, którzy dostrzegali konieczność zmian, był podobny (61,3%). Poza pojedynczymi opiniami o konieczności stworzenia bardziej przejrzystych przepisów większość Wykonawców dostrzegała głównie problemy z praktyką. Również w tej fazie badania postulowano rezygnację z kryteriów dotyczących terminu realizacji czy płatności na rzecz kryteriów jakościowych odnoszących się do przedmiotu zamówienia, w tym jego parametrów.

Zwracano uwagę na potrzebę bardziej precyzyjnego opisywania sposobu oceny w kryteriach oraz konieczność doprecyzowania zakresu dopuszczalności stosowania tzw. subiektywnych kryteriów oceny ofert. Również tym razem postulowano rozszerzenie dopuszczalnych kryteriów o kryteria podmiotowe lub wręcz wprowadzenie mechanizmu odrzucania ofert z najniższą i najwyższą ceną. Na tym etapie pojawiały się również kwestie powiązania kryteriów z rynkiem, na jakim operują Wykonawcy, oraz dostosowania kryteriów do przedmiotu zamówienia i rynku. Wykonawcy zauważali jednak, że „jest to trudny temat i ciężko znaleźć złoty środek”.

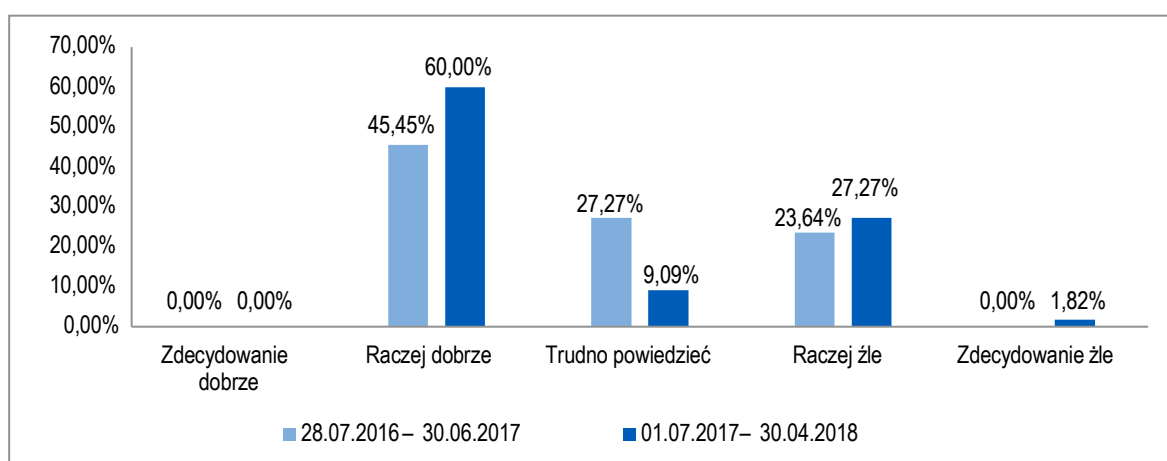
Przedstawiciele Instytucji kontrolujących w pierwszej fazie badania (postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) nie stwierdzili wielu nieprawidłowości w zakresie stosowania kryteriów oceny ofert lub deklarowali brak wiedzy w tym zakresie. Pojawiały się jednak opinie, że kryteria pozacenowe są stawiane „na siłę” i nie zawsze mają uzasadnienie w konkretnym postępowaniu. Ich zdaniem Zamawiający nie do końca rozumieją pojęcie cyklu życia i nie potrafią uzasadnić, w jaki sposób wzięli go pod uwagę. Proponowali wydanie „rozporządzeń, które dawałyby wskazówki” co do sposobu określania kryteriów. Podkreślali jednak, że kwestie poprawy lub modyfikacji przepisów powinny być konsultowane z Zamawiającymi.

W dalszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.0.2017 do 30.04.2018) większość przedstawicieli Instytucji kontrolujących nie miała sugestii odnośnie zmian lub modyfikacji przepisów w tym zakresie. Nieliczni wskazywali, że „konieczne jest wprowadzenie analizy, czy dane kryterium w danym zamówieniu ma sens, wprowadzenie uzasadnienia innego kryterium niż cena”. Sugerowali zmiany w zakresie kryterium doświadczenia personelu, nie precyzując jednak, w jakim zakresie.

9. Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców

W pierwszej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) blisko połowa Zamawiających raczej dobrze oceniła obowiązujące regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert. W drugim okresie badania (tj. w postępowaniach prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018) raczej dobrze obowiązujące regulacje oceniło już 60% badanych. W obu okresach badania żaden z Zamawiających nie ocenił obowiązujących regulacji zdecydowanie dobrze. W pierwszym okresie badania niemal jedna trzecia respondentów nie potrafiła jednoznacznie ocenić obowiązujących regulacji w tym zakresie. W drugim okresie badania odsetek ten wynosił już tylko 9%.

Wykres 17: Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert dokonana przez Zamawiających⁵

W pierwszej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017). Zamawiający dobrze oceniający regulacje wyjaśniali, że mają szeroki wachlarz możliwości, żeby wybrać w postępowaniu odpowiednią jakość przedmiotu zamówienia i rzetelnego wykonawcę. Uznali, że warunkiem skorzystania z dobrodziejstw ustawy jest odpowiedni poziom umiejętności przedstawicieli Zamawiających. Wskazywali na możliwość skorzystania z opracowań, które ułatwiają formułowanie kryteriów, podkreślając konieczność powstania dobrych praktyk w tym zakresie, opracowanych przez specjalistów w danej dziedzinie.

Zamawiający wyjaśniali, że starają się realizować postanowienia ustawy, ale stawiane przez nich kryteria są niekiedy iluzoryczne, a rzeczywiste znaczenie ma najczęściej cena. Zamawiający oceniali niekiedy przepisy ustawy jako „przeregulowane” i zbyt rozbudowane, a ich interpretację za trudną i niejednoznaczną. Uznali, że Zamawiający powinien

⁵ W drugiej fazie badania 1,8% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

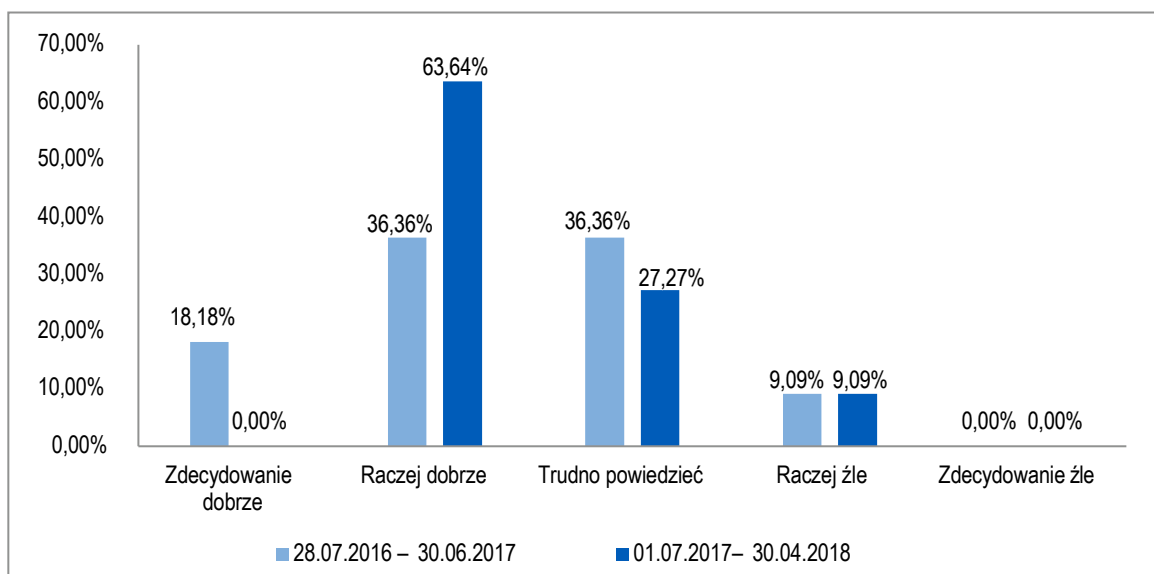
„mieć większą dowolność w stosowaniu ceny jako jedynego kryterium”, takie rozwiązania uznali za optymalne „pod warunkiem dobrego opisanie przedmiotu zamówienia”. Jako problematyczne wskazywali kryteria społeczne.

W kolejnym okresie badania (odnośnie do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) Zamawiający proponowali uelastycznianie przepisów dotyczących kryteriów, gdyż obecne przepisy nie spełniają ich zdaniem swojej funkcji. Uznali regulacje w tym zakresie za nieprecyzyjne, a konieczność stawiania pozacenowych kryteriów o wadze minimum 40% za zbyt restrykcyjne, szczególnie w przypadku Zamawiających z sektora finansów publicznych, a nie każdy przedmiot zamówienia pozwala na realne określenie takich kryteriów o takiej wadze. Nadal wskazywali na konieczność szukania fikcyjnych lub „pustych” kryteriów jedynie w celu wypełniania obowiązków ustawowych i zbyt małą liczbę opracowań (np. dobrych praktyk), z których można skorzystać podczas kształtowania kryteriów.

Zwracali uwagę, że problem nie tkwi w samych przepisach, ale w ich zastosowaniu. Zamawiający nie potrafią wymyśleć kryteriów pozwalających na wybór oferty najkorzystniejszej. „Zamawiający nie stosują innych kryteriów, bo boją się, że na etapie kontroli kryteria te zostaną zakwestionowane. Zamawiający z mniejszej jednostki nie zdecyduje się na kryterium innowacyjne, bo będzie się bał postawienia zarzutu”. Pojawiły się jednak opinie pozytywne, wskazujące, że ustawa daje szerokie spektrum możliwości zastosowania kryteriów innych niż cena, jak aspekty środowiskowe.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze oceniali obowiązujące regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert. W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych pomiędzy 28.07.2016 a 30.06.2017) większa liczba przedstawicieli Instytucji kontrolujących oceniała przepisy zdecydowanie dobrze.

Wykres 18: Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert dokonana przez Zamawiających

W pierwszej fazie badania dotyczącej postępowań prowadzonych pomiędzy 28.07.2016 a 30.06.2017, wyjaśniając swoje stanowisko, przedstawiciele Instytucji kontrolujących podkreślali, że zmiany idą w dobrym kierunku, a zmiana przepisów dotyczących kryteriów spowodowała, że cena nie jest jedynym kryterium, co wpływa na podwyższenie poziomu realizacji usług i robót budowlanych. Zauważali jednak, że nowe regulacje mogą stwarzać pewne problemy, przepisy są nieprecyzyjne, co prowadzi do wielu nieprawidłowości. W tym kontekście pojawił się również pomysł wprowadzenia obowiązku odrzucenia ofert z najniższą i najwyższą ceną.

W kolejnej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) przedstawiciele Instytucji kontrolujących często przyznawali, że nie napotykają problemów z kryteriami oceny ofert. Wyjaśniali jednak, że często stosowane przez Zamawiających kryteria nie są dostosowane do konkretnego zamówienia lub są tak skonstruowane, że i tak decyduje cena.

Rozdział IV

Zamówienia innowacyjne

1. Wprowadzenie

Nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 22 czerwca 2016 r. wprowadzono wiele zmian mających na celu propagowanie zamówień proinnowacyjnych. Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1020), wprowadziła zmiany w zakresie opisu przedmiotu zamówienia, trybów czy wyłączeń spod stosowania ustawy, aby ułatwić zamawianie i oferowanie produktów innowacyjnych.

Zgodnie z art. 73a ustawy – Prawo zamówień publicznych przez innowacyjny produkt, usługę lub robotę budowlaną należy rozumieć nowy lub znacznie udoskonalony produkt, usługę lub proces, w tym proces produkcji, budowy lub konstrukcji, nową metodę marketingową lub nową metodę organizacyjną w działalności gospodarczej, organizowaniu pracy lub relacjach zewnętrznych.

Wśród proinnowacyjnych rozwiązań, jakie sprzyjają tzw. zamówieniom innowacyjnym, są m.in:

- Przepisy dotyczące **opisu przedmiotu zamówienia**, tj. aspekty innowacyjne związane z realizacją zamówienia (art. 29 ustawy – Prawo zamówień publicznych), wymagania wydajnościowe lub funkcjonalne (art. 30 ustawy – Prawo zamówień publicznych), w tym odnoszące się do oznakowań (art. 30a ustawy – Prawo zamówień publicznych) i certyfikatów (art. 30b ustawy – Prawo zamówień publicznych), dialog techniczny (art. 31a i n ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Przepisy odnoszące się do **selekcji wykonawców**, np. dotyczące warunków udziału w postępowaniu (art. 22 ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Przepisy kształtujące nową formułę **kryteriów oceny ofert** (art. 91 ustawy – Prawo zamówień publicznych) i definicji **cyklu życia** (art. 2 pkt 1a ustawy – Prawo zamówień publicznych);

- Przepisy odnoszące się do **dotychczasowych trybów postępowania**, w tym zmiany w trybach negocjacyjnych, w szczególności w trybie dialogu konkurencyjnego (art. 60a i n ustawy – Prawo zamówień publicznych) i trybie zamówienia z wolnej ręki w zakresie nabywania rzeczy wytworzonych wyłącznie w celach badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych (art. 67 ust. 1 pkt 1b ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Przepisy wprowadzające nowy **tryb partnerstwa innowacyjnego** dedykowany zakupom innowacyjnych produktów, usług i robót budowlanych (art. 73a ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Przepisy w zakresie składania **ofert wariantowych** (art. 83 ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Przepisy określające **wyłączenia spod stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych** w zakresie zamówień na usługi badawcze i rozwojowe (art. 4 pkt 3 lit e ustawy – Prawo zamówień publicznych).

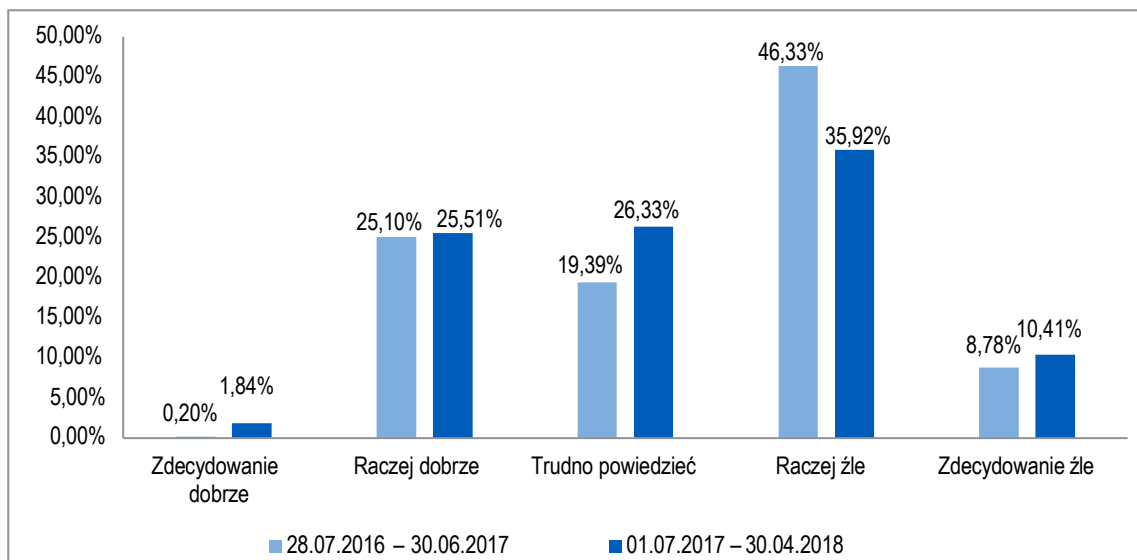
2. Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu produktów innowacyjnych

W pierwszej kolejności uczestnicy badania reprezentujący Zamawiających zostali poproszeni o ocenę swojej wiedzy na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.

W pierwszej fazie badania dotyczącej zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 50% Zamawiających swoją wiedzę na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług, oceniło raczej źle lub bardzo źle. Tylko nieco ponad 25% Zamawiających raczej wysoko oceniło poziom swojej wiedzy; ale tylko jedna osoba wskazała, że jej wiedza jest zdecydowanie dobra.

W kolejnej fazie, czyli obejmującej postępowania udzielane w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, ocena wiedzy Zamawiających nadal była raczej zła lub zdecydowanie zła; choć odsetek Zamawiających w ten sposób oceniających stan swojej wiedzy nieznacznie spadł.

Wykres 19: Ocena stopnia wiedzy na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług

Inaczej natomiast znajomość przepisów dotyczących zamówień innowacyjnych wśród Zamawiających oceniali przedstawiciele Instytucji kontrolujących. W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) ocenili ją raczej źle (38,1%) lub zdecydowanie źle (14,3%), a wielu respondentów nie potrafiło w ogóle ocenić w jakim stopniu Zamawiający znają przepisy dotyczące zamówień innowacyjnych. Co istotne, żaden z respondentów nie ocenił znajomości przepisów dotyczących innowacyjności wśród Zamawiających dobrze lub chociażby raczej dobrze. Zapytani o przyczyny takiej oceny przedstawiciele Instytucji kontroli wskazywali na brak styczności z rozwiązaniami proinnowacyjnymi w kontrolowanych postępowaniach.

W kolejnej fazie badania dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena wiedzy Zamawiających na temat znajomości przepisów dotyczących zamówień innowacyjnych kształtowała się jeszcze gorzej. Ponad 38% przedstawicieli Instytucji kontrolujących oceniło ten poziom raczej źle, a 28,6% – zdecydowanie źle. Tym razem jedna z zapytanych osób uznała, że Zamawiający raczej dobrze znają przepisy dotyczące innowacyjności. Wśród przyczyn wskazano na brak styczności z takimi zamówieniami oraz fakt, że „innowacyjność często stanowi *novum*, szczególnie na rynku lokalnym”. Prawdopodobnie tak niska ocena przepisów dotyczących zamówień innowacyjnych wynika z braku stosowania tych przepisów przez Zamawiających.

Ocena poziomu wiedzy nie przekładała się jednak na stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług. W pierwszej fazie badania dotyczącej zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 jedynie 2,45% Zamawiających deklarowało stosowanie takich przepisów. Nieco lepiej sytuacja stosowania przepisów sprzyjających innowacyjności kształtowała się w postępowaniach udzielanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018; stosowanie tych przepisów deklarowało 9,4%

Zamawiających. W całym okresie badania, tj. od 28.07.2016 do 30.04.2018, zdecydowana większość Zamawiających za przyczynę braku stosowania przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług, uznała brak takiej potrzeby w prowadzonych przez nich postępowaniach.

Wyższy wskaźnik wykorzystania rozwiązań proinnowacyjnych dostrzegali Wykonawcy, którzy w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 zaobserwowali stosowanie proinnowacyjnych rozwiązań w 25% postępowań, a w kolejnym etapie badania (obejmującym postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) określili go na prawie 12,4%.

Jako uzasadnienie takiego wskaźnika w pierwszej fazie badania Wykonawcy stwierdzali przede wszystkim brak powiązania profilu działalności Wykonawcy z zamówieniami, które mogą generować zapotrzebowanie na innowacyjność lub na brak zainteresowania takimi produktami po stronie Zamawiających. Jeden z Wykonawców wprost zadeklarował, że nie jest zainteresowany postępowaniami, gdzie wskazywano zapotrzebowanie na innowacje. W drugiej części badania za przyczynę niskiej oceny wskaźnika wykorzystania rozwiązań proinnowacyjnych uznano przede wszystkim brak zainteresowania ze strony Wykonawców lub brak powiązania profilu działalności Wykonawcy z zamówieniami na produkty/usługi innowacyjne. Małe zainteresowanie Wykonawców innowacyjnościami może powodować, że nie dostrzegają postępowań, w których Zamawiający wykorzystują przepisy sprzyjające zamawianiu produktów/usług innowacyjnych.

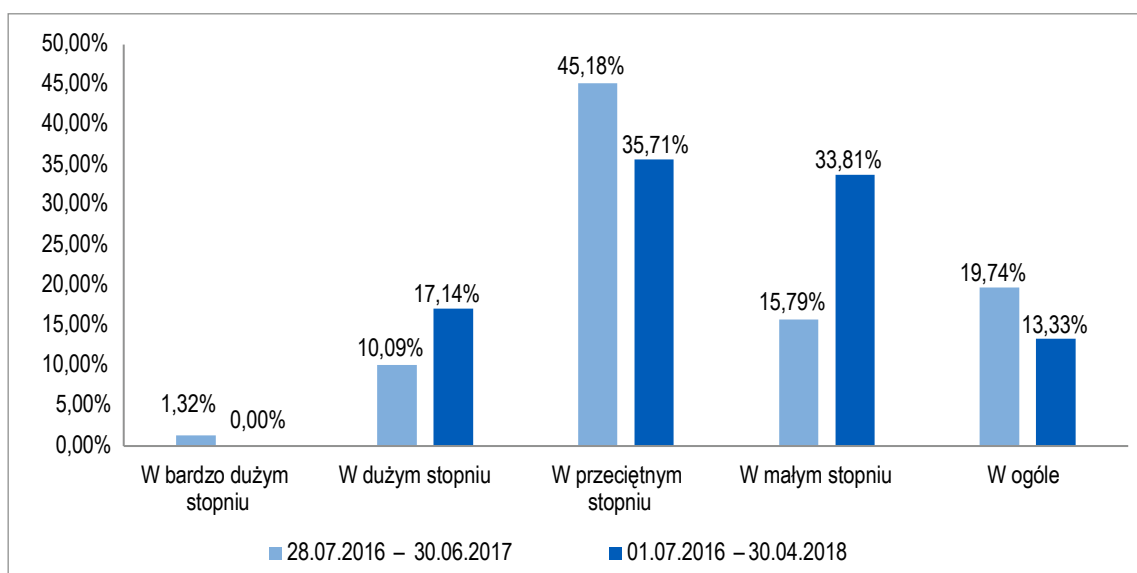
Niewielu Zamawiających deklarowało stosowanie rozwiązań/przepisów, które sprzyjały zamawianiu produktów/usług innowacyjnych. W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 było to 7,2% badanych. Przykładem postępowania, w którym stosowano takie rozwiązania, był najem pojazdów z silnikiem hybrydowym; w tym przypadku Zamawiający wskazał, że „rynek zaoferował taką możliwość”. Niski poziom stosowania rozwiązań proinnowacyjnych Zamawiający uzasadniali przede wszystkim brakiem potrzeb lub wręcz możliwości, wskazując niekiedy na swój profil działania, który nie sprzyja nabywaniu produktów/usług innowacyjnych.

W odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 już nieco ponad 9% Zamawiających deklarowało stosowanie rozwiązań/przepisów, które sprzyjały zamawianiu produktów/usług innowacyjnych. Również na tym etapie Zamawiający uzasadniali to brakiem takich zamówień lub potrzeb w zakresie nabywania produktów/usług innowacyjnych. Tym razem Zamawiający deklarowali jednak chęć stosowania takich rozwiązań w konkretnych postępowaniach. Jeden z Zamawiających zaprezentował ciekawy przykład zastosowania przepisów sprzyjających innowacjom w projekcie związanym z udostępnieniem dziedzictwa Chopinowskiego w sieci, dzięki czemu specjaliści i niespecjaliści będą mogli poddać, udostępnione w formie graficznej, dzieła Chopina analizie nutowej. Na to przedsięwzięcie składa się kilka różnych zamówień, które

prowadzą do powstania unikatowego w skali kraju rozwiązania, stanowiącego realizację autorskiego pomysłu Zamawiającego.

Wykonawcy w przeciętnym stopniu skorzystali z rozwiązań proinnowacyjnych wprowadzonych po nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. dotyczących zamówień innowacyjnych. W pierwszej fazie badania dotyczącej okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 45% Wykonawców deklarowało przeciętne wykorzystanie przepisów. W kolejnej fazie (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) więcej, bo aż 33,8%, Wykonawców wskazywało na małe wykorzystanie takich rozwiązań, a 35,7% uznało, że ich wykorzystanie jest średnie.

Wykres 20: Poziom, w jakim Wykonawcy skorzystali z rozwiązań proinnowacyjnych wprowadzonych po nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r.

Oceniając częstotliwość występowania rozwiązań, które sprzyjały oferowaniu produktów/usług innowacyjnych w pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017), Wykonawcy wskazali, że Zamawiający stosują takie rozwiązania rzadko (11,8%) lub czasami (10,5%). W drugiej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) w ocenie Wykonawców Zamawiający czasami (8,1%) bądź rzadko (1,4%) stosowali takie rozwiązania. Wzrósł jednak odsetek opinii, zgodnie z którymi rozwiązania te są stosowane często, z 1,7% na 2,9%.

W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 Zamawiający rzadko stosowali (28,6 %) lub nie zastosowali nigdy (71,4 %) przepisów sprzyjających zamawianiu innowacyjnych produktów/usług. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena ta zmieniła się na korzyść stosowania przepisów. Część respondentów zauważyła, że przepisy te są czasami stosowane (14,29 %). Nadal ponad 38%

przedstawicieli Instytucji kontrolujących wskazało, że przepisy te są stosowane rzadko, a 47,62% nie stwierdziło ich stosowania w żadnym przypadku.

Zamawiający, którzy zadeklarowali stosowanie rozwiązań sprzyjających zamawianiu produktów/usług innowacyjnych w pierwszej fazie badania, tj. w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, najczęściej wskazywali na wykorzystanie procesu precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) oraz angażowanie ekspertów merytorycznych.

W kolejnej fazie badania (w postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) narzędzia te uległy zmianie. Na czoło wysunęły się proinnowacyjne kryteria oceny ofert; wśród innych rozwiązań wymieniono możliwość składania ofert wariantowych i funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia.

Inaczej sytuacja widziana była oczami Wykonawców, którzy w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 wśród najczęściej stosowanych rozwiązań sprzyjających zamawianiu produktów/usług innowacyjnych również wskazali narzędzia związane z procesem precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny), określając ich zastosowania na poziomie niemal 20%, na kolejnym zaś miejscu wskazując stosowanie kryteriów oceny ofert (3,5%).

W kolejnej fazie badania (w postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) Wykonawcy wciąż zauważali stosowanie narzędzi dotyczących procesu precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) – ponad 8,5%, zupełnie pomijając wskazywane przez Zamawiających stosowanie możliwości składania ofert wariantowych i w mniejszym niż w pierwszej fazie stopniu wskazując na kryteria proinnowacyjne.

W pierwszej fazie badania, tj. w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, 71,43 % przedstawicieli Instytucji kontrolujących biorących udział w badaniu nie potrafiło zidentyfikować rozwiązań, sprzyjających zamawianiu produktów/usług innowacyjnych stosowanych przez Zamawiających w skontrolowanych postępowaniach. Tam, gdzie Zamawiający stosowali takie rozwiązania, koncentrowały się one na etapie precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) – 28,57% oraz zaangażowaniu ekspertów – 4,76%.

Jak wskazują wyniki badania dotyczące postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, nastąpił znaczny i widoczny wzrost wykorzystania przez Zamawiających różnorodnych rozwiązań sprzyjających zamawianiu produktów/usług innowacyjnych, zidentyfikowany w procesie kontroli. Wciąż 47,62 % respondentów nie zauważyło zastosowania takich rozwiązań, w pozostałych przypadkach wskazywano większy wachlarz narzędzi wykorzystywanych przez Zamawiających.

Tabela 2: Rozwiązania sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług stosowane przez Zamawiających w ocenie Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących

Rozwiązania sprzyjające zamawianiu produktów/usług innowacyjnych	Zamawiający		Wykonawcy		Instytucje kontrolujące	
	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018
Proces precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny)	1,43%	1,43%	19,74%	8,57%	28,57%	42,86%
Zaangażowanie ekspertów merytorycznych	1,22%	1,02%	0,88%	0,00%	4,76%	4,76%
Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej	0,61%	7,14%	3,51%	0,48%	0,00%	9,52%
Możliwość składania ofert wariantowych	0,00%	4,08%	0,00%	0,00%	0,00%	9,52%
System praw własności intelektualnej	0,41%	0,82%	0,00%	0,00%	0,00%	9,52%
Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia	0,00%	3,27%	0,44%	1,43%	0,00%	4,76%
Partnerstwo publiczno-prywatne	0,41%	0,00%	0,00%	0,48%	0,00%	4,76%
Partnerstwo innowacyjne	0,00%	0,20%	0,00%	0,48%	0,00%	4,76%
Koncesja	0,41%	0,00%	0,44%	0,95%	0,00%	0,00%
Niepokazane lub brak odpowiedzi	96,94%	89,59%	75,00%	87,62%	71,43%	47,62%

W pierwszej fazie badania (w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) tylko 2 z 30 zapytanych Wykonawców startowało w postępowaniach, które uwzględniają zamawianie produktów lub usług innowacyjnych. Były to: postępowanie IT dotyczące rozwiązania chmurowego oraz niesprecyzowane bliżej rozwiązania techniczne deklarowane przez Wykonawcę działającego w obszarze instalacji sieci i dostawy Internetu (z tym jednak zastrzeżeniem, że dla danego Wykonawcy był to standard, choć dla innych, zdaniem Wykonawcy, mogło być to rozwiązanie innowacyjne).

W drugiej fazie badania, dotyczącej postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018 zwracano uwagę na brak takich potrzeb po stronie Zamawiających lub brak zainteresowania innowacjami ze strony Wykonawców albo brak możliwości wprowadzania innowacji. Pojawiły się jednak pewne obszary, które uwzględniają produkty lub usługi innowacyjne w postępowaniach, w których brali udział Wykonawcy. Ponad 16% Wykonawców deklaroowało udział w postępowaniach, które uwzględniają zamawianie produktów lub usług innowacyjnych. Dotyczyło to systemów informatycznych lub aplikacji, leków, nowych technologii i rozwiązań (wskazane przez wykonawcę działającego w branży sprzętu lotniczego) lub bardziej ogólnie – nowego sposobu wykonania.

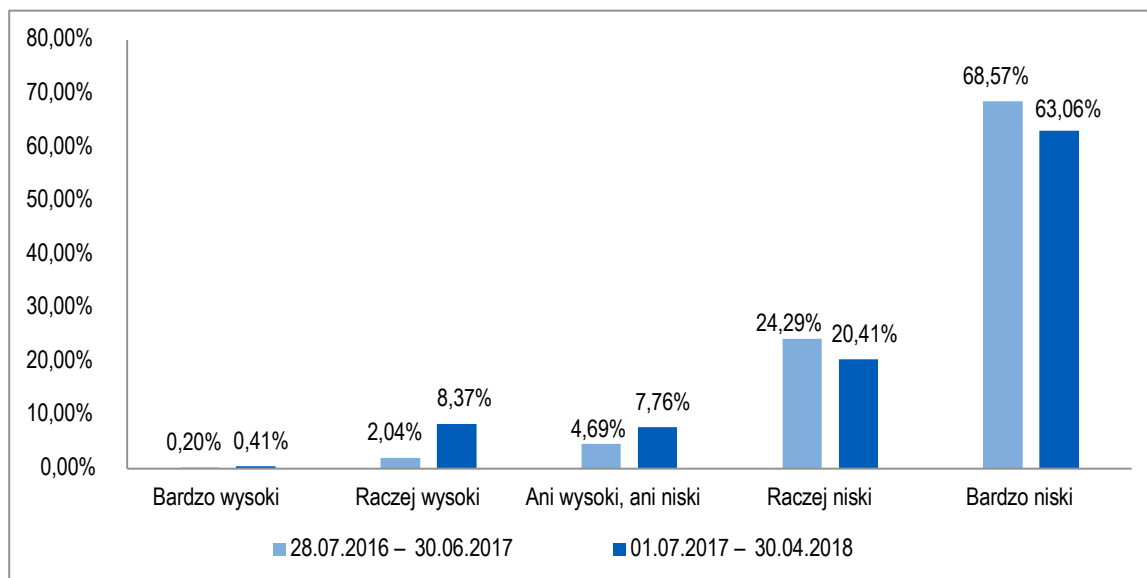
Jak widać, możliwość wprowadzania produktów innowacyjnych Wykonawcy widzą dzięki udziałowi w postępowaniach, w których mogą zaoferować takie rozwiązania. Można zatem przyjąć, że zamówienia publiczne są doskonałym narzędziem do rozwoju innowacyjności, jednak Zamawiający muszą dostrzec potrzebę zamawiania produktów innowacyjnych lub usług, co spowoduje zainteresowanie po stronie Wykonawców, którzy obecnie nie dostrzegają potrzeby oferowania takich rozwiązań.

Na pytanie o produkty lub usługi innowacyjne w ofercie Wykonawców, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przeważająca większość Wykonawców (90%) wskazała, że nie ma potrzeby wprowadzania dostaw lub usług innowacyjnych do swojej oferty. Pojedynczy Wykonawcy wskazywali na innowacyjne rozwiązania chmurowe, lasery i ultrasonografy okulistyczne oraz rozwiązania techniczne.

W drugiej fazie (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) zapotrzebowanie oceniano jako większe. Niemal 20% Wykonawców deklarowało produkty lub usługi innowacyjne w swojej ofercie, wskazując na innowacyjne systemy informatyczne, aplikacje, leki, metody konserwacyjne. Wymieniano innowacje w zakresie sposobu wykonania, unikatowe rozwiązania techniczne. Innowacje pojawiały się również tam, gdzie pierwotnie Wykonawcy nie dostrzegali takiej potrzeby np. dostosowanie urządzeń do najmłodszych odbiorców, np. przedszkolaków. Niektórzy Wykonawcy podkreślali brak potrzeby lub możliwości wprowadzania innowacyjności, wskazując na profil działalności lub branżę. Niektórzy Wykonawcy barierę we wprowadzaniu innowacyjnych produktów lub usług do swojej oferty upatrywali w konieczności uzyskania i przedstawiania kolejnych dokumentów, co jest czasochłonne.

3. Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty innowacyjne

Zamawiający biorący udział w badaniu deklarowali bardzo niski lub raczej niski poziom zapotrzebowania na produkty/usługi innowacyjne. W odniesieniu do zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 stanowił on łącznie niemal 93%. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 poziom zainteresowania innowacyjnymi dostawami, usługami i robotami wzrastał. Raczej niski i bardzo niski poziom deklarowało niespełna 83,5%. Więcej Zamawiających deklarowało umiarkowany lub raczej wysoki poziom zainteresowania, nie wzrósł jednak znacząco poziom określany jako „bardzo wysoki”, który wciąż stanowił marginalny odsetek wskazań.

Wykres 21: Poziom zapotrzebowania na produkty/usługi innowacyjne wśród Zamawiających¹

Również w badaniu TDI niemal 92,5% Zamawiających deklaroowało brak zapotrzebowania na produkty/usługi innowacyjne w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Pozostali Zamawiający ocenili je jako niskie. Jeden z respondentów wskazał, że w dwóch postępowaniach rozważał takie zapotrzebowanie. Rzadko wskazywano powody braku zapotrzebowania, czasami przyznawano, że jest to związane z brakiem środków na sfinansowanie innowacyjnych rozwiązań, które Zamawiający uznał za kosztowne.

W kolejnej fazie badania dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 również większość Zamawiających deklaroowała brak zapotrzebowania na produkty i usługi innowacyjne ze względu na profil działalności, przedmiot zamówień, potrzeby, jakie są zaspakajane w trybie zamówień publicznych.

Zarówno w pierwszym, jak i w drugim okresie badania większość Zamawiających wskazała, iż na niski poziom zainteresowania zamówieniami innowacyjnymi wpłynął brak takiej potrzeby. Wśród przyczyn wymieniano również brak funduszy i wiedzy, a także specyfikę i wielkość instytucji zamawiającej. Zamawiający nie dostrzegali możliwości zastosowania innowacyjności przy niektórych przedmiotach zamówienia w robotach budowlanych.

Również większość Wykonawców nie dostrzegała zainteresowania Zamawiających produktami/usługami innowacyjnymi w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Tłumaczono to specyfiką branży lub brakiem zapotrzebowania. Część Wykonawców nie potrafiła ocenić zainteresowania Zamawiających lub oceniała je na bardzo małe, co wynika z „poziomu wiedzy społeczeństwa”. Jeden z Wykonawców działający w branży oferującej oprogramowania dla szczególnej branży (bibliotek) uznał, że zainteresowanie i zapotrzebowanie

¹ W pierwszej fazie badania 0,2% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

na takie produkty rośnie, ale przeszkodą są przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych, niedostosowane do zakupu i oferowania takich rozwiązań.

W odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 wielu Wykonawców nie potrafiło określić zainteresowania ze strony Zamawiających innowacyjnymi produktami/usługami ani zapotrzebowania na nie. Więcej jednak Wykonawców, niż w pierwszej fazie badania, dostrzegło duże i wciąż rosnące zainteresowanie innowacyjnością. Wskazywali także, że wielu Zamawiających nie chce zamawiać innowacyjnych produktów i usług z powodu braku wiedzy. Inni podkreślali, że zapotrzebowanie na innowacje jest, jednak trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że cena takich produktów jest wyższa.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej nisko (42,86%) lub bardzo nisko (42,86%) oceniali stopień zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. W badaniu pogłębionym TDI przedstawiciele Instytucji kontrolujących deklarowali brak zdania na temat takiego zapotrzebowania, wskazując niekiedy wiele czynników wpływających na zapotrzebowanie na innowacje, takich jak branża, wielkość Zamawiającego czy region, w jakim działa.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 stopień zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne bardzo nisko oceniło już tylko 19,05% uczestników badania. Prawie 62% przedstawicieli Instytucji kontrolujących oceniło go jako raczej niski. W badaniu pogłębionym TDI przedstawiciele Instytucji kontrolujących deklarowali brak zdania na ten temat.

Dostrzegalny jest zatem wzrost świadomości zapotrzebowania na innowacje, jednak nadal nie osiąga ją zadowalającego poziomu. Przekłada się to na brak lub niski poziom zastosowania mechanizmów związanych z zamówieniami innowacyjnymi.

4. Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 53% Zamawiających nie potrafiło ocenić, jakie są szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce, wskazując na brak zdania lub wiedzy w tym zakresie. Inni dostrzegali szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce, chociaż nie wszędzie. Najczęściej identyfikowano obszary związane z rozwojem nowych technologii, informatyką, urządzeniami (maszynami), przemysłem, komunikacją. Jako podmioty, które powinny z tej szansy korzystać, w pierwszej kolejności wymieniano instytucje naukowe i badawczo-rozwojowe, w szczególności poprzez połączenie nauki z biznesem.

Inni wskazywali na brak szansy rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych lub jego brak na szczeblu samorządowym (choć część respondentów właśnie w gminach upatrywywała największej szansy na rozwój zamówień innowacyjnych).

Podkreślano, że na rozwój zamówień innowacyjnych trzeba czasu. Niektórzy Zamawiający wyrażali swoje obawy związane z brakiem wiedzy i praktyki w tym zakresie. Deklarowali, że „jeśli Zamawiający dostaną wsparcie w tym zakresie – wzorce, dobre praktyki, może się to rozwinąć; czasem może to być ryzykowne, bo nie wiadomo, czy innowacyjne produkty/usługi okażą się przydatne, a ich nabycie może być kosztowne”.

W kolejnym etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) również 50% Zamawiających nie umiało ocenić szans i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce.

Pozostali w większości dostrzegali duże szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych, choć zdarzały się opinie, że pojawią się one dopiero z czasem, kiedy Zamawiający i Wykonawcy zrozumieją potrzebę nabywania innowacyjnych produktów i usług. Ponadto sprzyjające dla rozwoju innowacyjności są w ocenie Zamawiających duże ośrodki miejskie, rzadziej małe gminy, m.in. z uwagi na konieczność dysponowania dużym zapleczem prawnym, które umożliwi bezpieczne przeprowadzenie procedury.

Zamawiający podkreślali, że możliwość rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce istnieje i że jest on bardzo prawdopodobny. Zamówienia takie będą się rozwijały ze względu na wzrastający poziom świadomości ludzi, pracowników działów merytorycznych. Narzędzia, którymi dysponują Zamawiający, są coraz częściej stosowane, co spowoduje większe wykorzystywanie zamówień innowacyjnych.

Zamawiający stwierdzali np., że „każda innowacyjność powoduje podrożenie przedmiotu zamówienia. Przy stanie finansów publicznych to u nas w jednostce zwraca się szczególną uwagę na cenę zamówienia”, a rozpowszechnienie zapotrzebowania na innowacyjność może być trudne do zrealizowania. Zamawiający zwracali także uwagę na konieczność wsparcia małych i rozwijających się przedsiębiorstw, które dopiero wchodzi na rynek z takim produktem; „podmiotom takim ciężko się przebić, w związku z czym trzeba zmierzać do ułatwienia im startu”.

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) ponad 73% pytanym Wykonawców nie miało zdania lub wiedzy na temat szans i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce. Pozostali podkreślali, że szanse zawsze są, ale to, czy zostaną wykorzystane, zależy od wielu czynników, m.in. od osób podejmujących decyzje po stronie Wykonawców i Zamawiających. Zwracali uwagę na zbyt niską wiedzę po stronie Zamawiających zarówno w zakresie samych rozwiązań innowacyjnych, jak i przepisów pozwalających na ich zakup. Zauważali potrzebę stosowania dialogu technicznego i udzielania zamówień w trybach innych niż przetarg nieograniczony i ograniczony (np. dialog konkurencyjny).

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) podobny odsetek Wykonawców (ponad 71%) nie miał zdania lub wiedzy na ten temat. Inni Wykonawcy wskazywali na duże szanse i możliwości związane z poszukiwaniem innowacyjnych rozwiązań, zmianami, upatrując możliwości rozwoju innowacyjności właśnie poprzez zamówienia publiczne. Pojawiały się również opinie o małym zainteresowaniu innowacyjnością ze względu na konieczny nakład czasu i środków na rozwój takich produktów i usług. Dostrzegali też obawy samych Zamawiających przed produktami, których nie sprawdzili.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących w przeważającej części nie potrafili ocenić szans i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce. Większość z nich nie wyraziła zdania na ten temat. Niektórzy z respondentów wskazywali, że zamówienia innowacyjne stwarzają dość duże szanse i jest to ich zdaniem kierunek, w jakim „powinniśmy iść jako kraj”. Podkreślali możliwość rozwoju małych miejscowości i gmin dzięki innowacjom, np. w obszarze obiektów sportowych i rekreacyjnych. Zwracali uwagę, że niezbędne jest, aby Zamawiający odważyli się stosować takie rozwiązania.

5. Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych

Niemal żaden z Zamawiających (99,4%) nie doświadczył problemów związanych z udzielaniem zamówień innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. W kolejnym okresie, tj. od 01.07.2017 do 30.04.2018, brak problemów zadeklarowało nieco ponad 86,3%. Na tym etapie ponad 13% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie. W obu okresach problemy wskazało jedynie trzech Zamawiających, co stanowiło 0,6%.

Zamawiający poproszeni o określenie najczęściej występujących trudności podczas udzielania zamówień innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 rzadko wskazywali jakiegokolwiek trudności. Nieco ponad 0,4% Zamawiających przyznało, że trudności mogą wynikać z braku doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych, tyle samo Zamawiających uznało, że trudności mogą być związane ze zdefiniowaniem obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 wymieniano brak doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych (0,4%), trudności w zdefiniowaniu obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia (0,4%), trudności w zdefiniowaniu oczekiwanych cech i funkcji przedmiotu zamówienia (0,2%), trudności w prefinansowaniu zamówienia – brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek (0,2%), proces kontroli (0,2%), nieakceptowalny poziom ryzyka (0,2%).

W ankiecie TDI Zamawiający nie identyfikowali żadnych trudności związanych z udzielaniem zamówień innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Jeden z Zamawiających reprezentujący instytucję szczebla ministerialnego wskazał, że brakuje „rozeznania w praktyce stosowania trybów sprzyjających zakupom innowacyjnych produktów lub usług”. Wśród Zamawiających reprezentujących jednostki szczebla gminnego jako trudności dostrzegano koszty.

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) Zamawiający rzadko mogli zidentyfikować konkretne trudności, najczęściej z uwagi na brak praktyki w tym zakresie. Wśród nielicznych trudności wymieniano małą liczbę ofert przekładającą się na mały wybór Wykonawców i niewielką wiedzę pracowników działów merytorycznych na temat innowacyjnych zamówień publicznych. Jeden z Zamawiających uznał, że „sposób opisanie przedmiotu zamówienia, który wskazywałby na produkt innowacyjny, obarczony byłby ryzykiem, że na etapie kontroli ktoś uznaniowo podchodzący do tematu mógłby to podważyć. Dlatego nie zgłębiamy tego tematu, mimo że jak najbardziej chcielibyśmy takie produkty zamawiać”.

W skontrolowanych zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie zidentyfikowali żadnych problemów dotyczących oferowania innowacyjnych produktów czy usług, ani trudności występujących w kontekście udzielania zamówień innowacyjnych. Brak zidentyfikowania problemów i trudności wynika, zdaniem przedstawicieli Instytucji kontroli, z niskiego poziomu zastosowania mechanizmów sprzyjających zakupom innowacyjnym lub wykorzystywania narzędzi, które nie generują trudności na etapie składania ofert.

W dalszej fazie badania, tj. w postępowaniach prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018, w 14,29% przypadków przedstawiciele Instytucji kontrolujących zidentyfikowali problemy dotyczące oferowania innowacyjnych produktów czy usług, co jest związane ze wzrostem zastosowania mechanizmów sprzyjających innowacyjnym zakupom.

Na tym etapie zdecydowana większość respondentów (85,71%) nie identyfikowała również trudności występujących w kontekście udzielania zamówień innowacyjnych. Pozostali uczestnicy badania wśród najczęściej występujących trudności zaobserwowanych na podstawie swoich doświadczeń wymieniali brak doświadczenia Zamawiających w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych, trudności w zdefiniowaniu pożądanych cech i funkcji przedmiotu zamówienia, trudności w zdefiniowaniu obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia, trudności w prefinansowaniu zamówienia (brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek) oraz nieakceptowalny poziom ryzyka.

W badaniu pogłębionym TDI przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie stwierdzili żadnych problemów związanych z zamawianiem produktów/usług innowacyjnych.

6. Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem przez wykonawców produktów innowacyjnych

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) tylko 16,2% Wykonawców oferowało innowacyjne produkty/usługi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Większość Wykonawców uznała, że profil ich działalności nie jest związany z rynkiem produktów innowacyjnych lub nie dostrzegała zapotrzebowania ze strony Zamawiających na takie produkty. Tam, gdzie innowacje mogły być oferowane, Wykonawcy wymieniali takie przeszkody, jak brak możliwości ich zaoferowania lub zbyt wysoki koszt związany z oferowaniem takich rozwiązań. Mając na uwadze wskazane w poprzedniej części badania statystyki związane z kryteriami oceny ofert, można przypuszczać, że zaoferowanie produktu innowacyjnego będzie możliwe przy odpowiednim określeniu kryteriów, które pozwolą Wykonawcy odpowiednio skalkulować ofertę w kontekście relacji jakości do ceny.

W kolejnej fazie badania, dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 niewiele ponad 13,8% Wykonawców oferowało innowacyjne produkty/usługi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Dalsza część badania ujawniła, że zapotrzebowanie na innowacje spadło z dwóch powodów: braku zapotrzebowania ze strony Zamawiających na takie produkty oraz profilu działalności wykonawców, który ich zdaniem nie jest związany z rynkiem produktów innowacyjnych.

Takie odpowiedzi wskazują na niedostateczną znajomość możliwości, jakie stwarza ustawa – Prawo zamówień publicznych, związanych z oferowaniem rozwiązań innowacyjnych. Wykonawcy nie dostrzegają szerokiej definicji produktów i usług innowacyjnych. Faktem jest jednak, że kluczowe w tym zakresie jest zapotrzebowanie ze strony Zamawiających, a przynajmniej stworzenie warunków umożliwiających zaoferowanie innowacyjnych rozwiązań.

W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 91,6% Wykonawców nie doświadczyło problemów związanych z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego produktów/usług innowacyjnych. Problemy takie zadeklarowało tylko 0,4% Wykonawców. Na tym etapie 7,9% Wykonawców nie udzieliło informacji na ten temat.

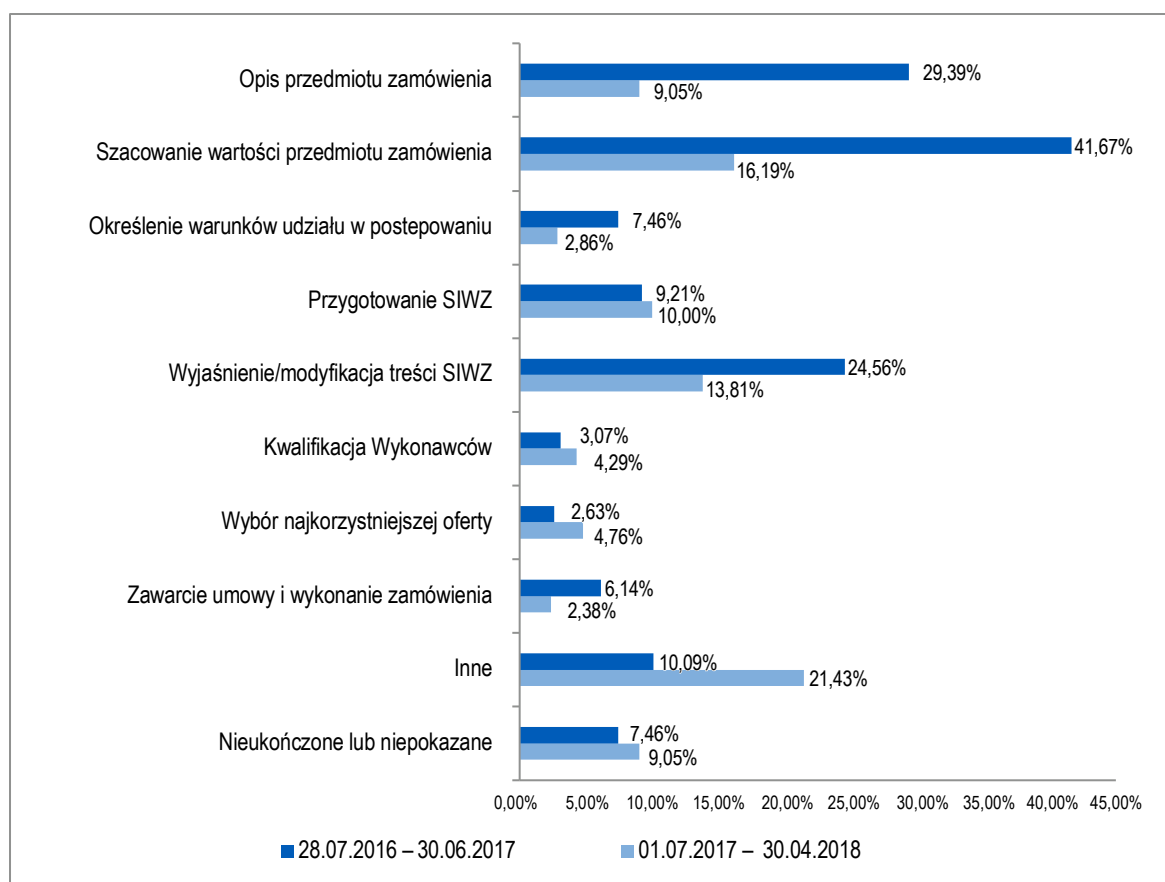
W kolejnej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) brak jakichkolwiek problemów związanych z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego produktów/usług innowacyjnych deklarowało 99% Wykonawców.

W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 Wykonawcy nie identyfikowali wielu trudności związanych z ubieganiem się o zamówienia innowacyjne, dlatego też nie potrafili określić etapów postępowania, na jakich trudności te występują. W dalszej części badania

(w postępowaniach prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018) więcej respondentów wskazywało na konkretne etapy postępowania, które mogą generować trudności.

Wykonawcy poproszeni o wskazanie etapu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na którym dostrzegają największe problemy związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych, w pierwszej kolejności zauważali problemy związane z etapem przygotowania postępowania (opis przedmiotu zamówienia i szacowanie wartości zamówienia).

Wykres 22: Etapy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na których Wykonawcy dostrzegali największe problemy związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) część Wykonawców nie potrafiła zidentyfikować problemów z uwagi na brak styczności z zamówieniami innowacyjnymi. W drugiej fazie (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) pojawiały się już problemy związane z prezentacją produktów innowacyjnych oraz ceną.

W pierwszej fazie badania pogłębionego TDI (dotyczącej postępowań prowadzonych pomiędzy 28.07.2016 a 30.06.2017) na pytanie o trudności związane z oferowaniem produktów/usług innowacyjnych odpowiedzi udzieliło tylko 2 na 30 zapytanych Wykonawców. Jeden z nich wskazał na trudności związane z niedostosowaniem wzorów umów

do tego typu produktów, jak rozwiązania chmurowe, drugi nie zidentyfikował żadnych trudności.

W kolejnej fazie (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) odpowiedzi udzieliło 5 na 29 zapytanych Wykonawców. Dwóch z nich nie widziało żadnych trudności. Pozostali zidentyfikowali trudności związane ze specyfiką branży np. medycznej, w której wiele czynników wpływa na trudności w oferowaniu innowacyjnych produktów, takich jak szersze wymagania odnośnie produktów oraz bardzo szczegółowy opis przedmiotu zamówienia.

Istotnym czynnikiem zaobserwowanym przez Wykonawców jest „brak przygotowania osób, które przygotowują ofertę, brak kwalifikacji, zła komunikacja z Zamawiającymi – jest to długi proces i utrudnia przygotowanie oferty”.

Rozdział V

Elektronizacja zamówień publicznych

1. Wprowadzenie

Proces elektronizacji zamówień publicznych określony w dyrektywach klasycznej i sektorowej jest implementowany dwuetapowo. Pierwszy etap dotyczący centralnego zamawiającego został wdrożony 17 kwietnia 2017 roku. Od 18 kwietnia 2018 r. obowiązuje składanie Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia w formie elektronicznej w przypadku postępowań wszczętych po tej dacie. Natomiast od 18 października 2018 roku nastąpiła pełna elektronizacja komunikacji, która obejmie wszystkich Zamawiających, bez wyjątków. W roku 2017 zmiany przepisów dotyczących zamówień publicznych wiązały się z ich elektronizacją, w tym obowiązkową komunikacją elektroniczną między Wykonawcą i Zamawiającym.

Wprowadzona w tym zakresie regulacja prawna to rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępniania i przechowywania dokumentów elektronicznych (Dz. U. poz. 1320) oraz rozporządzenie zmieniające – Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępniania i przechowywania dokumentów elektronicznych (Dz. U. poz. 1991). Określają one wymagania techniczne i organizacyjne użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jak również sposób sporządzania i przechowywania dokumentów elektronicznych oraz sposób i tryb ich przekazywania, udostępniania i usuwania.

Niezależnie od samych przepisów niezwykle istotne jest techniczne przygotowanie się do prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przede wszystkim przez Zamawiających, ale i przez Wykonawców. W tej sferze zostały podjęte działania związane z budową centralnej platformy e-Zamówienia, która dzięki zintegrowaniu z nią działalności portali e-Uслуг (posiadających określone funkcjonalności), będzie stanowiła

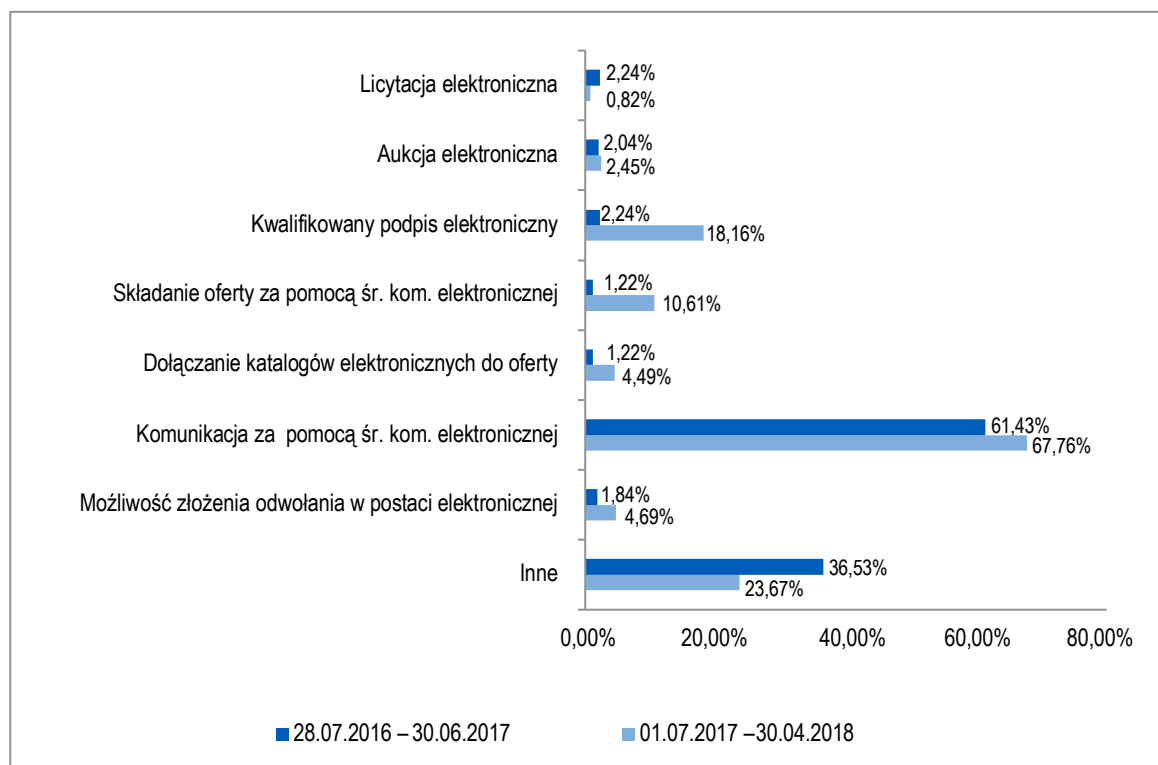
kompleksowe rozwiązanie w zakresie procesu udzielania zamówienia publicznego. Przywołane rozwiązania mają na celu umożliwienie elektronicznego przeprowadzenia całego procesu udzielenia zamówienia publicznego oraz aktywny monitoring zarówno poszczególnych postępowań, jak i całego systemu zamówień publicznych.

2. Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomość regulacji

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) tylko nieco ponad 20% Zamawiających korzystało z narzędzi elektronicznych w procesie udzielania zamówień publicznych, pozostali deklarowali brak takiej potrzeby lub brak narzędzi.

W drugiej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) z narzędzi elektronicznych w procesie udzielania zamówień korzystało już ponad 47% Zamawiających, pozostali jako główną przeszkodę wskazywali brak platformy. Część Zamawiających zadeklarowała brak potrzeby korzystania z takich narzędzi.

Zamawiający stosowali różne rozwiązania w zakresie elektronicznych zamówień publicznych. Do najbardziej powszechnych należała komunikacja pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wykres 23: Rozwiązania w zakresie elektronicznych zamówień publicznych stosowane przez Zamawiających

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017), ponad 30% Zamawiających nie stosowało innych rozwiązań w zakresie elektronicznych zamówień publicznych niż te wskazane w ankiecie. Nieliczni wskazywali dodatkowo, że publikują informacje o postępowaniach w Biuletynie Informacji Publicznej. Niektórzy Zamawiający deklarowali też korzystanie z komercyjnych rozwiązań umożliwiających elektroniczną komunikację.

W kolejnym etapie badania w zakresie postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 część Zamawiających jako dodatkowe stosowane rozwiązanie wskazało Jednolity Europejski Dokument Zamówienia. Inni Zamawiający deklarowali realizowanie wielu czynności elektronicznie przez system obiegu dokumentów wewnętrznych i korzystanie z platform zakupowych.

Odnosząc się do okresu udzielania zamówień od 28.07.2016 do 30.06.2017, przedstawiciele Instytucji kontroli raczej pozytywnie oceniali efekty, jakie może przynieść proces pełnej elektronicznej komunikacji w procesie udzielania zamówień publicznych. Większość respondentów wymieniała takie korzyści, jak skrócenie czasu postępowania, usprawnienie procedury, zwiększenie przejrzystości postępowania. Część uczestników badania zwracała jednak uwagę na pewne zagrożenia, jakie mogą pojawić się w pierwszym etapie po wdrożeniu pełnej elektronicznej komunikacji, związane z nieznanymi nowymi narzędziami i trudnościami w stosowaniu nowych przepisów. Pozostali uczestnicy nie potrafili ocenić przewidywanych efektów pełnej elektronicznej komunikacji, podkreślając, że powinna ona

przyspieszyć proces udzielania zamówień, jednak ich zdaniem będzie je można ocenić dopiero w przyszłości.

W dalszej fazie badania, tj. w okresie 01.07.2017 do 30.04.2018, przedstawiciele Instytucji kontroli znacznie lepiej oceniali efekty, jakie może przynieść pełna elektronizacja procesu udzielania zamówień publicznych, zwracając uwagę głównie na jej pozytywne aspekty, takie jak zwiększenie transparentności postępowania i zmniejszenie pola do nadużyć, uproszczenie procedur i skrócenie czasu ich trwania, ograniczenie kosztów. Niewielu respondentów nadal sceptycznie oceniało kierunek zmian, wskazując możliwe utrudnienia w procesie kontroli. Zmiana oceny może wynikać z intensyfikacji działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących elektronizacji.

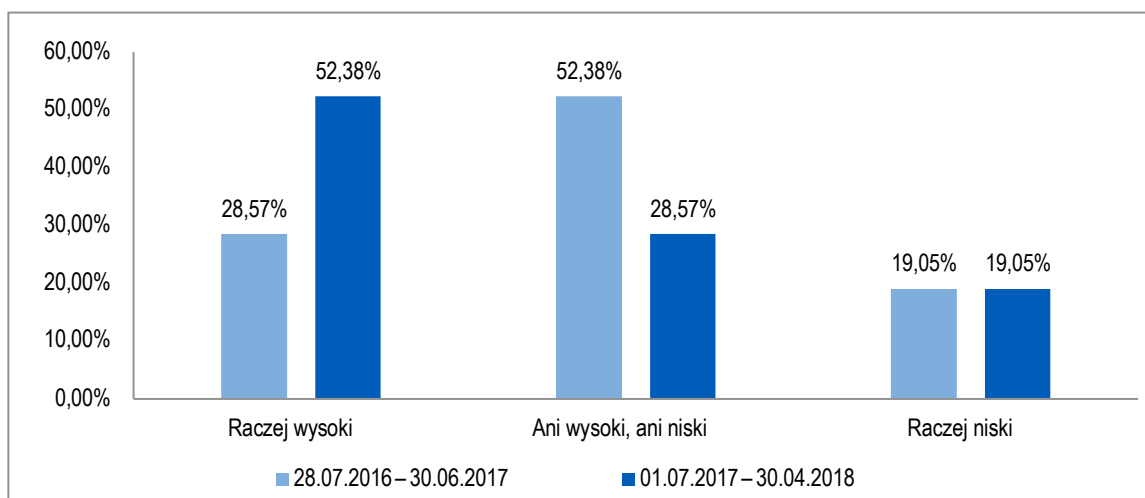
W pierwszej fazie badania dotyczącej okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontrolujących wyrażali opinię, że elektronizacja procesu przyczyni się do sprawności udzielania zamówień publicznych. Przeważająca część respondentów podkreślała przyspieszenie, usprawnienie i ułatwienie procesu udzielania zamówień oraz zwiększenie transparentności i korzyści dla Wykonawców. Uczestnicy badania dostrzegali jednak, że korzyści związane z elektronizacją są uwarunkowane sprawnym przebiegiem wdrażania narzędzi informatycznych i odpowiednich przepisów. Dostrzeżono także zagrożenia związane ze sprawnością rozwiązań informatycznych (ciągłość działania) oraz możliwymi niedogodnościami dla Zamawiających, którzy rzadko udzielają zamówień.

W kolejnej fazie badania, tj. w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, w podobny sposób oceniano wpływ elektronizacji procesu udzielania zamówień na sprawność udzielania zamówień publicznych. Wymieniano podobne czynniki, dostrzegając również zmniejszenie kosztów związanych z prowadzeniem postępowania.

Oceniając stopień zainteresowania uczestników rynku zamówień publicznych tematem elektronizacji systemu zamówień publicznych, przedstawiciele Instytucji kontroli w pierwszej fazie badania dotyczącej okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 uznali, że był to poziom średni (nieco ponad 52,4%) lub raczej wysoki (niemal 28,6%). W kolejnym etapie, tj. w okresie 01.07.2017 do 30.04.2018, już znaczna część badanych (prawie 52,4%) wskazywała na raczej wysokie zainteresowanie tymi zagadnieniami. Żaden z respondentów nie ocenił zainteresowania jako bardzo niskie lub bardzo wysokie.

Wzrost ten związany jest ze znaczną intensyfikacją działań edukacyjnych i informacyjnych oraz zbliżającym się wejściem w życie przepisów nakładających obowiązek prowadzenia części postępowań wyłącznie przy wykorzystaniu środków elektronicznych.

Wykres 24: Stopień zainteresowania uczestników rynku zamówień publicznych tematem elektronizacji zamówień publicznych w ocenie przedstawicieli Instytucji kontroli

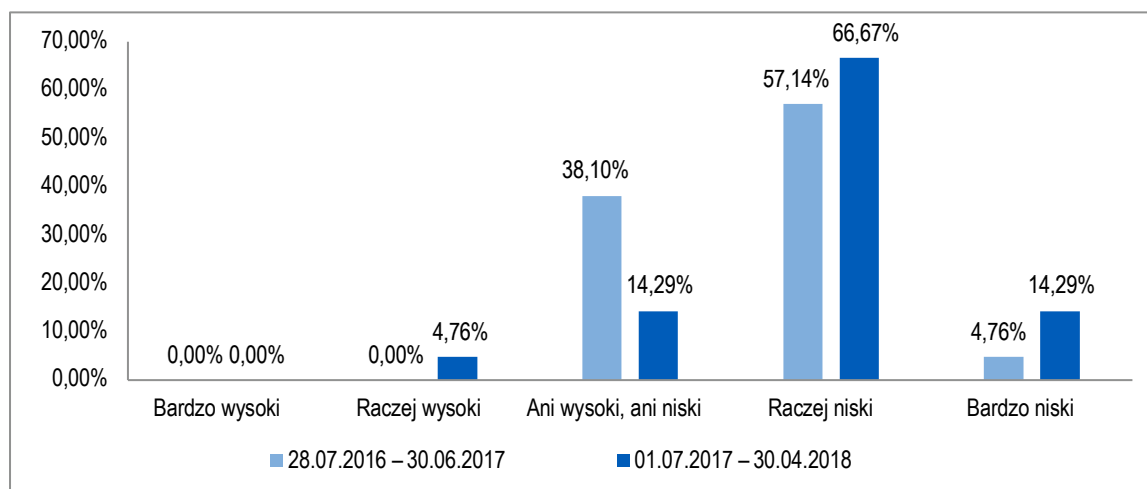

W toku kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, przedstawiciele Instytucji kontroli nie spotkali się z wykorzystywaniem elektronicznych możliwości wskazanych w ustawie – Prawo zamówień publicznych. W kolejnej fazie badania, tj. w okresie 01.07.2017 do 30.04.2018, już prawie 48% respondentów spotkało się z wykorzystaniem tych narzędzi.

Ocena przedstawicieli Instytucji kontroli w zakresie wykorzystania elektronicznych narzędzi ułatwiających udzielanie zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 była raczej niska (57,1%) i bardzo niska (4,8%). Część respondentów nie potrafiła jednoznacznie ocenić poziomu wykorzystania narzędzi.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej nisko (66,7%) lub bardzo nisko (14,3%) oceniali poziom wykorzystania elektronicznych narzędzi ułatwiających udzielanie zamówień publicznych. Na tym etapie badania pojawiły się już oceny raczej wysokie, jakich nie odnotowano w poprzedniej fazie.

Wykres 25: Ocena przedstawicieli Instytucji kontroli w zakresie wykorzystania elektronicznych narzędzi ułatwiających udzielanie zamówień publicznych

W skontrolowanych zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przedstawiciele Instytucji kontroli stwierdzili zastosowanie przez Zamawiających przede wszystkim komunikacji z wykorzystaniem środków elektronicznych oraz w pojedynczych przypadkach kwalifikowanego podpisu elektronicznego i licytacji elektronicznej.

W skontrolowanych zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 Zamawiający stosowali podobną gamę narzędzi elektronicznych. Nadal w większości przypadków była to komunikacja z wykorzystaniem środków elektronicznych. Co istotne, odnotowano znacznie szersze wykorzystanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Poza tym wskazywano na pojedyncze przypadki zastosowania aukcji elektronicznej.

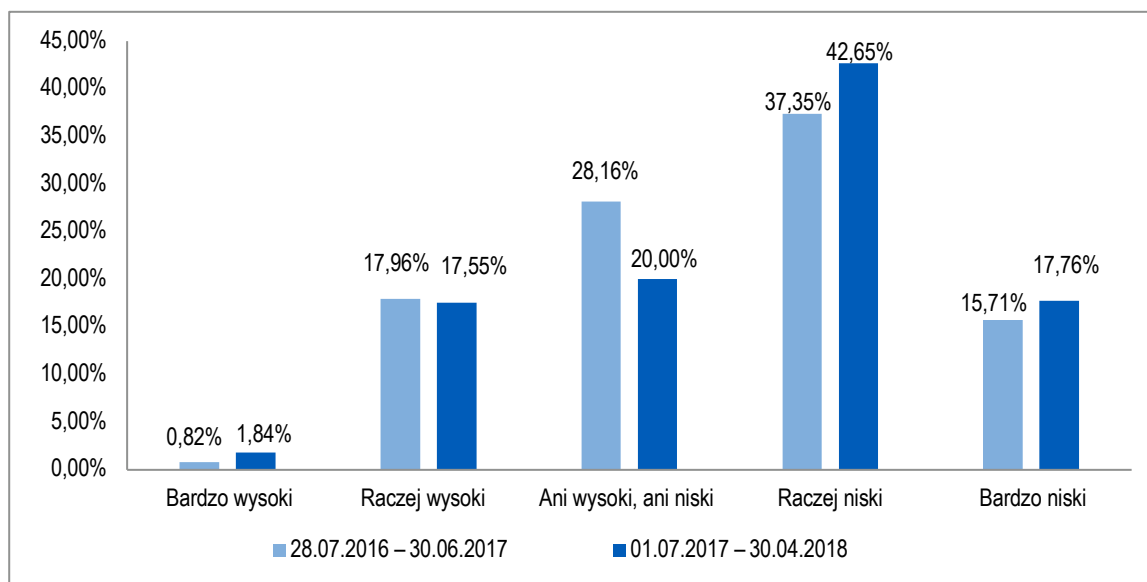
Żaden z respondentów nie zaobserwował zastosowania w postępowaniach nowych narzędzi, jakie daje ustawa, tj. składania ofert za pomocą środków komunikacji elektronicznej, możliwości dołączenia katalogów elektronicznych do oferty czy składania odwołań w postaci elektronicznej.

3. Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych

Zamawiający uznali stopień przygotowania do elektronizacji systemu zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 za raczej niski (37,6%) lub bardzo niski (15,7%). Ponad 28% Zamawiających nie potrafiło na tym etapie ocenić stopnia przygotowania reprezentowanej instytucji.

W kolejnej fazie badania obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018 poziom przygotowania do elektronizacji zamówień oceniony został jeszcze niżej. Ponad 42,6% Zamawiających uznało stopień przygotowania za raczej niski, a ponad 17,7% za bardzo niski.

Wykres 26: Stopień przygotowania Zamawiających do elektronizacji systemu zamówień publicznych¹

W odpowiedzi na pytanie o ocenę stopnia przygotowania instytucji zamawiających do elektronizacji systemu zamówień publicznych w odniesieniu do okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017, w szczególności w kontekście przygotowania pod względem merytorycznym (znajomości regulacji prawnych), Zamawiający nie byli jednogłośni.

Część Zamawiających deklarowała dobre przygotowanie dzięki uczestnictwu w szkoleniach, samodoskonaleniu, śledzeniu informacji ze stron internetowych, np. strony internetowej Urzędu Zamówień Publicznych. Jednak również ci Wykonawcy podkreślali, że pomimo znajomości regulacji prawnych, nie czują się dobrze przygotowani od strony praktycznej. Niektórzy uczestniczyli w szkoleniach, podczas których prezentowano komercyjne platformy zakupowe, jednak większość Zamawiających oczekiwała narzędzia udostępnionego przez Ministerstwo Cyfryzacji i Urząd Zamówień Publicznych.

Z drugiej strony podobny odsetek przedstawicieli Zamawiających uznał, że nie jest dobrze przygotowany do elektronizacji zamówień publicznych. Taką ocenę uzasadniali brakiem konkretnych rozwiązań i niskim poziomem szkoleń w tym zakresie.

Inni przedstawiciele Zamawiających oceniali swoje przygotowanie jako średnie. Zwracali uwagę na pobieżną znajomość przepisów, jednak winą za brak dostatecznej wiedzy obarczali Urząd Zamówień Publicznych i Ministerstwo Cyfryzacji w związku z brakiem wdrożenia odpowiednich rozwiązań i narzędzi. Jedni Zamawiający rozważali zakup

¹ W drugiej fazie badania 0,2% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

rozwiązań komercyjnych umożliwiających elektroniczne prowadzenie postępowań, inni czekali na rozwiązania udostępniane centralnie.

W odniesieniu do okresu od 01.07.2017 do 30.04.2018 zdecydowana większość Zamawiających wskazywała na brak wystarczającego przygotowania merytorycznego, z uwagi na brak narzędzia umożliwiającego elektroniczną. Zwracali uwagę na brak oprogramowania i brak przygotowania technicznego. Większość Zamawiających deklarowała, że „czeka na krok ze strony Urzędu Zamówień Publicznych i Ministerstwa Cyfryzacji”. Sam poziom znajomości przepisów oceniali dobrze, jednak zauważali, że nie jest to wystarczające, żeby dobrze ocenić ogólny poziom przygotowania do elektronicznej. Nieliczni Zamawiający oceniali poziom przygotowania jako dobry. Dobra ocena poziomu przygotowania do elektronicznej wynikała zazwyczaj z decyzji o zakupie narzędzi komercyjnych, które pozwalają na spełnienie wymogów ustawowych w zakresie elektronicznej. Pozytywnie oceniano również na fakt „odroczenia elektronicznej” w stosunku do zamówień o niższej wartości, co umożliwi przygotowanie się do tego procesu.

W pierwszej fazie badania połowa zapytanych Wykonawców deklarowała, że w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 była dobrze lub wystarczająco dobrze przygotowana do elektronicznej systemu zamówień publicznych. Wykonawcy uczestniczyli w szkoleniach, zapoznawali się z dostępnymi publikacjami i opiniami prawników w tym zakresie.

Prawie 30% pytanym Wykonawców uznała swoje przygotowanie jako dostateczne lub średnie. Wyjaśniali, że zaczynają dopiero zapoznawać się z nowymi przepisami, uczestniczą lub zamierzają uczestniczyć w szkoleniach, wdrażają narzędzia (podpisy elektroniczne). Zwracali jednak uwagę, że na tym etapie możliwe było jedynie zapoznanie się z teoretyczną warstwą elektronicznej. Praktyczne przygotowanie do elektronicznej będzie możliwe po wdrożeniu odpowiednich narzędzi informatycznych.

Część pytanym Wykonawców deklarowała brak przygotowania lub jakiegokolwiek wiedzy na ten temat. Uznali, że wolą zrezygnować z udziału w postępowaniu, jeśli nie rozumieją sposobu postępowania. Wykonawcy, którzy źle oceniali poziom przygotowania do elektronicznej, oczekiwali wsparcia ze strony Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie narzędzia do prowadzenia postępowań i szkolenia.

Również w drugiej fazie badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) ponad połowa Wykonawców deklarowała dobre przygotowanie do elektronicznej. Wskazywali jednak na niedostateczny poziom przygotowania ze strony Urzędu Zamówień Publicznych oraz Ministerstwa Cyfryzacji w zakresie wdrożenia odpowiednich narzędzi. Pomimo deklaracji dobrego przygotowania, pojawiały się również wątpliwości odnośnie szczegółów.

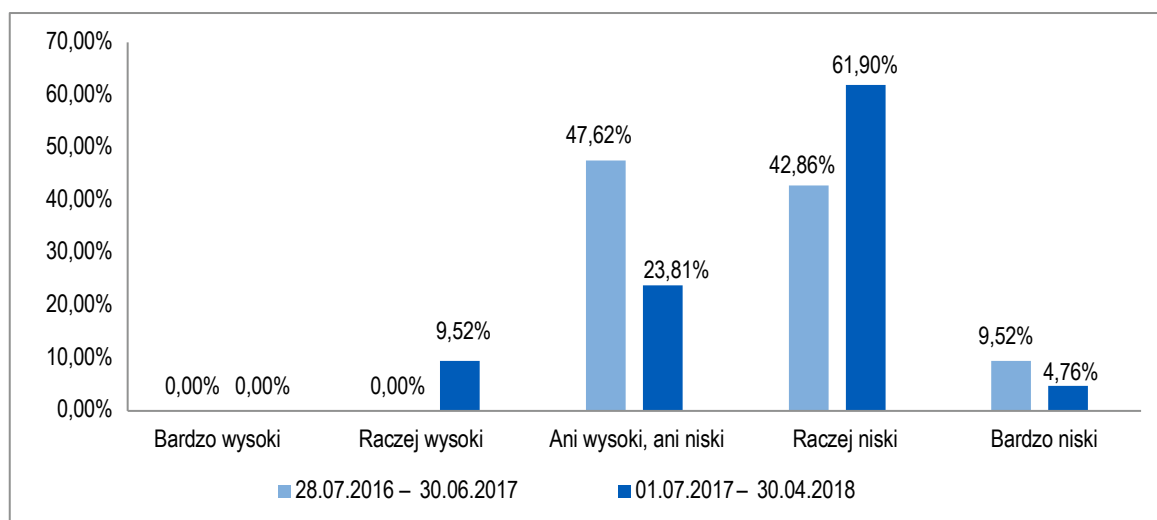
Część Wykonawców wyjaśniała, że niski poziom przygotowania wynika z braku zainteresowania lub potrzeb w tym zakresie. Wielu badanych wskazywało jednak, że przyczyną niskiego poziomu przygotowania jest brak informacji, wiele niewyjaśnionych kwestii

w tym zakresie. Wykonawcy deklarują, że nabywają lub nabędą wiedzę stopniowo, biorąc udział w konkretnych postępowaniach.

Oceniając stopień przygotowania uczestników rynku zamówień publicznych do elektronizacji, przedstawiciele Instytucji kontroli w pierwszej fazie badania dotyczącej okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 deklarowali poziom średni (47,6%) lub raczej niski (42,9%), a nawet bardzo niski (9,5%). Żaden z respondentów nie wskazał, że przygotowanie Zamawiających i Wykonawców jest na poziomie znacznym lub bardzo wysokim.

W kolejnym etapie, tj. w okresie 01.07.2017 do 30.04.2018., część badanych raczej wysoko (9,5%) oceniała przygotowanie do elektronizacji. Zwiększył się jednak również odsetek ocen wskazujących na raczej niskie przygotowanie (61,9%).

Wykres 27: Stopień przygotowania uczestników rynku zamówień publicznych do elektronizacji w ocenie przedstawicieli Instytucji kontroli

Podczas badania pogłębionego TDI przedstawiciele Instytucji kontrolujących w odniesieniu do pierwszej fazy badania (okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017) wskazywali, że stopień przygotowania uczestników rynku do elektronizacji systemu zamówień publicznych jest uzależniony od wielkości instytucji Zamawiającej. Uznawali, że lepiej poradzą sobie większe instytucje, a gorzej małe gminy. Część badanych oceniała jednak obecny poziom przygotowania jako dobry lub wystarczający.

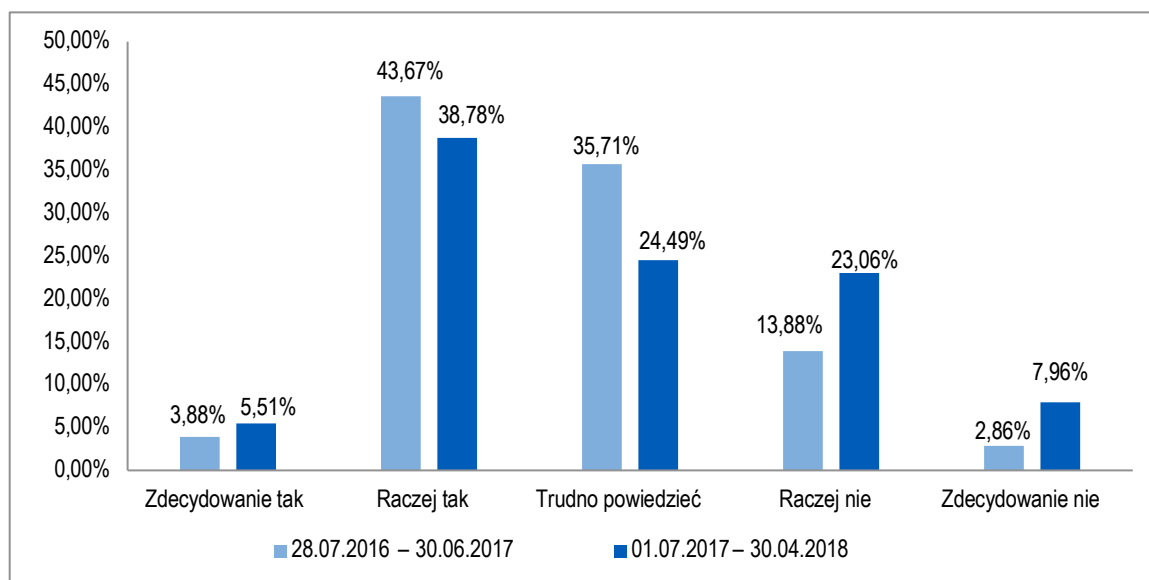
W odniesieniu do drugiej fazy badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) również wskazywano na zróżnicowanie poziomu przygotowania w zależności od wielkości jednostki. Przedstawiciele Instytucji kontrolujących dostrzegali starania Zamawiających (uczestnictwo w szkoleniach, poszerzanie wiedzy). Pozytywnie oceniali również pierwsze kroki w kierunku elektronizacji poczynione przez Wykonawców. Zwracali jednak uwagę na „brak konkretnych wytycznych Ministerstwa” i „dużo niewiadomych”.

4. Oczekiwania związane z elektroniczną systemem zamówień publicznych

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) przedstawiciele Zamawiających uznali, że wprowadzenie pełnej elektronicznej systemu zamówień publicznych raczej ułatwi proces udzielania zamówień publicznych (43,7%). Na tym etapie ponad 35,7% respondentów nie potrafiła ocenić, w jaki sposób elektroniczna wpłynie na postępowania przetargowe.

Drugi etap badania (dotyczący okresu od 01.07.2017 do 30.04.2018) ujawnił więcej obaw w tym zakresie. Niemal o 10 punktów procentowych wzrósł odsetek Zamawiających, którzy uznali, że wprowadzenie pełnej elektronicznej systemu raczej nie ułatwi procesu udzielania zamówień publicznych (z 13,7% do 23%). Więcej respondentów oceniało, że wprowadzenie pełnej elektronicznej systemu zamówień publicznych zdecydowanie nie ułatwi procesu udzielania zamówień.

Wykres 28: Wpływ pełnej elektronicznej systemu zamówień publicznych na ułatwienia procesu udzielania zamówień publicznych w ocenie Zamawiających²

Wśród spodziewanych ułatwień (w badaniu obejmującym okres od 28.07.2016 do 30.06.2017) Zamawiający wymieniali usprawnienia i transparentność postępowania. Podkreślali mniejszą liczbę dokumentów i przyspieszenie procedury (pod warunkiem współdziałania ze strony Wykonawców).

Jako utrudnienie Zamawiający wskazywali na ryzyka po stronie Wykonawców, w tym możliwy wzrost cen związany z wycofaniem się z rynku zamówień małych przedsiębiorców. Podkreślano również ryzyko niepowodzenia konkretnych postępowań z uwagi

² W drugiej fazie badania 0,2% Zamawiających nie udzieliło odpowiedzi.

na awarie systemów. Zamawiający zwracali uwagę na konieczność wdrożenia narzędzi i przeszkolenia pracowników, co może sprawić trudność mniejszym jednostkom, również w warstwie ponoszonych wydatków i krótkiego czasu na dostosowanie. Często wymienianym utrudnieniem był stopień zaawansowania prac nad platformą umożliwiającą prowadzenie postępowań. Jednym z poruszanych problemów była kwestia kontroli postępowań prowadzonych w ten sposób.

Niektórzy Zamawiający uznali, że potencjalne ułatwienia lub utrudnienia będą widoczne dopiero po pewnym czasie obowiązywania pełnej elektronizacji, choć zwracali też uwagę, że z czasem elektronizacja usprawni proces udzielania zamówień.

W drugim etapie badania (dotyczącym okresu od 01.07.2017 do 30.04.2018) do ułatwień Zamawiający zaliczali zmniejszenie biurokracji, przyspieszenie procedury i usprawnienie przepływu informacji między Zamawiającym a Wykonawcami. Zdaniem niektórych Zamawiających przesyłanie ofert drogą elektroniczną ułatwi też ubieganie się o zamówienia Wykonawcom.

Zamawiający obawiali się jednak w pierwszej fazie obowiązywania pełnej elektronizacji problemów związanych z koniecznością powtarzania czynności w postępowaniu czy nawet unieważniania postępowań. Wielu Zamawiających zwracało uwagę na możliwe trudności po stronie Wykonawców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, chociaż część respondentów w elektronizacji upatrywała właśnie szansy dla takich Wykonawców. Spodziewano się mniejszej liczby ofert i problemów technicznych związanych z ich składaniem.

Zamawiający oczekiwali wsparcia ze strony Urzędu Zamówień Publicznych, zarówno w zakresie udostępnienia narzędzia pozwalającego na prowadzenie postępowań, jaki i w postaci szkoleń.

Ocena wpływu pełnej elektronizacji na ułatwienia w procesie udzielania zamówień wśród przedstawicieli Wykonawców była lepsza. W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań z okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 54,4% Wykonawców oceniło ten fakt pozytywnie, a 36,8% negatywnie³.

Wykonawcy podkreślali, że „należy iść z duchem czasu”, ale „diabeł tkwi w szczegółach”. Część respondentów nie potrafiła ocenić wpływu elektronizacji na ubieganie się o zamówienia, w tym ocenić stopnia ułatwień. Wielu Wykonawców wskazywało na potencjalne ułatwienia w procesie ubiegania się o zamówienia dzięki jego elektronizacji. Podkreślano większą dostępność, przyspieszenie procedur, ułatwienia formalne.

Pojawiły się jednak liczne obawy, że w początkowym okresie obowiązywania nowych norm nie wszyscy uczestnicy rynku poradzą sobie z nowymi zasadami, co w efekcie

³ W pierwszej fazie badania 1,3% Wykonawców nie udzieliło odpowiedzi.

doprowadzi do utrudnień w dostępie do rynku zamówień. Taki stan rzeczy upatrywany jest w „słabym przygotowaniu ustawy i niskiej świadomości firm o elektronicznej systemie zamówień publicznych”. Wskazywano na tzw. „bariery informatyczne”, trudności dla mikroprzedsiębiorców, głównie firm jednoosobowych i rodzinnych oraz możliwe wydłużenie czasu trwania postępowań, szczególnie w pierwszym okresie obowiązywania nowych regulacji. Wykonawcy zwracali uwagę na niechęć do korzystania z nowych rozwiązań po stronie Zamawiających oraz możliwe „wypaczenie wyników postępowania”.

W kolejnym okresie, tj. od 01.07.2017 do 30.04.2018, 76,2% Wykonawców uznało, że pełna elektroniczna ułatwi proces udzielania zamówień. W tej fazie badania oceny były podobne do tych prezentowanych wcześniej, z tym że większy odsetek Wykonawców dostrzegał pozytywy. Podobnie jak w pierwszej fazie, na czoło wysuwały się argumenty związane z czasem trwania postępowania, ułatwieniami biurokratycznymi i finansowymi oraz organizacyjnymi. Nowym argumentem była pewność, że oferta zostanie złożona przed upływem terminu składania ofert, na co obecnie Wykonawca nie zawsze ma wpływ. Zmniejszył się odsetek Wykonawców zgłaszających obawy związane z niedogodnościami w pierwszym okresie funkcjonowania elektronicznej.

Wykonawcy zwracali uwagę na konieczność zapoznania się z platformą i jej funkcjonowaniem, co może zabrać czas i być problematyczne, szczególnie dla osób starszych. Podkreślali konieczność szkoleń z zakresu nowych regulacji oraz braku jednoznacznych informacji o ostatecznym kształcie systemu pomimo zbliżającego się czasu jego wdrożenia. Na tym etapie pojawiły się oceny pierwszych doświadczeń Wykonawców związanych z elektroniczną. Przywoływano trudności związane z podpisem elektronicznym (często jego brakiem), przesyłaniem plików, błędów w Jednolitym Europejskim Dokumentie Zamówienia itp.

Wpływ pełnej elektronicznej na sprawność procedury udzielenia zamówień publicznych dobrze oceniali przedstawiciele Wykonawców. W zakresie postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 61,8% Wykonawców uznało, że elektroniczna będzie miała pozytywny wpływ na proces udzielania zamówień, a niecałe 30,3% oceniło ten wpływ negatywnie⁴. W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) już niemal 74,8% Wykonawców dobrze oceniało wpływ elektronicznej na proces udzielania zamówień, a 25,2% nie dostrzegała związku między elektroniczną a sprawnością procedowania.

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) Wykonawcy ostrożnie podchodzili do oceny wpływu pełnej elektronicznej na sprawność procedury udzielania zamówień. Wielu Wykonawców nie potrafiło ocenić skutków elektronicznej przed wdrożeniem platformy, podkreślając, że pozytywny lub negatywny wpływ zależy od konkretnego narzędzia informatycznego

⁴ W pierwszej fazie badania 7,9% Wykonawców nie udzieliło odpowiedzi lub nie ukończyło badania.

i szczegółowych rozwiązań. Część respondentów wskazywała, że nie słyszała o propozycji pełnej elektronizacji.

Wykonawcy nie byli jednomyślni w ocenie, w jaki sposób pełna elektronizacja wpłynie na sprawność procedury udzielenia zamówień publicznych. Tak samo często pojawiała się odpowiedź świadcząca o pozytywnym wpływie przyszłej elektronizacji na sprawność systemu, co obawa, że zmiany w procedurze utrudnią Wykonawcom składanie ofert, oraz przeświadczenie, że elektronizacja w zasadzie nic nie zmieni. Pozytywny odbiór elektronizacji związany był z nadzieją Wykonawców na ułatwienia i przyspieszenie procedur, obniżenie kosztów związanych ze składaniem ofert oraz większą transparentność.

Widoczne były jednak obawy Wykonawców związane z obsługą systemu. Niektórzy przedstawiciele Wykonawcy obawiali się, że w początkowym okresie stosowanie rozwiązań elektronicznych utrudni ubieganie się o zamówienia, szczególnie małym rodzinnym firmom (wymieniano możliwe kłopoty techniczne, niedostatecznie szybkie łącza internetowe, problemy z opanowaniem zasad funkcjonowania oprogramowania). Obawy Wykonawców koncentrowały się również na samych rozwiązaniach technicznych; wskazywali, że ułatwienia są możliwe pod warunkiem wprowadzenia jednego narzędzia informatycznego, z którego będą korzystać wszyscy Zamawiający. Zwracano również uwagę na konieczność szczególnej dbałości o zabezpieczenia przed zapoznaniem się z ofertami przed upływem terminu ich otwarcia.

W kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) Wykonawcy przytaczali podobne argumenty, jednak tym razem większa liczba respondentów starała się ocenić skutki nowych rozwiązań, znacznie mniej uczestników badania udzielało odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Większa część respondentów pozytywnie oceniała wpływ pełnej elektronizacji na sprawność procedury udzielania zamówień, zwracając uwagę na przyspieszenie i usprawnienie procedur i zmniejszenie kosztów związanych z wysyłaniem ofert w formie papierowej.

Pojawiały się również opinie negatywne, wskazujące na możliwe utrudnienia związane z funkcjonowaniem narzędzi elektronicznych, prawidłowym funkcjonowaniem podpisu elektronicznego oraz problemami z obsługą systemów przez mikroprzedsiębiorców wyrażane przez osoby starsze deklarujące trudności w obsłudze komputera. Pojawiały się również obawy w zakresie przygotowania samych Zamawiających do prowadzenia postępowań w nowy sposób.

Wykonawcy poproszeni o ocenę, jakie ułatwienia, a jakie utrudnienia spowoduje pełna elektronizacja systemu zamówień publicznych z perspektywy Wykonawcy, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przede wszystkim wymieniali ułatwienia proceduralne (biurokratyczne) związane rezygnacją ze składania „papierowych” ofert, co przyczyni się do łatwiejszego dostępu do zamówień. Dostrzegano również skrócenie czasu trwania postępowania. Wykonawcy deklarowali, że widzą potencjalne ułatwienia i korzyści,

jednak ostatecznie będzie można to ocenić po wdrożeniu konkretnych rozwiązań, podkreślając potencjalne problemy po stronie Zamawiających.

Wśród potencjalnych trudności na pierwsze miejsce wysuwają się problemy techniczne, takie jak: awarie systemu, zabezpieczenia, przesyłanie i wycofywanie dokumentów. Wykonawcy uznali, że dodatkowym utrudnieniem będzie korzystanie przez Zamawiających z różnych rozwiązań technicznych, co może powodować rozbieżności i wątpliwości. Zauważono również konieczność wykorzystywania, a co za tym idzie pozyskania podpisu elektronicznego i związane z tym koszty. Innym czynnikiem mogącym w ocenie Wykonawców wywoływać trudności, jest czynnik ludzki i problemy związane z błędami popełnionymi przez pracowników. Deklarowali potrzebę standaryzacji dokumentów elektronicznych. Część Wykonawców nie miała zdania na ten temat lub sygnalizowała, że ułatwienia i utrudnienia będzie można zidentyfikować w przyszłości.

W badaniu dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, wśród zauważalnych ułatwień Wykonawcy wymieniali przede wszystkim na oszczędność czasu (choć i tu pojawiały się obawy, że nie wszystkie dokumenty będą przesyłane elektronicznie).

Podobnie jak na poprzednim etapie badania, identyfikowano trudności związane z działaniem platform wymiany danych (możliwość zawieszania się systemu, trudności z dostępem do Internetu, zabezpieczanie dokumentów). Wskazywano na konieczność zaznajamiania się z narzędziami elektronicznymi. Wykonawcy zauważali również brak przygotowania po stronie Zamawiających.

W tej fazie badania wielu Wykonawców deklarowało brak jakichkolwiek utrudnień, jednak część nadal podkreślała, że bilans ułatwień i utrudnień będzie możliwy po wdrożeniu konkretnych narzędzi. Pojawiały się również opinie zwracające uwagę na brak konkretnych wytycznych od Ministerstwa Cyfryzacji i pominięcie Wykonawców w procesie elektronicznej.

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) przedstawiciele Instytucji kontrolujących pozytywnie oceniali pomysł pełnej elektronicznej systemu zamówień publicznych, podkreślając sprawność i wygodę, usprawnienie przepływu informacji, zwiększenie jawności. Postulowali jednak wprowadzenie dłuższego okresu „przejściowego”. Pozytywny wpływ uzależniali jednak od konkretnego narzędzia informatycznego, jakie zastosują Zamawiający. Pojawiała się jednak obawa co do sposobu i zakresu kontroli postępowań po wprowadzeniu pełnej elektronicznej i ewentualnych problemów technicznych.

Podobnie w kolejnej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) wskazywano na potencjalne usprawnienia i przyspieszenie procesu udzielania zamówień, i możliwość obniżenia kosztów oraz poprawienie transparentności postępowania. Jednak i tym razem wielu respondentów

dodawało, że ostateczna ocena będzie możliwa po wdrożeniu konkretnych rozwiązań, zwracając uwagę na możliwe problemy w początkowym etapie obowiązywania nowych wymagań. Obawy koncentrowały się wokół ryzyka mniejszej liczby ofert wynikającej z nieprzygotowania części Wykonawców do takiej formy procedowania.

5. Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń

Wśród szans/zalet elektronizacji systemu zamówień publicznych w odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 Zamawiający wymieniali najczęściej: przyspieszenie i usprawnienie procesu udzielania zamówień, zmniejszenie kosztów, mniejszą biurokrację (związaną z brakiem konieczności przekazywania dokumentów w formie papierowej), co niektórzy Zamawiający łączyli z efektem proekologicznym, zwiększenie przejrzystości i stopnia zabezpieczeń, zwiększenie dostępu do zamówień (wykonawcom, którzy mają siedzibę oddaloną od Zamawiającego), ułatwienia związane z archiwizacją dokumentacji postępowań. Niektórzy Zamawiający uznali, że należy wstrzymać się z oceną do momentu wdrożenia pełnej elektronizacji lub deklarowali brak jakichkolwiek szans lub zalet z nią związanych. Na tym etapie nie wymieniano wielu zagrożeń, jednak widoczna była obawa co do kształtu przyszłych rozwiązań.

Wśród szans i zalet, jakie dostrzegli Zamawiający w związku z pełną elektronizacją zamówień w drugiej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018), wymieniano najczęściej przyspieszenie postępowania, zwiększenie transparentności i pozytywny wpływ na konkurencyjność.

Zamawiający obawiali się, czy z elektronizacją poradzą sobie przedsiębiorcy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Zdaniem niektórych, zagrożeniem jest tzw. czynnik ludzki. Jako trudności Zamawiający wymieniali możliwość awarii systemu, sprzętu, czy nawet braku prądu i dostępu do Internetu. Obawy koncentrowały się również na zagrożeniach związanych z zabezpieczeniami przed włamaniem się do systemu i możliwością zapoznania się ze złożonymi ofertami. Niektórzy Zamawiający wskazywali na brak współpracy między działami zamówień a informatykami, bez której sprawne prowadzenie postępowań może być utrudnione. Również na tym etapie podkreślano brak centralnego narzędzia umożliwiającego elektroniczne prowadzenie postępowań i zbyt krótki okres dostosowawczy oraz różnorodność narzędzi komercyjnych, które nie są jednolite.

Wśród zalet elektronizacji systemu zamówień publicznych zaobserwowanych przez Wykonawców w pierwszej fazie badania (w odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) na pierwszy plan wysuwa się usprawnienie

postępowania, w tym przyspieszenie procedowania (brak konieczności gromadzenia dokumentów papierowych) i zmniejszenie kosztów. Wskazywano, że zmiana przyczyni się również do „zwiększenia uczciwości” po stronie Zamawiających i dostęp Wykonawcy do informacji na bieżąco, na każdym etapie postępowania. Część Wykonawców nie potrafiła wymienić zalet elektronizacji, deklarując brak znajomości tematu.

Podobnie kształtowała się ocena zalet w drugiej fazie badania (okres od 01.07.2017 do 30.04.2018). Wykonawcy podkreślali, że elektronizacja przyczyni się do usprawnienia, skrócenia czasu i zmniejszenia kosztów postępowania. Tym razem mniejsza liczba Wykonawców nie dostrzegała zalet.

Wśród wad i zagrożeń związanych z elektronizacją (w odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) Wykonawcy wymieniali przede wszystkim możliwe problemy techniczne (brak lub zerwanie połączenia z Internetem, zawieszenie systemu, problemy z przesłaniem dokumentów, konieczność korzystania z podpisu elektronicznego) oraz trudności w obsłudze platformy wykorzystywanej do prowadzenia postępowania. Wykonawcy zwracali również uwagę na zagrożenia związane z zabezpieczeniami i przechowywaniem danych w związku z RODO i archiwizacją dokumentów. Wskazywano także na poważniejsze zagrożenia, takie jak ataki hakerskie.

Wykonawcy zwracali uwagę, że kluczowe będą konkretne rozwiązania wykorzystywane przez narzędzie służące do elektronicznego prowadzenia postępowań (platformy, oprogramowanie). Część badanych Wykonawców nie dostrzegała żadnych zagrożeń i wad związanych z elektronizacją.

W kolejnej fazie badania (okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) mniejszy odsetek Wykonawców dostrzegał wady/zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych. Część Wykonawców deklarowała brak zainteresowania tematem lub brak wiedzy na tym etapie.

Pozostali Wykonawcy wymieniali podobne zagrożenia jak w pierwszej fazie badania, tj. nieprawidłowe działanie platformy (w tym ataki hakerów i wirusy), problemy z zabezpieczeniem danych, awarie sprzętu, brak dostępu do Internetu, problemy z podpisem elektronicznym. Wskazywano na konieczność zatrudnienia dodatkowej kadry do obsługi elektronicznych zamówień oraz wiele niewiadomych związanych z brakiem „centralnego portalu”, na którym można śledzić wszystkie przetargi organizowane przez różnych Zamawiających.

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) przedstawiciele Instytucji kontrolujących zwracali uwagę na następujące szanse i zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego: usprawnienie procedury, ugruntowanie zasady jawności, skrócenie terminów, ułatwienia w komunikacji,

kwestie ekologiczne i oszczędność kosztów. Zwracali uwagę, że elektronizacja wpłynie na przyspieszenie procesu kontroli.

Na kolejnym etapie badania obejmującym okres od 01.07.2017 do 30.04.2018 przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali na podobne zalety, największą uwagę koncentrując wokół szybkości postępowania. Na tym etapie większa część respondentów nie potrafiła ocenić szans związanych z elektronizacją.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących w pierwszej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) dostrzegali następujące zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego: problemy związane z kwestiami technicznymi, czyli awarie systemów, ataki hakerskie, zabezpieczenia. Zagrożenia tłumaczono niskim poziomem zaufania do systemów elektronicznych wśród Zamawiających – szczególnie małych gmin. Wielu respondentów nie miało zdania na ten temat.

W kolejnym etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) przedstawiciele Instytucji kontrolujących zwracali uwagę na możliwe utrudnienia związane z elektronizacją, jakie mogą napotkać małe gminy. Wskazywali na trudności ze sprzętem i innymi kwestiami informatycznymi. Ich zdaniem, nie wszyscy Zamawiający są przygotowani do wejścia w życie pełnej elektronizacji. Zwracali uwagę na możliwe trudności w sferze ochrony danych i brak wyspecjalizowanych kadr przygotowanych do prowadzenia procedur. Dostrzegano również możliwe trudności po stronie Wykonawców (szczególnie z sektora małych i średnich przedsiębiorstw).

Rozdział VI

Oczekiwania edukacyjne uczestników systemu zamówień publicznych

1. Wprowadzenie

Edukacja jest jednym z bardziej istotnych elementów prawidłowego funkcjonowania systemu zamówień publicznych. Zgodnie z art. 154 pkt 7–10 ustawy – Prawo zamówień publicznych Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:

„7) opracowuje programy szkoleń, organizuje oraz inspirowuje szkolenia z zakresu zamówień;

8) przygotowuje i upowszechnia przykładowe kryteria oceny merytorycznego poziomu szkoleń; (...)

10) przygotowuje i upowszechnia przykładowe wzory umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień;”

Działalność edukacyjno-informacyjna Urzędu Zamówień Publicznych rozpoczęła się w roku 2016 jeszcze przed wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych. W roku 2017 działalność edukacyjno-informacyjna obejmowała obszerny i zróżnicowany zakres zagadnień tematycznych dotyczących udzielania zamówień publicznych. W szkoleniach, seminariach, konferencjach i warsztatach organizowanych przez Urząd wzięli udział liczni przedstawiciele różnych grup uczestników systemu zamówień publicznych. Mieli oni również możliwość pozyskiwania wiedzy z publikacji przygotowanych przez Urząd Zamówień Publicznych udostępnianych bez ograniczeń w serwisie internetowym Urzędu Zamówień Publicznych. Działalność edukacyjna była kontynuowana w roku 2018. Szkolenia, konferencje, warsztaty i seminaria cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Jak wynika ze Sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2017 r. w roku 2017 realizowane były zadania wyznaczone w Planie sposobu wykonania zadań Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień w okresie od 1 listopada 2016 r. do 31 grudnia 2019 r. Ponadto – w odpowiedzi na sugestie i oczekiwania uczestników rynku zamówień publicznych – przygotowano także inne dokumenty i opracowania, które nie były ujęte w ww. Planie.

W związku z realizacją omawianej kompetencji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w roku 2017 w Urzędzie Zamówień Publicznych przygotowano następujące wzory dokumentów i opracowania, dotyczące przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych:

- Zestawienie warunków udziału w postępowaniu dot. zamówień poniżej progów unijnych;
- Zestawienie warunków udziału w postępowaniu dot. zamówień o wartości równej lub wyższej od progów unijnych;
- Zestawienie podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu dot. zamówień o wartości równej lub wyższej od progów unijnych;
- Zestawienie podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu dot. zamówień poniżej progów unijnych;
- Wezwanie kierowane przez Zamawiającego do wykonawcy w trybie art. 36ba ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Oświadczenie wykonawcy dotyczące przesłanek wykluczenia podwykonawcy/dalszego podwykonawcy, w związku z wezwaniem w trybie art. 36ba ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Zmodyfikowaną – w zakresie uzgodnionym pomiędzy Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych a Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych¹ – klauzulę dotyczącą zatrudnienia na podstawie umowy o pracę;
- Klauzulę dotyczącą zatrudnienia do realizacji zamówienia osób, o których mowa w art. 29 ust. 4 pkt. 1–4 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Schemat rozbudowany dotyczący partnerstwa innowacyjnego;
- Schemat skrócony dot. partnerstwa innowacyjnego;

¹ Obecnie Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

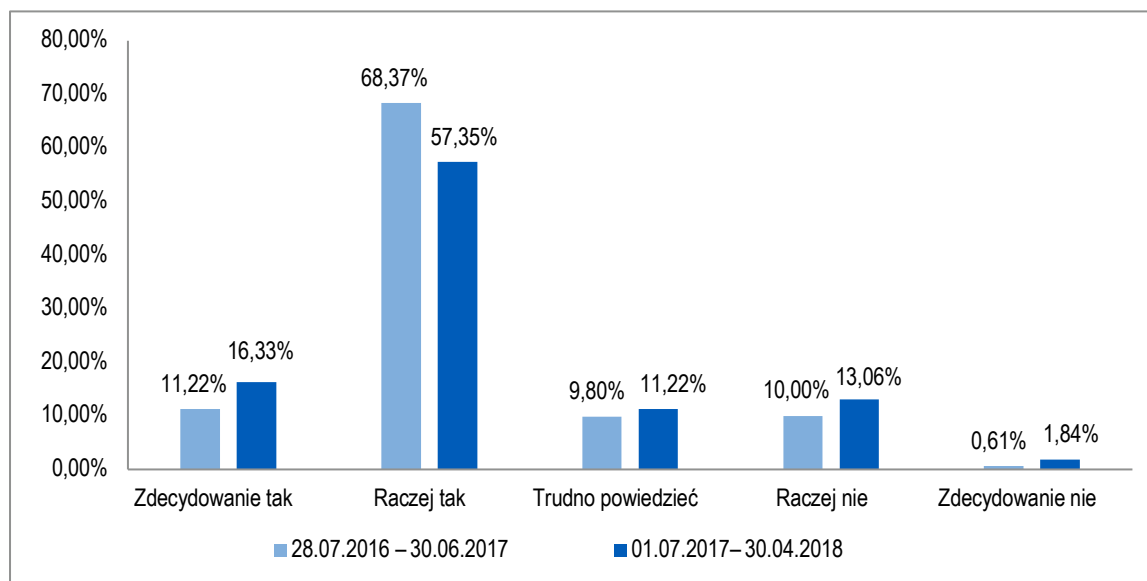
- Regulamin udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi o wartości równej lub wyższej niż progi określone w art. 138g ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Wzór umowy na usługi prawnicze;
- Porozumienie dotyczące wspólnego udzielenia zamówienia publicznego;
- Pomocnicze działania zakupowe;
- Instrukcja wypełniania ogłoszeń.

Urząd Zamówień Publicznych przygotował też szereg dobrych praktyk w zakresie stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, które są dostępne dla uczestników rynku. Do najważniejszych można zaliczyć Raport „Dobre praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych”, który stanowi zbiór 19 przykładów dobrych praktyk w zakresie zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe i społeczne.

2. Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dotyczącej zamówień publicznych (ocena dotychczasowych działań)

Przedstawiciele Zamawiających dobrze ocenili szkolenia w zakresie zamówień publicznych, z których korzystali, uznając je za raczej wystarczające (niemal 68,4% respondentów w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 i 57,4% w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018).

Wykres 29: Ocena dotychczasowych doświadczeń Zamawiających w zakresie szkoleń z zamówień publicznych²

Zamawiający, którzy nie uczestniczyli w szkoleniach, zwracali uwagę na zbyt małą ofertę szkoleń i niskie środki przeznaczone na ten cel przez instytucje zamawiające. Wskazali również na niezadowalający poziom szkoleń nie tylko komercyjnych, ale również tych organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych.

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) Zamawiający dostrzegali szeroką ofertę szkoleń obejmujących różne zagadnienia. Pozytywnie oceniano działanie edukacyjne prowadzone przez Urząd Zamówień Publicznych. Nie wszędzie ocena była jednakowa; były miejscowości, w których w ocenie respondentów brakowało szkoleń lub były niezadowalające.

W drugim etapie badania obejmującym okres od 01.07.2017 do 30.04.2018, oceny były bardziej niejednorodne. Podkreślano, że pomimo bardzo bogatej oferty dostępnych szkoleń, ich poziom jest bardzo zróżnicowany. Zamawiający zauważali zbyt małą dostępność szkoleń organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych oraz wskazywali, że dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie przez Urząd Zamówień Publicznych platformy treningowej.

Pomimo pozytywnej oceny dotychczasowych doświadczeń w pierwszej fazie badania dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 aż 58,4% Zamawiających uznało, że potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych skierowanych do Zamawiających. W kolejnej fazie badania (w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) potrzebę intensyfikacji działań edukacyjnych dostrzegło niemal 74,5% Zamawiających.

² W drugiej fazie badania 0,2% respondentów nie udzieliło odpowiedzi.

W pierwszym etapie badania, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 większość Zamawiających wskazała, że głównymi obszarami tematycznymi przedsięwzięć edukacyjnych powinny być zmiany w procedurze związane z nowelizacją, aspekty związane z elektroniczną zamówień publicznych oraz kryteriami oceny ofert (w tym kosztami cyklu życia). Rzadziej wymieniano zagadnienia dotyczące aspektów społecznych, opisu przedmiotu zamówienia, warunków udziału w postępowaniu, szacowania wartości zamówienia, udostępniania potencjału, ochrony danych osobowych, sprawozdawczości czy aspektów innowacyjnych oraz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia i umów. Niektórzy Zamawiający zwracali uwagę na potrzebę omawiania zagadnień dotyczących zamówień o wartości poniżej 30 000 euro, czy postępowań obejmujących poszczególne rodzaje zamówień (np. robót budowlanych). Zamawiający dostrzegali potrzebę prezentowania praktycznej strony omawianych zagadnień, orzecznictwa, wyników kontroli.

Część Zamawiających oczekuje większej inicjatywy ze strony Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie edukacji, w tym liczby i dostępności szkoleń. Wskazywano na trudniejszą dostępność szkoleń organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych dla jednostek spoza Warszawy i jako rozwiązanie proponowano webinaria, które umożliwiłyby udział w szkoleniach Zamawiających z całej Polski.

Głównym obszarem tematycznym, który powinien być uwzględniony w działaniach edukacyjnych jest elektroniczna zamówień publicznych. Pojawiały się też propozycje szkoleń obejmujących zagadnienia z zakresu nowelizacji, w tym partnerstwo innowacyjne, kryteria oceny ofert (w kontekście cyklu życia), klauzule społeczne, ocena dokumentów przedmiotowych, warunków udziału w postępowaniu.

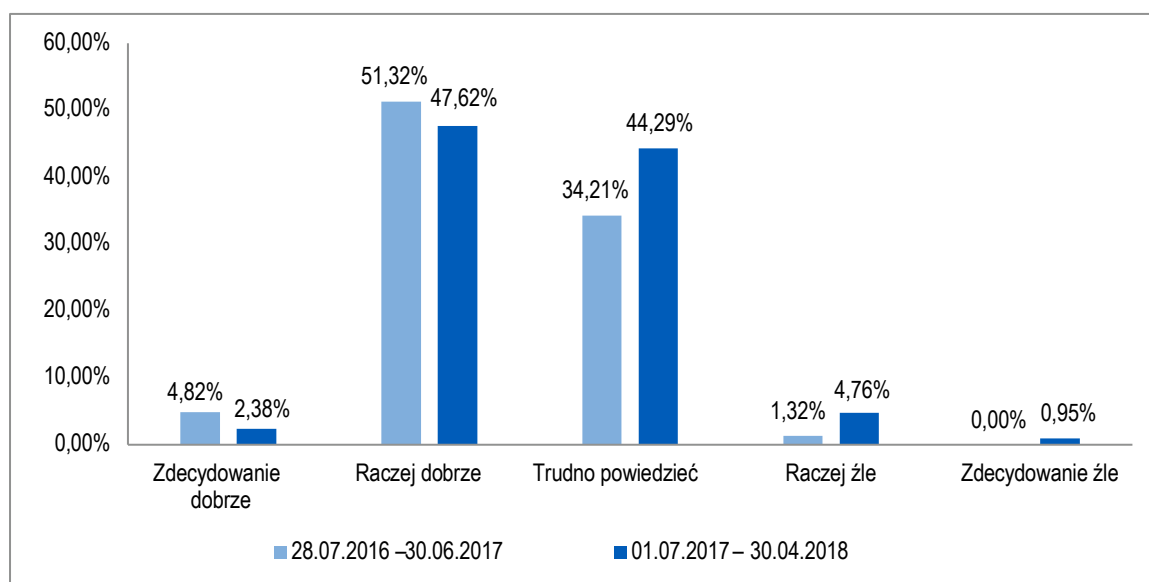
W drugim etapie badania, w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, nadal większość Zamawiających dostrzegała potrzebę organizowania szkoleń z zakresu nowelizacji oraz aspektów związanych z elektroniczną zamówień publicznych. Część ankietowanych wskazywała również na aspekty związane z ochroną danych osobowych. Poza tematyką wymienianą w pierwszej fazie badania pojawiała się również potrzeba omawiania bardziej szczegółowych zagadnień, takich jak zmiany umowy, przesłanki zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki, zamówienia na usługi społeczne.

Zwracano również uwagę na formę prowadzonych szkoleń. Dostrzegano potrzebę zwiększenia działań edukacyjnych w postaci praktycznych warsztatów. Tematy, jakie najchętniej poruszałiby Zamawiający, to elektroniczna zamówień, przygotowanie postępowania, ocena ofert, ochrona danych osobowych w usługach społecznych, zamówienia innowacyjne oraz środowiskowe aspekty zamówień. Zamawiający oczekują jasnego stanowiska w zakresie kwestii problematycznych i praktycznego podejścia do tematyki zamówień. Podkreślano również potrzebę większej liczby opinii prawnych, wytycznych, opracowań wzorów dokumentów itp.

3. Identyfikacja potrzeb Wykonawców i Instytucji kontrolujących w zakresie edukacji dotyczącej zamówień publicznych

Przedstawiciele Wykonawców raczej dobrze ocenili ofertę edukacji w zakresie zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Ponad 4,8% Wykonawców oceniało ją zdecydowanie dobrze. W kolejnej fazie badania odnoszącej się do okresu pomiędzy 01.07.2017 a 30.04.2018 oceny te były nieznacznie niższe, jednak wciąż dobre. Badanie wykazało, że wielu Wykonawców nie potrafiło ocenić tej oferty, co może wynikać z tego, że rzadziej niż Zamawiający deklarowali uczestnictwo w szkoleniach.

Wykres 30: Ocena przez Wykonawców oferty edukacji w zakresie zamówień publicznych³

W pierwszym okresie badania (od 28.07.2016 do 30.06.2017) Wykonawcy dobrze ocenili ofertę edukacyjną w zakresie zamówień publicznych. Podkreślali, że szkolenia i konsultacje są dostępne na rynku. Wykonawcy biorą lub zamierzają brać udział w szkoleniach, dobrze oceniając ich poziom i dostępność. Podkreślali, że szkolenia powinny być prowadzone przez osoby kompetentne, praktyków. Zwracano jednak uwagę na duże koszty związane z udziałem w szkoleniach i różną ich jakość oraz rozbieżności w prezentowanych poglądach.

Wykonawcy dobrze oceniali również rolę Urzędu Zamówień Publicznych w procesie upowszechniania działań edukacyjnych, podkreślając jednak konieczność dalszej intensyfikacji działań w tym zakresie (wskazywali, że pomimo organizowanych szkoleń trudno się na nie zapisać). Ich zdaniem szkolenia powinny być prowadzone przez Urząd Zamówień Publicznych lub powiązane z nim podmioty. Proponowano również transmitowanie szkoleń w Internecie. Dostrzegano również korzyści związane z nowymi formami

³ W pierwszej fazie badania ponad 8,3% Wykonawców nie udzieliło odpowiedzi.

szkolenia, takimi jak webinaria, z uwagi na „poruszanie konkretnych zagadnień, krótki czas trwania, możliwość wymiany poglądów, niski koszt, wysoką dostępność”.

Pojawiały się również opinie, że szkolenia powinni prowadzić urzędnicy, którzy organizują przetargi, lub podmioty „do których można zaskarżyć przetarg: np. Urząd Zamówień Publicznych lub instytucje kontroli”. Część Wykonawców nie dostrzegała potrzeby szkolenia się z zakresu zamówień publicznych, deklarowali, że polegają na wiedzy prawników, z którymi współpracują.

W drugiej fazie badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) Wykonawcy również dobrze ocenili ofertę szkoleń. Jednak ich zdaniem oferta jest skierowana głównie do Zamawiających. Częściej niż w poprzedniej fazie badania uznawano, że szkolenia powinny prowadzić również podmioty komercyjne (firmy szkoleniowe i consultingowe oraz kancelarie). Nadal jednak podkreślano rolę Urzędu Zamówień Publicznych jako podmiotu wiodącego, który powinien wyjaśniać wątpliwości. Większa niż w poprzedniej fazie badania część Wykonawców nie była zainteresowana szkoleniami.

Taka ocena może wynikać z pewnych prawidłowości na rynku. Większe zapotrzebowanie na szkolenia pojawia się w momencie wejścia w życie zmian. W tym okresie wielu Zamawiających i Wykonawców uczestniczy w szkoleniach. W czasie, gdy zmiany w przepisach nie są znaczące, zainteresowanie szkoleniami maleje. Większość szkoleń kierowanych jest do Zamawiających, co ma związek z zapotrzebowaniem na rynku. Zamawiający chętniej niż Wykonawcy uczestniczą w szkoleniach.

W przeciwieństwie do Zamawiających, którzy wzięli udział w badaniu, Wykonawcy nie widzieli potrzeby zwiększenia liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych. W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do okresu pomiędzy 28.07.2016 a 30.06.2017) 67,1% Wykonawców nie dostrzegło takiej potrzeby, a w kolejnej fazie (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) odsetek ten wzrósł do 78,6%.

W ocenie Wykonawców (wyrażonej w odniesieniu do okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017) działania edukacyjne dotyczące zamówień publicznych powinny być prowadzone przede wszystkim przez Urząd Zamówień Publicznych oraz podmioty wyznaczone, rekomendowane lub autoryzowane przez Urząd Zamówień Publicznych. W dalszej kolejności wymieniano „uprawnione” firmy szkoleniowe, podkreślano jednak, że takie szkolenia są bardzo drogie, przez co nie zawsze osiągalne. Zwracano również uwagę, że szkolenia powinny być prowadzone przez osoby kompetentne, posiadające praktyczne doświadczenie w zamówieniach publicznych, w szczególności osoby uczestniczące we wdrażaniu elektronicznej. W pojedynczych przypadkach proponowano również szkolenia wewnętrzne, samodoskonalenie oparte na informacjach zamieszczanych na stronach Urzędu Zamówień Publicznych, ministerstwa oraz innych podmiotów publicznych.

Wielu Wykonawców nie potrafiło udzielić odpowiedzi, jakie podmioty powinny prowadzić działalność edukacyjną, wielu z nich nie uczestniczy w szkoleniach. Wykonawcy

zapytani, z czyjej oferty szkoleniowej skorzystaliby najchętniej, wymieniali ww. podmioty oraz dodatkowo kancelarie prawne i szkolenia internetowe.

Na kolejnym etapie badania (obejmującym okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) Wykonawcy również w pierwszej kolejności wymieniali Urząd Zamówień Publicznych jako najbardziej kompetentny podmiot mogący oferować szkolenia oraz firmy rekomendowane lub „wyznaczane” przez Urząd Zamówień Publicznych. Wskazywano również na firmy doradcze i szkoleniowe, podkreślając konieczność angażowania osób, które mają doświadczenie w zamówieniach publicznych, szczególnie w ubieganiu się o udzielenie zamówienia. Wykonawcy wyrażali potrzebę organizowania bezpłatnych szkoleń. W dalszej kolejności, jako organizatorów szkoleń widziano urzędy, przede wszystkim gminy lub innych Zamawiających. Mniejszy odsetek Wykonawców deklarował, że nie korzysta ze szkoleń, część z nich organizuje szkolenia wewnętrzne, które wyczerpują potrzeby w tym zakresie.

W drugiej fazie badania na pytanie, z czyjej oferty szkoleniowej skorzystaliby najchętniej, część Wykonawców uznała, że nie jest zainteresowana żadną formą szkolenia. Niektórzy z nich deklarowali doszkalanie indywidualne za pośrednictwem Internetu.

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017.) jako pożądaný podstawowy zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych Wykonawcy wskazywali wszelkie nowelizacje ustawy – Prawo zamówień publicznych ze szczególnym uwzględnieniem elektronizacji zamówień (która pojawiała się jako najczęściej udzielana odpowiedź).

W dalszej kolejności wymieniano następujące tematy: kryteria oceny ofert, poprawne składanie ofert, w tym przygotowanie dokumentów, np. Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, ocena ofert, zasady przygotowania ofert, w tym przygotowanie kosztorysu, umowy w sprawie zamówienia. Wykonawcy zwracali uwagę na konieczność organizacji szkoleń branżowych (np. w zakresie IT, wdrażanie nowych produktów) oraz możliwość wskazania tematu szkoleń przez samego Wykonawcę. Wykonawcy dostrzegali potrzebę poruszania kwestii związanych z orzecnictwem Krajowej Izby Odwoławczej, najczęściej popełnianymi błędami i problemami pojawiającymi się na etapie składania ofert. Zwracali też uwagę na potrzebę szkolenia Zamawiających.

W kolejnej fazie badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) potrzeby Wykonawców były już bardziej zróżnicowane. Pojawiały się propozycje ogólnych zagadnień z zakresu zamówień publicznych. Nadal dominowała potrzeba prowadzenia szkoleń z nowelizacji i elektronizacji, jednak to wskazanie nie było już jednoznacznie dominujące; bardzo często wskazywano tematykę związaną z przygotowaniem oferty, progami kwotowymi, terminami, regulaminami zamówień, specyfikacją istotnych warunków zamówienia, aspektami społecznymi i środowiskowymi, ochroną danych osobowych.

Wykonawcy rekomendowali dostosowanie tematyki do potrzeb danego Wykonawcy w kontekście konkretnej branży. Więcej Wykonawców niż w pierwszej fazie badania wskazywała na brak zainteresowania szkoleniami, jednak nadal należeli oni do mniejszości.

Ponad 30% Wykonawców biorących udział w pierwszej fazie badania nie określiło żadnych oczekiwań w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi. Powodem był brak zainteresowania szkoleniami lub pozytywna ocena obecnie dostępnej oferty, która wyczerpuje potrzeby Wykonawców. Pojawiały się również opinie, że szkolenie należy bardziej dostosować do potrzeb Wykonawców, a nie tylko Zamawiających.

Pozostali Wykonawcy oczekiwali oferty edukacyjnej w obszarze elektronicznej zamówień publicznych, nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych. Wśród bardziej szczegółowej tematyki wymieniano kryteria oceny ofert, kwestię pełnomocnictw, zamówienia sektorowe. Wskazywano, że lepszy efekt przynoszą szkolenia z konkretnych zagadnień niż szkolenia ogólne.

Wykonawcy podnosili również kwestie zakresu szkoleń, zwracając uwagę, że powinny one dotyczyć kwestii praktycznych, wyjaśniać interpretacje przepisów, orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej, pomagać rozwiązywać wątpliwości pojawiające się w trakcie postępowań. Wykonawcy podkreślali potrzebę intensyfikacji działań szkoleniowych przed wejściem w życie nowelizacji, żeby uczestnicy rynku potrafili interpretować nowe przepisy.

W drugim etapie badania obejmującym okres od 01.07.2017 do 30.04.2018 już ponad połowa Wykonawców nie miała żadnych oczekiwań w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi. Pozostali nadal wymieniali zagadnienia związane z elektroniczną (w tym z Jednolitym Europejskim Dokumentem Zamówienia) i nowelizacją przepisów, jednak częściej pojawiały się oczekiwania związane z praktycznym zastosowaniem przepisów i rozwiązywaniem problemów pojawiających się u Wykonawców. Podkreślano konieczność publikacji opinii w Internecie lub przykładowych dokumentów jako doskonałego uzupełnienia oferty edukacyjnej.

Postulowano konieczność unifikacji szkoleń, wprowadzenia określonych standardów, a także potrzebę zorganizowania przez Urząd Zamówień Publicznych konferencji, na której zostaną wyjaśnione wszystkie wątpliwości.

Również przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze (ponad 80,9%) oceniali działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych, podejmowane w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 w odniesieniu do potrzeb osób kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych. Żaden z respondentów nie ocenił jednak działań edukacyjnych bardzo wysoko. Nieznaczny odsetek badanych ocenił działania raczej źle (ponad 4,8%), pozostali nie potrafili dokonać jednoznacznej oceny.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ponad 4,7% respondentów zdecydowanie dobrze oceniło działania edukacyjne, a 76,2% raczej dobrze. Wzrósł jednak odsetek podmiotów oceniających działania raczej źle (14,3%).

Podczas badania dotyczącego okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 66,7% przedstawicieli Instytucji kontrolujących nie odczuwało potrzeby zwiększenia liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych, skierowanych do osób przeprowadzających kontrolę. Zapotrzebowanie to wzrosło jednak w kolejnym okresie badania (od 01.07.2017 do 30.04.2018), kiedy to potrzebę intensyfikacji działań edukacyjnych zadeklarowało 85,7% przedstawicieli Instytucji kontrolujących.

W badaniu dotyczącym okresu od 28.07.2016 do 30.06.2017 zainteresowanie przedstawicieli Instytucji kontrolujących w zakresie tematyki szkoleń koncentrowało się wokół nowelizacji ustawy. Przedstawiciele Instytucji kontrolujących zgłaszali potrzebę organizowania szkoleń dotyczących elektronizacji zamówień. Jako istotne tematy szkoleń wskazywano analizę najnowszego orzecznictwa i interpretację przepisów. Respondenci podkreślali konieczność eksponowania aspektów praktycznych. Wśród propozycji pojawiały się również szkolenia dotyczące bardziej szczegółowych problemów, tj. prawa budowlanego, modelowania danych budowlanych (BIM), opisu przedmiotu zamówienia i zamówień in-house.

Kolejny etap badania (obejmujący okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) nieznacznie zmienił proporcje zapotrzebowania na poszczególne szkolenia. Nadal istotnym tematem była nowelizacja przepisów, jednak tym razem uczestnicy kładli nacisk na interpretację przepisów i zagadnienia praktyczne, wskazując na warsztatową formę szkolenia. Obok niej respondenci rekomendowali inne tematy, rozszerzając krąg zainteresowania. Pojawiały się następujące propozycje tematyki: elektronizacja zamówień, kontrola zamówień publicznych, najczęściej popełniane błędy, kryteria oceny ofert, opis przedmiotu zamówienia, podstawy wykluczenia wykonawców, specyfikacja istotnych warunków zamówienia, ocena ofert.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących w pierwszym okresie objętym badaniem (od 28.07.2016 do 30.06.2017) dobrze ocenili działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych, podejmowane w stosunku do osób odpowiedzialnych za kontrolę procedury udzielania zamówień publicznych. Respondenci deklarowali, że uczestniczą w szkoleniach (również tych prowadzonych przez Urząd Zamówień Publicznych). Część uczestników badania zwracała uwagę, że dostępność jest duża, podobnie jak liczba firm szkoleniowych na rynku, jednak przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie zawsze mogą z nich korzystać, ze względu na brak czasu lub funduszy.

Odnosząc się do okresu od 01.07.2017 do 30.04.2018, przedstawiciele Instytucji kontrolujących deklarowali dużą dostępność i różnorodność oferty szkoleniowej. Podkreślali rolę i aktywność Urzędu Zamówień Publicznych w tym zakresie, liczbę bezpłatnych spotkań.

Wskazywali również na wysoki poziom i wiarygodność wykładowców. Zwracano uwagę, że inne szkolenia są często zbyt drogie, ale niektóre instytucje organizują szkolenia wewnętrzne dla swoich pracowników i dla pracowników jednostek podległych.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących oczekiwali następujących działań w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi: częstszych szkoleń z uwzględnieniem problematyki związanej ze zmianami i interpretacją przepisów, najczęściej pojawiających się nieprawidłowości oraz elektronizacją, w tym praktycznym wdrożeniem systemów, kwestiami technicznymi itp.

Uznali również, że potrzebne są szkolenia dla osób, które przygotowują kryteria oceny ofert, opis przedmiotu zamówienia, oddzielnie dla Zamawiających i Wykonawców. Wymieniali konkretne zagadnienia, np. sposób szacowania wartości zamówienia w przypadku robót budowlanych, elektronizację, nową koncepcję Prawa zamówień publicznych. Część respondentów uznała jednak, że obecna oferta i dostępność szkoleń jest optymalna i nie prezentowali szczególnych oczekiwań w tym zakresie.

4. Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy

Spośród form edukacyjnych/narzędzi, jakie powinny być stosowane w procesie edukacji dotyczącym zamówień publicznych, największą popularnością cieszyły się szkolenia w formie tradycyjnej i publikacje. Badanie przeprowadzone wśród Zamawiających, Wykonawców i przedstawicieli Instytucji kontrolujących ujawniło duże zainteresowanie każdą proponowaną formą edukacji.

Tabela 3: Formy/narzędzia, jakie powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dot. zamówień publicznych w ocenie Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących

Formy/narzędzia edukacyjne	Zamawiający		Wykonawcy		Instytucje kontrolujące	
	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018	28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018
Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej	94,08%	92,65%	60,53%	75,24%	95,24%	100,00%
Kursy i szkolenia w formie elektronicznej	18,78%	27,35%	42,98%	37,62%	19,05%	19,05%
Publikacje w formie papierowej	36,12%	38,57%	29,39%	32,38%	71,43%	66,67%
Publikacje w formie elektronicznej	26,12%	38,16%	40,79%	41,90%	52,38%	52,38%
Konferencje	36,94%	25,92%	15,79%	12,86%	9,52%	28,57%
Seminaria	35,51%	25,31%	12,28%	10,00%	4,76%	14,29%
Warsztaty	-	-	26,32%	19,05%	9,52%	38,10%
Formy wymiany wiedzy	30,41%	46,53%	-	-	-	-
Inne	0,82%	3,67%	0,44%	4,29%	0,00%	0,00%
Nie pokazane lub brak odpowiedzi	0,00%	0,00%	7,89%	0,00%	0,00%	0,00%

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) większość Zamawiających deklarowała, że działania edukacyjne w zakresie udzielania zamówień publicznych powinien prowadzić Urząd Zamówień Publicznych lub podmioty działające pod nadzorem Urzędu Zamówień Publicznych. W dalszej kolejności wymieniano firmy zajmujące się szkoleniami, kancelarie prawne, firmy consultingowe, izby obrachunkowe, urzędy marszałkowskie, jednostki, które kontrolują postępowania. Podkreślano, że istotne jest to, żeby szkolenia prowadziły osoby posiadające odpowiednie doświadczenie i praktykę w zamówieniach publicznych, pracownicy Urzędu Zamówień Publicznych lub członkowie Krajowej Izby Odwoławczej. Część respondentów nie potrafiła jednoznacznie wskazać podmiotów czy instytucji, które powinny realizować działania edukacyjne.

Podobnie kształtowały się odpowiedzi udzielane podczas drugiej fazy badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018). Większość Zamawiających wskazywała Urząd Zamówień Publicznych i osoby czy firmy wyznaczone przez Urząd Zamówień Publicznych oraz podmioty publiczne i prywatne. Również tym razem podkreślano, że istotną kwestią jest osoba trenera, który powinien być praktykiem. Zamawiający postulowali, żeby szkolenia prowadzone przez Urząd Zamówień Publicznych były organizowane w mniejszych miastach, nie tylko w Warszawie.

Odpowiadając na pytanie: kto, powinien zapewnić szkolenia na potrzeby pracowników zajmujących się zamówieniami publicznymi w Państwa instytucji? większość

Zamawiających uznała, że jest to obowiązek pracodawcy (ponad 78,6%). W dalszej kolejności wymieniano instytucje nadzorujące jednostkę (10%) oraz administrację centralną, np. Urząd Zamówień Publicznych (7,1%), a 1,2% wskazało inne podmioty. Wielu Zamawiających zwracało uwagę, że wszystkie te podmioty mają obowiązek zapewniać możliwość szkolenia, podkreślając, że „szkolenia powinien realizować ten, który jest najlepiej przygotowany merytorycznie i ma odpowiednie środki finansowe”.

W kolejnej fazie badania (w postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) propozycje i proporcje były podobne. Niemal 77,8% Zamawiających wskazało na pracodawcę, 9% na instytucję nadzorującą, 11,4% administrację centralną i 1,1% – inne podmioty. Również tym razem wielu Zamawiających uznało, że jest to obowiązek wszystkich ww. podmiotów. Postulowano wprowadzenie szkoleń bezpłatnych.

5. Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień

W pierwszym etapie badania (obejmującym postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) Zamawiający deklarowali potrzebę przygotowania następujących wzorcowych dokumentów: wzorów specyfikacji istotnych warunków zamówienia (w tym dla trybów niekonkurencyjnych, umowy ramowej), Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia oraz wzorów umów, odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej, wzorów pism do wykonawców (np. wezwania do wyjaśnień, unieważnienie postępowania) oraz oświadczeń, jakie mają składać Wykonawcy.

Pojawiała się potrzeba udostępniania wzorcowych regulaminów i wzorów „zapytań ofertowych”, co należy rozumieć jako potrzebę udostępnienia wzorcowej dokumentacji i regulaminów dla postępowań o wartości poniżej 30 000 euro, a także dokumentów dedykowanych zamawiającym sektorowym. Dostrzeżono również potrzebę zmiany wzoru protokołu i ogłoszeń, które niektórzy Zamawiający uznali za skomplikowane. Podkreślano jednak, że wzorcowe dokumenty nie powinny być obowiązkowe, a jedynie pomocnicze.

Część Zamawiających uznała jednak, że nie ma potrzeby przygotowywania dodatkowych wzorcowych dokumentów, gdyż każde postępowanie jest inne, a dostępne wzory i tak trzeba modyfikować.

W drugim etapie badania (w zakresie postępowań prowadzonych od 01.07.2017 do 30.04.2018) duża część Zamawiających wskazała, iż nie ma potrzeby przygotowywania dodatkowych wzorcowych dokumentów, gdyż większość niezbędnych wzorów jest już na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych. Zamawiający zwracali jednak uwagę na potrzebę omówienia wszystkich wzorcowych dokumentów. Niektórzy

Zamawiający deklarowali, że korzystają z wzorów przygotowanych na potrzeby wewnętrzne, podkreślali jednak, że niezbędna jest jednolita interpretacja przepisów. Część respondentów uznała, że wzorcowe dokumenty są szczególnie przydatne dla pracowników, którzy mają mniejsze doświadczenie w stosowaniu przepisów i muszą posiłkować się wzorami.

Zamawiający stwierdzili, iż przydatnym byłoby udostępnienie wzorów specyfikacji istotnych warunków zamówienia (w podziale na rodzaje zamówień), gwarancji, umów, oświadczeń oraz dokumentów wykorzystywanych w trakcie postępowania, np. zobowiązania do udostępnienia zasobów przez podmiot trzeci, zaproszeń do negocjacji, wezwań do wyjaśnień (w tym elementów oferty mających wpływ na cenę), wyjaśnień, wzorów unieważnienia postępowania na podstawie każdej z przesłanek.

Wskazywano również na potrzebę tworzenia wzorcowych dokumentów odnoszących się do nowych regulacji, takich jak dokumenty związane z elektroniczną, ochroną danych osobowych oraz konieczność modyfikowania dostępnych już wzorów w związku ze zmianami przepisów. Zamawiający dostrzegli również potrzebę opracowania wzoru uzasadnienia braku podziału zamówienia na części oraz wzorcowych regulaminów udzielania zamówień i regulaminów pracy komisji przetargowej.

Zamawiający deklarowali, że korzystają z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk w zakresie zamówień publicznych. W obu fazach badania z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk korzystało 85,5% Zamawiających, którzy wzięli udział w badaniu.

W pierwszym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) większość Zamawiających dobrze oceniła dostępne wzorcowe dokumenty i dobre praktyki w zakresie zamówień publicznych i nie miała żadnych sugestii odnośnie do zmian w tym zakresie. Zwracali uwagę, że korzystanie z tych narzędzi powoduje, że w postępowaniach pojawia się mniej błędów. Niektórzy oczekiwali jednak zwiększenia ich zakresu (np. stworzenia wzorcowej specyfikacji istotnych warunków zamówienia). Blisko 20% respondentów stwierdziło jednak, iż korzysta głównie z własnych wypracowanych formularzy i wzorów dokumentów, ale niezależnie od tego śledzi wzorcowe opracowania i czasem korzysta z pojedynczych elementów.

W drugim etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość Zamawiających przyznała, iż korzysta z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk i bardzo dobrze ocenia jakość ich przygotowania. Niektórzy respondenci dostrzegali potrzebę rozszerzenia zakresu wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk. Zamawiający wskazują, iż korzystają z różnych źródeł opracowań: strona internetowa Urzędu Zamówień Publicznych oraz portale komercyjne. Część Zamawiających podkreślała, że bardzo im pomogła aktualizacja dokumentacji wzorcowej pod kątem nowych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

W pierwszym etapie badania (obejmującym postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) blisko połowa Zamawiających stwierdziła, iż nie ma potrzeby przygotowania dodatkowej wzorcowej dokumentacji lub nie była w stanie podać sugestii odnośnie obszarów, w których dodatkowa wzorcowa dokumentacja jest potrzebna. Pozostali Zamawiający uznali, że przydatne byłoby przygotowanie następujących wzorcowych dokumentów dotyczących zamówień publicznych: wzorów umów, wzorów oświadczeń, wzorcowej specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wzorcowych kryteriów oceny ofert i opisów przedmiotu zamówienia oraz formularzy do postępowań przetargowych.

Również w drugiej części badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) blisko połowa Zamawiających nie była w stanie sprecyzować wzorcowej dokumentacji, której przygotowanie byłoby przydatne dla instytucji, w której pracują. Pozostali respondenci wymieniali liczne przykłady dokumentacji, która ułatwiłaby proces udzielania zamówień. Najczęściej pojawiały się: przykładowa specyfikacja istotnych warunków zamówienia w formie edytowalnej, wzory umów i oświadczeń.

Zdaniem Zamawiających użyteczne byłoby opisanie warunków udziału w postępowaniu oraz podstaw wykluczenia. Obecnie istnieje katalog obowiązkowych wykluczeń Wykonawcy z postępowania, ale nie ma podanych konkretnych przykładów sytuacji, w jakich Wykonawca powinien zostać wykluczony. Wskazywano również na użyteczność opublikowania typowej korespondencji z Wykonawcami, która mogłaby zostać przez nich użyta w procesie udzielania zamówień publicznych.

W pierwszej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) ponad połowa Wykonawców opowiedziała się za potrzebą tworzenia wzorcowych dokumentów, wymieniając wzory formularzy ofert, dokumentów załączanych do ofert, Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, pełnomocnictw. Proponowano także przygotowanie wytycznych dla Wykonawców lub instrukcji wypełniania dokumentów. Część Wykonawców już na tym etapie uznała, że wszystkie niezbędne wzory są już dostępne.

W drugiej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość Wykonawców wskazała na brak konieczności przygotowania wzorcowych dokumentów. Nieliczni Wykonawcy dostrzegali taką potrzebę; wśród najbardziej pożądanых wskazywali specyfikację istotnych warunków zamówienia, wzory oświadczeń, wzorcowe umowy, wzory umów z podwykonawcami.

Wielu Wykonawców w pierwszym okresie badania (obejmującym postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) nie potrafiło wymienić konkretnych dokumentów, jakie ich zdaniem powinny być przygotowane dla Zamawiających lub na brak takiej potrzeby. Wskazywali, że większość wzorcowych dokumentów jest już dostępna na stronach Urzędu Zamówień Publicznych i można z nich korzystać, podkreślając

jednak konieczność ich aktualizowania. Zwracali uwagę, że sami Wykonawcy mają już opracowane własne wzory dokumentów, dlatego nie ma potrzeby ujednolicania ich na poziomie Zamawiających. Tam, gdzie dostrzegano taką potrzebę, na czoło wysuwały się propozycje stworzenia wzorów ofert, dokumentów składanych wraz z ofertą, umów, kryteriów oceny ofert, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, instrukcji do przeprowadzania elektronicznych zamówień, protokołów odbioru.

W drugiej fazie (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość Wykonawców nie widziała potrzeby tworzenia wzorcowych dokumentów. Nieliczni dostrzegli potrzebę stworzenia wzorców wszystkich dokumentów składanych przez Wykonawców, jednolitej specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla wszystkich Zamawiających, instrukcji stosowania nowych przepisów oraz wzory umów podwykonawstwa. Niektórzy uczestnicy badania zauważyli, że w konkretnym postępowaniu wzorce dokumentów tworzy Zamawiający, jednak nie zawsze udostępnia je w formie edytowalnej.

W pierwszej fazie badania (obejmującej okres od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 86,7% Wykonawców za celowe uznało przygotowywanie i upowszechnianie wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych. W drugim etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018.) 77,4% Wykonawców deklaroowało potrzebę udostępnienia wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk.

Niemal połowa Wykonawców zapytanych o ocenę udostępnionych wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk stosowanych przy zamówieniach publicznych w pierwszej fazie badania (obejmującej okres od 28.07.2016 do 30.06.2017) uznała, że nie jest zainteresowana tą tematyką. W ich ocenie kwestia ta nie dotyczy Wykonawcy, lecz Zamawiających. Wykonawcy polegają na wzorach stworzonych przez Zamawiających i udostępnianych w konkretnym postępowaniu.

Pozostali Wykonawcy pozytywnie ocenili już dostępne wzorcowe dokumenty i dobre praktyki, deklarując korzystanie z nich podczas pracy. Podkreślali, że stosowanie wzorcowych dokumentów prowadzi do ujednolicenia stosowania przepisów. Zwracano również uwagę na pewne rozbieżności pomiędzy dokumentami (np. „między Jednolitym Europejskim Dokumentem Zamówienia dostępnym w pliku Word, a tym zamieszczonym na platformie ESPD udostępnionej przez Komisję Europejską”). Sugerowali ich uproszczenie oraz zwiększenie dostępu do dokumentów. Pojawiały się również propozycje, żeby ich stosowanie było obowiązkowe.

W drugiej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) już ponad 60% Wykonawców wskazywało, że nie korzysta z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk, ale część z nich deklarowała znajomość zagadnienia

i pozytywnie je oceniała. Niektórzy Wykonawcy nie wiedzieli, czym są dobre praktyki, lub mylili je z różnego rodzaju informatorami.

Inni Wykonawcy deklarowali korzystanie z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk, zaznaczając, że są one przydatne i pomocne, ale powinny być bardziej rozpowszechnione, a wiedza na ich temat powinna szerzej trafiać do Wykonawców. Pojawiały się propozycje ustandaryzowania wzoru umowy tak, aby wyeliminować problemy interpretacyjne pojawiające się na jej tle.

W pierwszej fazie badania obejmującej okres od 28.07.2016 do 30.06.2017 przeważająca większość Wykonawców (prawie 67%) nie potrafiła wymienić wzorcowych dokumentów w zakresie udzielania zamówień publicznych, jakie powinny być przygotowane i udostępnione. Pozostali wskazywali na konieczność opracowania i udostępnienia oświadczeń, Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, oświadczeń podmiotu trzeciego, formularzy ofertowych i cenowych. Pojawiały się również propozycje udostępnienia wzorcowych umów lub klauzul umownych, jednak tu Wykonawcy zwracali uwagę, że ostateczny kształt umowy zależy od Zamawiającego. Dostrzeżono potrzebę uproszczenia protokołów postępowania i opracowanie opisu przebiegu procedury, a także analizy orzecznictwa. Niekiedy pojawiały się propozycje opracowania dokumentów branżowych, np. „dotyczących nowych technologii, oprogramowania chmurowego”.

Również w drugiej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) ponad 60% Wykonawców nie miało oczekiwań w zakresie przygotowania i udostępniania wzorcowych dokumentów dotyczących udzielania zamówień publicznych, a część deklarowała, że te, które są niezbędne, są już dostępne.

Inni Wykonawcy wskazywali na konieczność opracowania i udostępnienia wzorów oświadczeń, umów (w tym „partnerskich”), formularzy oferty, wyjaśnień zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa. Niektórzy Wykonawcy wskazywali, że każdy wzór będzie przydatny i zwracali uwagę na konieczność stosowania jednakowych wzorów określonych dokumentów.

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) wszyscy przedstawiciele Instytucji kontrolujących na podstawie doświadczeń kontrolnych uznali, że istnieje potrzeba przygotowywania i upowszechniania wzorcowych dokumentów i przykładów dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych. W kolejnym etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018) potrzebę taką dostrzeżało niemal 82% przedstawicieli Instytucji kontrolujących.

Oceniając udostępnione wzorcowe dokumenty i dobre praktyki stosowane przy zamówieniach publicznych, przedstawiciele Instytucji kontrolujących (odnosząc się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.0.2016 do 30.06.2017) uznali, że rzadko korzystają z tych dokumentów. Zaznaczali, że istnieje potrzeba ich udostępniania i aktualizacji, nie

potrafiliby jednak wskazać, jakie konkretnie dokumenty i dobre praktyki powinny się pojawić. Zwracano uwagę na konieczność analizy rozbieżności w orzecznictwie i omówienia najnowszego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Obecnie udostępniane dokumenty oceniano dobrze, uznając je za pomocne i przydatne w pracy, pod warunkiem, że użytkownicy uwzględnią uwarunkowania konkretnego postępowania.

W kolejnej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) przedstawiciele Instytucji kontrolujących pozytywnie ocenili udostępniane dokumenty i dobre praktyki, nie mieli jednak sugestii co do potrzeby ich rozwoju lub zmian. Podkreślano jednak, że nie wszystkie wzorcowe dokumenty opracowane przez podmioty komercyjne spełniają oczekiwania. Za wiarygodne uznali natomiast wzorcowe dokumenty i dobre praktyki opracowane przez Urząd Zamówień Publicznych i organy administracji rządowej (ministerstwa).

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) przedstawiciele Instytucji kontrolujących dostrzegli potrzebę przygotowania i udostępnienia następujących wzorcowych dokumentów w zakresie udzielania zamówień publicznych: ogłoszeń, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, formularzy ofertowych, wzorów oświadczeń, wzorów umów, kryteriów oceny ofert, informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej. Niektórzy respondenci wskazywali na potrzebę udostępnienia wzorcowych, szczegółowych opisów przedmiotu zamówienia i pozacenowych kryteriów oceny ofert oraz wszystkich dokumentów, które wiążą się z procedurą.

Na kolejnym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018) zwracano uwagę na potrzebę opracowania i udostępnienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wzorów umów, szczegółowo opracowanego Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, dokumentów związanych z innowacyjnością, sferą naukowo-badawczą. Pojawiały się również uwagi, że w przypadku udostępniania zbyt dużej liczby wzorcowych dokumentów „Zamawiający przestają myśleć, a to nie sprzyja”.

6. Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych

W pierwszym etapie badania, (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) duża część Zamawiających nie potrafiła wymienić dobrych praktyk jakich oczekiwaliby w zakresie udzielania zamówień publicznych. Niektórzy nie wiedzieli, co należy rozumieć pod pojęciem dobrych praktyk. Część Zamawiających wskazywała natomiast na potrzebę ujęcia dobrych praktyk w zakresie kryteriów oceny ofert, opisu przedmiotu zamówienia (w tym w zakresie art. 29 ust. 3a ustawy – Prawo

zamówień publicznych), specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz elektronicznej, aspektów społecznych i ekologicznych, umów w sprawie zamówień, warunków udziału w postępowaniu, wyłączeń ustawowych, zbiorów orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej i sądów. Zwracano uwagę na potrzebę opracowania dobrych praktyk w zakresie zamówień o wartości poniżej 30 000 euro oraz opracowanie schematów udzielania zamówień „krok po kroku” dla każdego trybu.

Zamawiający wskazywali, że dobre praktyki należy dostosować do wielkości instytucji i rodzajów zamówień, a nawet ich przedmiotu. Jeden z respondentów zaproponował stworzenie narzędzia informatycznego, za pośrednictwem którego można by zadawać pytania pracownikom Urzędu Zamówień Publicznych.

Również w drugim etapie badania (obejmującym okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość Zamawiających nie potrafiła wskazać konkretnych potrzeb w zakresie dobrych praktyk. Część Zamawiających wskazała, iż nie ma potrzeby przygotowywania dobrych praktyk, ponieważ informacje i wyjaśnienia znajdujące się na stronie Urzędu Zamówień Publicznych są wystarczające. Proponowano wprowadzenie dobrych praktyk dla najczęściej pojawiających się obszarów zamówień, np. odbiór i zagospodarowanie odpadów, roboty budowlane (przy wynagrodzeniu ryczałtowym i kosztorysowym). Badani wskazywali, że podstawą dobrych praktyk powinny być postępowania już przeprowadzone i pozytywnie ocenione w kontroli. Jeden z respondentów zaproponował organizowanie spotkań przedstawicieli Zamawiających w celu wymiany doświadczeń. Zakres dobrych praktyk w ocenie Zamawiających powinien obejmować aspekty społeczne i środowiskowe, kryteria oceny ofert, wzory umów, wyjaśnienia ceny rażąco niskiej.

Jak już wcześniej wspomniano, Zamawiający deklarowali, że korzystają z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk w zakresie zamówień publicznych. W obu fazach badania potwierdziło to 85,5% biorących w nim udział Zamawiających.

W pierwszym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) większość Zamawiających dobrze oceniła dostępne wzorcowe dokumenty i dobre praktyki w zakresie zamówień publicznych i nie wskazała żadnych sugestii odnośnie zmian w tym zakresie. Zdaniem badanych korzystanie z tych narzędzi powoduje, że w postępowaniach pojawia się mniej błędów. Niektórzy oczekiwali jednak zwiększenia ich zakresu (np. stworzenia wzorcowej specyfikacji istotnych warunków zamówienia). Blisko 20% respondentów stwierdziło jednak, iż korzysta głównie z własnych wypracowanych formularzy i wzorów dokumentów, ale niezależnie od tego śledzi wzorcowe opracowania i czasem korzysta z pojedynczych elementów.

W drugim etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość Zamawiających przyznała, iż korzysta z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk i bardzo dobrze ocenia jakość ich przygotowania. Niektórzy respondenci dostrzegali potrzebę rozszerzenia zakresu wzorcowych

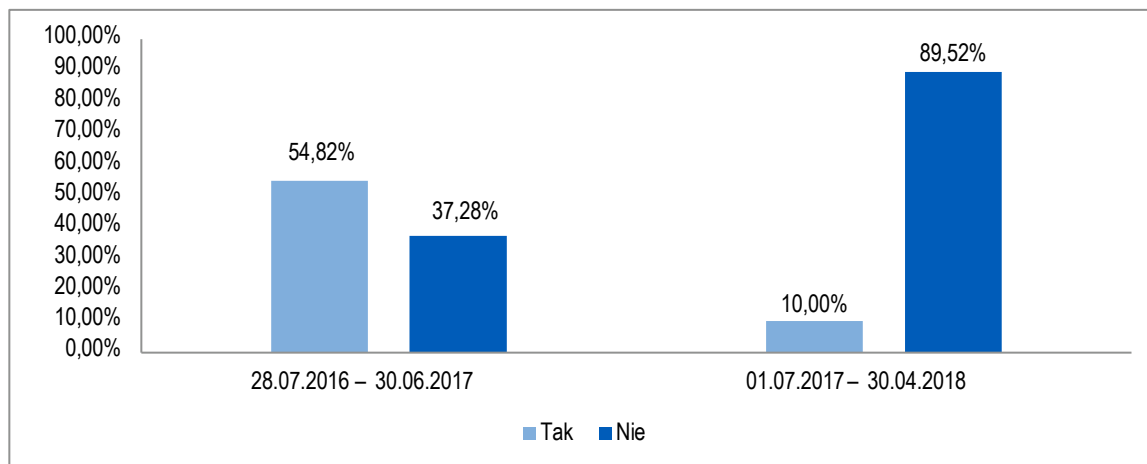
dokumentów i dobrych praktyk. Zamawiający wskazują, iż korzystają z różnych źródeł opracowań: strone internetowej Urzędu Zamówień Publicznych oraz portali komercyjnych.

W pierwszym okresie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) większość Zamawiających uznała, że należałoby udostępnić więcej przykładów dobrych praktyk w zakresie udzielania zamówień publicznych.

Wśród najczęściej wymienianych form pojawiały się: wzorcowe dokumenty, poradniki, wzorce umów, przykładowe formularze ofertowe. Wśród najczęściej wskazywanych zagadnień, których miałyby dotyczyć przykłady dobrych praktyk, znalazły się: kryteria oceny ofert, szczególnie przy robotach budowlanych, opisy przedmiotu zamówienia, przykłady klauzul społecznych, przykładowe zapisy w zakresie kosztów cyklu życia. Dodatkowo część Zamawiających zwracała uwagę na potrzebę udostępnienia większej liczby interpretacji przepisów oraz potrzebę organizacji warsztatów wyjaśniających, jak udostępnione przykłady stosować w praktyce.

W kolejnej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) większość Zamawiających dostrzegała potrzebę rozwoju dobrych praktyk w zakresie zamówień. Pojawiło się więcej postulatów dotyczących zagadnień, które powinny zostać ujęte w materiałach opisujących dobre praktyki. Wśród najczęściej wymienianych znalazły się zapisy dotyczące klauzul społecznych, pozacenowych kryteriów oceny ofert (np. odnoszących się do robót budowlanych lub różnego rodzaju usług). Często podnoszonym argumentem było dostosowanie dobrych praktyk do specyfiki instytucji oraz to, by autorami tych materiałów były osoby zajmujące się w praktyce procedurą zamówień publicznych. Zamawiający podkreślali także, iż powinny zostać udostępnione wzory umów.

W pierwszym etapie badania (obejmującym postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 55% Wykonawców oczekiwało udostępniania przykładów dobrych praktyk w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego. W kolejnym etapie potrzebę taką dostrzegało już tylko 10% Wykonawców. Niestety badanie nie ujawniło przyczyn takiej zmiany oczekiwań Wykonawców w tym zakresie.

Wykres 31: Oczekiwania Wykonawców dotyczące udostępniania przykładów dobrych praktyk w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego⁴

Przeważająca większość Wykonawców, odnosząc się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, nie potrafiła udzielić odpowiedzi na pytanie: jakie dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla Zamawiających? Czasami pojawiały się odpowiedzi bardzo ogólne, dotyczące konieczności „uproszczenia przepisów” lub „rozwiązania sprawdzone w dostawach, które zostały już wprowadzone w życie, ale również skontrolowane”, „elektronizacji zamówień”, „przykłady, jak usprawnić zamówienia, by nie popełniać błędów”. Wskazywano również na dobre praktyki w zakresie kryteriów oceny ofert, kar umownych, procedury przetargowej, dokumentacji, interpretacji najistotniejszych przepisów, np. dotrzymywania terminu, komunikacji między Zamawiającym a Wykonawcą. Dostrzeżono potrzebę wskazywania dobrych przykładów.

Niektórzy Wykonawcy wskazywali, że kluczowe jest, aby „Zamawiający prześledzili rynek lub działali na podstawie oszacowania i dostępności produktu”.

W drugiej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) niemal wszyscy Wykonawcy wskazali na brak wiedzy w tym zakresie. Niektórzy nie potrafili określić, czym są dobre praktyki. Pojedyncze osoby rekomendowały „przykładowe rozwiązania kwestii spornych”. Jeden z respondentów wskazał na brak takiej potrzeby i możliwości z uwagi na to, że każde zamówienie jest inne. Kolejny uznał natomiast, że „nie jest to dobre rozwiązanie, będzie to działało na niekorzyść”.

W pierwszej fazie badania (obejmującej okres od 28.07.2016 do 30.06.2017) niemal 86,7% Wykonawców za celowe uznało przygotowywanie i upowszechnianie wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych. W drugim etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych w okresie

⁴ Pozostali Wykonawcy nie udzielili odpowiedzi.

od 01.07.2017 do 30.04.2018) 77,4% Wykonawców deklaroowało potrzebę udostępnienia wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk.

Niemal połowa Wykonawców zapytanych o ocenę udostępnionych wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk stosowanych przy zamówieniach publicznych w pierwszej fazie badania (obejmującej okres od 28.07.2016 do 30.06.2017) uznała, że nie są zainteresowani tą tematyką, w ich ocenie kwestia ta nie dotyczy Wykonawcy, lecz Zamawiających. Wykonawcy polegają na wzorach stworzonych przez Zamawiających i udostępnianych w konkretnym postępowaniu.

Pozostali Wykonawcy pozytywnie ocenili już dostępne wzorcowe dokumenty i dobre praktyki, deklarując korzystanie z nich podczas pracy.

W drugiej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) już ponad 60% Wykonawców wskazywało, że nie korzysta z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk, ale część z nich deklarowała znajomość zagadnienia i pozytywnie je oceniała. Niektórzy Wykonawcy nie wiedzieli, czym są dobre praktyki lub mylili je z różnego rodzaju informatorami.

Inni Wykonawcy deklarowali korzystanie z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk, zaznaczając, że są one przydatne i pomocne, ale powinny być bardziej rozpowszechnione, a wiedza na ich temat powinna szerzej trafiać do Wykonawców. Pojawiały się propozycje ustandaryzowania wzoru umowy tak, aby wyeliminować problemy interpretacyjne pojawiające się na jej tle.

W pierwszym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych w okresie 28.07.2016 do 30.06.2017) Wykonawcy nie potrafili wskazać dobrych praktyk w zakresie zamówień publicznych, które powinny być przygotowane i udostępnione. Ponad 80% Wykonawców nie wykazywało zainteresowania lub nie miała zdania na ten temat. Zwracano uwagę, że ogólnie konieczność taka istnieje, lecz nie identyfikowano konkretnych potrzeb w tym zakresie.

Wśród pozostałych Wykonawców pojawiały się propozycje opracowania i udostępnienia dobrych praktyk w zakresie zamówień informatycznych, w tym opisu przedmiotu zamówienia, wzorcowych umów, a także „popularyzacji opisu standaryzowanych urządzeń”.

Również w tej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) ponad 70% Wykonawców nie umiało wskazać potrzeb i sugestii w zakresie opracowania i udostępniania dobrych praktyk. Niektórzy Wykonawcy zwracali jednak uwagę na konieczność wypracowania dobrych praktyk w zakresie kryteriów oceny ofert, sposobu prowadzenia postępowania (określanie późniejszych godzin składania ofert, szybkie udostępnianie protokołu).

Pod hasłem dobrych praktyk wskazywano również konieczność ujednolicenia interpretacji przepisów, udostępniania case study przedstawiających sporne sytuacje, rozwiązania

bieżących problemów, np. błąd w haśle do Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia).

W pierwszej fazie badania (odnoszącej się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) wszyscy przedstawiciele Instytucji kontrolujących na podstawie doświadczeń kontrolnych uznali, że istnieje potrzeba przygotowywania i upowszechniania wzorcowych dokumentów i przykładów dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych. W kolejnym etapie badania (odnoszącym się do postępowań prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018) potrzebę taką dostrzegало niemal 82% przedstawicieli Instytucji kontrolujących.

Oceniając udostępnione wzorcowe dokumenty i dobre praktyki stosowane przy zamówieniach publicznych, przedstawiciele Instytucji kontrolujących (odnosząc się do postępowań prowadzonych w okresie od 28.0.2016 do 30.06.2017) uznali, że rzadko korzystają z tych dokumentów. Stwierdzili, że istnieje potrzeba ich udostępniania i aktualizacji, nie potrafili jednak wskazać, jakie konkretnie dokumenty i dobre praktyki powinny się pojawić. Wskazywano na konieczność analizy rozbieżności w orzecznictwie i omówienia najnowszego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Obecnie udostępniane dokumenty oceniano dobrze, uznając je za pomocne i przydatne w pracy, pod warunkiem, że użytkownicy uwzględnią uwarunkowania konkretnego postępowania.

W kolejnej fazie badania (obejmującej postępowania prowadzone w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) przedstawiciele Instytucji kontrolujących pozytywnie ocenili udostępniane dokumenty i dobre praktyki, nie mieli jednak sugestii co do potrzeby ich rozwoju lub zmian. Podkreślano również, że nie wszystkie wzorcowe dokumenty opracowane przez podmioty komercyjne spełniają oczekiwania. Za wiarygodne uznano natomiast wzorcowe dokumenty i dobre praktyki opracowane przez Urząd Zamówień Publicznych i organy administracji rządowej (ministerstwa).

W pierwszej fazie badania (dotyczącej postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017) ponad połowa przedstawicieli Instytucji kontrolujących nie potrafiła wskazać, jakie dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny zostać przygotowane i udostępnione. Pozostali podkreślali konieczność udostępniania dobrych praktyk z zakresu zastosowania klauzul społecznych w zamówieniach, zamówień innowacyjnych oraz pozacenowych kryteriów oceny ofert, w tym kryteriów środowiskowych.

Na kolejnym etapie badania (dotyczącym postępowań prowadzonych między 01.07.2017 a 30.04.2018) zwrócono uwagę na potrzebę opracowania i udostępnienia dobrych praktyk z zakresu: wzorcowych regulaminów dot. postępowań poniżej kwoty bagatelności (30 000 euro), „podpowiedzi” w zakresie postępowań na roboty budowlane.

Również tym razem ponad połowa przedstawicieli Instytucji kontrolujących nie miała zdania na ten temat lub nie potrafiła wskazać konkretnych przykładów, dostrzegając

jednak potrzebę ich tworzenia i korzyści z tym związane, szczególnie dla „małych Zamawiających”. Podkreślali jednak, że nie jest możliwe objęcie dobrymi praktykami wielu obszarów, bo każde zamówienie jest inne i wymaga indywidualnego podejścia.

Rozdział VII

Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych

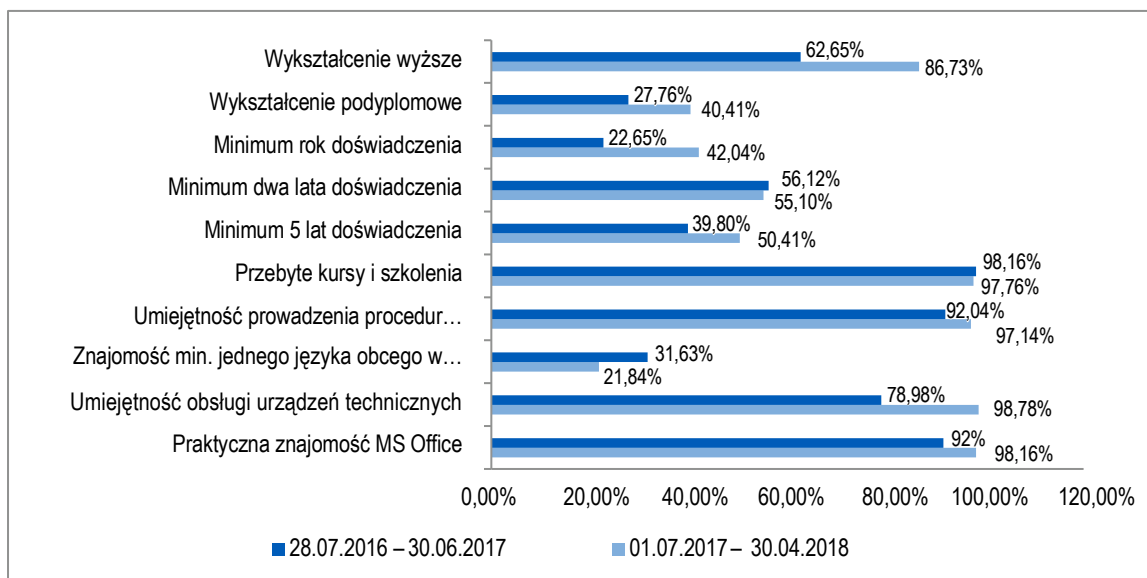
1. Wprowadzenie

Przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych nie regulują kwestii kompetencji uczestników procesu udzielania zamówień publicznych. Nie mniej jednak, faktyczne umiejętności osób prowadzących postępowania i składających oferty determinuje sprawne funkcjonowanie systemu. Dlatego jednym z tematów badania była profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych.

2. Badanie poziomu kompetencji kadr zamawiających (np. wykształcenie kierunkowe, doświadczenie)

Przedstawiciele Zamawiających wymieniali wiele kompetencji kadr Zamawiających w reprezentowanej przez nich instytucji potrzebnych do prawidłowego prowadzenia postępowań. Odpowiedzi udzielane przez Zamawiających nie różniły się znacznie w dwóch fazach badania, chociaż w drugiej jego części, tj. w odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, więcej respondentów widziała konieczność posiadania wykształcenia wyższego oraz umiejętności w obsłudze urządzeń technicznych i MS Office.

Wykres 32: Niezbędne kompetencje kadr Zamawiających do prawidłowego prowadzenia postępowań

Zamawiający raczej dobrze oceniali poziom kompetencji (wykształcenie kierunkowe, doświadczenie itp.) kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w ich instytucjach. W pierwszym okresie badania obejmującym postępowania prowadzone od 28.07.2016 do 30.06.2017 ocenili je raczej dobrze (70,9%) lub zdecydowanie dobrze (14,6%). Tylko 3,6% Zamawiających oceniła swoje kompetencje raczej źle, ale żaden nie ocenił ich zdecydowanie źle. W kolejnym etapie badania (czyli postępowaniach prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018) więcej Zamawiających oceniało kompetencje kadr zdecydowanie dobrze (29,1%). Niemal 49,1% Zamawiających uznało je za raczej dobre. Wzrósł też odsetek respondentów oceniających kompetencje Zamawiających raczej źle (7,3%) i tych Zamawiających, którzy nie potrafili tego ocenić (14,6%).

Poproszeni o ocenę poziomu konkretnych kompetencji przedstawicieli kadr zamawiających w instytucji, którą reprezentują, Zamawiający wysoko ocenili umiejętności i kompetencje pracowników swoich instytucji:

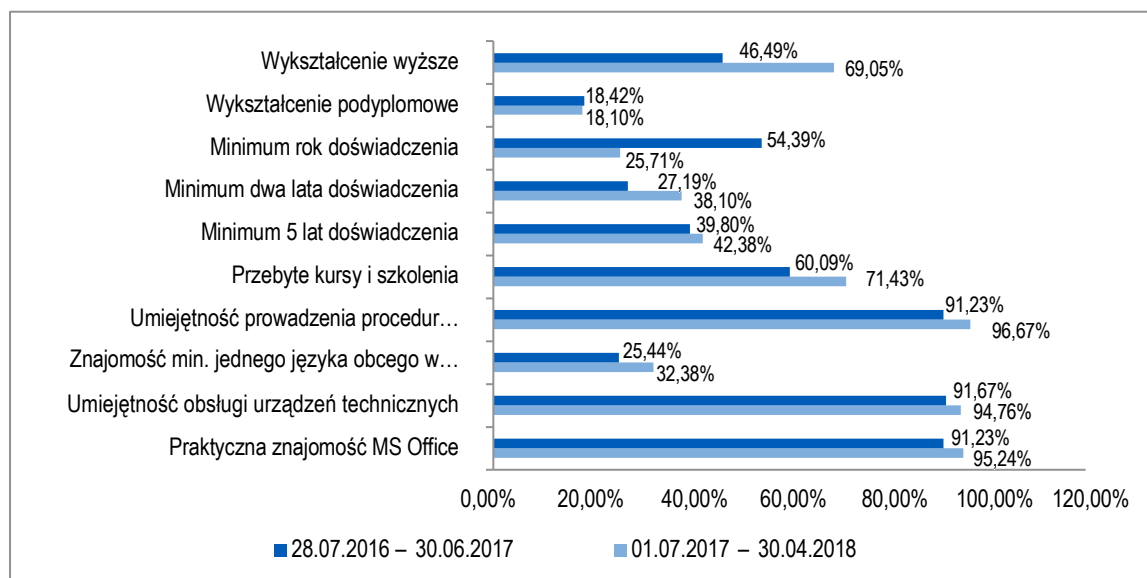
Tabela 4: Ocena kompetencji i umiejętności własnych przedstawicieli instytucji Zamawiających

		28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018
Wykształcenie	Bardzo wysoko	21,22%	22,24%
	Raczej wysoko	74,69%	73,47%
	Przeciętnie	3,88%	3,47%
	Raczej nisko	0,00%	0,20%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Doświadczenie	Bardzo wysoko	38,57%	41,02%
	Raczej wysoko	55,31%	51,22%
	Przeciętnie	4,08%	5,71%
	Raczej nisko	0,41%	1,22%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych	Bardzo wysoko	34,08%	45,51%
	Raczej wysoko	63,47%	48,37%
	Przeciętnie	2,45%	4,90%
	Raczej nisko	0,00%	0,41%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Przebyte kursy i szkolenia	Bardzo wysoko	29,18%	33,47%
	Raczej wysoko	64,08%	57,55%
	Przeciętnie	5,51%	7,55%
	Raczej nisko	1,02%	0,61%
	Bardzo nisko	0,00%	0,20%
Znajomość języków obcych	Bardzo wysoko	7,55%	3,88%
	Raczej wysoko	73,06%	58,16%
	Przeciętnie	17,35%	30,20%
	Raczej nisko	1,22%	4,08%
	Bardzo nisko	0,20%	2,86%
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)	Bardzo wysoko	17,14%	45,10%
	Raczej wysoko	82,45%	52,65%
	Przeciętnie	0,41%	1,22%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Praktyczna znajomość MS Office	Bardzo wysoko	22,86%	47,96%
	Raczej wysoko	76,33%	50,00%
	Przeciętnie	0,20%	1,22%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%

W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 poziom fluktuacji kadr (liczba zwalnianych/odchodzących i zatrudnianych na ich miejsce pracowników) w komórce odpowiedzialnej za zamówienia publiczne w instytucjach Zamawiających był niski. Niemal 88,4% Zamawiających deklaroowało brak zmian osobowych, a 10,8% wskazało, że zmiany dotyczyły osób 1–3. W dalszej fazie badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) poziom fluktuacji kształtował się podobnie. Zmiany kadrowe nie były dokonywane (85,5%) lub dotyczyły 1–3 osób (13,3%). Tylko w dwóch przypadkach (0,4%) zmiany obejmowały 4–5 osób.

Przedstawiciele Wykonawców wymieniali wiele kompetencji niezbędnych dla pracowników przygotowujących oferty przetargowe w reprezentowanej przez nich firmie. Odpowiedzi udzielane przez Wykonawców nie różniły się znacznie w dwóch fazach badania, chociaż w drugiej jego części, tj. w odniesieniu do postępowań prowadzonych w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, więcej respondentów widziało konieczność posiadania wykształcenia wyższego. Dla Wykonawców duże znaczenie mają umiejętności praktyczne oraz kursy i szkolenia.

Wykres 33: Kompetencje niezbędne pracowników przygotowujących oferty przetargowe w reprezentowanej przez nich firmie w ocenie Wykonawców

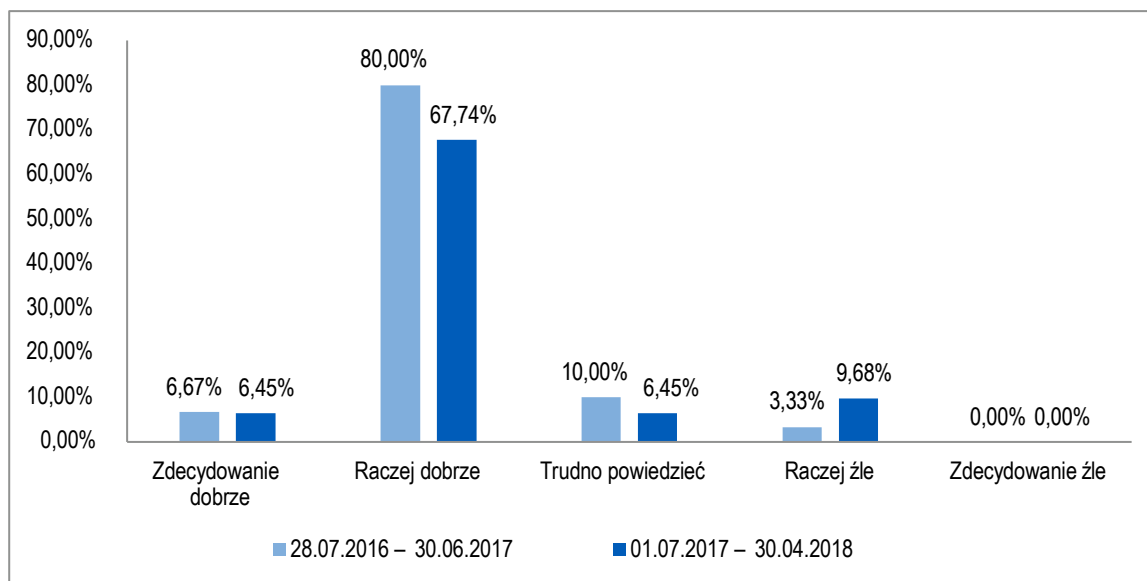

W całym okresie badania Wykonawcy ocenili swoją wiedzę zdecydowanie dobrze, raczej dobrze lub w stopniu pozwalającym na pracę w zamówieniach publicznych. Jako narzędzie pomocnicze wskazywano szkolenia, które rozwijają wiedzę i umiejętności kadr, jednak wciąż wielu Wykonawców od wielu lat samodzielnie zdobywa wiedzę i doświadczenie.

Wykonawcy reprezentujący mniejszych przedsiębiorców zwracali uwagę na konieczność łączenia zadań związanych z ofertowaniem z innymi czynnościami (zarządzanie, księgowość). Wykonawcy ci postulowali wprowadzenie ułatwień w przepisach i praktyce.

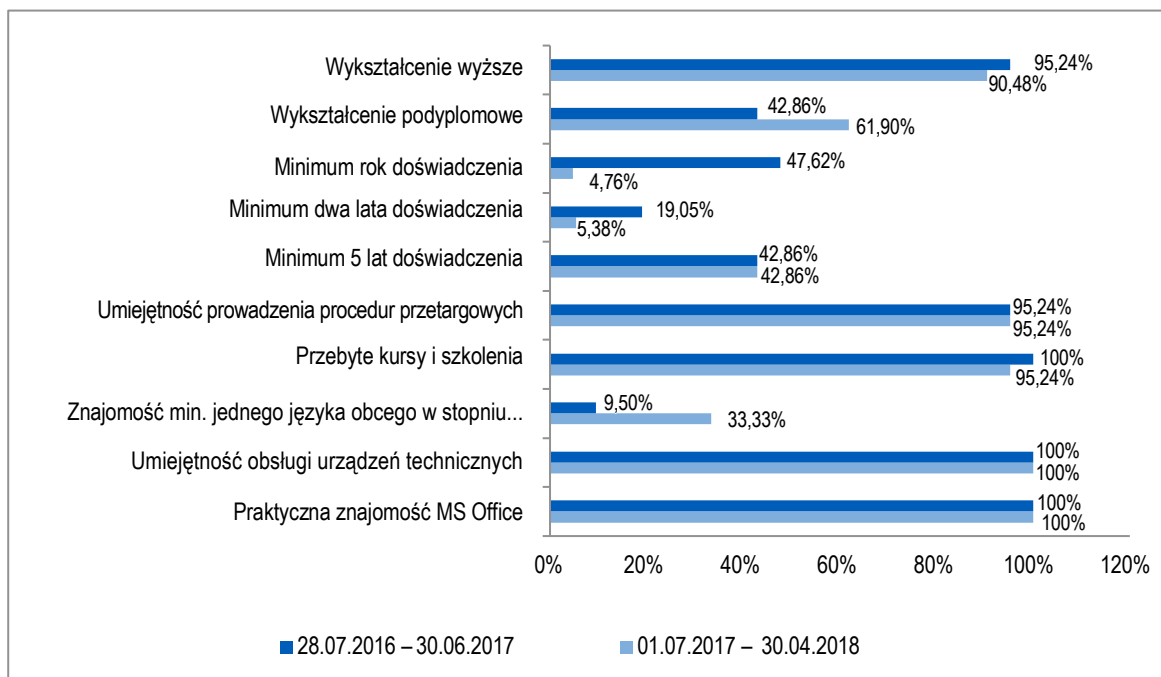
Wiedzę na temat przetargów zdobywają głównie poprzez udział w postępowaniach, które są dokładnie analizowane przed złożeniem oferty. Część Wykonawców podkreślała, że korzysta ze szkoleń, analizuje orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej, wyniki kontroli i publikacje udostępniane na stronach Urzędu Zamówień Publicznych, a także korzysta z pomocy zewnętrznych kancelarii prawnych.

Wykres 34: Ocena własnej wiedzy na temat zamówień publicznych przez Wykonawców

Wśród niezbędnych kompetencji kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w Instytucjach kontrolujących reprezentowanych przez respondentów na czoło wysuwały się wykształcenie i kursy oraz umiejętności prowadzenia postępowań oraz obsługi urządzeń technicznych i MS Office.

Wykres 35: Niezbędne kompetencje kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w Instytucjach kontrolujących

Poproszeni o ocenę poziomu konkretnych kompetencji przedstawicieli kadr Instytucji kontrolujących w instytucji, którą reprezentują, respondenci wysoko lub bardzo wysoko ocenili swoje umiejętności i kompetencje. Żaden z respondentów nie wskazał, że są one niskie lub bardzo niskie, bardzo niewielu uznało je za przeciętne.

Tabela 5: Ocena kompetencji i umiejętności własnych przedstawicieli Instytucji kontrolujących

		28.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.04.2018
Wykształcenie	Bardzo wysoko	14,29%	38,10%
	Raczej wysoko	85,71%	61,90%
	Przeciętnie	0,00%	0,00%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Doświadczenie	Bardzo wysoko	23,81%	33,33%
	Raczej wysoko	71,43%	66,67%
	Przeciętnie	4,76%	0,00%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych	Bardzo wysoko	14,29%	33,33%
	Raczej wysoko	76,19%	66,67%
	Przeciętnie	4,76%	0,00%
	Raczej nisko	4,76%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Przebyte kursy i szkolenia	Bardzo wysoko	9,52%	33,33%
	Raczej wysoko	90,48%	66,67%
	Przeciętnie	0,00%	0,00%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Znajomość języków obcych	Bardzo wysoko	9,52%	28,57%
	Raczej wysoko	80,95%	71,43%
	Przeciętnie	9,52%	0,00%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)	Bardzo wysoko	14,29%	33,33%
	Raczej wysoko	85,71%	66,67%
	Przeciętnie	0,00%	0,00%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%
Praktyczna znajomość MS Office	Bardzo wysoko	14,29%	38,10%
	Raczej wysoko	85,71%	61,90%
	Przeciętnie	0,00%	0,00%
	Raczej nisko	0,00%	0,00%
	Bardzo nisko	0,00%	0,00%

Ocena poziomu specjalizacji i kompetencji kadr Zamawiających w kontekście kontroli zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 przez przedstawicieli Instytucji kontrolujących była raczej dobra (prawie 55%) lub bardzo dobra (ponad 9%), choć ponad 36% respondentów nie potrafiło jednoznacznie ocenić tego poziomu.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali, że w ocenianych postępowaniach często brak jakichkolwiek naruszeń lub występują niewielkie naruszenia, co ich zdaniem świadczy o tym, że kadry Zamawiających są dobrze przygotowane; posiadają dostateczną wiedzę i doświadczenie. Ich zdaniem poziom wiedzy kadr Zamawiających jest coraz wyższy, bo do kształcenia skłaniają częste zmiany przepisów i specyfika samych postępowań. Wielu kontrolujących wskazało na zróżnicowany poziom przygotowania kadr. Podkreślali, że jest to kwestia indywidualna, a poziom przygotowania zależy od osobistych starań każdego pracownika, chęci doksztalcania się i samokształcenia, lat praktyki itp. Dostrzeżono również zróżnicowanie poziomu kadr w zależności od wielkości instytucji zamawiającej na korzyść większych Zamawiających. W ocenie kontrolujących najczęściej problemów sprawiają wciąż pozacenowe kryteria oceny ofert, a najmniej – wybór trybu i samo przeprowadzenie postępowania.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena ta była znacznie lepsza. Ponad 9% respondentów oceniło poziom specjalizacji i kompetencji kadr Zamawiających bardzo dobrze, a niemal 82% raczej dobrze: 9% nie umiało tego jednoznacznie ocenić.

Kompetencje kadr oceniano jako wystarczające, podkreślając jednak, że ich poziom jest zróżnicowany i zależy od wielkości jednostki zamawiającej, jako przykład podając różnicę pomiędzy małymi gminami, gdzie kompetencje kadr określono jako słabe, a powiatami, których poziom kompetencji jest dobry. Wskazywano również, że w instytucjach, w których są wyodrębnione departamenty lub działy zamówień publicznych, poziom kompetencji jest wyższy w stosunku do podmiotów, w których takiej wyodrębnionej jednostki nie ma. Coraz wyższy poziom kadr związany jest, ich zdaniem, ze stałym doksztalcaniem pracowników poprzez szkolenia, studia podyplomowe, co wpływa na mniejszą ilość stwierdzanych błędów. Uznano, że poziom wiedzy cały czas rośnie, jednak nadal jest w tym zakresie pole do poprawy, w szczególności w kontekście zmian przepisów.

3. Ocena stopnia specjalizacji kadr zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań

Zdecydowana większość Zamawiających, bo aż 90% uznało, że poziom (kwalifikacje, kompetencje) specjalizacji kadr Zamawiających w ich instytucji w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 był adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań. Zamawiający zwracali uwagę, że poziom kompetencji jest wystarczający do potrzeb. Nie

zawsze Zamawiający mieli do czynienia z dużymi i skomplikowanymi postępowaniami. W kolejnym okresie badania obejmującym postępowania prowadzone od 01.07.2017 do 30.04.2018 jeszcze więcej, bo już 69,7% Zamawiających uznało, że poziom specjalizacji kadr Zamawiających w ich instytucji był adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań.

W pierwszym okresie badania (od 28.07.2016 do 30.06.2017) Zamawiający dobrze (20%) lub raczej dobrze (63,4%) oceniali stopień specjalizacji kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w swojej instytucji w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań. Za najważniejsze czynniki pozwalające na taką ocenę uznali wyższe wykształcenie (często kierunkowe w zakresie zamówień publicznych) oraz duże doświadczenie (w prowadzeniu postępowań, również trudnych). Podkreślano również zaangażowanie osób wykonujących zadania związane z prowadzeniem postępowań oraz bieżące śledzenie zmian, interpretacji, orzecznictwa, uczestniczenie w szkoleniach itp. Czasami pojawiały się głosy, że pracownicy merytoryczni (którzy na co dzień nie zajmują się zamówieniami publicznymi), zasiadający w komisjach przetargowych, nie do końca radzą sobie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych.

W dalszej części badania (obejmującej postępowania prowadzone od 01.07.2017 do 30.04.2018) ocena ta była również dobra (54,6%) lub bardzo dobra (27,3%). W tym okresie 3,6% Zamawiających raczej źle oceniła stopień specjalizacji kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w swojej instytucji w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań. Wskazywali, że pracownicy „rozmawiają na ten temat, interesują się, dyskutują, rozwijają się i zależy im na jakości danego postępowania”. Poziom swojego przygotowania często odnoszą do wyników postępowań odwoławczych, wskazując na brak odwołań lub rozstrzygnięcia korzystne dla Zamawiającego: „Uważam, że mamy wiedzę, kompetencje i potwierdzają to wyroki Krajowej Izby Odwoławczej. Mamy naprawdę nieliczne przypadki, gdy odwołania są uwzględniane, a gdy są uwzględniane, to liczymy się z tym wcześniej. Czasami zdarza się tak, że trudno w zasadzie podjąć decyzję, bo każda decyzja jest obarczona ryzykiem złożenia odwołania przez jedną ze stron. Więc wybieramy rozwiązanie bardziej korzystne dla Zamawiającego. Mamy mało przypadków, gdy Krajowa Izba Odwoławcza stwierdza naruszenie przepisów przez Zamawiającego, a trochę tych odwołań mamy”. Podkreślali, że w małych jednostkach, gdzie prowadzi się mało postępowań (jedno na rok lub dwa), pracownicy nie mają możliwości nabyć odpowiedniego doświadczenia.

Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań wśród przedstawicieli Instytucji kontrolujących w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 wypadła dobrze. Prawie 81% uczestników badania oceniło stopień specjalizacji kadr Zamawiających raczej wysoko. Żaden z ankietowanych nie ocenił go bardzo wysoko. Ponad 14% respondentów dało ocenę raczej niską. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ponad 76% uczestników badania oceniało specjalizację

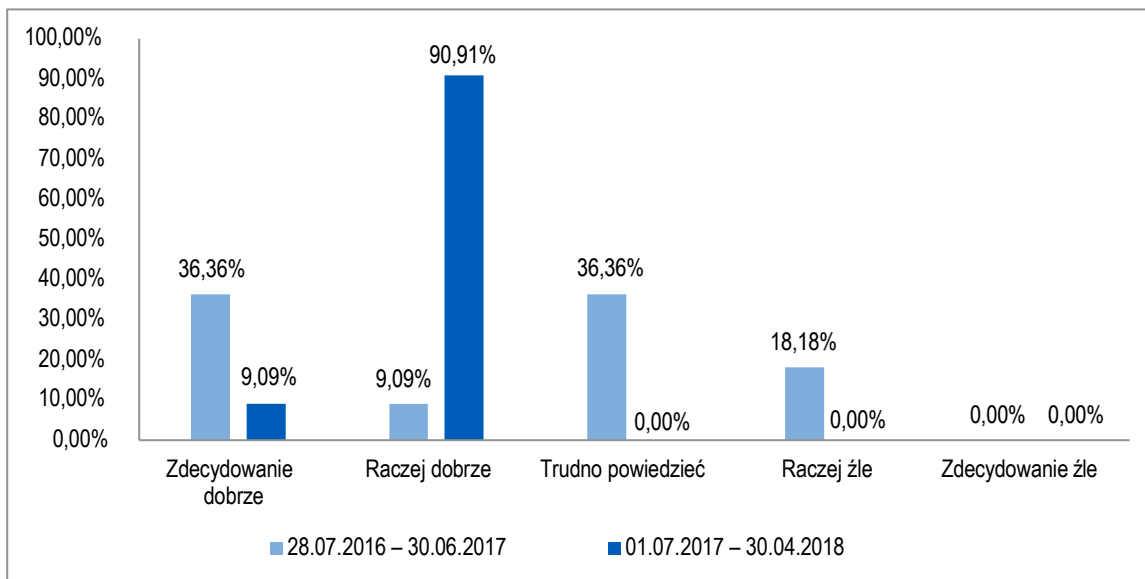
kadr Zamawiających raczej wysoko i ponad 14% – bardzo wysoko. Żaden z respondentów nie ocenił stopnia specjalizacji kadr Zamawiających raczej nisko, bądź nisko.

Ponad 95% przedstawicieli Instytucji kontrolujących biorących udział w badaniu uznało, że poziom (kwalifikacje, kompetencje) specjalizacji kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w instytucji reprezentowanej przez respondentów jest adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań. W kolejnym okresie badania, tj. od 01.07.2017 do 30.04.2018, już 100% dobrze oceniło poziom kadr.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących dobrze oceniali stopień specjalizacji kadr kontrolujących w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań. W odniesieniu do kontrolowanych postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 niemal 36,4% uznało, że stopień specjalizacji kadr jest bardzo dobry, a 9,1% – że raczej dobry. Zwracali uwagę na ciągłe podnoszenie swoich kompetencji poprzez szkolenia i samodoskonalenie. Podkreślali, że z uwagi na mniejszą liczbę pracowników w małych jednostkach i zwiększający się zakres kontroli, pracownicy koncentrują się „na najbardziej wrażliwych aspektach udzielania zamówień, czasem nie zwracając uwagi na drobiazgi przy kontroli”.

Inaczej prezentowała się ocena stopnia specjalizacji kadr kontrolujących w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018. Większość przedstawicieli Instytucji kontrolujących uznała, że stopień specjalizacji kadr jest raczej dobry (90,9%) a 9,1% że jest on zdecydowanie dobry. Deklarowali, że stopień znajomości przepisów jest wysoki, a w razie potrzeby prowadzone są szkolenia. Często poszczególni pracownicy specjalizują się w „czymś innym”, co dzięki współpracy dobrze wpływa na ogólny poziom specjalizacji kadr. Zwracali też uwagę na pomoc i wsparcie ze strony jednostek nadzorujących.

Wykres 36: Stopień specjalizacji kadr kontrolujących w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań w ocenie Instytucji kontrolujących

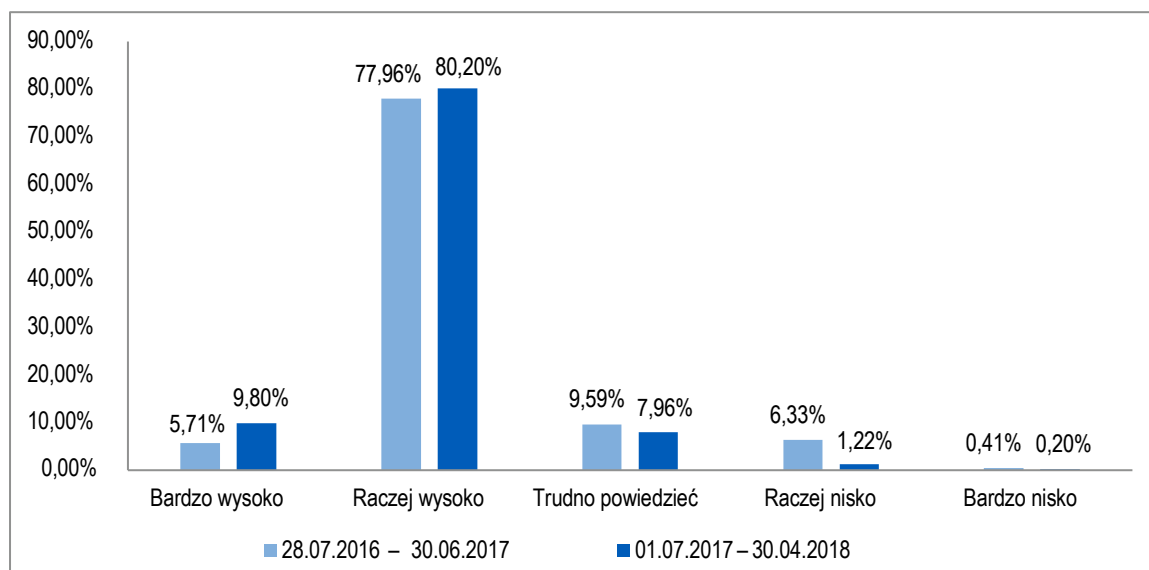
4. Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających

W pierwszym etapie badania, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, Zamawiający w przeważającej większości oceniali poziom znajomości procedur i regulacji prawnych reprezentowanej przez nich instytucji dobrze lub bardzo dobrze. Pojawiały się nieliczne głosy, że poziom znajomości procedur jest średni lub niewystarczający.

W drugim etapie badania, od 01.07.2017 do 30.04.2018., Zamawiający w większości oceniali poziom znajomości procedur i regulacji prawnych kadr zamawiających w reprezentowanej przez nich instytucji raczej dobrze lub dobrze. Podkreślali, że jest to efekt szkoleń i doskonalenia swoich umiejętności. Poziom wiedzy pozwala na swobodne prowadzenie postępowań. Pojawiały się jednak głosy, że „każda sprawa jest inna i w postępowaniach pojawiają się różne problemy”. Wiedza, którą posiadamy, jest wysoka i ciągle się doksztalcamy, na pewno jednak nie jest to wiedza wystarczająca na rozwianie wątpliwości w swoim gronie”.

Swój poziom znajomości procedur i regulacji prawnych dot. zamówień publicznych Zamawiający ocenili raczej dobrze. W miarę upływu czasu oceny były lepsze i w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 już niewielki odsetek Zamawiających uznawał swoją wiedzę za raczej lub bardzo niską.

Wykres 37: Ocena poziomu własnej poziomu znajomości procedur i regulacji prawnych dotyczących zamówień publicznych przez Zamawiających

Podobnie oceniano znajomość procedur i regulacji prawnych kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w instytucjach reprezentowanych przez Zamawiających w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Ponad 83,6% Zamawiających oceniło go jako raczej dobry, a prawie 5,5% jako zdecydowanie dobry. Na tym etapie tylko jeden z respondentów raczej źle ocenił poziom znajomości procedur i regulacji prawnych kadr prowadzących postępowanie. Badani wskazywali, że postępowania prowadzone są szybko i sprawnie, nieliczne błędy są natychmiast korygowane, a wiedza na temat procedur i regulacji zdobywana jest na bieżąco poprzez szkolenia i inne formy edukacji. Powoływali się na brak odwołań i stwierdzonych naruszeń w trakcie kontroli.

W kolejnej fazie badania (obejmującej okres od 01.07.2017 do 30.04.2018) ocena znajomości procedur i regulacji prawnych kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w instytucji reprezentowanej przez Zamawiających była lepsza. Niemal 18,2% Zamawiających oceniło poziom procedur i regulacji prawnych zdecydowanie dobrze i ponad 70,9% dobrze. Tym razem dwóch Zamawiających uznało, że poziom znajomości procedur jest raczej zły. Żaden z respondentów nie uznał tego poziomu za zdecydowanie zły. Podkreślali jednak, że „zmiany przepisów, pomimo wdrażania dobrych rozwiązań, źle wpływają na znajomość regulacji”. Część respondentów zauważała, że znajomość regulacji to jedna sprawa, a umiejętność przekazania i interpretacji przepisu – to druga.

W pierwszym etapie badania obejmującym okres od 28.07.2016 do 30.06.2017 większość (bo ponad 50,9%) Zamawiających nie potrafiła ocenić, jak zmiana przepisów wpłynęła na pracę kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w ich instytucji. Niemal 25,5% Zamawiających uznało, że zmiana wpłynęła dobrze na pracę

kadr prowadzących postępowania, a 1,8% – że zdecydowanie dobrze. Jednak niemal 18,2% respondentów stwierdziło, że zmiana miała raczej zły wpływ.

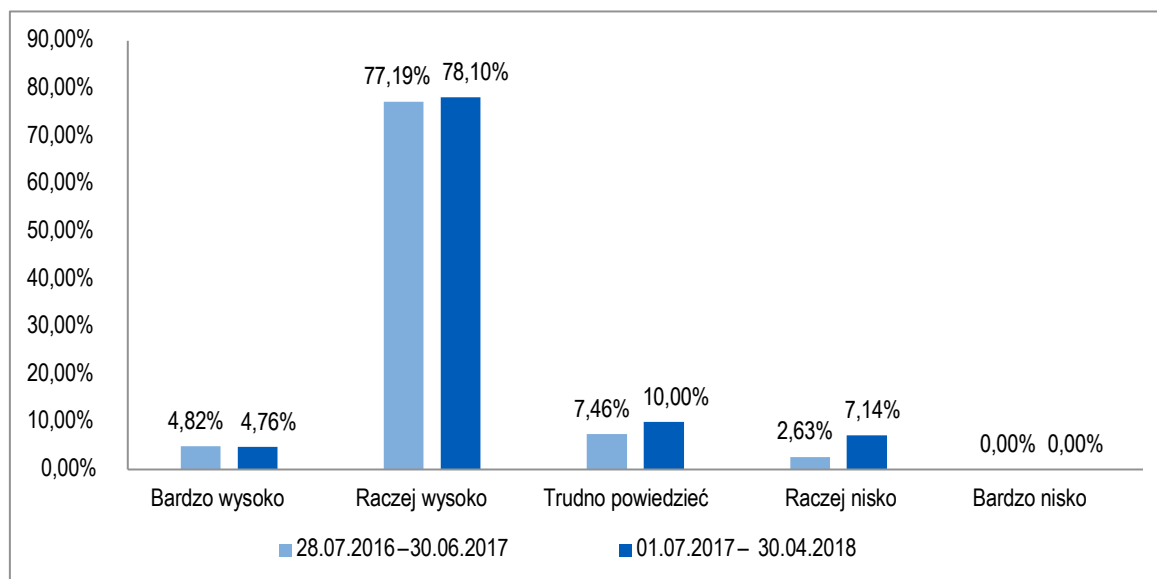
W kolejnej fazie badania dotyczącej okresu od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena ta wypadła znacznie lepiej. Ponad 41,8% Zamawiających uznało, że zmiana przepisów raczej dobrze wpłynęła na pracę kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w ich instytucji, a niemal 7,3% – że zdecydowanie dobrze. Tyle samo respondentów stwierdziło, że zmiana miała raczej zły wpływ. Co istotne, w całym okresie badania, żaden z Zamawiających nie uznał, że zmiany wpłynęły zdecydowanie źle na prace kadr Zamawiających.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących ocenili poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających ogółem dotyczący zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 jako raczej wysoki (ponad 76%). Jednak i w tym przypadku ponad 14% respondentów oceniło go raczej nisko, a niespełna 5% nie potrafiło dokonać oceny.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ponad 76% uczestników badania oceniło znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających ogółem raczej wysoko i ponad 14% – bardzo wysoko. Żaden z respondentów nie ocenił jej raczej nisko bądź nisko.

Swój poziom znajomości procedur i regulacji prawnych dot. zamówień publicznych oceniali również Wykonawcy. Wykonawcy ocenili go raczej dobrze. W miarę upływu czasu oceny te nie zmieniały się znacząco. Żaden z Wykonawców nie ocenił swojej wiedzy bardzo nisko.

Wykres 38: Ocena poziomu własnej znajomości procedur i regulacji prawnych dotyczących zamówień publicznych przez Wykonawców

Wykonawcy raczej wysoko oceniali też poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Wykonawców na podstawie doświadczeń dotyczących zamówień publicznych. W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 większość (79%) Wykonawców, oceniło znajomość procedur i regulacji w swojej firmie raczej wysoko, a 4,4% – bardzo wysoko. Niewiele bo tylko 1,8% respondentów oceniło znajomość procedur i regulacji raczej nisko, a 7% nie potrafiło dokonać oceny.

Wykonawcy, którzy często biorą udział w postępowaniach przetargowych, ciągle uzupełniają wiedzę z zakresu zamówień publicznych dzięki szkoleniom i indywidualnej pracy (np. ze strony internetowej Urzędu Zamówień Publicznych). Wskazywano również na współpracę z zewnętrznymi doradcami specjalizującymi się w tej dziedzinie. Często oceniano znajomość procedur jako „wystarczającą”, czyli odpowiednią do zakresu, w jakim Wykonawca bierze udział w postępowaniach.

W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 nadal 79% Wykonawców oceniło znajomość procedur i regulacji w swojej firmie raczej wysoko, a 4,3% bardzo wysoko. Do 6,1% wzrosła jednak ocena raczej niska. Tym razem 10,5% Wykonawców nie potrafiło dokonać oceny. W całym okresie badania nikt nie ocenił poziomu znajomości procedur i regulacji bardzo nisko.

Wykonawcy podkreślali, że pracownicy sami poszerzają swoją wiedzę, szukają informacji i rzetelnych firm szkoleniowych, zatrudniają doświadczonych pracowników, śledzą zmiany. Uznawali, że ich wiedza jest wystarczająca i na bieżąco uzupełniana, w zależności od potrzeb. Posiadany stopień wiedzy powoduje, że Wykonawcy deklarują brak problemów na etapie postępowania. Niektórzy Wykonawcy zwracali uwagę na trudności związane ze zmianami przepisów i rozbieżności interpretacyjne, które utrudniają proces ofertowania.

5. Możliwość doksztalcania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne

W pierwszym okresie badania od 28.07.2016 do 30.06.2017 ponad 86% Zamawiających korzystała z dodatkowych możliwości doksztalcania lub zwiększania poziomu kompetencji swoich pracowników, 12% respondentów stwierdziło, iż reprezentowana przez nich instytucja nie korzystała z takich możliwości. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 liczba instytucji zamawiających korzystających z dodatkowych możliwości doksztalcania lub zwiększania poziomu kompetencji swoich pracowników była nieznacznie mniejsza i wynosiła 82%, 16% Zamawiających nie korzystało z takich możliwości, czworo respondentów (0,82%) nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

W pierwszej fazie badania w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, odpowiadając na pytanie dotyczące form doskonalenia i zwiększania poziomu kwalifikacji swoich pracowników, zdecydowana większość (84%) Zamawiających wskazało na kursy i szkolenia, mniej popularnymi formami były konferencje i wykłady (31%) oraz studia podyplomowe (4%). Blisko 42% przedstawicieli Zamawiających wskazało również na samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy jako formę zwiększania poziomu kwalifikacji przez pracowników. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 wyniki kształtowały się na zbliżonym poziomie – 80% Zamawiających korzystało z kursów i szkoleń, 29% wskazywało na konferencje i wykłady, a tylko 4% na studia podyplomowe. Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy jako formę zwiększania poziomu kwalifikacji przez pracowników deklarowało 34% Zamawiających.

W pierwszym etapie badania, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, instytucje reprezentowane przez Zamawiających, w ponad 80% przypadków wspierały proces doskonalenia oraz zwiększały kompetencje wśród swoich pracowników zarówno poprzez organizację szkoleń lub kursów, jak i poprzez ich finansowanie. W drugim etapie badania, od 01.07.2017 do 30.04.2018 instytucje reprezentowane przez Zamawiających w ponad 70% przypadków wspierały proces doskonalenia oraz zwiększały kompetencje wśród swoich pracowników. Wsparcie, podobnie jak w pierwszym etapie badania, odbywało się poprzez szkolenia lub kursy oraz poprzez finansowanie szkoleń lub kursów, w których uczestniczyli pracownicy Zamawiających.

W pierwszej fazie badania, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, ponad 11% przedstawicieli Zamawiających zdecydowanie dobrze oceniło możliwości doskonalenia się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne w reprezentowanej przez siebie instytucji. Ponad 75% respondentów oceniło je raczej dobrze. Niewielka część przedstawicieli Zamawiających możliwości takie oceniła raczej źle (3%) lub zdecydowanie źle (0,2%). Blisko 10% respondentów nie potrafiło wystawić jednoznacznej oceny (trudno powiedzieć). W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 niemal dwukrotnie większa liczba Zamawiających, to jest 22% możliwości te oceniła zdecydowanie dobrze, raczej dobrze oceniło je 60% Zamawiających. Podobnie jak w pierwszym etapie badania, 3% respondentów raczej źle oceniło te możliwości. Ponad 12% respondentów nie było w stanie wystawić jednoznacznej oceny (trudno powiedzieć).

W pierwszym etapie badania, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, ponad 90% przedstawicieli Zamawiających stwierdziło, iż pracownicy prowadzący postępowania o udzielanie zamówień publicznych w instytucji, którą reprezentują, mieli możliwości dodatkowego doskonalenia się oraz zwiększania poziomu kompetencji. Pracownicy korzystali przede wszystkim ze szkoleń (zarówno płatnych, jak i bezpłatnych), seminariów, konferencji (również organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych), spotkań, studiów podyplomowych, publikacji na temat zamówień publicznych, orzecznictwa. Ponad 5%

respondentów wskazało, iż ich zdaniem pracownicy nie mieli możliwości dodatkowego doształcania. Jako główną przyczynę takiego stanu rzeczy wskazano brak odpowiednich środków, które instytucje zamawiające mogłyby przeznaczyć na dodatkowe doształcenie.

W drugim etapie badania od 01.07.2017 do 30.04.2018 ponad 85% Zamawiających potwierdziło, iż pracownicy reprezentowanej przez nich instytucji mieli możliwość dodatkowego doształcania oraz zwiększania poziomu kompetencji. Najczęściej stosowanymi formami, podobnie jak w pierwszym etapie badania, były szkolenia, konferencje, warsztaty. Większa liczba respondentów niż w pierwszym etapie – ponad 10% – wskazała na brak takich możliwości. Jako przyczynę takiego stanu rzeczy podano brak odpowiednich środków finansowych.

Ponad 14% przedstawicieli Instytucji kontrolujących zdecydowanie dobrze oceniało możliwości doształcania się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017. Ponad 71% uczestników badania oceniła je raczej dobrze, a niespełna 10% raczej źle lub bardzo źle. W okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 ocena ta była lepsza. Niemal 24% respondentów oceniła możliwości doształcania zdecydowanie dobrze, a niemal 67% raczej dobrze. Nikt nie ocenił możliwości raczej lub bardzo źle.

W pierwszej fazie badania, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, 73,3% pracowników Wykonawców odpowiedzialnych za przygotowywanie ofert w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych miało możliwości dodatkowego doształcania się oraz zwiększania poziomu kompetencji.

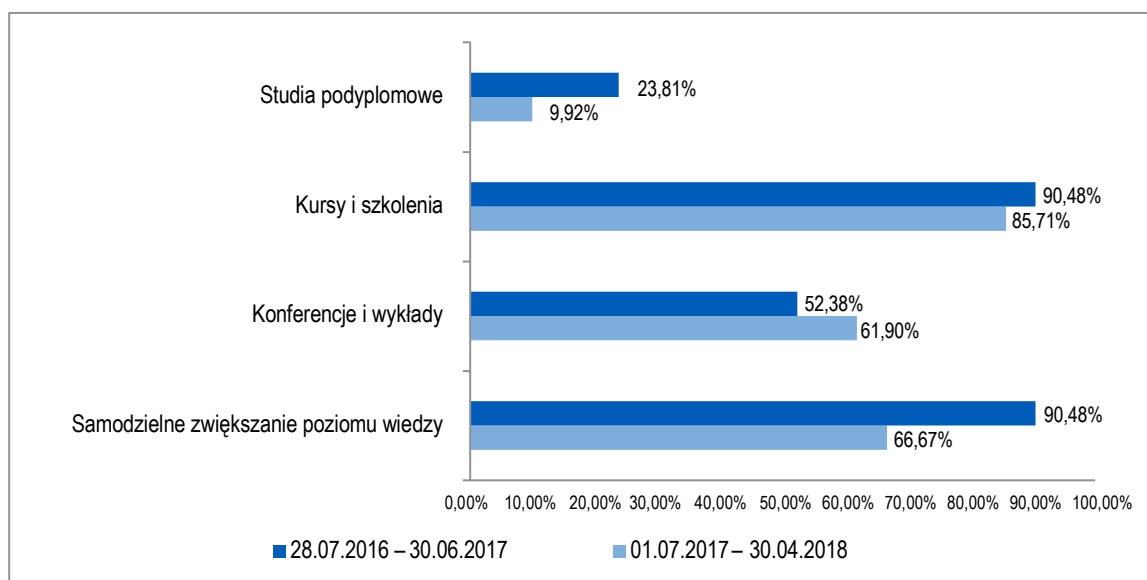
Wykonawcy uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach branżowych i sami poszerzali swoją wiedzę (np. poprzez prenumeratę czasopism traktujących o zamówieniach publicznych). Dodatkowo część Wykonawców deklarowała, że czerpie wiedzę ze współpracy z kancelariami prawnymi, które udzielają pomocy w procesie ubiegania się o zamówienie. Część respondentów nie uczestniczyła w szkoleniach. Wskazywali oni na brak potrzeby doształcania się oraz zwiększania poziomu kompetencji lub brak czasu i środków na ten cel.

W kolejnym okresie (od 01.07.2017 do 30.04.2018) jedynie 58,1% Wykonawców miało możliwości dodatkowego doształcania się oraz zwiększania poziomu kompetencji. Należy przy tym zaznaczyć, że 9,7% respondentów nie udzieliło odpowiedzi, zatem realnie odsetek ten może być wyższy. Również tym razem jako podstawową formę doształcania wymieniano szkolenia (wewnętrzne i zewnętrzne) oraz samodzielne poszerzanie wiedzy. Wykonawcy pogłębiali wiedzę również poprzez kontakt z prawnikami i innymi jednostkami. Na tym etapie większa część respondentów uznała, że nie ma potrzeby podnoszenia kwalifikacji.

Według wiedzy przedstawicieli Instytucji kontrolujących ponad 95% osób kontrolujących procedury związane z zamówieniami publicznymi udzielanymi w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017, korzystało z dodatkowych możliwości dokształcania się lub zwiększania poziomu kompetencji. W kolejnym okresie badania (tj. od 01.07.2017 do 30.04.2018) liczba osób biorących udział w dokształcaniu lub innych formach zwiększania poziomu kompetencji spadła do niespełna 86%.

Najpopularniejszymi formami dokształcania w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 były kursy i szkolenia oraz samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy (po 90,5%). W dalszej części badania, w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018, potrzeba doszkalania zmalała. Nadal na czoło wysuwały się kursy i szkolenia (85,7%).

Wykres 39: Najpopularniejsze formy doskonalenia zawodowego w ocenie Instytucji kontrolujących

W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących instytucje odpowiedzialne za kontrolę procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych wspierały proces doskazywania się/zwiększania kompetencji swoich pracowników. W okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 główną formą wsparcia były szkolenia, kursy i studia. Nieznaczny odsetek respondentów jako formę wsparcia wskazał również samodoskonalenie, w tym dostęp do publikacji, orzecznictwa, prenumeratę czasopism branżowych. W kolejnym okresie, tj. od 01.07.2017 do 30.04.2018, ocena była bardzo zbliżona.

W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących pracownicy odpowiedzialni za kontrolę postępowań o udzielanie zamówień publicznych mają możliwości dodatkowego dokształcania się oraz zwiększania poziomu kompetencji. W pierwszym okresie badania (od 28.07.2016 do 30.06.2017) taką możliwość deklarowało 90,9% respondentów, a w okresie od 01.07.2017 do 30.04.2018 – już 100% badanych. Uczestnicy badania korzystali przede wszystkim ze szkoleń (również tych organizowanych przez Urząd Zamówień

Publicznych oraz ministerstwa), seminariów, spotkań, studiów podyplomowych, publikacji na temat zamówień publicznych, orzecznictwa. Konsultowali się również z innymi jednostkami, co pozwalało na pogłębianie wiedzy.

Rozdział VIII

Najważniejsze wnioski i rekomendacje wynikające z badania

1. Wnioski

Większość uczestników badania raczej dobrze oceniła funkcjonowanie system zamówień publicznych. Uczestnicy badania znają i stosują przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych. Wraz ze zmianami przepisów przedstawiciele Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących dostosowywali swoje działania do nowych realiów prawnych, uczestniczyli w szkoleniach i korzystali z informacji, wzorcowych dokumentów oraz dobrych praktyk zamieszczanych na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych. Korzystali również z innych form wsparcia, np. pomocy doradców i dostępnych publikacji.

Pomimo deklarowanej znajomości przepisów, uczestnicy badania dostrzegali pewne niedoskonałości systemu związane z częstymi zmianami prawa i niejednością jego interpretacją. Ustawa – Prawo zamówień publicznych jest dla nich narzędziem do sprawnego przeprowadzenia procesu zakupowego, dlatego najistotniejsze są proste i jednoznaczne normy określające sposób postępowania. Stąd też problemy z interpretacją niektórych norm stanowiły dla uczestników systemu barierę dla sprawnego prowadzenia postępowań.

Najczęściej pojawiającym się postulatem było uproszczenie i skrócenie procedur. Szanse na realizację tego postulatów dopatrywano się w elektronizacji zamówień publicznych. Jednocześnie to właśnie elektronizacja była źródłem wielu obaw związanych z praktycznymi aspektami procedowania oraz ewentualnymi kłopotami natury technicznej. Uczestnicy badania oczekiwali jasnych wskazówek co do funkcjonowania narzędzia informatycznego, które będzie umożliwiała prowadzenie postępowań w ten sposób oraz jasnych i precyzyjnych wskazówek dotyczących jego użycia.

Wraz z każdą zmianą przepisów uczestnicy badania oczekiwali wsparcia w postaci szkoleń oraz udostępniania wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk. Dostrzegali intensyfikację działań Urzędu Zamówień Publicznych w tym zakresie, jednak wciąż uznawali je za niewystarczające w stosunku do potrzeb. Zdaniem badanych szkolenia powinny być dostosowane do zmieniającego się zapotrzebowania i obejmować przede wszystkim sferę praktyki. Największe zapotrzebowanie (poza działaniami edukacyjnymi dotyczącymi każdej nowelizacji) dotyczyło obszarów dotychczas nieznanych, np. zamówień innowacyjnych, pozacenowych kryteriów oceny ofert, klauzul społecznych).

Poniżej przedstawiono szczegółowe wnioski odnoszące się do poszczególnych obszarów objętych badaniem, uwzględniając opinie Zamawiających, Wykonawców i przedstawicieli Instytucji kontrolujących. Wyłania się z nich obraz pozwalający z optymizmem spojrzeć w przyszłość, mając jednak na względzie najważniejszy wniosek, jaki płynie z Raportu – zapotrzebowanie na proste i jasne Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający znają i stosują przepisy dotyczące zamówień publicznych. O ile znajomość samych przepisów od początku uznawana była za dobrą, o tyle wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa nowych rozwiązań przy udzielaniu zamówień publicznych ewoluowało w czasie. W pierwszym okresie badania mniej niż połowa Zamawiających deklarowała stosowanie nowych narzędzi, a w kolejnej już niemal 90% Zamawiających stosowało nowe instytucje i mechanizmy.

Również w ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących poziom znajomości przez Zamawiających przepisów dotyczących zamówień publicznych jest dostatecznie dobry. W drugiej fazie badania ocena ta była nieznacznie gorsza, jednak wciąż w większości pozytywna.

Zamawiający dobrze oceniali również stopień swojej wiedzy na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert podczas udzielania zamówień. Dobrą ocenę swojego poziomu znajomości przepisów dotyczących kryteriów zawdzięczają szkoleniom. Pomimo początkowych trudności związanych z interpretacją przepisów, duże znaczenie odegrała praktyka. Zamawiający zwracali uwagę, że istotną kwestią jest właściwe określenie kryterium, a następnie egzekwowanie postawionych wymogów. Pomimo znajomości przepisów mieli obawy przed stosowaniem „niestandardowych” kryteriów oceny ofert. Wskazywali na konieczność szerszego dostępu do szkoleń w tym zakresie. Zamawiający wskazywali, że na bieżąco zapoznają się z nowelizacjami przepisów i nie mają problemów ze stosowaniem przepisów ustawy. Pracownicy jednostek zamawiających podnoszą swoje kwalifikacje w tym zakresie, np. poprzez udział w szkoleniach, śledzenie publikacji dotyczących kryteriów. Wskazywano, że ewentualne problemy wynikające z przepisów pojawiają się na etapie ich stosowania w konkretnych przypadkach i często wynikają z niejednolitej ich interpretacji.

Swoją wiedzę na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług większość Zamawiających oceniło raczej źle lub bardzo źle. W kolejnej fazie badania ocena wiedzy Zamawiających nadal była raczej zła lub zdecydowanie zła; choć odsetek Zamawiających oceniających stan swojej wiedzy w ten sposób nieznacznie spadł. Jeszcze gorzej znajomość przepisów dotyczących zamówień innowacyjnych wśród Zamawiających oceniali przedstawiciele Instytucji kontrolujących. Może to mieć związek z brakiem stosowania mechanizmów umożliwiających zakup innowacyjnych produktów i usług, który zgodnie z deklaracją Zamawiających wynika z braku potrzeb w tym zakresie.

Zamawiający raczej dobrze oceniali proces udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym, w kontekście nowelizacji przepisów ustawy. Oceny te były wyższe w drugiej fazie badania. Przedstawiciele Zamawiających raczej dobrze oceniali też efektywność udzielania zamówień publicznych. Zdecydowana większość Zamawiających dobrze lub bardzo dobrze oceniła sprawność procedur.

Z upływem czasu liczba pozytywnych ocen procesu udzielania zamówień i efektywność udzielania zamówień wzrosła, co może mieć związek z lepszą znajomością przepisów i lepszym ich wykorzystaniem, na co wskazują oceny znajomości i zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych. Zamawiający podkreślali, że wprowadzenie art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedury odwróconej, oraz brak obowiązku szczegółowego badania każdej z ofert przyspieszają i usprawniają procedurę oraz pozwalają skupić się na szczegółowej ocenie najkorzystniejszej oferty.

Jednak znaczna część Zamawiających uznała, że nowelizacja nie przyczyniła się do usprawnienia procesu udzielania zamówień publicznych. Dostrzegali mechanizmy sprzyjające sprawności postępowania (głównie art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedurę odwróconą, i składanie dokumentów przez wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona), jednak ich zdaniem są inne, które utrudniają postępowanie (np. stosowanie klauzul społecznych).

Pomimo dobrych ocen w warstwie proceduralnej większość Zamawiających uznawała, że nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. nie ułatwiła wyboru oferty gwarantującej wyższą jakość produktu/usługi. W pierwszym okresie badania większość Zamawiających uznawała, że wprowadzone zmiany nie wpłynęły na poprawę skuteczności procedur regulujących udzielanie zamówień publicznych. W kolejnej fazie badania większość Zamawiających dostrzegała już wpływ zmian na poprawę skuteczności procedur.

Jednak już same regulacje dotyczące kryteriów oceny ofert oceniano niżej. Pomimo ogólnej raczej dobrej oceny regulacji, większy (niż w przypadku oceny całej ustawy – Prawo zamówień publicznych) odsetek Zamawiających ocenił regulacje dotyczące kryteriów raczej źle. Wielu Zamawiających nie potrafiło dokonać jednoznacznej oceny.

Zamawiający deklarowali, że w zasadzie nie stosują przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług. Zdecydowana większość Zamawiających jako przyczynę braku stosowania przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług, wskazała, iż w ich przypadku nie ma takiej potrzeby.

Większość Zamawiających nie doświadczyła trudności dotyczących udzielania zamówień publicznych. Porównując wyniki badania z dwóch jego faz dostrzec można wzrost liczby Zamawiających, którzy nie identyfikowali trudności.

Wśród najczęściej identyfikowanych trudności Zamawiający wymieniali częste zmiany prawa i nową procedurę. W dalszej kolejności – aspekty związane z podwykonawstwem i sprawozdanie z udzielonych zamówień. Wymieniano również kwestie związane z podziałem zamówienia na części, zatrudnianiem osób na umowę o pracę, które prowadzi do podwyższenia cen ofert i w efekcie konieczności unieważniania postępowań. Kłopotliwe dla Zamawiających było również stosowanie klauzul społecznych, pozacenowych kryteriów oceny ofert, zamówień na usługi społeczne i zamówienia in-house z powodu niejasności w interpretacji przepisów w tym zakresie. Zwracano też uwagę na trudności związane z rynkiem, takie jak brak wykonawców i wzrost cen.

Zamawiający deklarowali, że w prowadzonych postępowaniach nie napotykali wielu problemów przy formułowaniu kryteriów oceny ofert. Tam, gdzie się pojawiały, dotyczyły głównie ustalania znaczenia poszczególnych kryteriów, tj. ustalania wag kryteriów, opisu pozacenowych kryteriów oceny oferty oraz ustalania i opisu kryterium jakości. Identyfikowano również inne problemy, np. niedostosowanie kryteriów do przedmiotu zamówienia oraz stosowanie kryterium ceny o wadze wyższej niż 60% bez wyraźnego uzasadnienia.

Niewielki stopień zainteresowania innowacyjnymi produktami i usługami po stronie Zamawiających przekłada się na rzadkie stosowanie przepisów sprzyjających zamawianiu takich produktów i usług. Dlatego też niemal żaden z Zamawiających nie doświadczył problemów związanych z udzielaniem zamówień innowacyjnych. Wśród bardzo nielicznych stwierdzanych trudności wymieniano brak doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych, trudności w zdefiniowaniu obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia, trudności w zdefiniowaniu pożądanych cech i funkcji przedmiotu zamówienia, trudności w prefinansowaniu zamówienia – brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek, proces kontroli, nieakceptowalny poziom ryzyka. Wskazywano również na małą liczbę ofert przekładającą się na mały wybór, niewielką wiedzę pracowników działów merytorycznych na temat innowacyjnych zamówień publicznych.

W pierwszej fazie badania w ocenie Zamawiających procedury, przepisy prawa lub regulacje systemu zamówień publicznych wymagały poprawy w średnim lub niewielkim stopniu. Rzadko jednak wskazywano, że poprawy wymaga znaczna część ustawy. W kolejnej fazie badania większy odsetek Zamawiających uznawał, że przepisy nie wymagają

poprawy lub wymagają zmian w niewielkim stopniu. Zmiany w zakresie diagnozy elementów wymagających poprawy mogą być związane z większą wiedzą Zamawiających na temat nowych przepisów oraz lepszą oceną kadr Zamawiających.

Wśród elementów systemu, które w największym stopniu wymagają poprawy, Zamawiający wymieniali system publikacji ogłoszeń, oceny ofert, zasady opisu przedmiotu zamówienia, zasady wykluczania wykonawców i sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający wymieniali również: przepisy dotyczące przygotowania postępowania, w tym kryteriów oceny ofert, opisu przedmiotu zamówienia (przede wszystkim w zakresie wymogu zatrudniania osób realizujących zamówienie na podstawie umowy o pracę).

Zaznaczano również konieczność wprowadzenia pełnej elektronizacji zamówień publicznych. Zamawiający uznali, że poprawy wymagają też same przepisy dotyczące elektronizacji systemu zamówień publicznych i te dotyczące kryteriów oceny ofert (w tym te związane z kosztami cyklu życia produktu/usługi, obowiązkiem określania pozacenowych kryteriów o wadze przynajmniej 40%). Niektórzy podkreślali, że zmiany wymaga cała ustawa, gdyż jest niespójna i nieczytelna. Wskazywali, że problemy związane są często nie z treścią samych przepisów, ale ich interpretacją.

Wykonawcy dostatecznie dobrze oceniali stopień znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert wśród pracowników swojej firmy i swój własny. Wskazywali na częste poszerzanie wiedzy w tym zakresie, tj. odbyte szkolenia, lekturę informacji zawartych na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych, współpracę z kancelariami prawnymi.

Wskazywali na trudności związane z często zmieniającym się stanem prawnym i brakiem czasu na bieżące doszkalać czy śledzenie zmian przepisów oraz problemy pojawiające się na gruncie konkretnych postępowań, np. zbyt wysokie kryteria lub nawet błędy logiczne przy ich formułowaniu. Wskazywano na trudności w interpretacji przepisów dotyczących ograniczenia w stosowaniu kryterium ceny.

Wykonawcy raczej dobrze oceniali proces ubiegania się o udzielanie zamówień publicznych w ujęciu ogólnym z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji/firmy. Pozytywnie oceniono wprowadzenie art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedury odwróconej, i brak konieczności składania wszystkich dokumentów wraz z ofertą. Wykonawcy dostrzegali zmiany sprzyjające odformalizowaniu postępowania, uznali je jednak za niewystarczające (szczególnie w warstwie wymaganych dokumentów).

Wykonawcy raczej dobrze ocenili również dostęp do zamówień publicznych. Jednak zapytani o to, czy zmiany wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. ułatwiły im dostęp do zamówień publicznych, Wykonawcy nie byli jednomyślni. Największy jednak odsetek stanowili ci, którzy nie dostrzegali takiego wpływu.

Oceniając częstotliwość występowania rozwiązań, które sprzyjały oferowaniu innowacyjnych produktów/usług, Wykonawcy wskazali, że Zamawiający stosują takie rozwiązania rzadko lub czasami. Jednak na pytanie o innowacyjne produkty lub usługi w ofercie Wykonawców przeważająca większość Wykonawców wskazała, że nie ma potrzeby wprowadzania dostaw lub usług innowacyjnych do swojej oferty. W drugiej fazie badania zapotrzebowanie oceniano jako większe, jednak wciąż niewystarczające.

Większość Wykonawców deklarowała, że w procesie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego reprezentowana przez nich instytucja/firma nie napotkała na trudności dotyczące zamówień publicznych. Nieliczni, którzy dostrzegali trudności, wymieniali wśród nich: zbyt krótki czas na przygotowanie oferty, zbyt wysokie wymagania, wysokość kar umownych, brak dostatecznych i jawnych informacji związanych z możliwościami uczestnictwa w postępowaniu oraz wymaganą procedurą, przygotowanie i przekazanie dokumentów i oświadczeń żądanych przez Zamawiającego. Wskazywali też na kłopoty z wypełnianiem Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia i zatrudnianiem pracowników na podstawie umowy o pracę oraz niejasnymi lub wygórowanymi kryteriami oceny ofert. Wykonawcy identyfikowali też problemy związane z niejednoznacznymi przepisami i brakiem orzecznictwa, co wprowadza niepewność w zakresie postępowania.

Większość Wykonawców nie doświadczyła problemów związanych z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego produktów/usług innowacyjnych. Wykonawcy nie wskazywali też wielu trudności związanych z ubieganiem się o zamówienia innowacyjne, dlatego też nie wskazywali etapów postępowania, na jakich trudności te występują. Wielu Wykonawców nie potrafiło zidentyfikować problemów z uwagi na brak styczności z zamówieniami innowacyjnymi.

Wśród elementów wymagających poprawy Wykonawcy wskazywali kwestie związane z wymaganymi dokumentami i nadmierną biurokracją. Poprawy wymagały, ich zdaniem, również przepisy dotyczące kryteriów oceny ofert i opisu przedmiotu zamówienia (w szczególności w zakresie określania równoważności). Wskazywali na konieczność wprowadzenia ograniczeń w stawianiu warunków, które są obecnie wygórowane. Postulowali konieczność wyeliminowania nieścisłości i różnic interpretacyjnych i propagowanie stosowania trybów negocjacyjnych, szczególnie w sytuacjach, gdzie cena nie jest najważniejszym kryterium. Pojawiały się również ogólne propozycje dalszego odformalizowania postępowania.

Wielu Wykonawców nie potrafiło wymienić konkretnych czy chociażby kierunkowych zmian regulacji systemu, które ułatwiłyby dostęp do zamówień publicznych. Taka odpowiedź może wskazywać na pewne trudności, jakie nastroczają Wykonawcom częste nowelizacje i zmiany interpretacyjne wywołane orzecznictwem. Wielu Wykonawców wskazywało na elektroniczną zamówień publicznych jako sposób ułatwiający dostęp do zamówień, podkreślało jednak konieczność stworzenia dostępnej i przejrzystej

platformy. Wykonawcy wskazywali na ogólną konieczność zmniejszenia biurokracji, skrócenia czasu trwania postępowań, ale jednocześnie wydłużenie terminu składania ofert. Niekiedy proponowano doprecyzowanie istniejącej ustawy lub przygotowanie nowych przepisów, przy czym najistotniejsza z punktu widzenia Wykonawców jest przejrzystość przepisów i jednolita ich interpretacja. Uwagi Wykonawców były na tyle ogólne, że trudno z nich wyłonić konkretne postulaty dotyczące zmian przepisów. Można jednak przyjąć, że Wykonawcy nie koncentrują się na samych regulacjach, lecz na efekcie w postaci szybkiego i łatwego procedowania.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze oceniali stopień wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert na podstawie doświadczeń kontroli. W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących, znajomość przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert wśród Zamawiających i Wykonawców była dobra.

Raczej dobrze ocenili również stopień wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert, jednak w porównaniu z ogólną oceną dotyczącą znajomości przepisów większa liczba respondentów uznała, że Zamawiający nie dość dobrze znają przepisy dotyczące kryteriów.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze ocenili proces udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym, w kontekście problemów zidentyfikowanych w toku przeprowadzonych kontroli.

Raczej dobrze ocenili też pozacenowe kryteria oceny ofert, stosowane w skontrolowanych przez nich zamówieniach publicznych. Jednak w ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących w skontrolowanych zamówieniach publicznych, kryteria pozacenowe raczej rzadko miały wpływ na jakość przedmiotu zamówienia.

Przedstawiciele Instytucji kontroli uznali, że Zamawiający rzadko stosowali lub nigdy nie zastosowali przepisów sprzyjających zamawianiu innowacyjnych produktów/usług. Raczej nisko lub bardzo nisko oceniali też stopień zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.

Odnosząc się do sprawności procedury udzielania zamówień, przedstawiciele Instytucji kontrolujących uznawali, że istnieje poprawa w stosunku do poprzedniego stanu prawnego. W większości przypadków uznawali, że nowelizacja usprawniła i przyspieszyła proces wyboru wykonawców. Zwracano uwagę na korzyści płynące z art. 24aa ustawy – Prawo zamówień publicznych, czyli tzw. procedury odwróconej, jednak w przypadku konieczności wzywania do złożenia dokumentów więcej niż jednego Wykonawcy procedura się wydłuża. Dostrzegali też wpływ zintensyfikowanych działań edukacyjnych na znajomość nowych regulacji i w efekcie na sprawność procedury.

W ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie w 2016 r., wpłynęła raczej pozytywnie na postępowania. Podkreślali, że zmiany te wpływają na przyspieszenie i usprawnienie procesu udzielania zamówień. Szczególnie dobrze oceniali brak konieczności składania wszystkich dokumentów wraz z ofertą.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących dostrzegali głównie dobre strony systemu zamówień publicznych. Jako mankamenty wskazywano niejasności w treści ustawy i rozproszenie przepisów dotyczących procedury w różnych miejscach ustawy, problemy z określaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert oraz samą koniecznością formułowania pozacenowych kryteriów oceny ofert o wadze przynajmniej 40%. W ich ocenie podczas formułowania kryteriów pozacenowych niektórzy Zamawiający kładą zbyt duży nacisk na kwestie formalne, pomijając aspekt ekonomiczny i tracą sens stawiania pozacenowych kryteriów oceny ofert. Wskazywano również na pewne trudności związane z Jednolitym Europejskim Dokumentem Zamówienia, co może być wynikiem krótkiego okresu obowiązywania przepisów dotyczących w tym zakresie i różnic w nomenklaturze, jaką posługuje się ustawa i rozporządzenie ustanawiające standardowy formularz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia.

W skontrolowanych zamówieniach publicznych przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie zidentyfikowali żadnych problemów dotyczących oferowania innowacyjnych produktów czy usług ani trudności występujących w kontekście udzielania zamówień innowacyjnych. Brak zidentyfikowania problemów i trudności wynika, zdaniem przedstawicieli Instytucji kontroli, z niskiego poziomu zastosowania mechanizmów sprzyjających zakupom innowacyjnym lub wykorzystywaniu narzędzi, które nie generują trudności na etapie składania ofert.

Przedstawiciele Instytucji kontroli wskazywali na pewne niedogodności przy stosowaniu nowych przepisów w pierwszej fazie ich obowiązywania. Podkreślali, że niejasności interpretacyjne wydłużyły postępowanie i utrudniały prace Zamawiającym, jednak ostatecznie nowe przepisy usprawniły proces udzielania zamówień. Zwracali uwagę na duże znaczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w interpretacji przepisów, podkreślając, że interpretacja taka powinna być wydawana niezwłocznie po zidentyfikowaniu problemu.

Wśród elementów wymagających poprawy w największym stopniu przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali na zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz system publikacji ogłoszeń, zasady opisu przedmiotu zamówienia i wykluczania wykonawców. Wśród innych elementów wartych poprawy wskazywano systematykę ustawy.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących pozytywnie oceniali pomysł pełnej elektronicznej systemu zamówień publicznych, podkreślając sprawność i wygodę, usprawnienie

przepływu informacji, zwiększenie jawności. Postulowali jednak wprowadzenia dłuższego okresu „przejściowego”. Pozytywny wpływ uzależniali od konkretnego narzędzia informatycznego, jakie zastosują Zamawiający. Pojawiała się jednak obawa co do sposobu i zakresu kontroli postępowań po wprowadzeniu pełnej elektronizacji i ewentualnych problemów technicznych.

Przedstawiciele Instytucji kontroli raczej pozytywnie oceniali efekty, jakie może przynieść proces pełnej elektronizacji udzielania zamówień publicznych. Ich zdaniem elektronizacja procesu udzielania zamówień przyczyni się do sprawności udzielania zamówień. Większość respondentów wymieniała takie korzyści, jak: skrócenie czasu postępowania, usprawnienie procedury, zwiększenie przejrzystości postępowania. Część uczestników badania wskazywała jednak na pewne zagrożenia, jakie mogą pojawić się w pierwszym etapie po wdrożeniu pełnej elektronizacji, związane z niezajomością nowych narzędzi i trudnościami w stosowaniu nowych przepisów.

Pozostali uczestnicy nie potrafili ocenić przewidywanych efektów pełnej elektronizacji zamówień, wskazując, że powinna ona przyspieszyć proces udzielania zamówień, jednak ich zdaniem będzie je można ocenić dopiero w przyszłości. W dalszej fazie badania przedstawiciele Instytucji kontroli znacznie lepiej oceniali efekty, jakie może przynieść proces pełnej elektronizacji udzielania zamówień publicznych, zwracając uwagę głównie na jego pozytywne aspekty, takie jak: zwiększenie transparentności postępowania i zmniejszenie pola do nadużyć, uproszczenie procedur i skrócenie czasu ich trwania, ograniczenie kosztów. Niewielu respondentów nadal sceptycznie oceniało kierunek zmian, wskazując możliwe utrudnienia w procesie kontroli.

Zamawiający uznali, że wprowadzenie pełnej elektronizacji systemu zamówień publicznych raczej ułatwi proces udzielania zamówień. Wielu respondentów nie potrafiło jednak ocenić, w jaki sposób elektronizacja wpłynie na postępowania przetargowe. Drugi etap badania ujawnił więcej obaw w tym zakresie. Wzrósł odsetek Zamawiających, którzy uznali, że wprowadzenie pełnej elektronizacji systemu zamówień publicznych raczej nie ułatwi procesu udzielania zamówień.

Wśród spodziewanych ułatwień Zamawiający wymieniali przede wszystkim usprawnienia i transparentność procedury, a także zmniejszenie biurokracji i poprawę przepływu informacji między Zamawiającym a Wykonawcami. Zdaniem niektórych Zamawiających przesyłanie ofert drogą elektroniczną ułatwi też ubieganie się o zamówienia Wykonawcom.

Jako utrudnienie Zamawiający wskazywali na ryzyka po stronie Wykonawców, w tym możliwy wzrost cen związany z wycofaniem się z rynku zamówień małych przedsiębiorców. Podkreślano również ryzyko niepowodzenia konkretnych postępowań z uwagi na awarie systemów. Zamawiający zwracali uwagę na konieczność wdrożenia narzędzi i przeszkolenia pracowników, co może sprawić trudność mniejszym jednostkom, również

w warstwie ponoszonych wydatków i krótkiego czasu na dostosowanie. Często wymienianym utrudnieniem był stopień zaawansowania prac nad platformą umożliwiającą prowadzenie postępowań. Jednym z poruszanych problemów była kwestia kontroli postępowań prowadzonych w ten sposób. Zamawiający obawiali się przede wszystkim problemów w pierwszej fazie obowiązywania pełnej elektronizacji, związanych z koniecznością powtarzania czynności w postępowaniu czy nawet unieważniania postępowań.

Niektórzy Zamawiający uznali, że potencjalne ułatwienia lub utrudnienia będą widoczne dopiero po pewnym czasie obowiązywania pełnej elektronizacji, choć zwracali też uwagę, że z czasem elektronizacja usprawni proces udzielania zamówień. Zamawiający oczekiwali wsparcia ze strony Urzędu Zamówień Publicznych, zarówno w zakresie udostępnienia narzędzia pozwalającego na prowadzenie postępowań, jak i w postaci szkoleń.

Ocena wpływu pełnej elektronizacji na ułatwienia w procesie udzielania zamówień wśród przedstawicieli Wykonawców była lepsza. Wielu Wykonawców wskazywało na potencjalne ułatwienia w procesie ubiegania się o zamówienia spowodowane ich elektronizacją. Podkreślano większą dostępność, przyspieszenie procedur, ułatwienia formalne. Wykonawcy uznali, że oferta zostanie złożona przed upływem terminu składania ofert, na co obecnie Wykonawca nie zawsze ma wpływ.

Pojawiły się jednak liczne obawy, że w początkowym okresie obowiązywania nowych rozwiązań nie wszyscy uczestnicy rynku poradzą sobie z nowymi zasadami, co w efekcie doprowadzi do utrudnień w dostępie do rynku zamówień. Wskazywano na tzw. „bariery informatyczne” powodujące trudności dla mikroprzedsiębiorców, głównie firm jednoosobowych i rodzinnych oraz możliwe wydłużenie czasu trwania postępowań. W kolejnym etapie badania zmniejszył się odsetek Wykonawców zgłaszających obawy związane z niedogodnościami w pierwszym okresie funkcjonowania elektronizacji.

Wykonawcy zwracali uwagę na konieczność zapoznania się z platformą i jej funkcjonowaniem, co może być problematyczne. Podkreślali konieczność szkoleń z zakresu nowych regulacji oraz braku jednoznacznych informacji o ostatecznym kształcie systemu, pomimo zbliżającego się czasu jego wdrożenia.

Wśród szans/zalet elektronizacji systemu zamówień publicznych Zamawiający wymieniali najczęściej: przyspieszenie i usprawnienie procesu udzielania zamówień, zmniejszenie kosztów, mniejszą biurokrację (związaną z brakiem konieczności przekazywania dokumentów w formie papierowej), co niektórzy Zamawiający łączyli z efektem proekologicznym, zwiększenie przejrzystości i stopnia zabezpieczeń, zwiększenie dostępu do zamówień (Wykonawcom, którzy mają siedzibę oddaloną od Zamawiającego), ułatwienia związane z archiwizacją dokumentacji postępowań. Niektórzy Zamawiający uznali, że należy wstrzymać się z oceną do momentu wdrożenia pełnej elektronizacji lub deklarowali brak jakichkolwiek szans lub zalet z nią związanych. Na tym etapie nie

wymieniano wielu zagrożeń, jednak widoczna była obawa co do kształtu przyszłych rozwiązań.

Zamawiający obawiali się, czy z elektronizacją poradzą sobie przedsiębiorcy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Wskazywano na czynnik ludzki jako rodzaj zagrożenia dla sprawnego przebiegu postępowań. Jako trudności wymieniali możliwość awarii systemu, sprzętu czy nawet braku prądu i dostępu do Internetu. Obawy koncentrowały się również na zagrożeniach związanych z zabezpieczeniami przed włamaniem się do systemu i możliwością zapoznania się ze złożonymi ofertami. Niektórzy Zamawiający zwracali uwagę na brak współpracy między działami zamówień a informatykami, bez której sprawne prowadzenie postępowań może być utrudnione. Również na tym etapie podkreślano brak centralnego narzędzia umożliwiającego elektroniczne prowadzenie postępowań i zbyt krótki okres dostosowawczy oraz różnorodność narzędzi komercyjnych, które nie są jednolite.

Wśród zalet elektronizacji systemu zamówień publicznych zaobserwowanych przez Wykonawców na pierwszy plan wysuwa się usprawnienie postępowania, w tym przyspieszenie procedowania (brak konieczności gromadzenia dokumentów papierowych) i zmniejszenie kosztów.

Wśród wad i zagrożeń związanych z elektronizacją Wykonawcy wymieniali przede wszystkim możliwe problemy techniczne oraz trudności w obsłudze platformy wykorzystywanej do prowadzenia postępowania. Wykonawcy dostrzegali również zagrożenia związane z zabezpieczeniami, przechowywaniem danych i archiwizacją dokumentów. Wskazywano także na poważniejsze zagrożenia, takie jak ataki hakerskie. Wykonawcy zwracali uwagę, że kluczowe będą konkretne rozwiązania wykorzystywane przez narzędzie służące do elektronicznego prowadzenia postępowań (platformy, oprogramowanie). Zauważono konieczność zatrudnienia dodatkowej kadry do obsługi elektronicznych zamówień oraz wiele niewiadomych związanych z brakiem „centralnego portalu”, na którym można śledzić wszystkie przetargi organizowane przez różnych Zamawiających.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących dostrzegli następujące szanse i zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego: usprawnienie procedury, ugruntowanie zasady jawności, skrócenie terminów, ułatwienia w komunikacji, kwestie ekologiczne i oszczędność kosztów. Zwracali uwagę, że wpłynie to na przyspieszenie procesu kontroli.

Zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego to głównie problemy związane z kwestiami technicznymi, czyli awarie systemów, ataki hakerskie, zabezpieczenia. Zagrożenia tłumaczono niskim poziomem zaufania do systemów elektronicznych wśród Zamawiających – szczególnie małych gmin. Wielu respondentów nie miało zdania na ten temat.

Wskazali, że nie wszyscy Zamawiający są przygotowani do wejścia w życie pełnej elektronizacji. Zwracali uwagę na możliwe trudności w sferze ochrony danych i brak wyspecjalizowanych kadr przygotowanych do prowadzenia procedur. Dostrzegano również możliwe trudności po stronie Wykonawców (szczególnie z sektora małych i średnich przedsiębiorców).

Przedstawiciele Zamawiających dobrze ocenili szkolenia w zakresie zamówień publicznych, z których korzystali. Większość Zamawiających uznała, że potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych skierowanych do Zamawiających.

Przedstawiciele Wykonawców raczej dobrze ocenili ofertę edukacji w zakresie zamówień publicznych. Podkreślali, że szkolenia i konsultacje są dostępne na rynku. Wykonawcy biorą lub zamierzają brać udział w szkoleniach, dobrze oceniają ich poziom i dostępność. Podkreślali, że szkolenia powinny być prowadzone przez osoby kompetentne, przez praktyków. Wskazywano jednak na duże koszty związane z udziałem w szkoleniach i różną ich jakość oraz rozbieżności w prezentowanych poglądach.

Również przedstawiciele Instytucji kontrolujących raczej dobrze oceniali działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych.

Część Zamawiających deklarowała, iż oczekuje większej inicjatywy ze strony Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie edukacji, w zakresie liczby i dostępności szkoleń. Wskazywano na trudniejszą dostępność szkoleń organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych dla jednostek spoza Warszawy i jako rozwiązanie proponowano webinaria, które umożliwiłyby udział w szkoleniach Zamawiających z całej Polski.

Wykonawcy dobrze oceniali również rolę Urzędu Zamówień Publicznych w procesie upowszechniania działań edukacyjnych, podkreślali konieczność dalszej intensyfikacji działań w tym zakresie (Wykonawcy stwierdzali, że trudno się zapisać na organizowane szkolenia). Podkreślano, że szkolenia powinny być prowadzone przez Urząd Zamówień Publicznych lub powiązane z nim podmioty. Proponowano również transmitowanie szkoleń w Internecie. Wskazywano na korzyści związane z nowymi formami szkolenia, takimi jak webinaria.

Spośród form edukacyjnych/narzędzi, jakie powinny być stosowane w procesie edukacji dotyczącym zamówień publicznych największą popularnością cieszyły się szkolenia w formie tradycyjnej i publikacje. Badanie przeprowadzone wśród Zamawiających, Wykonawców i przedstawicieli Instytucji kontrolujących ujawniło duże zainteresowanie każdą proponowaną formą edukacji.

Większość Zamawiających wskazała, że głównymi obszarami tematycznymi przedsięwzięć edukacyjnych powinny być: zmiany w procedurze, związane z nowelizacją, aspekty związane z elektronizacją zamówień publicznych oraz kryteriami oceny ofert (w tym

kosztów cyklu życia). Rzadziej wymieniano zagadnienia dotyczące aspektów społecznych, opisu przedmiotu zamówienia, warunków udziału w postępowaniu, szacowania wartości zamówienia, udostępniania potencjału, ochrony danych osobowych, sprawozdawczości czy aspektów innowacyjnych, Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia, umów. Niektórzy Zamawiający dostrzegali również potrzebę omawiania zagadnień dotyczących zamówień o wartości poniżej 30 000 euro czy obejmujących poszczególne rodzaje zamówień (np. robót budowlanych). Istotne dla Zamawiających było prezentowanie praktycznej strony omawianych zagadnień, orzecznictwa, wyników kontroli.

W przeciwieństwie do Zamawiających, którzy wzięli udział w badaniu, Wykonawcy nie widzieli potrzeby zwiększenia liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych. W ocenie Wykonawców działania edukacyjne dotyczące zamówień publicznych powinny być prowadzone przede wszystkim przez Urząd Zamówień Publicznych lub podmioty wyznaczone, rekomendowane lub autoryzowane przez Urząd Zamówień Publicznych. Zwracano również uwagę, że szkolenia powinny być prowadzone przez osoby kompetentne, w szczególności posiadające praktyczne doświadczenie w zamówieniach publicznych, w szczególności osoby uczestniczące we wdrażaniu elektronizacji.

Jako pożądany podstawowy zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych Wykonawcy wskazywali wszelkie nowelizacje prawa zamówień publicznych ze szczególnym uwzględnieniem elektronizacji zamówień.

Wykonawcy zwracali uwagę na konieczność dostosowania tematyki do potrzeb danego Wykonawcy w kontekście konkretnej branży. Więcej Wykonawców niż w pierwszej fazie badania deklarowało brak zainteresowania szkoleniami, jednak nadal należeli oni do mniejszości.

Zainteresowanie przedstawicieli Instytucji kontrolujących tematyką szkoleń koncentrowało się wokół nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych. Przedstawiciele Instytucji kontrolujących wskazywali również na konieczność szkoleń dotyczących elektronizacji zamówień. Jako istotne tematy szkoleń wymieniano analizę najnowszego orzecznictwa i interpretację przepisów. Respondenci podkreślali konieczność eksponowania aspektów praktycznych.

Przedstawiciele Zamawiających zapytani o to, czy kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji, w większości wskazywali na konieczność ich doprecyzowania. W zakresie konkretnych propozycji najczęściej pojawiała się kwestia odstąpienia od obowiązku stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w obecnym kształcie. Padały propozycje stworzenia katalogu pozacenowych kryteriów oceny ofert, w formie dobrych praktyk, wytycznych, które zawierałyby konkretne (wzorcowe) zapisy przykładowych kryteriów, a nie tylko wskazówki. Pojawiały się też

postulaty odwrócenia akcentów i wprowadzenie katalogu zamówień, w których należy zastosować pozacenowe kryterium.

Podobnie ocena ta kształtowała się wśród Wykonawców, którzy zwracali uwagę, że obecne przepisy wymagają doprecyzowania, gdyż są dowolnie interpretowane. Większość Wykonawców podkreślała problemy z praktyką, czyli stosowanie kryteriów nadmiernych, nieadekwatnych do przedmiotu zamówienia lub jego wartości. Również w tej fazie badania wskazywano na konieczność rezygnacji z kryteriów dotyczących terminu realizacji czy płatności na rzecz kryteriów jakościowych odnoszących się do przedmiotu zamówienia. Zwracano uwagę na potrzebę bardziej precyzyjnego opisywania sposobu oceny w kryteriach oraz doprecyzowania zakresu dopuszczalności stosowania tzw. subiektywnych kryteriów oceny ofert.

Przedstawiciele Instytucji kontrolujących nie stwierdzali wielu nieprawidłowości w zakresie stosowania kryteriów oceny ofert. Pojawiały się jednak opinie, że kryteria pozacenowe nie zawsze mają uzasadnienie w danym postępowaniu. Zdaniem kontrolerów Zamawiający nie do końca rozumieją pojęcie cyklu życia i nie potrafią uzasadnić, w jaki sposób wzięli je pod uwagę. Proponowali wydanie „rozporządzeń, które dawałyby wskazówki” co do sposobu określania kryteriów. Podkreślali jednak, że kwestie poprawy lub modyfikacji przepisów powinny być konsultowane z Zamawiającymi.

Podczas badania przedstawiciele Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących zostali poproszeni o ocenę swojej wiedzy i umiejętności oraz wiedzy i umiejętności swoich współpracowników w zakresie zamówień publicznych. Badanie ujawniło, że ocena stopnia profesjonalizacji kadr w zamówieniach publicznych jest wysoka. Przedstawiciele Zamawiających wysoko ocenili swoje kompetencje i uznali je za adekwatne do zadań im powierzonych. Nieco niżej swoje kompetencje oceniali Wykonawcy, uznając je za wystarczające do ubiegania się o zamówienia. Podkreślali jednak konieczność ciągłego uzupełniania swojej wiedzy w związku z częstymi zmianami przepisów. Również przedstawiciele Instytucji kontrolujących dobrze ocenili swoje umiejętności i wiedzę.

Uczestnicy rynku zamówień publicznych uznali, że profesjonalizacja kadr ma wpływ na sprawne prowadzenie postępowań. Wśród najważniejszych cech wpływających na prawidłowe prowadzenie postępowania i ubieganie się o zamówienia uznali wykształcenie i doświadczenie. Co istotne, doświadczenie to nie musiało być ich zdaniem bardzo długie. Miało to prawdopodobnie związek z częstymi zmianami przepisów, które wymagają ciągłego uzupełniania wiedzy i nabywania nowych umiejętności. Za istotne uznawali również umiejętności związane z obsługą urządzeń biurowych czy programów do edycji tekstu.

2. Rekomendacje

Doprecyzowanie przepisów. Ogólna dobra ocena systemu zamówień publicznych opatrzona została komentarzami o konieczności doprecyzowania i uściślenia poszczególnych przepisów. Uczestnicy systemu oczekują prostych i jednoznacznych przepisów, w sposób wyczerpujący określających poszczególne instytucje prawa. Dbłość o precyzję formułowania przepisów prawnych nie powinna być utożsamiana z kazuistyką.

Doprecyzowanie przepisów może być związane ze znowelizowaniem obecnie obowiązującej ustawy lub stworzeniem nowych regulacji. Ten drugi kierunek jest obecnie wiodący, o czym wspominali również uczestnicy badania. Nowa ustawa powinna mieć zdaniem uczestników rynku nie tylko jasne i jednoznacznie określone instytucje, ale i inną systematykę. Obecna regulacja jest zdaniem uczestników rynku skomplikowana a przepisy określające poszczególne instytucje rozproszone w różnych miejscach ustawy, co nie sprzyja jej przejrzystości.

Zapewnienie jednolitej interpretacji przepisów. Uczestnicy systemu wskazywali na konieczność usunięcia niejasności interpretacyjnych. Niejednolita interpretacja nowych przepisów powodowała niepewność po stronie wszystkich uczestników systemu i skutkowała, w ich ocenie, wydłużeniem postępowania i problemami na etapie badania i oceny ofert. Problemy interpretacyjne mogą zostać rozwiązane m.in. wskutek stworzenia nowych regulacji w zakresie Prawa zamówień publicznych, które stworzą spójny i jasny system udzielania zamówień. Uczestnicy badania postulowali zmianę systematyki ustawy, ważniejsza jednak od systematyki jest zmiana w warstwie językowej samych przepisów.

Wyeliminowanie rozbieżności w orzecznictwie. Realizacja powyższych postulatów może przyczynić się do wyeliminowania rozbieżności w stosowaniu przepisów. Jednolita linia orzecznicza w sprawach dotyczących postępowań o zamówienia stanowi gwarancję, że określone zachowanie Zamawiającego lub Wykonawcy zostanie jednoznacznie ocenione. Zapewnienie jednolitości orzecznictwa może być zrealizowane poprzez m.in. zmianę organizacyjną w Krajowej Izbie Odwoławczej.

Wprowadzenie wzorów w ramach pozacenowych kryteriów oceny ofert, w tym również w kryterium kosztu cyklu życia produktu.

Zmiana przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert. Pomimo dobrej oceny w zakresie znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert identyfikowano problemy praktyczne z ich stosowaniem. Większość Zamawiających postulowała odejście od obowiązku określania pozacenowych kryteriów oceny ofert o wadze nie mniejszej niż 40%. Jednak wielu Wykonawców pozytywnie oceniło sam fakt stosowania pozacenowych kryteriów, gorzej oceniali natomiast same kryteria i opis sposobu oceny w kryteriach.

W związku z tym, że przepisy w obecnym kształcie są postrzegane jako kłopotliwe przez uczestników rynku, należy rekomendować ich zmianę. Kierunki zmiany powinny uwzględniać potrzeby Zamawiających i Wykonawców i zmierzać w kierunku doprecyzowania regulacji poprzez określenie okoliczności zastosowania ceny jako kryterium o wadze wyższej niż 60%.

Elektronizacja zamówień publicznych z jednej strony postrzegana jest jako szansa na zmniejszenie obciążeń biurokratycznych, przyspieszenie postępowania i ułatwienie procedowania, z drugiej jednak związana z wieloma obawami co do możliwych utrudnień praktycznych. Ponieważ elektronizacja zamówień jest już faktem, a konieczność stworzenia sprawnie działającej i łatwej w obsłudze platformy umożliwiającej prowadzenie postępowania w formie elektronicznej – oczywistością, jako rekomendowane działania można wskazać przeprowadzenie szerokiej akcji edukacyjnej w zakresie korzystania z platformy. Z uwagi na krótki okres dostosowawczy należałoby rozważyć formę interaktywną, z której skorzystać może każdy uczestnik rynku w dowolnym miejscu i czasie.

Wsparcie dla zamówień innowacyjnych. Niski wskaźnik udzielania zamówień innowacyjnych związany jest z brakiem zidentyfikowanych potrzeb wprowadzania innowacji po stronie Zamawiających. Nie dostrzegali oni miejsca na produkty i usługi innowacyjne w swoich instytucjach. W związku z tym w pierwszej kolejności należy uświadomić Zamawiającym, jakie korzyści mogą przynieść zamówienia innowacyjne i w jakich obszarach innowacje mogą wspomóc ich działalność.

W dalszej kolejności należy skierować strumień szeroko pojętych działań edukacyjnych, w tym szkoleń, dobrych praktyk, wzorcowych dokumentów umożliwiających wykorzystanie mechanizmów dedykowanych zakupom innowacyjnych produktów lub usług.

Opracowanie i udostępnienie dobrych praktyk. Najczęściej mianem dobrej praktyki określamy działanie, które przyniosło konkretne, pozytywne rezultaty, zawiera w sobie pewien potencjał innowacji, jest trwałe i powtarzalne, możliwe do zastosowania w podobnych warunkach w innym miejscu. Z jednej strony uczestnicy systemu oczekują opracowania i udostępnienia dobrych praktyk, z drugiej jednak pytani o zakres potrzebnych opracowań, wskazują takie, które zostały już udostępnione.

Zamawiający oczekują gotowych rozwiązań, które mogą zostać wykorzystane wprost w postępowaniach w sprawie udzielania zamówienia. Dotyczy to szczególnie obszarów sprawiających problemy w praktyce, jak jakościowe pozacenowe kryteria oceny ofert wymagające wiedzy specjalistycznej czy opis przedmiotu zamówienia w przypadku innowacyjnych produktów i usług. Dobre praktyki utożsamiane są często z wzorami zachowań lub wręcz zapisów, które można wprost powielać w kolejnych postępowaniach.

W związku z tym kolejne przykłady dobrych praktyk powinny być opatrywane szerokim komentarzem określającym uwarunkowania związane z ich zastosowaniem, okoliczności, jakie należy brać pod uwagę, wykorzystując dobre praktyki w konkretnym

postępowaniu, i możliwe modyfikacje zachowania w zależności od okoliczności. Takie podejście do kształtowania dobrych praktyk pozwoli na połączenie ich waloru praktycznego i edukacyjnego.

Opracowanie i udostępnianie wzorcowych dokumentów. Wzorcowe dokumenty znacznie ułatwiły udzielanie zamówień. Zamawiający wskazywali, że korzystają z wzorcowych dokumentów udostępnianych przez Urząd Zamówień Publicznych i pozytywnie oceniali ich walor praktyczny. Pomimo braku obowiązkowego charakteru wzorcowych dokumentów ich udostępnienie ma znaczący wpływ na praktykę stosowania przepisów. Zarówno Zamawiający, jak i Wykonawcy, wskazywali na potrzebę opracowania kolejnych wzorcowych dokumentów, w tym jednolitą specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz wzory umów. Spełnienie tego postulatu z pewnością doprowadzi do większej jednolitości i ułatwi Wykonawcom analizę dokumentacji przetargowej. Należy jednak pamiętać, że udostępnienie wzorcowych dokumentów może doprowadzić do nadmiernego ich wykrywania, również w sytuacjach, gdy zastosowanie wzorca nie jest korzystne lub wręcz nieadekwatne.

Intensyfikacja działań edukacyjnych. Największą popularnością wśród Zamawiających cieszą się szkolenia prowadzone w formie tradycyjnej, a największym zaufaniem w kontekście jakości szkoleń obdarzali oni Urząd Zamówień Publicznych. Jednak jednym z podstawowych zarzutów była mała dostępność szkoleń organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych i mała dostępność bezpłatnych szkoleń w ogóle. W związku z tym należałoby rozważyć upowszechnianie innych form szkoleń, w tym kursów e-learningowych oraz webinarów, szkoleń online itp.

Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia związane z tymi instytucjami lub przepisami, które ulegały w danym okresie zmianom lub zmianie uległa ich interpretacja. Po wejściu w życie nowelizacji największym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia dotyczące nowych przepisów. W kolejnych fazach badania jego uczestnicy koncentrowali się na tematyce związanej z elektronizacją zamówień publicznych.

Istotnym elementem jest również sposób prowadzenia szkoleń. Uczestnicy badania oczekiwali, że szkolenia będą prowadzone przez praktyków i obejmować będą zagadnienia związane ze stosowaniem przepisów, nie z samą ich interpretacją. Oczekiwali wprowadzenia form warsztatowych i wskazywania konkretnych rozwiązań. Jednym z interesujących postulatów był postulat certyfikacji szkoleń komercyjnych przez Urząd Zamówień Publicznych.

Spis Wykresów

Wykres 1: Ocena procesu udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy przez Zamawiających	19
Wykres 2: Ocena procesu ubiegania się o zamówienia publiczne w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy przez Wykonawców	20
Wykres 3: Ocena procesu udzielania zamówień publicznych w ujęciu ogólnym w kontekście problemów zidentyfikowanych w toku przeprowadzonych kontroli przez Instytucje kontrolujące.....	21
Wykres 4: Ocena poziomu znajomości przez Zamawiających przepisów dotyczących zamówień publicznych udzielanych przez przedstawicieli Instytucji kontrolujących	23
Wykres 5: Wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa nowych rozwiązań przy udzielaniu zamówień publicznych przez Zamawiających	23
Wykres 6: Sprawność procedury udzielania zamówień publicznych w ocenie Zamawiających .	25
Wykres 7: Ocena dostępu do zamówień publicznych przez Wykonawców	27
Wykres 8: Elementy systemu, które, w ocenie Zamawiających, wymagają poprawy w największym stopniu.....	32
Wykres 9: Elementy systemu zamówień publicznych wymagające poprawy w ocenie przedstawicieli Instytucji kontrolujących	35
Wykres 10: Ocena dostępu do zamówień publicznych z perspektywy instytucji reprezentowanych przez Wykonawców	38
Wykres 11: Ocena stopnia wiedzy Zamawiających na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert podczas udzielania zamówień.....	43
Wykres 12: Ocena stopnia wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert na podstawie doświadczeń kontroli.....	46
Wykres 13: Częstotliwość stosowania ceny jako jedynego kryterium oceny ofert w opinii przedstawicieli Instytucji kontrolujących	48
Wykres 14: Wpływ stosowania przez Zamawiających zróżnicowanych/pozacenowych kryteriów oceny ofert na ułatwienia w ubieganiu się o zamówienia publiczne przez Wykonawców ...	51
Wykres 15: Procentowy udział postępowań, w których jedynym kryterium była cena, w ocenie Wykonawców	52
Wykres 16: Najczęściej spotykane kryteria oceny ofert w ocenie Wykonawców	52
Wykres 17: Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert dokonana przez Zamawiających	60
Wykres 18: Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert dokonana przez Zamawiających.....	62
Wykres 19: Ocena stopnia wiedzy na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.....	65

Wykres 20: Poziom, w jakim Wykonawcy skorzystali z rozwiązań proinnowacyjnych wprowadzonych po nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r.	67
Wykres 21: Poziom zapotrzebowania na produkty/usługi innowacyjne wśród Zamawiających	71
Wykres 22: Etapy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na których Wykonawcy dostrzegali największe problemy związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.	77
Wykres 23: Rozwiązania w zakresie elektronicznych zamówień publicznych stosowane przez Zamawiających	81
Wykres 24: Stopień zainteresowania uczestników rynku zamówień publicznych tematem elektroniczacji zamówień publicznych w ocenie przedstawicieli Instytucji kontroli.	83
Wykres 25: Ocena przedstawicieli Instytucji kontroli w zakresie wykorzystania elektronicznych narzędzi ułatwiających udzielanie zamówień publicznych	84
Wykres 26: Stopień przygotowania Zamawiających do elektroniczacji systemu zamówień publicznych	85
Wykres 27: Stopień przygotowania uczestników rynku zamówień publicznych do elektroniczacji w ocenie przedstawicieli Instytucji kontroli	87
Wykres 28: Wpływ pełnej elektroniczacji systemu zamówień publicznych na ułatwienia procesu udzielania zamówień publicznych w ocenie Zamawiających	88
Wykres 29: Ocena dotychczasowych doświadczeń Zamawiających w zakresie szkoleń z zamówień publicznych	100
Wykres 30: Ocena przez Wykonawców oferty edukacji w zakresie zamówień publicznych	102
Wykres 31: Oczekiwania Wykonawców dotyczące udostępniania przykładów dobrych praktyk w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego	117
Wykres 32: Niezbędne kompetencje kadr Zamawiających do prawidłowego prowadzenia postępowań	122
Wykres 33: Kompetencje niezbędne pracowników przygotowujących oferty przetargowe w reprezentowanej przez nich firmie w ocenie Wykonawców	124
Wykres 34: Ocena własnej wiedzy na temat zamówień publicznych przez Wykonawców	125
Wykres 35: Niezbędne kompetencje kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w Instytucjach kontrolujących	126
Wykres 36: Stopień specjalizacji kadr kontrolujących w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań w ocenie Instytucji kontrolujących	131
Wykres 37: Ocena poziomu własnej znajomości procedur i regulacji prawnych dotyczących zamówień publicznych przez Zamawiających	132
Wykres 38: Ocena poziomu własnej znajomości procedur i regulacji prawnych dotyczących zamówień publicznych przez Wykonawców	133
Wykres 39: Najpopularniejsze formy doskonalenia zawodowego w ocenie Instytucji kontrolujących	137

Spis Tabel

Tabela 1: Kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagające poprawy lub modyfikacji	57
Tabela 2: Rozwiązania sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług stosowane przez Zamawiających w ocenie Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących .	69
Tabela 3: Formy/narzędzia, jakie powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dot. zamówień publicznych w ocenie Zamawiających, Wykonawców i Instytucji kontrolujących	108
Tabela 4: Ocena kompetencji i umiejętności własnych przedstawicieli instytucji Zamawiających	123
Tabela 5: Ocena kompetencji i umiejętności własnych przedstawicieli Instytucji kontrolujących	127

Załączniki

Narzędzie badawcze CATI Zamawiający (I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Jak ocenia Pan/Pani proces udzielania zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Raczej dobrze	Opinia Zamawiających na temat procesu udzielania zamówień publicznych.
2	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w związku z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego doświadczył/doświadczyła Pan/Pani trudności dotyczących udzielania zamówień publicznych? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 4]	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
3	Jakie trudności najczęściej występowały w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, podczas udzielania zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Częste zmiany prawa b) Aspekty związane z podwykonawstwem c) Nowa procedura d) Trudność wykluczenia Wykonawcy podającego nieprawdziwe informacje e) Żądanie dokumentów od wszystkich uczestników postępowania f) Zastrzeżenie osobistego wykonania zamówienia g) Stwierdzenie rażąco niskiej ceny h) Zakres stosowania wyłącznie kryterium najniższej ceny i) Brak możliwości negocjacji ceny, w przypadku najkorzystniejszej oferty, która przewyższa możliwości finansowe Zamawiającego j) Sprawozdanie z udzielonych zamówień k) Obowiązek żądania wadium przy umowie ramowej l) Analiza Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia m) Inne – jakie?	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
4	Czy korzystali Państwo z dostępnych w przepisach prawa nowych rozwiązań przy udzielaniu zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Tak, z rozwiązań dotyczących innowacyjności b) Tak, z rozwiązań sprzyjających konkurencyjności c) Tak, z narzędzi elektronicznych d) Tak, z rozwiązań dotyczących jakości przedmiotu zamówienia e) Nie (dlaczego?)	Analiza wykorzystania dostępnych w przepisach prawa narzędzi.
5	Jak ocenia Pan/Pani sprawność procedury udzielania zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena sprawności procedury udzielania zamówień publicznych.
6	W jakim stopniu Pana/Pani zdaniem procedury, przepisy prawa lub regulacje systemu zamówień publicznych wymagają poprawy? a) Nie wymagają [Przejdź do pytania 8] b) Wymagają – w niewielkim stopniu c) Wymagają – w dużym stopniu d) Wymagają – w bardzo dużym stopniu e) Trudno powiedzieć [przejdź do pytania 8]	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
7	Które, z poniższych elementów systemu Pana/Pani zdaniem w największym stopniu wymaga poprawy? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) System publikacji ogłoszeń b) Zasady opisu przedmiotu zamówienia c) Zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia d) Zasady wykluczenia wykonawców e) Zasady odrzucenia ofert f) Zasady unieważnienia postępowania g) System oceny ofert h) System wyboru trybu udzielenia zamówienia i) Inne (jakie?)	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
8	Czy Pan/Pani zdaniem, zmiany wprowadzone w wyniku nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r., wpłynęły na poprawę skuteczności procedur regulujących udzielanie zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak (w jakim stopniu?) b) Nie (dlaczego?)	Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych.
Kryteria oceny ofert		
9	Jak oceni Pan/Pani stopień swojej wiedzy na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert podczas udzielania zamówień w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena Zamawiających na temat znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
10	Jak często, w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, odstępowali Państwo w prowadzonych postępowaniach od stosowania kryteriów pozacenowych w prowadzonych postępowaniach? a) Często b) Przeważnie c) Rzadko d) Nigdy [przejdź do pytania 13]	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowania prowadzonych przez Zamawiających.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
11	W jakich przypadkach odstępują Państwo od stosowania kryteriów pozacenowych? (pytanie otwarte)	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
12	Które z kryteriów pozacenowych wykorzystywali Państwo najczęściej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Jakość b) Funkcjonalność c) Parametry techniczne d) Aspekty środowiskowe e) Aspekty społeczne f) Innowacyjność g) Serwis / Gwarancja h) Termin wykonania zamówienia i) Koszty eksploatacji j) Inne – Jakież?	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
13	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w prowadzonych postępowaniach napotykali Państwo na problemy przy formułowaniu kryteriów oceny ofert? a) Tak, w zakresie opisu pozacenowych kryteriów oceny oferty b) Tak, w zakresie ustalania i opisu kryterium jakości c) Tak, w zakresie ustalania zasad przyznawania punktów w pozacenowych kryteriach oceny ofert d) Tak, w zakresie ustalania znaczenia poszczególnych kryteriów (ustalania wag kryteriów) j) Tak, w innym zakresie (w jakim?) k) Nie	Problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
14	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
15	Czy kryteria pozacenowe wpływały, w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, na jakość wykonania przedmiotu zamówienia w udzielanych przez Pana/Pani instytucję zamówieniach publicznych? a) Tak (w jaki sposób?) b) Nie	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów pozacenowych oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
16	Jakie były wagi kryteriów pozacenowych w prowadzonych przez Pana/Pani instytucję postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) poniżej 10% b) Od 10 do 19% c) Od 20 do 29% d) Od 30 do 39% e) Od 40 do 49% f) Od 50 do 59% g) Od 60 do 69% h) Od 70 do 79% i) Od 80 do 89% j) Co najmniej 90%	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów pozacenowych oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
17	Jakie były wagi kryteriów pozacenowych w prowadzonych przez Pana/Pani instytucję postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na usługi w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) poniżej 10% b) Od 10 do 19% c) Od 20 do 29% d) Od 30 do 39% e) Od 40 do 49% f) Od 50 do 59% g) Od 60 do 69% h) Od 70 do 79% i) Od 80 do 89% j) Co najmniej 90%	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów pozacenowych oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
18	Jakie były wagi kryteriów pozacenowych w prowadzonych przez Pana/Pani instytucję postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) poniżej 10% b) Od 10 do 19% c) Od 20 do 29% d) Od 30 do 39% e) Od 40 do 49% f) Od 50 do 59% g) Od 60 do 69% h) Od 70 do 79% i) Od 80 do 89% j) Co najmniej 90%	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów pozacenowych oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
19	Czy w stosunku do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonych przez Pana/Pani instytucję w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 wnoszono odwołania, dotyczące zastosowanych kryteriów pozacenowych? a) Tak (jakie były to kryteria?) b) Nie	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce prowadzonych przez Zamawiających postępowań.
Zamówienia innowacyjne		
20	Jak ocenia Pan/Pani swoją wiedzę na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług, właściwych dla zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Znajomość przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
21	Czy stosują Państwo przepisy, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Tak b) Nie – dlaczego? [przejdź do pytania 23]	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
22	Jakie stosowali Państwo rozwiązania sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Proces precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) b) Zaangażowanie ekspertów merytorycznych c) Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej d) Możliwość składania ofert wariantowych e) System praw własności intelektualnej f) Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia g) Partnerstwo publiczno-prywatne h) Partnerstwo innowacyjne i) Koncesja	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
23	Proszę ocenić poziom zapotrzebowania instytucji, którą Pan/Pani reprezentuje, na produkty/usługi innowacyjne w odniesieniu do zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Ocena poziomu zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
24	Czy doświadczył/doświadczyła Pan/Pani problemów związanych z udzielaniem zamówień innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 26]	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
25	Jakie trudności najczęściej występowały podczas udzielania przez Pana/Pani instytucję zamówień innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Brak doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych b) Trudności w zdefiniowaniu obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia c) Trudności w zdefiniowaniu cech i funkcji, które powinien posiadać przedmiot zamówienia d) Trudności w prefinansowaniu zamówienia (brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek) e) Proces kontroli f) Nieakceptowalny poziom ryzyka g) Inne – jakie?	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
26	Co w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 wpływało na niski poziom zainteresowania zamówieniami innowacyjnymi po stronie reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
27	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 reprezentowana przez Pana/Panią instytucja korzystała z narzędzi elektronicznych w procesie udzielania zamówień publicznych? a) Tak b) Nie (dlaczego?)	Ocena przygotowania uczestników systemu zamówień publicznych do elektronizacji systemu.
28	Jak ocenia Pan/Pani stopień przygotowania Pana/Pani instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 do elektronizacji systemu zamówień publicznych? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Ocena przygotowania uczestników systemu zamówień publicznych do elektronizacji systemu.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
29	Czy Pana/Pani zdaniem, pełna elektronizacja systemu zamówień publicznych ułatwi proces udzielania zamówień publicznych? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Trudno powiedzieć d) Raczej nie e) Zdecydowanie nie	Ocena procesu elektronizacji systemu zamówień publicznych.
30	Jakie rozwiązania w zakresie elektronicznych zamówień publicznych stosowała reprezentowana przez Pana/Panią instytucja w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Licytacja elektroniczna b) Aukcja elektroniczna c) Kwalifikowany podpis elektroniczny d) Składanie oferty za pomocą środków komunikacji elektronicznej e) Możliwość dołączenia katalogów elektronicznych do oferty f) Komunikacja Zamawiającego z Oferentami za pomocą środków komunikacji elektronicznej g) Możliwość złożenia odwołania w postaci elektronicznej h) Inne (jakie?)	Ocena przygotowania uczestników systemu zamówień publicznych do elektronizacji systemu
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
31	Czy szkolenia w zakresie zamówień publicznych, z których Pan/Pani korzysta, są dla Pana/Pani wystarczające?	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
32	Czy Pana/Pani zdaniem potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dot. zamówień publicznych skierowanych do zamawiających? a) Tak b) Nie	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
33	Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
34	Kto, Pana/Pani zdaniem powinien prowadzić działania edukacyjne w zakresie udzielania zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
35	Kto, Pana/Pani zdaniem, powinien zapewnić szkolenia na potrzeby pracowników zajmujących się zamówieniami publicznymi w Państwa instytucji? (pytanie otwarte lub wybór z poniższych odpowiedzi) a) Pracodawca b) Instytucja nadzorująca, tj. c) Administracja centralna d) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy																																	
36	Jakie Pana/Pani zdaniem formy powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dot. zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej b) Kursy i szkolenia w formie elektronicznej c) Publikacje w formie papierowej d) Publikacje w formie elektronicznej e) Konferencje f) Seminaria g) Forum wymiany wiedzy h) inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.																																	
37	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla zamawiających? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.																																	
38	Jakie, Pana/Pani zdaniem, przykłady dobrych praktyk w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla zamawiających? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.																																	
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych																																			
39	<p>Które Pana/Pani zdaniem kompetencje są niezbędne dla kadr Zamawiających w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th><th>Tak</th><th>Nie</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie wyższe</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Wykształcenie podyplomowe</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum rok</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 2 lata</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 5 lat</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Tak	Nie	Wykształcenie wyższe			Wykształcenie podyplomowe			Doświadczenie – minimum rok			Doświadczenie – minimum 2 lata			Doświadczenie – minimum 5 lat			Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych			Przebyte kursy i szkolenia			Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym			Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)			Praktyczna znajomość MS Office			Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
Kompetencje	Tak	Nie																																	
Wykształcenie wyższe																																			
Wykształcenie podyplomowe																																			
Doświadczenie – minimum rok																																			
Doświadczenie – minimum 2 lata																																			
Doświadczenie – minimum 5 lat																																			
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																			
Przebyte kursy i szkolenia																																			
Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym																																			
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																			
Praktyczna znajomość MS Office																																			

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy																																																
40	Proszę ocenić poziom poniższych kompetencji wśród przedstawicieli kadr zamawiających w instytucji, którą Pan/Pani reprezentuje w odniesieniu do okresu od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017:	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.																																																
	<table><tr><th>Kompetencje</th><th>Bardzo wysoko</th><th>Raczej wysoko</th><th>Przeciętnie</th><th>Raczej nisko</th><th>Bardzo nisko</th></tr><tr><td>Wykształcenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Doświadczenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Znajomość języków obcych</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko	Wykształcenie						Doświadczenie						Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych						Przebyte kursy i szkolenia						Znajomość języków obcych						Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)						Praktyczna znajomość MS Office					
	Kompetencje		Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko																																											
	Wykształcenie																																																	
	Doświadczenie																																																	
	Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																																	
	Przebyte kursy i szkolenia																																																	
	Znajomość języków obcych																																																	
	Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																																	
Praktyczna znajomość MS Office																																																		
41	Czy Pana/Pani zdaniem poziom (kwalifikacje, kompetencje) specjalizacji kadr zamawiających w Pana/Pani instytucji był adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak b) Nie	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.																																																
42	Jak ocenia Pan/Pani stopień specjalizacji kadr zamawiających reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.																																																
43	Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości procedur i regulacji prawnych w Pana/Pani instytucji w zakresie dot. zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko	Ocena znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.																																																
44	Jak ocenia Pan/Pani swój poziom znajomości procedur i regulacji prawnych dot. zamówień publicznych? a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko	Ocena znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.																																																

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
45	<p>Jak kształtował się poziom fluktuacji kadr (liczba zwalnianych/odchodzących i zatrudnianych na ich miejsce pracowników) w komórce odpowiedzialnej za zamówienia publiczne w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Brak fluktuacji b) 1–3 osoby c) 4–5 osób d) 6–10 osób e) Powyżej 10 osób</p>	Poziom fluktuacji kadr Zamawiających.
46	<p>Czy reprezentowana przez Pana/Panią instytucja w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 korzystała z dodatkowych możliwości doskazywania lub zwiększania poziomu kompetencji swoich pracowników?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 38]</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne
47	<p>Z jakich form doskazywania i zwiększania poziomu kwalifikacji swoich pracowników w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 korzystała reprezentowana przez Pana/Panią instytucja? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Studia podyplomowe b) Kursy i szkolenia c) Konferencje i wykłady d) Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy e) Inne – jakie?</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne
48	<p>Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 instytucja, którą Pan/Pani reprezentuje, wsparła proces doskazywania/zwiększania kompetencji wśród swoich pracowników?</p> <p>a) Tak – w jaki sposób? b) Nie</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne
49	<p>Jak ocenia Pan/Pani możliwości doskazywania się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
50	Gdzie w strukturze (w jakim wydziale/referacie/ itp.) Państwa instytucji zlokalizowane były w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 stanowiska związane z zamówieniami publicznymi? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje itp.)
51	Ile osób w instytucji, którą Państwo reprezentują, oddelegowanych było do obsługi zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje itp.)
52	Jaka była liczba udzielanych przez Państwa instytucję zamówień publicznych w skali roku w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).
53	Jaka była orientacyjna wartość udzielanych przez Państwa instytucję zamówień publicznych w skali roku w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
54	Jaka była liczba prowadzonych przez Państwa instytucję postępowań o wartości poniżej progu bagatelności w skali roku w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).
55	Jaka była liczba postępowań prowadzonych przez Państwa instytucję w skali roku w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Poniżej progów unijnych: (pytanie otwarte) b) Powyżej progów unijnych: (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).
56	Jaka była liczba unieważnionych postępowań prowadzonych przez Państwa instytucję w skali roku w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).
57	Czy w Pana/Pani instytucji korzysta się z nakładania kar umownych na wykonawcę? a) Nie b) Tak, sporadycznie c) Tak, często d) Tak, bardzo często	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
58	Czy w Pana/Pani instytucji dokonywane są zmiany zawartej umowy o zamówienie publiczne a) Nie b) Tak, sporadycznie c) Tak, często d) Tak, bardzo często	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).
Metryczka		
59	Płeć: a) Kobieta b) Mężczyzna	Charakterystyka respondentów.
60	Wiek: a) 18–25 lat b) 26–35 lat c) 36–45 lat d) 46 –55 lat e) 55–65 lat f) Powyżej 65 lat	Charakterystyka respondentów.
61	Wykształcenie: a) Poniżej wyższego b) Wyższe c) Wyższe podyplomowe	Charakterystyka respondentów.
62	Miejsce pracy: a) Administracja rządowa b) Administracja samorządowa c) Zamawiający sektorowy d) Inne – jakie?	Charakterystyka respondentów.
63	Czas pracy przy zamówieniach publicznych: a) Poniżej roku b) Od roku do 2 lat c) 2–5 lat d) 5–10 lat e) Powyżej 10 lat	Charakterystyka respondentów.
64	Lokalizacja siedziby instytucji (województwo): (pytanie otwarte)	Charakterystyka respondentów.

Narzędzie badawcze CATI

Wykonawcy

(I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	<p>Jak, z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji/firmy, ocenia Pan/Pani proces ubieganie się o udzielanie zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w ujęciu ogólnym?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Raczej dobrze</p>	Opinia Zamawiających na temat procesu udzielania zamówień publicznych.
2	<p>Czy w procesie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego reprezentowana przez Pana/Panią instytucję /firma napotkała na trudności dotyczące zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 4]</p>	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznych.
3	<p>Jakie trudności podczas procesu ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego napotykała najczęściej Pana/Panią instytucja / firma w dostępie do zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Nadmierna wielkość zamówienia w stosunku do potencjału i wielkości firmy b) Brak dostatecznych i jawnych informacji związanych z możliwościami uczestnictwa w postępowaniu oraz wymaganą procedurą c) Zbyt wysokie wymagania finansowe w zakresie gwarancji i zabezpieczeń d) Zbyt krótki czas na przygotowanie oferty e) Zbyt wysokie wymagania f) Opóźnienia w płatnościach dokonywanych przez Zamawiającego g) Kwestie związane z podwykonawstwem h) brak usług szkoleniowych w zakresie procedury zamówień publicznych i) Niejednoznaczność i niejasność kryteriów wyboru oferty j) Wysokość kar umownych k) Przygotowanie i przekazanie dokumentów i oświadczeń żądanych przez zamawiającego l) Przygotowanie Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia m) Inne – jakie?</p>	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznych.
4	<p>Jak ocenia Pan/Pani dostęp do zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Ocena efektywności udzielania zamówień publicznych.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
5	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 zmiany wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. ułatwiły Pana/Pani instytucji dostęp do zamówień publicznych? a) Nie b) Tak – w niewielkim stopniu c) Tak – w dużym stopniu d) Tak – w bardzo dużym stopniu e) Trudno powiedzieć	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
6	Jakie Pana/Pani zdaniem zmiany regulacji systemu ułatwiłyby dostęp do zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
Kryteria oceny ofert		
7	Czy Pana/Pani zdaniem stosowanie przez Zamawiających zróżnicowanych/pozacenowych kryteriów oceny ofert ułatwia ubieganie się o zamówienia publiczne? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Trudno powiedzieć d) Raczej nie e) Zdecydowanie nie	Ocena Zamawiających na temat znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
8	Jaką część wszystkich zamówień publicznych udzielonych Pana/Pani firmie w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 stanowiły zamówienia, w których jedynym kryterium była cena? a) 10% b) 20% c) 30% d) 40% e) 50% f) 75% g) 100%	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowania, w których uczestniczą Wykonawcy.
9	Z którymi z kryteriów pozacenowych, w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, spotykali się Państwo najczęściej? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Jakość b) Funkcjonalność c) Parametry techniczne d) Aspekty środowiskowe e) Aspekty społeczne f) Innowacyjność g) Serwis/Gwarancja h) Termin wykonania zamówienia i) Koszty eksploatacji j) Inne – Jakież?	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowania, w których uczestniczą Wykonawcy.
10	Czy Pana/Pani i zdaniem opisy kryteriów oceny ofert stosowane przez Zamawiających w zamówieniach publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 były wystarczające i czytelne? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Trudno powiedzieć d) Raczej nie e) Zdecydowanie nie	Problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
11	Czy w zamówieniach publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 napotykali Państwo na problemy przy interpretacji kryteriów oceny ofert? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 13]	Problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
12	Na jakie problemy przy interpretacji kryteriów oceny ofert, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 napotykali Państwo najczęściej? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Nieprecyzyjny opis kryteriów oceny ofert b) Brak opisu kryteriów oceny ofert c) Niezrozumiały opis kryteriów oceny ofert d) Opis nieadekwatny do kryteriów oceny ofert e) Nieobiektywny opis kryteriów oceny ofert	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
Zamówienia innowacyjne		
13	Czy przedsiębiorstwo, które Pan/Pani reprezentuje, oferowało innowacyjne produkty/usługi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak b) Nie – dlaczego?	Znajomość przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
14	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego spotkali się Państwo z zapisami sprzyjającymi oferowaniu innowacyjnych produktów/usług? a) Tak b) Nie – dlaczego? (przejdźcie do pytania 17) c) Trudno powiedzieć [przejdźcie do pytania 17]	Stosowanie przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
15	Jak często w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w postępowaniach, spotykali się Państwo z rozwiązaniami, które sprzyjały oferowaniu innowacyjnych produktów/usług? a) Zawsze b) Często c) Czasami d) Rzadko e) Nigdy	Stosowanie przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
16	Jakie rozwiązania dotyczące innowacyjnych produktów/usług w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, najczęściej napotykała Pana/Pani firma? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Proces precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) b) Zaangażowanie ekspertów merytorycznych c) Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej d) Możliwość składania ofert wariantowych e) System praw własności intelektualnej f) Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia g) Partnerstwo publiczno-prywatne h) Koncesja i) Partnerstwo innowacyjne	Stosowanie przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
17	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 Pana/Panią firma doświadczyła problemów związanych z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego produktów/usług innowacyjnych? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 19]	Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
18	Jak postrzegają Państwo rozwój zamówień innowacyjnych w perspektywie obszaru całej Polski? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.
19	Na jakim etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dostrzegają państwo największe problemy związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Opis przedmiotu zamówienia b) Szacowanie wartości przedmiotu zamówienia c) Określenie warunków udziału w postępowaniu d) Przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia e) Wyjaśnienie/modyfikacja treści SIWZ f) Kwalifikacja Wykonawców g) Wybór najkorzystniejszej oferty h) Zawarcie umowy i wykonanie zamówienia i) Inne – jakie?	Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.
20	W jakim stopniu, w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 reprezentowana przez Pana/Panią firma skorzystała z rozwiązań wprowadzonych po nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych z 2016? a) W bardzo dużym stopniu b) W dużym stopniu c) W przeciętnym stopniu d) W małym stopniu e) W ogóle	Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
21	Czy z perspektywy reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji, jako Wykonawcy, pełna elektronizacja wpłynie na sprawność procedury udzielenia zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Ocena przygotowania uczestników systemu zamówień publicznych do elektronizacji systemu.
22	W jaki sposób z perspektywy reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji, jako Wykonawcy, pełna elektronizacja wpłynie na sprawność procedury udzielenia zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Ocena procesu elektronizacji systemu zamówień publicznych przez Zamawiających .
23	Czy elektronizacja zamówień publicznych ułatwi Pana/Pani zdaniem ubieganie się o zamówienia publiczne? a) Tak (dlaczego?) b) Nie (dlaczego?)	
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
24	Jak ocenia Pan/Pani ofertę edukacji w zakresie zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena działania instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
25	Czy, Pana/Pani zdaniem, potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dot. zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
26	a) Kto, Pana/Pani zdaniem, powinien prowadzić działania edukacyjne dot. zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
27	Z czyjej oferty edukacyjnej w zakresie zamówień publicznych chciałby/chciałaby Pan/Pani skorzystać? (pytanie otwarte)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
28	Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
29	Jakie Pana/Pani zdaniem narzędzia powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dot. zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej b) Kursy i szkolenia w formie elektronicznej c) Publikacje w formie papierowej d) Publikacje w formie elektronicznej e) Konferencje f) Seminaria g) warsztaty h) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
30	Czy Pana/Pani instytucja, jako Wykonawca zamówień publicznych, oczekuje przygotowania wzorcowych dokumentów w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego? a) Tak (jakich?) b) Nie	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
31	Czy Pana/Pani instytucja, jako Wykonawca zamówień publicznych, oczekuje udostępniania przykładów dobrych praktyk w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego? a) Tak b) Nie	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
32	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
33	Jakie, Pana/Pani zdaniem, dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy																																				
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych																																						
34	<p>Które Pana/Pani zdaniem kompetencje są niezbędne dla pracowników przygotowujących oferty przetargowe w reprezentowanej przez Pana/Panią firmie:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th><th>Tak</th><th>Nie</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie wyższe</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Wykształcenie podyplomowe</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum rok</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 2 lata</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 5 lat</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Inne (jakie?)</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Tak	Nie	Wykształcenie wyższe			Wykształcenie podyplomowe			Doświadczenie – minimum rok			Doświadczenie – minimum 2 lata			Doświadczenie – minimum 5 lat			Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych			Przebyte kursy i szkolenia			Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym			Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)			Praktyczna znajomość MS Office			Inne (jakie?)			Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
Kompetencje	Tak	Nie																																				
Wykształcenie wyższe																																						
Wykształcenie podyplomowe																																						
Doświadczenie – minimum rok																																						
Doświadczenie – minimum 2 lata																																						
Doświadczenie – minimum 5 lat																																						
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																						
Przebyte kursy i szkolenia																																						
Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym																																						
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																						
Praktyczna znajomość MS Office																																						
Inne (jakie?)																																						
35	<p>Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Wykonawców na podst. Pana/Pani firmy dot. zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena stopnia znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Wykonawców.																																				
36	<p>Jak ocenia Pan/Pani swój poziom znajomości procedur i regulacji prawnych dot. zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena stopnia znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Wykonawców.																																				
37	<p>Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 korzystał/korzystała Pan/Pani z dodatkowych możliwości dokształcania się lub zwiększania poziomu kompetencji?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 39]</p>	Możliwości dokształcania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																				

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
38	<p>Z jakich form kształcenia się i zwiększania poziomu kwalifikacji Pan/Pani korzystał/a w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Studia podyplomowe b) Kursy i szkolenia c) Konferencje i wykłady d) Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy e) Inne – jakie?</p>	Możliwości kształcenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
39	<p>Czy firma, którą Pan/Pani reprezentuje wspiera proces kształcenia się/ zwiększania kompetencji swoich pracowników w zakresie znajomości procedur dot. zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Tak – w jaki sposób? b) Nie</p>	Możliwości kształcenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
40	<p>Jak ocenia Pan/Pani możliwości kształcenia się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników Pana/Pani firmy przygotowujących udział w przetargach w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Możliwości kształcenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
41	<p>Gdzie w strukturze (w wydziale/referacie itp.) Państwa firmy zlokalizowane były w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? stanowiska związane z zamówieniami publicznymi? (pytanie otwarte)</p>	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje)
42	<p>Ile osób, w instytucji, którą Państwo reprezentują, oddelegowanych było w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? do pracy przy zamówieniach publicznych? (pytanie otwarte)</p>	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje)

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
43	Jaka jest liczba postępowań o zamówienie publiczne, w których Państwa firma brała udział w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
44	Jaka jest orientacyjna wartość zamówień publicznych, o które ubiegała się Państwa firma w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
45	Jaka jest liczba postępowań, poniżej progu bagatelności, o które ubiegała się Państwa firma w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
46	Jaka jest liczba postępowań, o które ubiegała się Państwa firma w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017 a) Poniżej progów unijnych (pytanie otwarte) b) Powyżej progów unijnych (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
47	Jaka jest liczba zamówień, o które ubiegała się Państwa firma, w stosunku do tej jakie wygrywała, w okresie od 28.07.2016 do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
48	Czy podczas realizacji zamówienia publicznego dochodziło do zmiany zapisów umowy o zamówienie publiczne? a) Nie b) Tak, sporadycznie c) Tak często d) Tak, bardzo często	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
49	Czy zdarzyło się, że Pana/Pani firma musiała zapłacić kary umowne w związku z realizacją zamówienia publicznego? a) Nie b) Tak, sporadycznie c) Tak często d) Tak, bardzo często	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
Metryczka		
50	Płeć: a) Kobieta b) Mężczyzna	Charakterystyka respondentów.
51	Wiek: a) 18–25 lat b) 26–35 lat c) 3–45 lat d) 46–55 lat e) 55–65 lat f) Powyżej 65 lat	Charakterystyka respondentów.
52	Wykształcenie: a) Podstawowe lub gimnazjalne b) Średnie c) Wyższe d) Wyższe podyplomowe	Charakterystyka respondentów.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
53	Miejsce pracy (wielkość przedsiębiorstwa): a) Do 9 pracowników (mikro) b) 10–49 pracowników (małe) c) 50–249 pracowników (średnie) d) Powyżej 249 pracowników (duże)	Charakterystyka respondentów.
54	Miejsce pracy (rodzaj prowadzonej działalności): a) Roboty budowlane b) Dostawy c) Usługi	Charakterystyka respondentów.
55	Czas pracy przy zamówieniach publicznych: a) Poniżej roku b) Od roku do 2 lat c) 2–5 lat d) 5–10 lat e) Powyżej 10 lat	Charakterystyka respondentów.
56	Lokalizacja siedziby przedsiębiorstwa (województwo): (pytanie otwarte)	Charakterystyka respondentów.

Narzędzie badawcze CATI

Instytucje kontrolujące

(I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	<p>Jak ocenia Pan/Pani proces udzielania zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w ujęciu ogólnym w kontekście problemów zidentyfikowanych w toku przeprowadzonych kontroli?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Raczej dobrze</p>	Opinia instytucji kontrolujących na temat procesu udzielania zamówień publicznych.
2	<p>Jakie zidentyfikowali Państwo, w toku przeprowadzonych kontroli, najczęściej występujące trudności w zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Szacowanie wartości zamówienia b) Publikacja ogłoszenia o zamówieniu w odpowiedniej formie lub terminie c) Stosowanie tzw. procedury odwróconej d) Określanie wysokości wadium oraz terminu związania ofertą e) Określenie dokumentów, których Zamawiający żądać może od Wykonawcy f) Niewłaściwy lub nieprecyzyjny opis przedmiotu zamówienia g) Podział zamówienia h) Uzupełnianie i wyjaśnianie dokumentów podmiotowych lub oferty i) Klauzule dotyczące wykluczenia z udziału w postępowaniu j) Nieprawidłowy wybór trybu udzielania zamówienia k) Nieprawidłowy wybór oferty najkorzystniejszej l) Wadliwy sposób unieważnienia postępowania m) Nieprawidłowe odrzucenie oferty n) Źle sporządzony protokół z postępowania o zamówienie publiczne o) Inne – jakie?</p>	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, wg instytucji kontrolujących.
3	<p>Jak ocenia Pan/Pani procedurę wyboru Wykonawcy na podstawie wyników przeprowadzanych przez Państwa kontroli zamówień publicznych, udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Ocena efektywności udzielania zamówień publicznych przez Instytucje kontrolujące.
4	<p>Czy uważa Pan/Pani, że zastosowanie pozacenowych kryteriów wyboru ofert wpłynęło w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 na jakość realizowanych zamówień publicznych?</p> <p>a) Tak (w jaki sposób) b) Nie (dlaczego?)</p>	Ocena efektywności udzielania zamówień publicznych przez Instytucje kontrolujące.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
5	Jak, na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, ocenia Pan/Pani poziom znajomości przez Zamawiających przepisów dot. zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena poziomu znajomości przepisów dot. zamówień publicznych Zamawiających przez Instytucje kontrolujące.
6	Jak wpłynęła, Pana/Pani zdaniem, na postępowania prowadzone w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie w 2016 (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
7	Które z poniższych elementów systemu, Pana/Pani zdaniem, w największym stopniu wymagają poprawy – na podst. Pana/Pani doświadczeń kontrolnych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) System publikacji ogłoszeń b) System oceny ofert c) Zasady opisu przedmiotu zamówienia d) Zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia e) Zasady wykluczenia wykonawców f) Zasady odrzucenia ofert g) Zasady unieważnienia postępowania system oceny trybu udzielania zamówienia h) Inne – jakie?	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
Kryteria oceny ofert		
8	Jak ocenia Pan/Pani stopień wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert – na podst. Pana/Pani doświadczeń kontrolnych? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
9	Jak często, na podstawie przeprowadzonych kontroli, w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 jedyne kryterium stanowiła cena? a) Wcale b) Bardzo rzadko c) Raczej rzadko d) Trudno powiedzieć e) Raczej często f) Bardzo często g) Zawsze	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
10	Jak często, w skontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 kryteria pozacenowe miały wpływ na jakość przedmiotu zamówienia? a) Wcale b) Bardzo rzadko c) Raczej rzadko d) Trudno powiedzieć e) Raczej często f) Bardzo często g) Zawsze	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
11	<p>Ile średnio kryteriów pozacenowych w jednym postępowaniu identyfikowali Państwo w kontrolowanych przez Państwa postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) Co najmniej 5</p>	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
12	<p>Z którymi z kryteriów pozacenowych spotykali się Państwo najczęściej w kontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Jakość b) Funkcjonalność c) Parametry techniczne d) Aspekty środowiskowe e) Aspekty społeczne f) Innowacyjność g) Serwis/Gwarancja h) Termin wykonania zamówienia i) Koszty eksploatacji j) Inne – Jakież?</p>	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
13	<p>Jak oceniają Państwo pozacenowe kryteria oceny ofert, stosowane w kontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych udzielanych terminie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Ocena stosowanych przez Zamawiających pozacenowych kryteriów oceny Wykonawców.
14	<p>Czy podczas kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, spotkali się Państwo z zapisami dot. kryteriów oceny ofert, które mogłyby powodować problemy ze zrozumiałością i czytelnością?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 16]</p>	Aspekty problemowe napotykane podczas kontroli udzielanych zamówień.
15	<p>Na jakie nieprawidłowości dotyczące zapisów kryteriów oceny ofert najczęściej napotykali Państwo podczas kontroli zamówień publicznych udzielanych przez Zamawiających w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Nieprawidłowy opis pozacenowych kryteriów oceny oferty b) Wadliwe ustalenie i opis kryterium jakości c) Ustalenie nieobiektywnych zasad przyznawania punktów w pozacenowych kryteriach oceny ofert d) Nieprawidłowe ustalenie znaczenia poszczególnych kryteriów (ustalenie wag kryteriów) e) Niezrozumiałe zapisy dot. kryteriów oceny ofert f) Inne – jakie?</p>	Aspekty problemowe napotykane podczas kontroli udzielanych zamówień.
16	<p>Czy w toku kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 spotkali się Państwo z nieprawidłowościami dotyczącymi oceny ofert prowadzonej przez zamawiającego?</p> <p>a) Tak b) Nie</p>	Efekty kontroli postępowań pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Zamówienia innowacyjne		
17	Jak ocenia Pan/Pani wiedzę uczestników rynku zamówień publicznych, którzy udzielali zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Znajomość przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
18	Jak często w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w kontrolowanych przez Pana/Panią zamówieniach publicznych spotkał/spotkała się Pan/Pani z zamówieniami, w których zastosowano przepisy sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Często b) Czasami c) Rzadko d) Nigdy [Przejdź do pytania 19]	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
19	Jakie rozwiązania sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług były najczęściej stosowane przez zamawiających w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w skontrolowanych przez Pana/Panią postępowaniach? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Proces precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) b) Zaangażowanie ekspertów merytorycznych c) Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej d) Możliwość składania ofert wariantowych e) System praw własności intelektualnej f) Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia g) Partnerstwo publiczno-prywatne h) Koncesja i) Partnerstwo innowacyjne	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
20	Czy w skontrolowanych zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 spotkał/spotkała się Pan/Pani z problemami dotyczącymi oferowania innowacyjnych produktów czy usług? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 22]	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
21	Jakiego rodzaju problemy mieli Zamawiający w kontekście innowacyjnych zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) – na podstawie Pana/Pani doświadczeń kontrolnych a) Brak doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych, b) Trudności w zdefiniowanych obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia c) Trudności w zdefiniowaniu cech i funkcji, które powinien posiadać przedmiot zamówienia d) Trudności w prefinansowaniu zamówienia (brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek) e) Nieakceptowalny poziom ryzyka f) Inne – jakie?	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
22	Jaki był, Państwa zdaniem, stopień zapotrzebowania na produkty/usługi innowacyjne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
23	Jakie efekty, Pana/Pani zdaniem, może przynieść proces pełnej elektronizacji procesu udzielania zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Ocena procesu elektronizacji systemu zamówień publicznych.
24	Czy elektronizacja procesu udzielania zamówień publicznych, Pana/Pani zdaniem, przyczyni się do sprawności udzielania zamówień publicznych ? a) Tak, dlaczego? b) Nie, dlaczego?	
25	Jak ocenia Pan/Pani stopień zainteresowania uczestników rynku zamówień publicznych tematem elektronizacji systemu zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych.
26	Jak ocenia Pan/Pani stopień przygotowania uczestników rynku do elektronizacji systemu zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
27	Czy w toku kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, spotkał/spotkała się Pan/Pani z wykorzystywaniem i elektronicznych możliwości wskazanych w ustawie Prawo zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
28	Jak – na podstawie przeprowadzonych kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 – oceniają Państwo poziom wykorzystania elektronicznych narzędzi ułatwiających udzielanie zamówień publicznych? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych..
29	Które spośród wymienionych narzędzi elektronicznych umożliwiających udzielanie zamówień publicznych występowały w skontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Licytacja elektroniczna b) Aukcja elektroniczna c) Kwalifikowany podpis elektroniczny d) Składanie oferty za pomocą środków komunikacji elektronicznej e) Możliwość dołączenia katalogów elektronicznych do oferty f) Komunikacja Zamawiającego z Oferentami za pomocą środków komunikacji elektronicznej g) Możliwość złożenia odwołania w postaci elektronicznej h) Inne (jakie?)	Stopień wykorzystania przez Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
30	Jak ocenia Pan/Pani działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych dot. zamówień publicznych, podejmowane w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, w odniesieniu do potrzeb osób kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
31	Czy Pana/Pani zdaniem potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych, skierowanych do osób przeprowadzających kontrolę? a) Tak b) Nie	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
32	Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
33	Jakie Pana/Pani zdaniem formy powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dotyczącej zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej b) Kursy i szkolenia w formie elektronicznej c) Publikacje w formie papierowej d) Publikacje w formie elektronicznej e) Seminaria f) Konferencje g) Warsztaty h) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
34	Jakie obszary tematyczne powinny być uwzględnione, Pana/Pani zdaniem, w działaniach edukacyjnych adresowanych do pracowników instytucji kontroli w zakresie zamówień publicznych,? (pytanie otwarte)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
35	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/ Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy																																	
36	Jakie, Pana/Pani zdaniem, dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																	
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych																																			
37	<p>Które Pana/Pani zdaniem kompetencje dla kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych są niezbędne w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="204 685 1010 721">Kompetencje</th><th data-bbox="1010 685 1102 721">Tak</th><th data-bbox="1102 685 1193 721">Nie</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="204 732 1010 768">Wykształcenie wyższe</td><td data-bbox="1010 732 1102 768"></td><td data-bbox="1102 732 1193 768"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 779 1010 815">Wykształcenie podyplomowe</td><td data-bbox="1010 779 1102 815"></td><td data-bbox="1102 779 1193 815"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 826 1010 862">Doświadczenie – minimum rok</td><td data-bbox="1010 826 1102 862"></td><td data-bbox="1102 826 1193 862"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 873 1010 909">Doświadczenie – minimum 2 lata</td><td data-bbox="1010 873 1102 909"></td><td data-bbox="1102 873 1193 909"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 920 1010 956">Doświadczenie – minimum 5 lat</td><td data-bbox="1010 920 1102 956"></td><td data-bbox="1102 920 1193 956"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 967 1010 1003">Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td data-bbox="1010 967 1102 1003"></td><td data-bbox="1102 967 1193 1003"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 1014 1010 1050">Przebyte kursy i szkolenia</td><td data-bbox="1010 1014 1102 1050"></td><td data-bbox="1102 1014 1193 1050"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 1061 1010 1097">Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym</td><td data-bbox="1010 1061 1102 1097"></td><td data-bbox="1102 1061 1193 1097"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 1108 1010 1180">Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td data-bbox="1010 1108 1102 1180"></td><td data-bbox="1102 1108 1193 1180"></td></tr> <tr> <td data-bbox="204 1191 1010 1227">Praktyczna znajomość MS Office</td><td data-bbox="1010 1191 1102 1227"></td><td data-bbox="1102 1191 1193 1227"></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Tak	Nie	Wykształcenie wyższe			Wykształcenie podyplomowe			Doświadczenie – minimum rok			Doświadczenie – minimum 2 lata			Doświadczenie – minimum 5 lat			Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych			Przebyte kursy i szkolenia			Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym			Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)			Praktyczna znajomość MS Office			Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
Kompetencje	Tak	Nie																																	
Wykształcenie wyższe																																			
Wykształcenie podyplomowe																																			
Doświadczenie – minimum rok																																			
Doświadczenie – minimum 2 lata																																			
Doświadczenie – minimum 5 lat																																			
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																			
Przebyte kursy i szkolenia																																			
Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym																																			
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																			
Praktyczna znajomość MS Office																																			

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy																																																
38	<p>Proszę ocenić poziom poniższych kompetencji wśród przedstawicieli kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th><th>Bardzo wysoko</th><th>Raczej wysoko</th><th>Przeciętnie</th><th>Raczej nisko</th><th>Bardzo nisko</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Znajomość języków obcych</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko	Wykształcenie						Doświadczenie						Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych						Przebyte kursy i szkolenia						Znajomość języków obcych						Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)						Praktyczna znajomość MS Office						Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko																																													
Wykształcenie																																																		
Doświadczenie																																																		
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																																		
Przebyte kursy i szkolenia																																																		
Znajomość języków obcych																																																		
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																																		
Praktyczna znajomość MS Office																																																		
39	<p>Czy Pana/Pani zdaniem poziom (kwalifikacje, kompetencje) specjalizacji kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji jest adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań?</p> <p>a) Tak b) Nie</p>	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.																																																
40	<p>Czy według Pana/Pani wiedzy, w Pana/Pani instytucji osoby kontrolujące procedury związane z zamówieniami publicznymi udzielanymi w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, korzystały z dodatkowych możliwości doskazywania się lub zwiększania poziomu kompetencji?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 46] c) Nie wiem</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																																
41	<p>Z jakich form doskazywania się i zwiększania poziomu kwalifikacji, w Pana/Pani instytucji, najczęściej korzystały osoby kontrolujące postępowania o zamówienie publiczne prowadzone w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Studia podyplomowe b) Kursy i szkolenia c) Konferencje i wykłady d) Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy e) Inne – jakie?</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																																
42	<p>Czy Pana/Pani zdaniem instytucje odpowiedzialne za kontrolę procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych wspierały proces doskazywania się/zwiększania kompetencji swoich pracowników w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Tak – w jaki sposób? b) Nie c) Nie wiem</p>	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																																

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
43	<p>Jak ocenia Pan/Pani stopień specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
44	<p>Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających ogółem dotyczących zamówień publicznych?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena stopnia znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
45	<p>Jak ocenia Pan/Pani możliwości doksztalcania się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Możliwości doksztalcania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
46	<p>Gdzie w strukturze (w wydziale/referacie itp.) Państwa instytucji zlokalizowane są stanowiska związane z kontrolą postępowań o zamówienia publiczne prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)</p>	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje)
47	<p>Ile osób w instytucji, którą Państwo reprezentują, oddelegowanych jest do pracy przy kontrolowaniu postępowań o zamówienia publiczne prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)</p>	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje)

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
48	Jaka jest liczba zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
49	Jaka jest orientacyjna wartość zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
50	Jaka jest liczba postępowań, poniżej progu bagatelności, prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
51	Jaka jest liczba unieważnionych postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje, w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
Metryczka		
52	Płeć: a) Kobieta b) Mężczyzna	Charakterystyka respondentów.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
53	Wiek: a) 18–25 lat b) 26–35 lat c) 36–45 lat d) 46–55 lat e) 55–65 lat f) Powyżej 65 lat	Charakterystyka respondentów.
54	Wykształcenie: a) Poniżej wyższego b) Wyższe c) Wyższe podyplomowe	Charakterystyka respondentów.
55	Czas pracy przy zamówieniach publicznych: a) Poniżej roku b) Od roku do 2 lat c) 2–5 lat d) 5–10 lat e) Powyżej 10 lat	Charakterystyka respondentów.
56	Lokalizacja siedziby instytucji (województwo): (pytanie otwarte)	Charakterystyka respondentów.
57	Typ instytucji kontrolującej: a) NIK b) RIO c) Komisja Orzekająca w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych d) Urząd Marszałkowski e) Urząd Kontroli Skarbowej	Charakterystyka respondentów.

Narzędzie badawcze TDI

Zamawiający

(I cykl – od 28 lipca 2016 do 30 czerwca 2017)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Czy Pana/Pani zdaniem, nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 usprawniła proces udzielania zamówień publicznych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak (w jaki sposób) b) Nie	Efektywność udzielania zamówień publicznych.
2	Czy stosował/stosowała Pan/Pani nowe rozwiązania dostępne w przepisach prawa zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 4]	Wykorzystanie narzędzi dostępnych w przepisach prawa.
3	Jakie stosowali Państwo rozwiązania dostępne w przepisach prawa w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Wykorzystanie narzędzi dostępnych w przepisach prawa.
4	Jakie były największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności występujące w trakcie prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotykane przez Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
5	Czy Pana/Pani zdaniem, nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. ułatwiła wybór oferty gwarantującej wyższą jakość produktu/usługi w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak b) Nie	Wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa narzędzi.
6	Które Pana/Pani zdaniem z elementów systemu zamówień publicznych należy poprawić, aby ulepszyć proces udzielania zamówień publicznych? W jaki sposób? (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
Kryteria oceny ofert		
7	Jak Pan/Pani ocenia stopień znajomości przez pracowników reprezentowanej przez siebie instytucji przepisów dot. kryteriów oceny ofert w odniesieniu do zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
8	Jak Pan/Pani ocenia stopień swojej znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert, w odniesieniu do zamówień publicznych udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
9	Czy Państwa instytucja w postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 stosowała kryteria pozacenowe? a) Tak – jakie kryteria? b) Nie – dlaczego? c) Nie wiem	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce prowadzonych przez Zamawiających postępowań.
10	Czy Pana/ i zdaniem pozacenowe kryteria oceny ofert miały wpływ na przedmiot zamówienia, uzyskany w wyniku postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na uzyskany w wyniku przeprowadzonego.
11	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców.
12	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności napotkane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert? (pytanie otwarte)	Problemy napotymane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
13	Czy Pana/Pani zdaniem kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert.
Zamówienia innowacyjne		
14	Czy instytucja, którą Pan/Pani reprezentuje stosowała w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 rozwiązania/przepisy, które sprzyjały zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
15	Jakie było zapotrzebowanie Pana/Pani instytucji na produkty/usługi innowacyjne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
16	Jakie były największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
17	Jakie są, Pana/Pani zdaniem, szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce? (pytanie otwarte)	Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
18	Jak Pan/Pani ocenia stopień przygotowania instytucji, którą Pan/Pani reprezentuje do elektronizacji systemu zamówień publicznych w odniesieniu do okresu od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Czy Pana/Pani instytucja przygotowana była pod względem merytorycznym (znajomości regulacji prawnych)?	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
19	Jaki, Pana/Pani zdaniem, wpływ na zamówienia publiczne będzie miał proces elektronizacji systemu? Jakie są Pana/Pani oczekiwania związane z elektronizacją?	Oczekiwania związane z elektronizacją systemu zamówień publicznych.
20	Jakie Pan/Pani widzi szanse/zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych?	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
21	Jak ocenia Pan/Pani działania instytucji w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych podejmowanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
22	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 uczestniczył/uczestniczyła Pan/Pani w działaniach edukacyjnych w zakresie procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych? a) Tak b) Nie (dlaczego?)	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
23	Jak ocenia Pan/Pani działania edukacyjne, w których brał/brała Pan/Pani udział w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Bardzo dobrze b) Raczej dobrze c) Ani dobrze, ani źle d) Raczej źle e) Bardzo źle	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
24	Jakich działań oczekuje Pan/Pani w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi? Jakie, Pana/Pani zdaniem, obszary tematyczne powinny być uwzględniane w działaniach edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
25	Czy korzysta Pan/Pani z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk przy udzielaniu zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
26	Jak Pan/Pani ocenia dostępne wzorcowe dokumenty stosowane przy zamówieniach publicznych? Jak Pan/Pani ocenia udostępnione przykłady dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień? (Co należałoby wprowadzić/skorygować?) (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
27	Czy uważa Pan/Pani, że należałoby udostępnić więcej przykładów dobrych praktyk w zakresie udzielania zamówień publicznych? a) Tak (jakich? Proszę wskazać) b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
28	Przygotowanie jakich wzorcowych dokumentów dotyczących zamówień publicznych byłoby dla Państwa przydatne? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych		
29	Jak Pan/Pani ocenia stopień specjalizacji kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
30	Jak Pan/Pani ocenia poziom kompetencji kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (wykształcenie kierunkowe, doświadczenie, itp.) a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
31	Jak zmiana przepisów wpłynęła na pracę kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
32	Jak Pan/Pani ocenia znajomość procedur i regulacji prawnych kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
33	Czy Pana/Pani zdaniem pracownicy prowadzący postępowania o udzielanie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 mieli możliwości dodatkowego doskazywania się oraz zwiększania poziomu kompetencji? a) Tak – jakie możliwości? b) Nie – dlaczego?	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
34	Proszę określić jaka była w Państwa instytucji liczba osób delegowanych do prowadzenia postępowań o zamówienie publiczne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 oraz gdzie w strukturze Państwa instytucji zlokalizowane są stanowiska związane z zamówieniami? (jakie referaty, wydziały) (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje itp.).
35	Proszę określić orientacyjną liczbę i wartość postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 z uwzględnieniem stosowanych procedur (poniżej progu bagatelności, poniżej/powyżej progów unijnych, postępowania unieważnione) (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych itp.).

Narzędzie badawcze TDI

Wykonawcy

(I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Jak Pan/Pani ocenia proces ubiegania się o zamówienia publiczne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w kontekście nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Efektywność udzielania zamówień publicznych.
2	Jakie były w tym czasie największe zaobserwowane przez pracowników reprezentowanej przez Pana/Panią firmy trudności występujące napotymane w postępowaniach o zamówienia publiczne? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotymane przez Wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.
3	Które, Pana/Pani zdaniem, z elementów systemu zamówień publicznych należy poprawić? W jaki sposób? (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
4	W jaki sposób zmiana przepisów, wynikająca z nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych w 2016 r., wpłynęła na udział Pana/Pani firmy w postępowaniach o zamówienie publiczne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Z czego wynika taka ocena? (pytanie otwarte)	Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielenie zamówień publicznych.
Kryteria oceny ofert		
5	Jak Pan/Pani ocenia stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert pracowników swojej firmy w odniesieniu do przetargów w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Jak Pan/Pani ocenia swoją znajomość tych przepisów? (pytanie otwarte)	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
6	Czy w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 spotkał/spotkała się Pan/Pani w swojej pracy z postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego, w których 100% wagi stanowiła cena? a) Tak, (ile ich było?) b) Nie	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
7	Jak często w ubieganiu się o zamówienia publiczne w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 spotykał/spotkała się Pan/Pani z niewłaściwym sformułowaniem kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie często b) Raczej często c) Raczej rzadko d) Zdecydowanie rzadko e) Trudno powiedzieć	Problemy napotymane przy interpretowaniu kryteriów oceny ofert.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
8	Jaką liczbę kryteriów pozacenowych stosowano w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, z którymi miał/miała Pan/Pani do czynienia w trakcie swojej pracy? a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) Co najmniej 5 f) W ogóle nie stosowano kryteriów pozacenowych	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce prowadzonych przez Zamawiających postępowań.
9	Jak ocenia Pan/Pani obiektywność kryteriów pozacenowych stosowanych w postępowaniach o zamówienia publiczne, o które ubiegała się Pana/Pani firma, w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Raczej źle d) Zdecydowanie źle e) Trudno powiedzieć	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku przeprowadzonego postępowania.
10	Czy Pana/ i zdaniem pozacenowe kryteria oceny ofert miały wpływ na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku przeprowadzonego postępowania.
11	Na jakie największe trudności związane ze stosowanymi przez zamawiających kryteriami oceny ofert napotyka Pan/Pani w procesie ubiegania się o zamówienia publiczne? (pytanie otwarte)	Problemy napotymane przy interpretowaniu kryteriów oceny ofert.
12	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące regulacje i praktyki w zakresie kryteriów oceny ofert w odniesieniu do terminu od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Wykonawców.
13	Czy Pana/Pani zdaniem zagadnienia związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji? Jakie są Państwa oczekiwania w tym zakresie? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Wykonawców.
Zamówienia innowacyjne		
14	Czy mieli Państwo w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w swojej ofercie innowacyjne produkty lub usługi? a) Tak – na czym polega ich innowacyjność? b) Nie – dlaczego?	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
15	Czy firma, którą Pan/Pani reprezentuje, startowała w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 w postępowaniach, które uwzględniają zamawianie innowacyjnych produktów lub usług? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź [przejdź do pytania 17]	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
16	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności związane z oferowaniem produktów/usług innowacyjnych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z uczestnictwem w zamówieniach innowacyjnych
17	Jak ocenia Pan/Pani zapotrzebowanie na produkty/usługi innowacyjne? Z czego wynika Pana/Pani ocena? Jak jest Pana/Pani zdaniem zainteresowanie ze strony Zamawiających innowacyjnymi produktami/usługami? (pytanie otwarte)	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
18	Jakie są, Pana/Pani zdaniem, szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce? (pytanie otwarte)	Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
19	Jak Pan/Pani ocenia stopień przygotowania firmy, którą Pan/Pani reprezentuje, w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 do elektronizacji systemu zamówień publicznych? Czy Pana/Pani firma przygotowana była wówczas do tego pod względem merytorycznym (znajomości regulacji prawnych)? (pytanie otwarte)	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomości regulacji.
20	Jakie ułatwienia, a jakie utrudnienia przysporzy pełna elektronizacja systemu zamówień publicznych z perspektywy Pana/Pani firmy? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z elektronizacją systemu zamówień publicznych.
21	Jakie Pan/Pani widzi szanse/zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
22	Jakie Pan/Pani widzi wady/zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
23	Jak ocenia Pan/Pani ofertę edukacyjną w zakresie zamówień publicznych? Z czego wynika Pana/Pani ocena? Która instytucja powinna prowadzić działania edukacyjne dla wykonawców?	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
24	Jakich działań oczekuje Pan/Pani w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi? Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb wykonawców w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
25	Czy Pana/Pani zdaniem celowe jest przygotowywanie i upowszechnianie wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
26	Jak Pan/Pani ocenia udostępnione wzorcowe dokumenty stosowane przy zamówieniach publicznych? Jak Pan/Pani ocenia udostępnione przykłady dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień? (Co należałoby wprowadzić/skorygować?) (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
27	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
28	Jakie, Pana/Pani zdaniem, przykłady dobrych praktyk w zakresie zamówień publicznych powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z dobrymi praktykami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych		
29	Jak Pan/Pani ocenia stopień specjalizacji kadr swojej firmy w odniesieniu do przetargów w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród Wykonawców.
30	Jak Pan/Pani ocenia znajomość procedur i regulacji prawnych przez pracowników w swojej firmie w odniesieniu do przetargów w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
31	Jak Pan/Pani ocenia znajomość procedur i regulacji prawnych przez pracowników Pana/Pani firmy jako Wykonawcy zamówienia publicznego? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród Wykonawców.
32	Czy Pana/Pani pracownicy Pana/Pani firmy, odpowiedzialni za przygotowywanie ofert w postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych mieli w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 możliwości dodatkowego doskonalenia się oraz zwiększania poziomu kompetencji? a) Tak – jakie możliwości? b) Nie – dlaczego?	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
33	28. Proszę określić wielkość Państwa firmy pod względem liczby pracowników: a) mikro (do 9 pracowników) b) mała (9–49 pracowników) c) średnia (49–249 pracowników) d) duża (pow. 249 pracowników)	Charakterystyka wielkości firmy.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
34	Proszę określić, jaka była w Państwa firmie liczba osób delegowanych do obsługi zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 oraz gdzie w strukturze Państwa firmy zlokalizowane były stanowiska związane z zamówieniami? (jakie działy/ stanowiska) (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
35	Proszę określić orientacyjną liczbę i wartość postępowań z uwzględnieniem stosowanych procedur (poniżej progu bagatelności, poniżej/powyżej progów unijnych, postępowania unieważnione), w których udział wzięła Pana/Pani firma w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Narzędzie badawcze TDI

Instytucje kontrolujące

(I cykl – od 28.07.2016 do 30.06.2017)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Jakie dobre, a jakie złe strony dostrzega Pan/Pani w systemie zamówień publicznych na podstawie kontroli zamówień udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy –Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Ocena procesu udzielania zamówień publicznych.
2	Jaka jest Pana/Pani zdaniem sprawność procedury wyboru wykonawcy dla zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Efektywność udzielania zamówień publicznych.
3	Jakie były najczęstsze nieprawidłowości u zamawiających, stwierdzone w wyniku prowadzonych przez Pana/Pani instytucję kontroli zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotymane przez Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
4	Jakie były najczęstsze zaobserwowane przez Pana/Panią nieprawidłowości w zakresie udziału Wykonawców w kontrolowanych przez Pana/Pani instytucję postępowaniach prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotymane przez Wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.
5	Które Pana/Pani zdaniem z elementów systemu zamówień publicznych należy poprawić? W jaki sposób? (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
6	Jak Pani/i ocenia zmiany przepisów wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r.? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielenie zamówień publicznych.
Kryteria oceny ofert		
7	Jak Pan/Pani ocenia stopień znajomości wśród Zamawiających i Wykonawców przepisów dot. kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
8	Jak ocenia Pan/Pani poprawność stosowania przepisów dotyczących pozacenowych kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.

Załączniki

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
9	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią nieprawidłowości dotyczące kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Problemy napotymane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
10	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców.
11	Czy Pana/Pani zdaniem zagadnienia związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert.
12	Jakie są efekty kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert? Jak kształtuje się struktura naruszeń związanych z kryteriami w ogólnej strukturze naruszeń stwierdzanych w procesie kontroli postępowań? (pytanie otwarte)	Efekty kontroli postępowań pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert.
Zamówienia innowacyjne		
13	Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości i stosowania przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
14	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią w toku kontroli problemy związane z zamawianiem produktów/usług innowacyjnych? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
15	Jak ocenia Pan/Pani zapotrzebowanie na produkty/usługi innowacyjne na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w terminie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
16	Jakie są Pana/Pani zdaniem szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce? (pytanie otwarte)	Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
17	Jak Pan/Pani ocenia pomysł pełnej elektronizacji systemu zamówień publicznych? Z czego wynika Pana/Pani ocena? Jak, Pana/Pani zdaniem, wpłynie to na sprawność procedury udzielania zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie elektronizacji systemu zamówień publicznych.
18	Jak Pan/Pani ocenia stopień przygotowania uczestników rynku do elektronizacji systemu zamówień publicznych w odniesieniu do okresu od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? (pytanie otwarte)	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomości regulacji.
19	Jakie Pan/Pani widzi szanse/zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
20	Jakie Pan/Pani widzi zagrożenia związane z elektroniczną zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronicznej oraz ewentualnych zagrożeń.
Oczekiwań edukacyjnych uczestników systemu zamówień publicznych		
21	Jak ocenia Pan/Pani działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych, podejmowane w stosunku do osób odpowiedzialnych za kontrolę procedury udzielania zamówień publicznych? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
22	Jakich działań oczekuje Pan/Pani w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi? Jakiego Pana/Pani zdaniem obszary powinny być uwzględniane w działaniach edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
23	Czy Pana/Pani zdaniem, na podstawie Doświadczeń kontrolnych, istnieje potrzeba przygotowywania i upowszechniania wzorcowych dokumentów i przykładów dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/ Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
24	Jak Pan/Pani ocenia udostępnione wzorcowe dokumenty stosowane przy zamówieniach publicznych? Jak Pan/Pani ocenia udostępnione przykłady dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień? (Co należałoby wprowadzić/skorygować?) (pytanie otwarte)	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
25	Jakiego, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/ Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
26	Jakiego, Pana/Pani zdaniem, dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych		
27	Jak Pan/Pani ocenia poziom specjalizacji i kompetencje kadr Zamawiających w kontekście kontroli zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, które kontrolowała Pana/Pani instytucja? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
28	<p>Jak Pan/Pani ocenia stopień specjalizacji kadr kontrolujących w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań w odniesieniu do kontrolowanych postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć</p>	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
29	<p>Czy Pana/Pani zdaniem pracownicy odpowiedzialni kontrolę postępowań o udzielenie zamówień publicznych mają możliwości dodatkowego dokształcania się oraz zwiększania poziomu kompetencji?</p> <p>a) Tak – jakie możliwości? b) Nie – dlaczego?</p>	Możliwości dokształcania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
30	<p>Proszę określić, jaka jest w Państwa instytucji liczba osób delegowanych do kontroli zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 oraz gdzie w strukturze Państwa instytucji zlokalizowane są stanowiska związane z kontrolą zamówień? (jakie referaty, wydziały) (pytanie otwarte)</p>	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
31	<p>Proszę określić jaka jest w skali roku orientacyjna liczba i wartość zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017, kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje (pytanie otwarte)</p>	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Narzędzie badawcze CATI

Zamawiający

(II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Jak ocenia Pan/Pani proces udzielania zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, w ujęciu ogólnym w kontekście nowelizacji przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Raczej dobrze	Opinia Zamawiających na temat procesu udzielania zamówień publicznych.
2	Czy w związku z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego doświadczył/doświadczyła Pan/Pani trudności dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 4]	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
3	Jakie trudności występowały najczęściej w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, podczas udzielania zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Częste zmiany prawa b) Aspekty związane z podwykonawstwem c) Nowa procedura d) Trudność wykluczenia Wykonawcy podającego nieprawdziwe informacje e) Żądanie dokumentów od wszystkich uczestników postępowania f) Zastrzeżenie osobistego wykonania zamówienia g) Stwierdzenie rażąco niskiej ceny h) Zakres stosowania wyłącznie kryterium najniższej ceny i) Brak możliwości negocjacji ceny, w przypadku najkorzystniejszej oferty, która przewyższa możliwości finansowe Zamawiającego j) Sprawozdanie z udzielonych zamówień k) Obowiązek żądania wadium przy umowie ramowej l) Warunki zapłaty wynagrodzenia m) Inne – jakie?	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
4	Czy korzystali Państwo z dostępnych w przepisach prawa, nowych rozwiązań związanych z zamówieniami publicznymi w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Tak, z rozwiązań dotyczących innowacyjności b) Tak, z rozwiązań sprzyjających konkurencyjności c) Tak, z narzędzi elektronicznych d) Tak, z rozwiązań dotyczących jakości przedmiotu zamówienia e) Nie (dlaczego?)	Analiza wykorzystania dostępnych w przepisach prawa narzędzi.

Załączniki

5	Jak ocenia Pan/Pani sprawność procedury wyłonienia Wykonawcy zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena efektywności udzielania zamówień publicznych.
6	W jakim stopniu Pana/Pani zdaniem procedury, przepisy prawa lub regulacje systemu zamówień publicznych wymagają poprawy? a) Nie wymagają [Przejdź do pytania 8] b) Wymagają – w niewielkim stopniu c) Wymagają – w dużym stopniu d) Wymagają – w bardzo dużym stopniu e) Trudno powiedzieć [przejdź do pytania 8]	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
7	Które, z poniższych elementów systemu, Pana/Pani zdaniem, w największym stopniu wymaga poprawy? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) System publikacji ogłoszeń b) System oceny ofert c) System oceny trybu udzielenia zamówienia d) Inne (jakie?)	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
8	Czy Pan/Pani zdaniem, zmiany wprowadzone w wyniku nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r., wpłynęły na poprawę skuteczności procedur regulujących udzielanie zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak (w jakim stopniu?) b) Nie (dlaczego?)	Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych.
Kryteria oceny ofert		
9	Jak oceni Pan/Pani stopień swojej wiedzy na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena Zamawiających na temat znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
10	Jak często w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 odstępowali Państwo od stosowania kryteriów pozacenowych w prowadzonych postępowaniach? a) Często b) Przeważnie c) Rzadko d) Nigdy [przejdź do pytania 12]	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
11	W jakich przypadkach odstępują Państwo od stosowania kryteriów pozacenowych? (pytanie otwarte)	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
12	Które z kryteriów pozacenowych wykorzystywali Państwo najczęściej w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Jakość b) Funkcjonalność c) Parametry techniczne d) Aspekty środowiskowe e) Aspekty społeczne f) Innowacyjność g) Serwis/Gwarancja h) Termin wykonania zamówienia i) Koszty eksploatacji j) Inne – Jakie?	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.

13	<p>Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 napotykali Państwo na problemy przy formułowaniu kryteriów oceny ofert?</p> <p>a) Tak, w zakresie wykorzystania pozacenowych kryteriów oceny oferty</p> <p>b) Tak, w zakresie weryfikacji kryterium jakości</p> <p>c) Tak, w zakresie zagwarantowania kryterium równego traktowania</p> <p>d) Tak, w zakresie wartościowania poszczególnych propozycji umownych</p> <p>e) Tak, w innym zakresie (w jakim?)</p> <p>f) Nie [Przejdźcie do pytania 15]</p>	Problemy napotykanne przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
14	<p>Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze</p> <p>b) Raczej dobrze</p> <p>c) Trudno powiedzieć</p> <p>d) Raczej źle</p> <p>e) Zdecydowanie źle</p>	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
15	<p>Czy kryteria pozacenowe wpływały na jakość wykonania przedmiotu zamówienia w udzielanych przez Pana/Pani instytucję zamówieniach publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Tak (w jaki sposób?)</p> <p>b) Nie</p>	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
16	<p>Jakie były wagi kryteriów pozacenowych dla poszczególnych typów zamówień w prowadzonych przez Pana/Pani instytucję postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 – dostawy?</p> <p>a) poniżej 10%</p> <p>b) Od 10 do 19%</p> <p>c) Od 20 do 29%</p> <p>d) Od 30 do 39%</p> <p>e) Od 40 do 49%</p> <p>f) Od 50 do 59%</p> <p>g) Od 60 do 69%</p> <p>h) Od 70 do 79%</p> <p>i) Od 80 do 89%</p> <p>j) Powyżej 90%</p>	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
17	<p>Jakie były wagi kryteriów pozacenowych dla poszczególnych typów zamówień w prowadzonych przez Pana/Pani instytucję postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 – usługi?</p> <p>a) poniżej 10%</p> <p>b) Od 10 do 19%</p> <p>c) Od 20 do 29%</p> <p>d) Od 30 do 39%</p> <p>e) Od 40 do 49%</p> <p>f) Od 50 do 59%</p> <p>g) Od 60 do 69%</p> <p>h) Od 70 do 79%</p> <p>i) Od 80 do 89%</p> <p>j) Powyżej 90%</p>	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.

18	Jakie były wagi kryteriów pozacenowych dla poszczególnych typów zamówień w prowadzonych przez Pana/Pani instytucję postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 – roboty budowlane? a) poniżej 10% b) Od 10 do 19% c) Od 20 do 29% d) Od 30 do 39% e) Od 40 do 49% f) Od 50 do 59% g) Od 60 do 69% h) Od 70 do 79% i) Od 80 do 89% j) Powyżej 90%	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
19	Czy w stosunku do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonych przez Pana/Pani instytucję w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 występowały odwołania oferentów od wyniku postępowania, dotyczące kryteriów pozacenowych? a) Tak (jakie były to kryteria?) b) Nie	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na uzyskany w wyniku przeprowadzonego.
Zamówienia innowacyjne		
20	Jak ocenia Pan/Pani swoją wiedzę na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Znajomość przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
21	Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 stosowali Państwo przepisy, które sprzyjały zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Tak b) Nie – dlaczego? [przejdź do pytania 23]	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
22	Jakie stosowali Państwo rozwiązania sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Proces precyzowania przedmioty zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) b) Zaangażowanie ekspertów merytorycznych c) Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej d) Możliwość składania ofert wariantowych e) System praw własności intelektualnej f) Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia g) Partnerstwo publiczno-prywatne h) Partnerstwo innowacyjne i) Koncesja	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
23	Proszę ocenić poziom zapotrzebowania instytucji, którą Pan/Pani reprezentuje, na produkty/usługi innowacyjne w odniesieniu do zamówień udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Ocena poziomu zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
24	Czy doświadczył/doświadczyła Pan/Pani problemów związanych z udzielaniem zamówień innowacyjnych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 22]	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.

25	Jakie trudności najczęściej występowały podczas udzielania przez Pana/Panią instytucję zamówień innowacyjnych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Brak doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych, b) Trudności w zdefiniowanych obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia c) Trudności w zdefiniowaniu cech i funkcji, które powinien posiadać przedmiot zamówienia d) Trudności w prefinansowaniu zamówienia (brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek) e) Proces kontroli f) Nieakceptowalny poziom ryzyka g) Inne – jakie?	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
26	Co wpływało, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 na niski poziom zainteresowania zamówieniami innowacyjnymi po stronie reprezentowanej przez Pana/Panią instytucję? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
27	Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 reprezentowana przez Pana/Panią instytucja korzystała z narzędzi elektronicznych w procesie udzielania zamówień publicznych? a) Tak b) Nie (dlaczego?)	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
28	Jak ocenia Pan/Pani stopień przygotowania reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 do elektronizacji systemu zamówień publicznych? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Ocena przygotowania uczestników systemu zamówień publicznych do elektronizacji systemu.
29	Czy Pana/Pani zdaniem, pełna elektronizacja systemu zamówień publicznych ułatwi proces udzielania zamówień publicznych? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Trudno powiedzieć d) Raczej nie e) Zdecydowanie nie	Ocena procesu elektronizacji systemu zamówień publicznych.
30	Jakie rozwiązania w zakresie elektronicznych zamówień publicznych stosowała reprezentowana przez Pana/Panią instytucja w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Licytacja elektroniczna b) Aukcja elektroniczna c) Kwalifikowany podpis elektroniczny d) Składanie oferty za pomocą środków komunikacji elektronicznej e) Możliwość dołączenia katalogów elektronicznych do oferty f) Komunikacja Zamawiającego z Oferentami za pomocą środków komunikacji elektronicznej g) Możliwość złożenia odwołania w postaci elektronicznej h) Inne (jakie?)	Ocena procesu elektronizacji systemu zamówień publicznych.
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
31	Czy szkolenia w zakresie zamówień publicznych, z których Pan/Pani korzysta, są dla Pana/Pani wystarczające?	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych
32	Czy, Pana/Pani zdaniem, potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych, przez Urząd Zamówień Publicznych? a) Tak b) Nie	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.

Załączniki

33	Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
34	Kto, Pana/Pani zdaniem, powinien prowadzić działania edukacyjne w zakresie udzielania zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
35	Kto, Pana/Pani zdaniem, powinien zapewnić szkolenia na potrzeby pracowników zajmujących się zamówieniami publicznymi w Państwa instytucji? (pytanie otwarte lub wybór z poniższych odpowiedzi) a) Pracodawca b) Instytucja nadzorująca, tj. c) Administracja centralna d) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
36	Jakie Pana/Pani zdaniem formy powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dotyczącej zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej b) Kursy i szkolenia w formie elektronicznej c) Publikacje w formie papierowej d) Publikacje w formie elektronicznej e) Konferencje f) Seminaria g) Forum wymiany wiedzy h) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
37	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
38	Jakie, Pana/Pani zdaniem, przykłady dobrych praktyk w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.

Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych																																																							
39	<p>Które Pana/Pani zdaniem kompetencje kadr Zamawiających są niezbędne w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th> <th>Tak</th> <th>Nie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie wyższe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Wykształcenie podyplomowe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum rok</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 2 lata</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 5 lat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Kompetencje	Tak	Nie	Wykształcenie wyższe			Wykształcenie podyplomowe			Doświadczenie – minimum rok			Doświadczenie – minimum 2 lata			Doświadczenie – minimum 5 lat			Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych			Przebyte kursy i szkolenia			Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym			Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)			Praktyczna znajomość MS Office			Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.																
Kompetencje	Tak	Nie																																																					
Wykształcenie wyższe																																																							
Wykształcenie podyplomowe																																																							
Doświadczenie – minimum rok																																																							
Doświadczenie – minimum 2 lata																																																							
Doświadczenie – minimum 5 lat																																																							
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																																							
Przebyte kursy i szkolenia																																																							
Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym																																																							
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																																							
Praktyczna znajomość MS Office																																																							
40	<p>Proszę ocenić poziom poniższych kompetencji wśród przedstawicieli kadr zamawiających w instytucji, którą Pan/Pani reprezentuje w odniesieniu do okresu od 1.07.2017 do 30.04.2018.:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th> <th>Bardzo wysoko</th> <th>Raczej wysoko</th> <th>Przeciętnie</th> <th>Raczej nisko</th> <th>Bardzo nisko</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Doświadczenie</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Znajomość języków obcych</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko	Wykształcenie						Doświadczenie						Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych						Przebyte kursy i szkolenia						Znajomość języków obcych						Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)						Praktyczna znajomość MS Office						Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.	
Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko																																																		
Wykształcenie																																																							
Doświadczenie																																																							
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																																							
Przebyte kursy i szkolenia																																																							
Znajomość języków obcych																																																							
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																																							
Praktyczna znajomość MS Office																																																							
41	<p>Czy Pana/Pani zdaniem poziom (kwalifikacje, kompetencje) specjalizacji kadr zamawiających w Pana/Pani instytucji był adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Tak b) Nie</p>					Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.																																																	

Załączniki

42	<p>Jak ocenia Pan/Pani stopień specjalizacji kadr Zamawiających w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
43	<p>Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr zamawiających ogółem w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji dotyczących zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
44	<p>Jak ocenia Pan/Pani swój poziom znajomości procedur i regulacji prawnych dotyczących zamówień publicznych?</p> <p>a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko</p>	Ocena znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
45	<p>Jak kształtował się poziom fluktuacji kadr (liczba zwalnianych/ odchodzących i zatrudnianych na ich miejsce pracowników) w komórce odpowiedzialnej za zamówienia publiczne w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji w okresie od 1 lipca 2017 r. do 30 kwietnia 2018 r.?</p> <p>a) Brak fluktuacji b) 1–3 osób c) 4–5 osób d) 6–10 osób e) Powyżej 10 osób</p>	Poziom fluktuacji kadr Zamawiających.
46	<p>Czy reprezentowana przez Pana/Panią instytucja korzystała w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 z dodatkowych możliwości doskonalenia lub zwiększania poziomu kompetencji swoich pracowników?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 40]</p>	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
47	<p>Z jakich form doskonalenia i zwiększania poziomu kwalifikacji pracowników korzystała reprezentowana przez Pana/Panią instytucja w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Studia podyplomowe b) Kursy i szkolenia c) Konferencje i wykłady d) Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy e) Inne – jakie?</p>	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
48	<p>Czy instytucja, którą Pan/Pani reprezentuje, wsparła proces doskonalenia się/zwiększania kompetencji wśród swoich pracowników?</p> <p>a) Tak – w jaki sposób? b) Nie</p>	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.

49	Jak ocenia Pan/Pani możliwości doskonalenia się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
50	Gdzie w strukturze (w jakim wydziale/referacie/ itp.) Państwa instytucji zlokalizowane były w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 stanowiska związane z zamówieniami publicznymi? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
51	Ile osób, w instytucji, którą Państwo reprezentują, oddelegowanych było do obsługi zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
52	Jaka była liczba udzielanych przez Państwa instytucję zamówień publicznych w skali roku w okresie od 1.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.04.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
53	Jaka jest orientacyjna wartość udzielanych przez Państwa instytucję zamówień publicznych w skali roku w okresie od 1.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.04.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Załączniki

54	Jaka jest liczba postępowań prowadzonych przez Państwa instytucje o wartości poniżej progu bagatelności w skali roku w okresie od 1.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.04.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
55	Jaka jest liczba postępowań prowadzonych przez Państwa instytucje w skali roku w okresie od 1.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.04.2017.: a) Poniżej progów unijnych: (pytanie otwarte) b) Powyżej progów unijnych: (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
56	Jaka jest liczba unieważnionych postępowań prowadzonych przez Państwa instytucję w skali roku w okresie od 1.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.04.2017? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
Metryczka		
57	Płeć: a) Kobieta b) Mężczyzna	Charakterystyka respondentów.
58	Wiek: a) 18–25 lat b) 26–35 lat c) 3 –45 lat d) 46–55 lat e) 55–65 lat f) Powyżej 65 lat	Charakterystyka respondentów.
59	Wykształcenie: a) Poniżej wyższego b) Wyższe c) Wyższe podyplomowe	Charakterystyka respondentów.
60	Miejsce pracy: a) Administracja rządowa b) Administracja samorządowa c) Zamawiający sektorowy d) Inne – jakie?	Charakterystyka respondentów.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

61	Czas pracy przy zamówieniach publicznych: a) Poniżej roku b) Od roku do 2 lat c) 2–5 lat d) 5–10 lat e) Powyżej 10 lat	Charakterystyka respondentów.
62	Lokalizacja siedziby instytucji (województwo): (pytanie otwarte)	Charakterystyka respondentów.

Narzędzie badawcze CATI

Wykonawcy

(II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	<p>Jak z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji/firmy, ocenia Pan/Pani proces ubiegania się o udzielanie zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, w ujęciu ogólnym?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Raczej dobrze</p>	Opinia Zamawiających na temat procesu udzielania zamówień publicznych.
2	<p>Czy podczas ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego reprezentowana przez Pana/Panią instytucja / firma napotkała na trudności dotyczące zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 4]</p>	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
3	<p>Jakie trudności podczas procesu ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego napotykała najczęściej Pana/Pani instytucja/firma w dostępie do zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Nadmierna wielkość zamówienia w stosunku do potencjału i wielkości firmy b) Brak dostatecznych i jawnych informacji związanych z możliwościami uczestnictwa w postępowaniu oraz wymaganą procedurą c) Zbyt wysokie wymagania finansowe w zakresie gwarancji i zabezpieczeń d) Zbyt krótki czas na przygotowanie oferty e) Zbyt wysokie wymagania f) Opóźnienia w płatnościach dokonywanych przez Zamawiającego g) Kwestie związane z podwykonawstwem h) Brak usług szkoleniowych w zakresie procedury zamówień publicznych i) Niejednoznaczność i niejasność kryteriów wyboru oferty j) Wysokość kar umownych k) Przygotowanie i przekazanie dokumentów i oświadczeń żądanych przez zamawiającego l) Przygotowanie Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia m) Inne – jakie?</p>	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
4	<p>Jak ocenia Pan/Pani dostęp do zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 z perspektywy reprezentowanej przez siebie instytucji?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Ocena efektywności udzielania zamówień publicznych.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

5	Czy zmiany wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. ułatwiły w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 Pana/Pani instytucji dostęp do zamówień publicznych ? a) Nie b) Tak – w niewielkim stopniu c) Tak – w dużym stopniu d) Tak – w bardzo dużym stopniu e) Trudno powiedzieć	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
6	Jakie Pana/Pani zdaniem zmiany regulacji systemu ułatwiłyby dostęp do zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Opinia Zamawiających na temat elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
Kryteria oceny ofert		
7	Czy Pana/Pani zdaniem stosowanie przez Zamawiających różnicowanych/pozacenowych kryteriów oceny ofert ułatwiło w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 ubieganie się o zamówienia publiczne? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Trudno powiedzieć d) Raczej nie e) Zdecydowanie nie	Ocena Zamawiających na temat znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
8	Jaką część wszystkich udzielonych Pana/Pani firmie zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 stanowiły zamówienia, w których jedynym kryterium była cena? a) 10% b) 20% c) 30% d) 40% e) 50% f) 75% g) 100%	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań, w których uczestniczą Wykonawcy.
9	Z którymi z kryteriów pozacenowych, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, spotykali się Państwo najczęściej? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Jakość b) Funkcjonalność c) Parametry techniczne d) Aspekty środowiskowe e) Aspekty społeczne f) Innowacyjność g) Serwis / Gwarancja h) Termin wykonania zamówienia i) Koszty eksploatacji j) Inne – Jakież?	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań, w których uczestniczą Wykonawcy.
10	Czy, Pana/ i zdaniem, opisy kryteriów oceny ofert stosowane przez Zamawiających w zamówieniach publicznych ogłaszanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 przez Zamawiających były wystarczające i czytelne? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Trudno powiedzieć d) Raczej nie e) Zdecydowanie nie	Problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
11	Czy w zamówieniach publicznych ogłaszanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 napotykali Państwo na problemy przy interpretacji kryteriów oceny ofert? a) Tak b) Nie [Przejdźcie do pytania 15]	Problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.

12	Na jakie problemy przy interpretacji kryteriów oceny ofert, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, napotykały Państwo najczęściej? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Nieprecyzyjny opis kryteriów oceny ofert b) Brak opisu kryteriów oceny ofert c) Niezrozumiały opis kryteriów oceny ofert d) Opis nieadekwatny do kryteriów oceny ofert e) Nieobiektywny opis kryteriów oceny ofert	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających.
Zamówienia innowacyjne		
13	Czy przedsiębiorstwo, które Pan/Pani reprezentuje, oferowało innowacyjne produkty/usługi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak b) Nie – dlaczego?	Znajomość przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
14	Czy, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego spotkali się Państwo z zapisami sprzyjającymi oferowaniu innowacyjnych produktów/usług? a) Tak b) Nie – dlaczego? (przejdź do pytania 19) c) Trudno powiedzieć [przejdź do pytania 19]	Stosowanie przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
15	Jak często w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego potykali się Państwo z rozwiązaniami, które sprzyjały oferowaniu innowacyjnych produktów/usług? a) Zawsze b) Często c) Czasami d) Rzadko e) Nigdy	Stosowanie przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
16	Jakie rozwiązania dotyczące innowacyjnych produktów/usług w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 napotykała Pana/Pani firma? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Proces precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) b) Zaangażowanie ekspertów merytorycznych c) Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej d) Możliwość składania ofert wariantowych e) System praw własności intelektualne f) Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia g) Partnerstwo publiczno-prywatne h) Koncesja i) Partnerstwo innowacyjne	Stosowanie przepisów, które sprzyjają oferowaniu innowacyjnych produktów/usług.
17	Czy, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, Pana/Pani firma doświadczyła problemów związanych z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego zamówień innowacyjnych? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 21]	Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.
18	Jak postrzegają Państwo rozwój zamówień innowacyjnych w perspektywie obszaru całej Polski? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych.

19	Na jakim etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dostrzegają państwo największe problemy związane z oferowaniem zamówień innowacyjnych? a) Opis przedmiotu zamówienia b) Szacowanie wartości przedmiotu zamówienia c) Określenie warunków udziału w postępowaniu d) Przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia e) Wyjaśnienie/modyfikacja treści SIWZ f) Kwalifikacja Wykonawców g) Wybór najkorzystniejszej oferty h) Zawarcie umowy i wykonanie zamówienia i) Inne – jakie?	Wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa narzędzi.
20	W jakim stopniu, w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, reprezentowana przez Pana/Panią firma skorzystała z rozwiązań wprowadzonych po nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z roku 2016? a) W bardzo dużym stopniu b) W dużym stopniu c) W przeciętnym stopniu d) W małym stopniu e) W ogóle	Wykorzystanie dostępnych w przepisach prawa narzędzi.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
21	Czy z perspektywy reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji jako Wykonawcy, pełna elektronizacja wpłynie na sprawność procedury udzielenia zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych.
22	W jaki sposób z perspektywy reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji, jako Wykonawcy, pełna elektronizacja wpłynie na sprawność procedury udzielenia zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Stopień przygotowania Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
23	Czy elektronizacja zamówień publicznych ułatwi Pana/Pani zdaniem ubieganie się o zamówienia publiczne? a) Tak, dlaczego? b) Nie, dlaczego?	Stopień przygotowania Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
24	Jak ocenia Pan/Pani ofertę edukacji w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych podejmowanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena działania instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
25	Czy Pana/Pani zdaniem potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
26	Kto, Pana/Pani zdaniem, powinien prowadzić działań edukacyjnych dot. zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
27	Z czyjej oferty edukacyjnej w zakresie zamówień publicznych chciałby/chciałaby Pan/Pani korzystać? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
28	Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.

Załączniki

29	Jakie, Pana/Pani zdaniem, formy powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dotyczącej zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej b) Kursy i szkolenia w formie elektronicznej c) Publikacje w formie papierowej d) Publikacje w formie elektronicznej e) Konferencje f) Seminaria g) Warsztaty h) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.																																			
30	Czy Pana/Pani instytucja, jako Wykonawca zamówień publicznych oczekuje przygotowania wzorcowych dokumentów w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego? a) Tak (jakich?) b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																			
31	Czy Pana/Pani instytucja, jako Wykonawca zamówień publicznych oczekuje udostępnienia przykładów dobrych praktyk w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego? a) Tak b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																			
32	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																			
33	Jakie, Pana/Pani zdaniem, dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																			
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych																																					
34	Które, Pana/Pani zdaniem, kompetencje są niezbędne dla pracowników przygotowujących oferty przetargowe w reprezentowanej przez Pana/Panią firmie:	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.																																			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;">Kompetencje</th> <th style="width: 10%;">Tak</th> <th style="width: 10%;">Nie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Wykształcenie wyższe</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Wykształcenie podyplomowe</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Doświadczenie – minimum rok</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Doświadczenie – minimum 2 lata</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Doświadczenie – minimum 5 lat</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Inne (jakie?)</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Tak	Nie	Wykształcenie wyższe			Wykształcenie podyplomowe			Doświadczenie – minimum rok			Doświadczenie – minimum 2 lata			Doświadczenie – minimum 5 lat			Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych			Przebyte kursy i szkolenia			Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym			Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)			Praktyczna znajomość MS Office			Inne (jakie?)			Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
Kompetencje	Tak	Nie																																			
Wykształcenie wyższe																																					
Wykształcenie podyplomowe																																					
Doświadczenie – minimum rok																																					
Doświadczenie – minimum 2 lata																																					
Doświadczenie – minimum 5 lat																																					
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																					
Przebyte kursy i szkolenia																																					
Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym																																					
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																					
Praktyczna znajomość MS Office																																					
Inne (jakie?)																																					

35	Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Wykonawców na podstawie Pana/Pani firmy dotyczących zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko	Ocena stopnia znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Wykonawców.
36	Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 korzystał/korzystała Pan/Pani z dodatkowych możliwości doskazywania się lub zwiększania poziomu kompetencji? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 37]	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
37	Z jakich form doskazywania się i zwiększania poziomu kwalifikacji Pan/Pani korzystał/korzystała w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Studia podyplomowe b) Kursy i szkolenia c) Konferencje i wykłady d) Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy e) Inne – jakie?	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
38	Czy firma, którą Pan/Pani reprezentuje, wsparła proces doskazywania się/zwiększania kompetencji w zakresie znajomości procedur dot. zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak – w jaki sposób? b) Nie	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
39	Jak ocenia Pan/Pani możliwości doskazywania się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników Pana/Pani firmy przygotowujących udział w przetargach w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
40	Gdzie w strukturze (w dziale itp.) Państwa firmy zlokalizowane były stanowiska związane z zamówieniami publicznymi realizowanymi w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
41	Ile osób, w instytucji, którą Państwo reprezentują, oddelegowanych było do pracy przy zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
42	Jaka jest liczba postępowań o zamówienie publiczne, w których Państwa firma brała udział w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Załączniki

43	Jaka jest orientacyjna wartość zamówień publicznych, o które ubiegała się Państwa firma w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
44	Jaka jest liczba postępowań poniżej progu bagatelności, o które ubiegała się Państwa firma w przekroju rocznym?(pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
45	Jaka jest liczba postępowań, o które ubiegała się Państwa firma w przekroju rocznym: a) Poniżej progów unijnych: (pytanie otwarte) b) Powyżej progów unijnych: (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
46	Jaka jest proporcja liczby zamówień, o które ubiega się Państwa firma w stosunku do tych, które wygrywa, w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
47	Czy podczas realizacji zamówienia publicznego dochodziło do zmiany zapisów umowy o zamówienie publiczne? a) Nie b) Tak, sporadycznie c) Tak często d) Tak, bardzo często	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
48	Czy zdarzyło się, że Pana/Pani firma musiała zapłacić kary umowne w związku z realizacją zamówienia publicznego? a) Nie b) Tak, sporadycznie c) Tak często d) Tak, bardzo często	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
Metryczka		
49	Płeć: a) Kobieta b) Mężczyzna	Charakterystyka respondentów.
50	Wiek: a) 18–25 lat b) 26–35 lat c) 36–45 lat d) 46–55 lat e) 55–65 lat f) Powyżej 65 lat	Charakterystyka respondentów.
51	Wykształcenie: a) Podstawowe lub gimnazjalne b) Średnie c) Wyższe d) Wyższe podyplomowe	Charakterystyka respondentów.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

52	Miejsce pracy (wielkość przedsiębiorstwa): a) Do 9 pracowników (mikro) b) 10–49 pracowników (małe) c) 50–249 pracowników (średnie) d) Powyżej 249 pracowników (duże)	Charakterystyka respondentów.
53	Miejsce pracy (rodzaj prowadzonej działalności): a) Roboty budowlane b) Dostawy c) Usługi	Charakterystyka respondentów.
54	Czas pracy przy zamówieniach publicznych: a) Poniżej roku b) Od roku do 2 lat c) 2–5 lat d) 5–10 lat e) Powyżej 10 lat	Charakterystyka respondentów.
55	Lokalizacja siedziby przedsiębiorstwa (województwo): (pytanie otwarte)	Charakterystyka respondentów.

Narzędzie badawcze CATI

Instytucje kontrolujące

(II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	<p>Jak ocenia Pan/Pani proces udzielania zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, w ujęciu ogólnym w kontekście problemów zidentyfikowanych w toku przeprowadzonych kontroli?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Raczej dobrze</p>	Opinia instytucji kontrolujących na temat procesu udzielania zamówień publicznych.
2	<p>Jakie zidentyfikowali Państwo, w toku przeprowadzonych kontroli, najczęściej występujące trudności w udzielaniu zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru)</p> <p>a) Szacowanie wartości zamówienia b) Publikacja ogłoszenia o zamówieniu w odpowiedniej formie lub terminie c) Stosowanie tzw. procedury odwróconej d) Określanie wysokości wadium oraz terminu związania ofertą e) Określenie dokumentów, których Zamawiający może żądać od Wykonawcy f) Niewłaściwy lub nieprecyzyjny opis przedmiotu zamówienia g) Podział zamówienia h) Uzupełnianie i wyjaśnianie dokumentów podmiotowych lub oferty i) Klauzule dotyczące wykluczenia z udziału w postępowaniu j) Nieprawidłowy wybór trybu udzielania zamówienia k) Nieprawidłowy wybór oferty najkorzystniejszej l) Wadliwy sposób unieważnienia postępowania m) Nieprawidłowe odrzucenie oferty n) Źle sporządzony protokół z postępowania o zamówienie publiczne o) Inne – jakie</p>	Charakterystyka trudności, barier, problemów Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, wg. instytucji kontrolujących.
3	<p>Jak ocenia Pan/Pani procedurę wyboru Wykonawcy na podstawie wyników przeprowadzanych przez Państwa kontroli zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle</p>	Ocena efektywności udzielania zamówień publicznych przez Instytucje kontrolujące.
4	<p>Czy uważa Pan/Pani, że zastosowanie pozacenowych kryteriów wyboru ofert wpływa na jakość realizowanych zamówień publicznych?</p> <p>a) Tak (w jaki sposób?) b) Nie (dlaczego?)</p>	Wpływ stosowania kryteriów pozacenowych na udzielane zamówienia publiczne.

5	Jak na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli ocenia Pan/Pani poziom znajomości przez Zamawiających przepisów dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena poziomu znajomości przepisów dot. zamówień publicznych Zamawiających przez Instytucje kontrolujące
6	Jak wpłynęła, Pana/Pani zdaniem, na prowadzone w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 postępowania nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie w 2016 r. (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
7	Które, z poniższych elementów systemu Pana/Pani zdaniem w największym stopniu wymaga poprawy – na podstawie Pana/Pani doświadczeń kontrolnych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) System publikacji ogłoszeń b) System oceny ofert c) Zasady opisu przedmiotu zamówienia d) Zasady sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia e) Zasady wykluczenia wykonawców f) Zasady odrzucenia ofert g) Zasady unieważnienia postępowania h) System oceny trybu udzielania zamówienia i) Inne – jakie?	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
Kryteria oceny ofert		
8	Jak oceni Pan/Pani stopień wiedzy uczestników rynku zamówień publicznych na temat przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 – na podstawie Pana/Pani doświadczeń kontrolnych? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
9	Jak często, na podstawie przeprowadzonych kontroli w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, jedyne kryterium stanowiła cena? a) Wcale b) Bardzo rzadko c) Raczej rzadko d) Trudno powiedzieć e) Raczej często f) Bardzo często g) Zawsze	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
10	Jak często, w skontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 kryteria pozacenowe miały wpływ na jakość przedmiotu zamówienia? a) Wcale b) Bardzo rzadko c) Raczej rzadko d) Trudno powiedzieć e) Raczej często f) Bardzo często g) Zawsze	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.

Załączniki

11	Ile średnio kryteriów pozacenowych w jednym postępowaniu zidentyfikowali Państwo w kontrolowanych przez Państwa postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) Co najmniej 5	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
12	Z którymi z kryteriów pozacenowych spotykali się Państwo najczęściej w skontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Jakość b) Funkcjonalność c) Parametry techniczne d) Aspekty środowiskowe e) Aspekty społeczne f) Innowacyjność g) Serwis/Gwarancja h) Termin wykonania zamówienia i) Koszty eksploatacji j) Inne – Jakież?	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.
13	Jak oceniają Państwo pozacenowe kryteria oceny ofert stosowane w skontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018r, przez Zamawiających kryteria pozacenowe oceny Wykonawców? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena stosowanych przez Zamawiających pozacenowych kryteriów oceny Wykonawców.
14	Czy podczas kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, spotkali się Państwo z zapisami dotyczącymi kryteriów oceny ofert, które mogłyby powodować problemy ze zrozumiałością i czytelnością? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 14]	Aspekty problemowe napotykane przy kontroli udzielanych zamówień.
15	Na jakie nieprawidłowości dotyczące zapisów kryteriów oceny ofert najczęściej napotykali Państwo podczas kontroli udzielonych zamówień publicznych (w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018)? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Nieprawidłowy opis pozacenowych kryteriów oceny oferty b) Wadliwe ustalenie i opis kryterium jakości c) Ustalania nieobiektywnych zasad przyznawania punktów w pozacenowych kryteriach oceny ofert d) Nieprawidłowe ustalenie znaczenia poszczególnych kryteriów (ustalania wag kryteriów) e) Niezrozumiałe zapisy dotyczące kryteriów oceny ofert f) Inne – jakie?	Aspekty problemowe napotykane przy kontroli udzielanych zamówień.
16	Czy w toku kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 spotkali się Państwo z nieprawidłowościami dotyczącymi oceny ofert prowadzonej przez zamawiającego? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 17]	Efekty kontroli postępowań pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert.
Zamówienia innowacyjne		
17	Jak ocenia Pan/Pani wiedzę uczestników rynku zamówień publicznych którzy udzielali zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 na temat przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Znajomość przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.

18	Jak często w kontrolowanych przez Pana/Panią zamówieniach publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 spotykał/spotykała się Pan/Pani z zamówieniami, w których zastosowano przepisy sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Często b) Czasami c) Rzadko d) Nigdy [Przejdź do pytania 20]	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
19	Jakie rozwiązania sprzyjające zamawianiu innowacyjnych produktów/usług były najczęściej stosowane przez Zamawiających w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Proces precyzowania przedmiotu zamówienia (negocjacje, dialog techniczny, dialog konkurencyjny) b) Zaangażowanie ekspertów merytorycznych c) Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej d) Możliwość składania ofert wariantowych e) System praw własności intelektualnej f) Funkcjonalny opis przedmiotu zamówienia g) Partnerstwo publiczno-prywatne h) Koncesja i) Partnerstwo innowacyjne	Stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
20	Czy w skontrolowanych zamówieniach publicznych, udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018r. spotkał/spotykała się Pan/Pani z problemami dotyczącymi oferowania innowacyjnych produktów czy usług? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 22]	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
21	Jakie trudności najczęściej pojawiły się u Zamawiających w kontekście innowacyjnych zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 – na podstawie Pana/Pani doświadczeń kontrolnych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Brak doświadczenia w zakresie stosowania innowacyjnych zamówień publicznych, b) Trudności w zdefiniowanych obiektywnych kryteriów oceny przedmiotu zamówienia c) Trudności w zdefiniowaniu cech i funkcji, które powinien posiadać przedmiot zamówienia d) Trudności w prefinansowaniu zamówienia (brak stosowania przez sektor publiczny zaliczek) e) Nieakceptowalny poziom ryzyka f) Inne – jakie?	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
22	Jaki był Państwa zdaniem stopień zapotrzebowania na produkty/usługi innowacyjne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
23	Jakie efekty, Pana/Pani zdaniem, może przynieść proces pełnej elektronizacji procesu udzielania zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Ocena procesu elektronizacji systemu zamówień publicznych.
24	Czy elektronizacja procesu udzielania zamówień publicznych Pana/Pani zdaniem przyczyni się do sprawności udzielania zamówień publicznych ? a) Tak, dlaczego? b) Nie, dlaczego?	
25	Jak ocenia Pan/Pani stopień zainteresowania uczestników rynku zamówień publicznych tematem elektronizacji systemu zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych.

Załączniki

26	Jak ocenia Pan/Pani stopień przygotowania uczestników rynku do elektronizacji systemu zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
27	Czy w toku kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 spotkał/spotkała się Pan/Pani z wykorzystywaniem elektronicznych możliwości wskazanych w ustawie – Prawo zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
28	Jak – na podstawie przeprowadzonych kontroli dotyczących zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 – oceniają Państwo poziom wykorzystania elektronicznych narzędzi udzielania zamówień publicznych? a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Ani wysoki, ani niski d) Raczej niski e) Bardzo niski	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
29	Które spośród wymienionych narzędzi elektronicznych umożliwiających udzielanie zamówień publicznych występowały w skontrolowanych przez Państwa zamówieniach publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Licytacja elektroniczna b) Aukcja elektroniczna c) Kwalifikowany podpis elektroniczny d) Składanie oferty za pomocą środków komunikacji elektronicznej e) Możliwość dołączenia katalogów elektronicznych do oferty f) Komunikacja Zamawiającego z Oferentami za pomocą środków komunikacji elektronicznej g) Możliwość złożenia odwołania w postaci elektronicznej h) Inne (jakie?)	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
30	Jak ocenia Pan/Pani działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych podejmowane w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 w odniesieniu do potrzeb osób kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
31	Czy, Pana/Pani zdaniem, potrzebne jest zwiększenie liczby i intensywności działań edukacyjnych dotyczących zamówień publicznych, skierowanych do osób przeprowadzających kontrolę? a) Tak b) Nie	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
32	Jaki powinien być, Pana/Pani zdaniem, zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.

33	Jakie Pana/Pani zdaniem formy powinny zostać zastosowane w procesie edukacji dotyczącym zamówień publicznych? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Kursy i szkolenia w formie tradycyjnej b) Kursy i szkolenia w formie elektronicznej c) Publikacje w formie papierowej d) Publikacje w formie elektronicznej e) Seminaria f) Konferencje g) warsztaty h) Inne (jakie?)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.																																	
34	Jakie obszary tematyczne powinny być uwzględniane Pana/Pani zdaniem w działaniach edukacyjnych adresowanych do pracowników instytucji kontroli w zakresie zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.																																	
35	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																	
36	Jakie, Pana/Pani zdaniem, dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych powinny być przygotowane dla Zamawiających? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.																																	
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych																																			
37	<p>Które Pana/Pani zdaniem kompetencje są niezbędne dla kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th><th>Tak</th><th>Nie</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie wyższe</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Wykształcenie podyplomowe</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum rok</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 2 lata</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie – minimum 5 lat</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Tak	Nie	Wykształcenie wyższe			Wykształcenie podyplomowe			Doświadczenie – minimum rok			Doświadczenie – minimum 2 lata			Doświadczenie – minimum 5 lat			Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych			Przebyte kursy i szkolenia			Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym			Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)			Praktyczna znajomość MS Office			Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
Kompetencje	Tak	Nie																																	
Wykształcenie wyższe																																			
Wykształcenie podyplomowe																																			
Doświadczenie – minimum rok																																			
Doświadczenie – minimum 2 lata																																			
Doświadczenie – minimum 5 lat																																			
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																			
Przebyte kursy i szkolenia																																			
Znajomość min. jednego języka obcego w stopniu dobrym																																			
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																			
Praktyczna znajomość MS Office																																			

38	Proszę ocenić jak Pana/Pani zdaniem kształtuje się poziom poniższych kompetencji wśród przedstawicieli kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji:	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.																																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kompetencje</th><th>Bardzo wysoko</th><th>Raczej wysoko</th><th>Przeciętnie</th><th>Raczej nisko</th><th>Bardzo nisko</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykształcenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Doświadczenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Przebyte kursy i szkolenia</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Znajomość języków obcych</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Praktyczna znajomość MS Office</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko	Wykształcenie						Doświadczenie						Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych						Przebyte kursy i szkolenia						Znajomość języków obcych						Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)						Praktyczna znajomość MS Office						
Kompetencje	Bardzo wysoko	Raczej wysoko	Przeciętnie	Raczej nisko	Bardzo nisko																																													
Wykształcenie																																																		
Doświadczenie																																																		
Umiejętność prowadzenia procedur przetargowych																																																		
Przebyte kursy i szkolenia																																																		
Znajomość języków obcych																																																		
Umiejętność obsługi urządzeń technicznych (w szczególności sprzętu biurowego)																																																		
Praktyczna znajomość MS Office																																																		
39	Czy Pana/Pani zdaniem poziom (kwalifikacje, kompetencje) specjalizacji kadr kontrolujących procedurę udzielania zamówień publicznych w reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji jest adekwatny do przyporządkowanego im zakresu zadań? a) Tak b) Nie	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.																																																
40	Czy według Pana/Pani wiedzy w Pana/Pani instytucji osoby kontrolujące procedury związane z zamówieniami publicznymi w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 korzystały z dodatkowych możliwości doskazywania się lub zwiększania poziomu kompetencji? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 38] c) Nie wiem	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																																
41	Z jakich form doskazywania się i zwiększania poziomu kwalifikacji w Pana/Pani instytucji najczęściej korzystały osoby kontrolujące postępowania o zamówienia publiczne prowadzone w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie wielokrotnego wyboru) a) Studia podyplomowe b) Kursy i szkolenia c) Konferencje i wykłady d) Samodzielne zwiększanie poziomu wiedzy e) Inne – jakie?	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																																
42	Czy Pana/Pani zdaniem instytucje odpowiedzialne za kontrolę procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych wspierały proces doskazywania się/zwiększania kompetencji swoich pracowników w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak – w jaki sposób? b) Nie c) Nie wiem	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.																																																

43	Jak ocenia Pan/Pani stopień specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań? a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
44	Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających ogółem dotyczących zamówień publicznych? a) Bardzo wysoko b) Raczej wysoko c) Trudno powiedzieć d) Raczej nisko e) Bardzo nisko	Ocena stopnia znajomości procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
45	Jak ocenia Pan/Pani możliwości doskazywania się oraz pozyskiwania wiedzy na temat zamówień publicznych przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne udzielane w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Trudno powiedzieć d) Raczej źle e) Zdecydowanie źle	Możliwości doskazywania się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
46	Gdzie w strukturze (w dziale itp.) Państwa instytucji zlokalizowane są stanowiska związane z kontrolą postępowań o zamówienia publiczne prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
47	Ile osób w instytucji, którą Państwo reprezentują, oddelegowanych jest do pracy przy kontrolowaniu postępowań o zamówienia publiczne prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
48	Jaka jest liczba zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Załączniki

49	Jaka jest orientacyjna wartość zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje, w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
50	Jaka jest liczba postępowań poniżej progu bagatelności, prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
51	Jaka jest liczba unieważnionych postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje, w przekroju rocznym? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).
Metryczka		
52	Płeć: a) Kobieta b) Mężczyzna	Charakterystyka respondentów.
53	Wiek: a) 18–25 lat b) 26–35 lat c) 36–45 lat d) 46–55 lat e) 55–65 lat f) Powyżej 65 lat	Charakterystyka respondentów.
54	Wykształcenie: a) Poniżej wyższego b) Wyższe c) Wyższe podyplomowe	Charakterystyka respondentów.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

55	Czas pracy przy zamówieniach publicznych: a) Poniżej roku b) Od roku do 2 lat c) 2–5 lat d) 5–10 lat e) Powyżej 10 lat	Charakterystyka respondentów.
56	Lokalizacja siedziby instytucji (województwo): (pytanie otwarte)	Charakterystyka respondentów.
57	Typ instytucji kontrolującej: a) NIK b) RIO c) Komisja Orzekająca w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych d) Urząd Marszałkowski e) Urząd Kontroli Skarbowej	Charakterystyka respondentów.

Narzędzie badawcze TDI

Zamawiający

(II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Czy Pana/Pani zdaniem, nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. usprawniła proces udzielania zamówień publicznych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak (w jaki sposób) b) Nie	Efektywność udzielania zamówień publicznych.
2	Czy stosował/stosowała Pan/Pani nowe rozwiązania dostępne w przepisach ustawy – Prawa zamówień publicznych w postępowaniach prowadzonych w terminie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak b) Nie [Przejdź do pytania 4]	Wykorzystanie narzędzi dostępnych w przepisach prawa.
3	Jakie stosowali Państwo rozwiązania dostępne w przepisach prawa w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Wykorzystanie narzędzi dostępnych w przepisach prawa.
4	Jakie były największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności występujące w trakcie prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotykanne przez Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
5	Czy, Pana/Pani zdaniem, nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r. ułatwiła wybór oferty gwarantującej wyższą jakość produktu/usługi w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak b) Nie	Trudności, bariery, problemy napotykanne przez Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
6	Które, Pana/Pani zdaniem, elementy systemu zamówień publicznych należy poprawić, aby ulepszyć proces udzielania zamówień publicznych? W jaki sposób? (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
Kryteria oceny ofert		
7	Jak Pan/Pani ocenia stopień znajomości przez pracowników reprezentowanej przez Pana/Panią instytucji przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert, w odniesieniu do zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

8	Jak Pan/Pani ocenia stopień swojej znajomości przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert, w odniesieniu do zamówień publicznych udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
9	Czy Państwa instytucja w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 stosowała kryteria pozacenowe? a) Tak – jakie kryteria? b) Nie – dlaczego? c) Nie wiem	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce prowadzonych przez Zamawiających postępowań.
10	Czy Pana/ i zdaniem pozacenowe kryteria oceny ofert miały wpływ na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018r ? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot uzyskany w wyniku przeprowadzonego.
11	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców.
12	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności napotkane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert? (pytanie otwarte)	Problemy napotymane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.
13	Czy Pana/Pani zdaniem kwestie związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert.
Zamówienia innowacyjne		
14	Czy instytucja, którą Pan/Pani reprezentuje, stosowała w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 rozwiązania/ przepisy, które sprzyjały zamawianiu innowacyjnych produktów/usług? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie –? Proszę uzasadnić odpowiedź	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
15	Jakie było zapotrzebowanie Pana/Pani instytucji na produkty/usługi innowacyjne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
16	Jakie były największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
17	Jakie są Pana/Pani zdaniem szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce? (pytanie otwarte)	Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
18	Jak Pan/Pani ocenia stopień przygotowania instytucji, którą Pan/Pani reprezentuje, do elektronizacji systemu zamówień publicznych w odniesieniu do okresu od 1.07.2017 do 30.04.2018? Czy Pana/Pani instytucja przygotowana była pod względem merytorycznym (znajomości regulacji prawnych)? (pytanie otwarte)	Stopień przygotowania Zamawiających i Wykonawców do elektronizacji systemu zamówień publicznych.
19	Jaki, Pana/Pani zdaniem, wpływ na zamówienia publiczne będzie miał proces elektronizacji systemu? Jakie są Pana/Pani oczekiwania związane z elektronizacją? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z elektronizacją systemu zamówień publicznych.

Załączniki

20	Jakie Pan/Pani widzi szanse/ zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
21	Jakie Pan/Pani widzi zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
Oczekiwania edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
22	Jak ocenia Pan/Pani działania instytucji w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych, podejmowanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
23	Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 uczestniczył/uczestniczyła Pan/Pani w działaniach edukacyjnych w zakresie procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
24	Jak ocenia Pan/Pani działania edukacyjne, w których brał/a Pan/Pani udział w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Bardzo dobrze b) Raczej dobrze c) Ani dobrze, ani źle d) Raczej źle e) Bardzo źle	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
25	Jakich działań oczekuje Pan/Pani w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi? Jakiego Pana/Pani zdaniem obszary tematyczne powinny być uwzględniane w działaniach edukacyjnych UZP?	Oczekiwane sposoby prowadzenia edukacji w zakresie zamówień publicznych i jej formy.
26	Czy korzysta Pan/Pani z wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk przy udzielaniu zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
27	Jak Pan/Pani ocenia dostępne wzorcowe dokumenty stosowane przy zamówieniach publicznych? Jak Pan/Pani ocenia udostępnione przykłady dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień? (Co należałoby wprowadzić/skorygować?) (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
28	Czy uważa Pan/Pani, że należałoby udostępnić więcej przykładów dobrych praktyk w zakresie udzielania zamówień publicznych? a) Tak, jakich? (proszę wskazać) b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
29	Przygotowanie jakich wzorcowych dokumentów dotyczących zamówień publicznych byłoby dla Państwa przydatne? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.

Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych		
30	<p>Jak Pan/Pani ocenia stopień specjalizacji kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć</p>	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
31	<p>Jak zmiana przepisów wpłynęła na pracę kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć</p>	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających
32	<p>Jak Pan/Pani ocenia poziom kompetencji kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (wykształcenie kierunkowe, doświadczenie, itp.)</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć</p>	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
33	<p>Jak Pan/Pani ocenia znajomość procedur i regulacji prawnych kadr prowadzących postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018?</p> <p>a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć</p>	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród kadr Zamawiających.
34	<p>Czy Pana/Pani zdaniem pracownicy prowadzący postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Państwa instytucji w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 mieli możliwości dodatkowego doskonalenia się oraz zwiększania poziomu kompetencji ?</p> <p>a) Tak – jakie możliwości? b) Nie – dlaczego?</p>	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
35	Proszę określić jaka była w Państwa instytucji liczba osób delegowanych prowadzenia postępowań o zamówienie publiczne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 oraz gdzie w strukturze Państwa instytucji zlokalizowane są stanowiska związane z zamówieniami? (jakie referaty, wydziały) (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
36	Proszę określić orientacyjną liczbę i wartość postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 z uwzględnieniem stosowanych procedur (poniżej progu bagatelności, poniżej/powyżej progów unijnych, postępowania unieważnione) (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Narzędzie badawcze TDI

Wykonawcy

(II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Jak Pan/Pani ocenia proces ubiegania się o zamówienia publiczne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 w kontekście nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z roku 2016? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Efektywność udzielania zamówień publicznych.
2	Jakie były w tym czasie największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności w reprezentowanej przez Pana/Panią firmie w trakcie udziału napotykane w postępowaniach o zamówienia publiczne? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotykane przez Wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.
3	Które Pana/Pani zdaniem z elementów systemu zamówień publicznych należy poprawić? W jaki sposób? (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
4	W jaki sposób zmiana przepisów, wynikająca z nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych w 2016 r., wpłynęła na udział Pana/Pani firmy w postępowaniach o zamówienia publiczne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? Z czego wynika taka ocena? (pytanie otwarte)	Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych.
Kryteria oceny ofert		
5	Jak Pan/Pani ocenia stopień znajomość Wykonawców przepisów dot. kryteriów oceny ofert wśród pracowników swojej firmy w odniesieniu do przetargów w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? Jak Pan/Pani ocenia swoją znajomość tych przepisów? (pytanie otwarte)	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
6	Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 spotkał/spotkała się Pan/Pani w swojej pracy z postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego, w których 100% wagi stanowi cena? a) Tak (ile ich było?) b) Nie	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
7	Jak często w ubieganiu się o zamówienia publiczne w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 spotykał/spotkała się Pan/Pani z niewłaściwym sformułowaniem kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie często b) Raczej często c) Raczej rzadko d) Zdecydowanie rzadko e) Trudno powiedzieć	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
8	Jaką liczbę kryteriów pozacenowych stosowano w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 w zamówieniach publicznych, z którymi miał/miała Pan/Pani do czynienia w trakcie swojej pracy? a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) co najmniej 5 f) w ogóle nie stosowano kryteriów pozacenowych	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce postępowań prowadzonych przez Zamawiających.

9	Jak ocenia Pan/Pani obiektywność kryteriów pozacenowych stosowanych w postępowaniach o zamówienia publiczne, o które ubiegała się Państwa firma w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 ? a) Zdecydowanie dobrze b) Raczej dobrze c) Raczej źle d) Zdecydowanie źle e) Trudno powiedzieć	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku przeprowadzonego postępowania.
10	Czy, Pana/ i zdaniem, pozacenowe kryteria oceny ofert mają wpływ na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku postępowań przeprowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Wpływ zastosowanych kryteriów pozacenowych na przedmiot zamówienia uzyskany w wyniku przeprowadzonego postępowania.
11	Na jakie największe trudności związane ze stosowanymi przez zamawiających kryteriami oceny ofert napotyka Pan/Pani w procesie ubiegania się o zamówienia publiczne? (pytanie otwarte)	Problemy napotykane przy interpretowaniu kryteriów oceny ofert.
12	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące regulacje i praktyki w zakresie kryteriów oceny ofert w postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Wykonawców.
13	Czy Pana/Pani zdaniem zagadnienia związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji? Jakie są Państwa oczekiwania w tym zakresie? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Wykonawców.
Zamówienia innowacyjne		
14	Czy w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 mieli Państwo w swojej ofercie innowacyjne produkty lub usługi? a) Tak – na czym polega ich innowacyjność? b) Nie – dlaczego?	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
15	Czy firma, którą Pan/Pani reprezentuje, startowała w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 w postępowaniach, które uwzględniają zamawianie innowacyjnych produktów? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – Proszę uzasadnić odpowiedź [przejdź do pytania 14]	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
16	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią trudności związane z oferowaniem produktów innowacyjnych? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z uczestnictwem w zamówieniach innowacyjnych
17	Jak ocenia Pan/Pani zapotrzebowanie na produkty/usługi innowacyjne? Z czego wynika Pana/Pani ocena? Jak jest Pana/Pani zdaniem zainteresowanie ze strony zamawiających innowacyjnymi produktami/usługami? (pytanie otwarte)	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
18	Jakie są Pana/Pani zdaniem szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce? (pytanie otwarte)	Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
19	Jak Pan/Pani ocenia stopień przygotowania firmy, którą Pan/Pani reprezentuje, do elektronizacji systemu zamówień publicznych? Czy Pana/Pani firma przygotowana jest pod względem merytorycznym (znajomości regulacji prawnych)? (pytanie otwarte)	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomości regulacji.

Załączniki

20	Jakie ułatwienia i jakie utrudnienia spowoduje pełna elektronizacja systemu zamówień publicznych z perspektywy Pana/Pani firmy? (pytanie otwarte)	Oczekiwanie związane z elektronizacją systemu zamówień publicznych.
21	Jakie Pan/Pani widzi szanse/zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
22	Jakie Pan/Pani widzi wady/zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
Oczekiwanie edukacyjne uczestników zamówień publicznych		
23	Jak ocenia Pan/Pani ofertę edukacyjną w zakresie zamówień publicznych? Z czego wynika Pana/Pani ocena? Jaka instytucja powinna prowadzić działania edukacyjne dla wykonawców? (pytanie otwarte)	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
24	Jakich działań oczekuje Pan/Pani w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi? Jaki powinien być Pana/Pani zdaniem zakres tematyczny przedsięwzięć edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
25	Czy, Pana/Pani zdaniem, celowe jest przygotowanie i upowszechnienie wzorcowych dokumentów i dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
26	Jak Pan/Pani ocenia udostępnione wzorcowe dokumenty stosowane przy zamówieniach publicznych? Jak Pan/Pani ocenia udostępnione przykłady dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień? (Co należałoby wprowadzić/skorygować?)	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
27	Jakie, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwanie związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
28	Jakie, Pana/Pani zdaniem, przykłady dobrych praktyk w zakresie zamówień publicznych powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwanie związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych		
29	Jak Pan/Pani ocenia stopień specjalizacji kadr swojej firmy w odniesieniu do przetargów w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.

30	Jak Pan/Pani ocenia znajomość procedur i regulacji prawnych przez pracowników w swojej firmie w odniesieniu do przetargów w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród Wykonawców.
31	Jak Pan/Pani ocenia znajomość procedur i regulacji prawnych przez pracowników Pana/Pani firmę jako Wykonawcy zamówienia publicznego? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość procedur i regulacji prawnych wśród Wykonawców.
32	Czy Pana/Pani pracownicy Pana/Pani firmy, odpowiedzialni za przygotowywanie ofert w postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych mieli w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 możliwości dodatkowego doskonalenia się oraz zwiększania poziomu kompetencji? a) Tak – jakie możliwości? b) Nie – dlaczego?	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.
Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
33	Proszę określić wielkość Państwa firmy pod względem liczby pracowników: a) Mikro (do 9 pracowników) b) Mała (9–49 pracowników) c) Średnia (49–249 pracowników) d) Duża – (pow. 249 pracowników)	Charakterystyka wielkości firmy.
34	Proszę określić jaka jest w Państwa firmie liczba osób delegowanych do obsługi zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 oraz gdzie w strukturze Państwa firmy zlokalizowane są stanowiska związane z zamówieniami? (jakie działy/ stanowiska) (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
35	Proszę określić orientacyjną liczbę i wartość postępowań z uwzględnieniem stosowanych procedur (poniżej progu bagatelności, poniżej/powyżej progów unijnych, postępowania unieważnione), w których udział wzięła Pana/Pani firma w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Narzędzie badawcze TDI

Instytucje kontrolujące

(II cykl – od 1.07.2017 do 30.04.2018)

Lp.	Pytanie do respondenta	Obszar badawczy
Ogólne zagadnienia dot. zamówień publicznych		
1	Jakie dobre i jakie złe strony dostrzega Pan/Pani w systemie zamówień publicznych na podstawie kontroli zamówień udzielanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Ocena procesu udzielania zamówień publicznych.
2	Jaka jest, Pana/Pani zdaniem, sprawność procedury wyboru wykonawcy dla zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Efektywność udzielania zamówień publicznych.
3	Jakie były najczęstsze nieprawidłowości u zamawiających stwierdzone w wyniku prowadzonych przez Pana/Pani instytucję kontroli zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotykane przez Zamawiających w prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
4	Jakie były najczęstsze zaobserwowane przez Pana/Panią nieprawidłowości w zakresie udziału wykonawców w kontrolowanych przez Pana/Pani instytucję postępowaniach prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Trudności, bariery, problemy napotykane przez Wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.
5	Które, Pana/Pani zdaniem, elementy systemu zamówień publicznych należy poprawić? W jaki sposób? (pytanie otwarte)	Diagnoza elementów systemu, regulacji, procedur, obszarów wymagających poprawy.
6	Jak Pani/i ocenia zmiany przepisów wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z roku 2016? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Ocena zasadności zmian przepisów prawa regulujących udzielanie zamówień publicznych.
Kryteria oceny ofert		
7	Jak Pan/Pani ocenia stopień znajomości wśród zamawiających i wykonawców przepisów dotyczących kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Stopień znajomości przepisów dot. kryteriów oceny ofert.
8	Jak ocenia Pan/Pani poprawność stosowania przepisów dotyczących pozacenowych kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Zakres stosowania kryteriów pozacenowych w praktyce prowadzonych przez Zamawiających postępowań.
9	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią nieprawidłowości dotyczące kryteriów oceny ofert na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017?	Problemy napotykane przy formułowaniu kryteriów oceny ofert.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych

10	Jak ocenia Pan/Pani obowiązujące regulacje w zakresie kryteriów oceny ofert? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena obowiązujących regulacji w zakresie kryteriów oceny ofert z punktu widzenia Zamawiających i Wykonawców.
11	Czy Pana/Pani zdaniem zagadnienia związane ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny wymagają poprawy lub modyfikacji? a) Tak – proszę uzasadnić odpowiedź b) Nie – proszę uzasadnić odpowiedź	Potrzeby i oczekiwania dotyczące zagadnień związanych ze stosowaniem pozacenowych kryteriów oceny ofert.
12	Jakie są efekty kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 28.07.2016 (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert? Jak kształtuje się struktura naruszeń związanych z kryteriami w ogólnej strukturze naruszeń stwierdzanych w procesie kontroli postępowań? (pytanie otwarte)	Efekty kontroli postępowań pod kątem stosowanych kryteriów oceny ofert.
Zamówienia innowacyjne		
13	Jak ocenia Pan/Pani poziom znajomości i stosowania przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Znajomość i stosowanie przepisów, które sprzyjają zamawianiu innowacyjnych produktów/usług.
14	Jakie są największe zaobserwowane przez Pana/Panią w toku kontroli problemy związane z zamawianiem produktów/usług innowacyjnych? (pytanie otwarte)	Problemy, utrudnienia i bariery związane z udzielaniem zamówień innowacyjnych.
15	Jak ocenia Pan/Pani zapotrzebowanie na produkty/usługi innowacyjne na podstawie kontroli postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Poziom zapotrzebowania Zamawiających na produkty/usługi innowacyjne.
16	Jakie są Pana/Pani zdaniem szanse i możliwości rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce? (pytanie otwarte)	Szanse rozwoju innowacyjnych zamówień publicznych w Polsce w ocenie Zamawiających i Wykonawców.
Elektronizacja systemu zamówień publicznych		
17	Jak Pan/Pani ocenia pomysł pełnej elektronizacji systemu zamówień publicznych? Z czego wynika Pana/Pani ocena? Jak, Pana/Pani zdaniem, wpłynie to na sprawność procedury udzielania zamówień publicznych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie elektronizacji systemu zamówień publicznych.
18	Jak Pan/Pani ocenia stopień przygotowania uczestników rynku do elektronizacji systemu zamówień publicznych w odniesieniu do okresu od 1.07.2017 do 30.04.2018? (pytanie otwarte)	Stopień zainteresowania tematem ze strony uczestników systemu zamówień publicznych oraz znajomości regulacji.
19	Jakie Pan/Pani widzi szanse/ zalety elektronizacji systemu zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.
20	Jakie Pan/Pani widzi zagrożenia związane z elektronizacją zamówień publicznych w kontekście kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego? (pytanie otwarte)	Identyfikacja przez uczestników systemu zamówień publicznych słabych i mocnych stron elektronizacji oraz ewentualnych zagrożeń.

Oczekiwań edukacyjnych uczestników systemu zamówień publicznych		
21	Jak ocenia Pan/Pani działania w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych, podejmowane w stosunku do osób odpowiedzialnych za kontrolę procedury udzielania zamówień publicznych? Z czego wynika Pana/Pani ocena? (pytanie otwarte)	Ocena działań instytucji w zakresie działań edukacyjnych.
22	Jakich działań oczekuje Pan/Pani w obszarze edukacyjnym związanym z zamówieniami publicznymi? Jakiego Pana/Pani zdaniem obszary powinny być uwzględniane w działaniach edukacyjnych? (pytanie otwarte)	Identyfikacja potrzeb Zamawiających w zakresie edukacji dot. zamówień publicznych.
23	Czy Pan/Pani zdaniem, na podst. doświadczeń kontrolnych, istnieje potrzeba przygotowywania i upowszechniania wzorcowych dokumentów i przykładów dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych? a) Tak b) Nie	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
24	Jak Pan/Pani ocenia udostępnione wzorcowe dokumenty stosowane przy zamówieniach publicznych? Jak Pan/Pani ocenia udostępnione przykłady dobrych praktyk stosowanych przy udzielaniu zamówień? (Co należałoby wprowadzić/skorygować?) (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
25	Jakiego, Pana/Pani zdaniem, wzorcowe dokumenty w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
26	Jakiego, Pana/Pani zdaniem, dobre praktyki w zakresie udzielania zamówień publicznych, powinny być przygotowane i udostępnione? (pytanie otwarte)	Oczekiwania związane z wzorcowymi dokumentami stosowanymi przy udzielaniu zamówień/Oczekiwania związane z dobrymi praktykami w zamówieniach publicznych.
Profesjonalizacja kadr zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych		
27	Jak Pan/Pani ocenia poziom specjalizacji i kompetencje kadr zamawiających w kontekście kontroli zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, które kontrolowała Pana/Pani instytucja? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Badanie poziomu kompetencji kadr Zamawiających.
28	Jak Pan/Pani ocenia stopień specjalizacji kadr kontrolujących w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań w odniesieniu do kontrolowanych postępowań prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018? a) Zdecydowanie dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź b) Raczej dobrze – proszę uzasadnić odpowiedź c) Raczej źle – proszę uzasadnić odpowiedź d) Zdecydowanie źle – proszę uzasadnić odpowiedź e) Trudno powiedzieć	Ocena stopnia specjalizacji kadr Zamawiających w kontekście przyporządkowanego im zakresu zadań.
29	Czy Pana/Pani zdaniem pracownicy odpowiedzialni za udział w postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych mają możliwości dodatkowego doskonalenia się oraz zwiększania poziomu kompetencji? a) Tak – jakie możliwości? b) Nie – dlaczego?	Możliwości doskonalenia się oraz sposoby pozyskiwania wiedzy przez pracowników prowadzących postępowania o zamówienia publiczne.

Charakterystyka instytucji uczestniczących w badaniu		
30	Proszę określić, jaka jest w Państwa instytucji liczba osób delegowanych do kontroli zamówień publicznych ogłaszanych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018 oraz gdzie w strukturze Państwa instytucji zlokalizowane są stanowiska związane z kontrolą zamówień? (jakie referaty, wydziały) (pytanie otwarte)	Charakterystyka organizacji pracy (np. umiejscowienie stanowisk związanych z zamówieniami publicznymi w strukturze, liczba osób delegowanych do obsługi zamówień, kwalifikacje).
31	Proszę określić, jaka jest w skali roku orientacyjna liczba i wartość zamówień publicznych prowadzonych w okresie od 1.07.2017 do 30.04.2018, kontrolowanych przez instytucję, którą Pan/Pani reprezentuje? (pytanie otwarte)	Charakterystyka udzielanych zamówień w przekroju rocznym (np. liczba i wartość postępowań z określeniem stosowanych procedur [pon. progu bagatelności, pon./pow. progów unijnych], postępowań unieważnionych).

Publikacja została opracowana w ramach projektu „Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne, w latach 2017- 2018.

ISBN 978-83-88686-67-2

Warszawa 2018